

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде жасалған, ерте жас тобының 2022 - 2023 оқу жылына арналған жазғы сауықтыру кешенінің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы: «Айбалжан»

Топ/сынып: «Құлыншақ» орта тобы

Балалардың жасы: 3 жас

Жоспардың құрылу кезеңі: 2022-2023 оқу жылы **Маусым айы**

Мақсаты:

- жаз мезгіліндегі балалардың денсаулығын нығайтуда эмоциональдық, тұлғалық, танымдық дағдысын қалыптастыруда үлкендердің, ата-ана, қызметкерлердің өзара бірлескен жұмысы болып табылады.
- бала денсаулығын сақтау мен нығайту;
- табиғи факторды пайдалана отырып шынықтыру;
- жеке тұлғаны қалыптастыру, эстетикалық тәрбиені жетілдіру

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Маусым	Дене шынықтыру	Дене мүшелері мен ағза жүйесін нығайтатын жаттығулармен таныстыру. Дене белсенділігі (таңертеңгі жаттығу, шынықтыру, спорттық және қимылды ойындар) мен ұйқының пайдасы туралы түсінік қалыптастыру. Балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру. Балаларды үй-жайда жеңіл киіммен жүруге үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету. Серуенде қимылды ойындар мен дене жаттығуларына қатысуға қызығушылықты арттыру. Қимылды ойындарға баулу, балаларды қарапайым ережелерді сақтауға, қимылдарды үйлестіруге, кеңістікті бағдарлауға, "жүгір", "ұста", "тұр" белгілеріне сәйкес әрекет етуге үйрету, қимыл түрлерін өзгерте отырып, ойындарға күрделі ережелерді енгізу. Қимылды ойындарды ойнату.
	Көркем әдебиет	Таныс кітаптардағы суреттерді балалармен бірге қарастыру, оларға суреттердің мазмұны туралы эмоционалды түрде айту, балалардың пікірлерін тыңдау. Артикуляциялық және дыбыстық аппаратты, сөйлеу кезінде тыныс алуды, естуді дамыту. Баланың сөздік қорын дамытуда, санамақтар, тақпақтар, жаңылтпаштарды жаттауға баулу.
	Қоршаған ортамен таныстыру	Заттардың айырмашылықтары мен атауларын, олардың көлемін, түсін, пішінін қарастыру мен зерттеу дағдыларын қалыптастыру, заттардың сапалары мен қасиеттерін: сипап сезу, дәмін көру, есту арқылы тануды қалыптастыру. Өртүрлі заттардың атауларын сөйлегенде белсенді қолдану, заттардың атқаратын қызметтерін түсіну, заттардың тобын білдіретін түсініктерді меңгеру. Өзгенің еңбегінің нәтижесіне құрметпен қарауға тәрбиелеу, көмек көрсету ниеттерін қолдау. Табиғатта қауіпсіз мінез-құлық ережелерін сақтау: қоқысты жинау, бұтақтарды сындырмау, отпен ойнамау, жолға шықпау.

	Құрастыру	Құрастырылатын құрылысты қарапайым сызбаларға, суреттегі үлгісіне қарап зерттеуге және кірпіштерді, тақтайшаларды тігінен қатарға орналастырып, бір-бірімен мықтап бекіту тәсілдерін қолдануға және құмнан өз бетінше құрастыруға мүмкіндік беру, өзінің тұрғызған құрылысын талдауға баулу.
	Сурет салу	Бір заттың немесе түрлі заттардың суретін салуды қайталай отырып, қарапайым сюжеттік композициялар жасауға үйрету, тұтас қағаз парағына бейнені орналастыру, дәстүрден тыс сурет салу дағдыларын дамыту.
	Мүсіндеу	Сазбалшықтан, ермексаздан мүсіндеуге қызығушылыққа баулу. Сазбалшық, ермексаз кесектерінен бөліп алу, домалату, ширату, созу, жаю тәсілдерін пайдалана отырып, көгөністер мен жемістерді, кейбір заттарды, азық-түлік тағамдарын мүсіндеу. Құммен әр түрлі бейнелерді жасау, жасаған бейнеге өз ойын айта білу.
	Музыка	Түрлі сипаттағы әндердің мазмұны мен көңіл күйін қабылдай білуді қалыптастыру; әннің мазмұнын түсіну. Өртүрлі аспапта орындалған әндерді тыңдауға, оларды есте сақтауға және білуге; шығарманы соңына дейін тыңдауға үйрету. Музыкалық шығарманы иллюстрациялармен салыстыра білуді қалыптастыру.

**Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы
негізінде 2022 - 2023 оқу жылына арналған ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары**

Білім беру ұйымы ЖШС «Айбалжан» балабақшасы

Топ: «Құлыншақ» орта тобы

Балалардың жасы: 3 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 2022-2023 оқу жылы Шілде айы

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Шілде	Дене шынықтыру	Негізгі қимыл түрлері: жүру, жүгіру, секіру, лақтыру мен қағып алу, еңбектеу мен өрмелеуді орындаудың қарапайым дағдыларын жетілдіру. Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау. Күн тәртібіне сәйкес балалардың күнделікті таза ауада болуын қамтамасыз ету. Ересектің көмегімен шынықтыру тәсілдерін орындау дағдыларын қалыптастыру. Тыныс алу жаттығуларын жасау. Ас қабылдау алдында бір-біріне жақсы лебіз айтуға үйрету. Тамақтану ережесін сақтау, ас құрал-жабдықтарын дұрыс пайдалану. Әдепті тамақтану.
	Көркем әдебиет	Кітаптардағы суреттерді өз бетінше, басқа балалармен бірге қарастырады; Көрген суреттері бойынша өз ойын айту; Ересектермен бірге ертегілерді, қарапайым көріністерді ойнауға, бірлескен ойындарға қатысуға ықпал ету, онда жеке репликаларды, кейіпкерлердің эмоционалды образын беруге баулу.
	Қоршаған ортамен таныстыру	Қарапайым тапсырмаларды өздігінен орындауға, түрлі балалар әрекетіне қажетті материалдарды, құрал-жабдықтарды дайындауға, қолданып болған соң ойыншықтарды, кітаптарды, заттарды орнына жинауға баулу. Ауа-райының жағдайын анықтау (суық, жылы, ыстық), табиғат құбылыстарын бақылау. Қауіпсіз мінез-құлық ережелерін сақтау: терезенің алдына шықпау, розеткаларды ұстамау, баспалдақпен көтерілгенде және түскенде таяныштан ұстау. Балаға ересектердің еңбек етуін бақылату және оларға көмектесуге, бірлесіп жұмыс істеуге тарту.
	Құрастыру	Балаларды ересектер дайындаған ірі және ұсақ элементтерді орналастыру арқылы ұжымдық композиция құрастыруға баулу. Құрастыру дағдыларын дамыту, негізгі құрылыс бөлшектерін қолдануға үйрету, бұрын алынған дағдыларды: төсеу, бекіту, қою қолдана отырып, жаңа ғимараттар және әр түрлі бейнелерді құрастыру.
	Сурет салу	Құмға таяқшалармен, асфальтқа бормен, өз бетінше ойдан сурет салуға мүмкіндік беру. бояудың келесі түсін қолдану үшін қылқаламды басқа түске салмас бұрын жақсылап суға шайып алып

		қолдануды, жуылған қылқаламды жұмсақ матамен немесе қағаз майлықпен сүртіп кептіруді үйрету.
	Мүсіндеу	Көлемі, түсі, пішіні бойынша әртүрлі дайын пішіндерді белгілі реттілікпен орналастыра отырып, ойдан немесе берілген тапсырма бойынша заттардың бейнесін жасау Бірнеше бөліктерді қосу, қысу, біріктіру арқылы өсімдіктерді және жануарларды мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру.
	Музыка	Музыкалық шығарманы соңына дейін тыңдауға, музыканың сипатын түсінуге, музыкалық шығарманың неше бөлімнен тұратынын білуге және ажыратуға үйрету. Түрлі сипаттағы әндердің мазмұны мен көңіл күйін қабылдай білуді қалыптастыру; әннің мазмұнын түсіну.

**Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы
негізінде 2022 - 2023 оқу жылына арналған ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары**

Топ: «Құлыншақ» орта тобы

Балалардың жасы: 3 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 2022-2023 оқу жылы Тамыз айы

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Тамыз	Дене шынықтыру	Таныс, бұрын үйренген жаттығуларды және қимылдарды музыканың сүйемелдеуімен орындау. Адамның денсаулығына пайдалы (көгөністер, жемістер, сүт өнімдері) және зиянды тағамдар (тәттілер, бәліштер, тәтті газдалған сусындар) туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру. Күнделікті өмірде гигиеналық дағдыларды сақтау қажеттігін білу. Тамақтанар алдында қолды жуу, таңертең және кешке тісті тазалау дағдыларын қалыптастыру. Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру.
	Көркем әдебиет	Балаларды тақпақтар мен шағын өлеңдерді жатқа айтуға үйрету. Кейіпкерлерді сипаттау үшін дауыс ырғағының мәнерлі қарапайым тәсілдерін қолдану, таныс ертегілерді ойнауға және сахналауға ынталандыру, қызығушылығын ояту. Суреттерді, заттарды қарастыруда, тірі және өлі табиғат нысандарын бақылау кезінде, шығармаларды тыңдағаннан, мультфильмдер, ертегілер көргеннен кейін балаларды алған әсерлерімен бөлісуге, өз ойын айтуға үйрету.
	Қоршаған ортамен таныстыру	Балалардың жалпы қабылданған ережелер мен нормаларды меңгеруіне ықпал ету. Балабақшада, үйде, көшеде тәртіп сақтауға баулу. Балаларды әдепті қарым-қатынасқа үйретуді жалғастыру (амандасуға, қоштасуға, көмек көрсеткені үшін алғыс айтуға үйрету). Тірі және өлі табиғат заттары мен құбылыстарына қызығушылықтарын қалыптастыру. Табиғатта қауіпсіз мінез-құлық ережелерін сақтау саңырауқұлақтар мен жидектерді жемеу, жануарларға тиіспеу, ойын алаңында және құммен, сумен, ұсақ заттармен ойындарда қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру - оларды ауызға алмау, құмды шашпау, ұсақ заттарды құлаққа, мұрынға тықпау.
	Құрастыру	Ұжымдық құрылыс жасауға баулу, алдын ала келісе отырып, құрылыс бөліктерін жеке дайындау, өздерінің құрастырған бұйымдарын біріктіре отырып, дайын болған құрылыспен бірге ойнату.
	Сурет салу	бейнелейтін затқа өзінің қатысын, көңіл-күйін бере білуге баулу, бейнелеу түрлерімен және тәсілдерімен

		эксперимент жүргізу; Заттардың суретін салуды қайталай отырып, қарапайым сюжеттік композициялар жасауға үйрету, тұтас қағаз парағына бейнені орналастыру, қызыл, сары, жасыл, көк, қара, ақ негізгі түстер мен олардың реңктерін (қызғылт, көгілдір, сұр) қолдану.
	Мүсіндеу	Жеке жұмыстарын ұжымдық композицияларға біріктіру дағдыларын қалыптастыру. Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу.
	Музыка	Ересектердің орындауындағы және аудио-бейнежазбадан музыка тыңдауға үйрету. Музыкалық шығарманың көркем құралдарын: дауысы (ақырын-қатты), қарқыны (жылдам-баяу), көңіл-күйі (мұңды, көңілді) байқауға үйрету. Музыканың басталуы мен аяқталуына сәйкес қимылдарды орындау, қимылдарды өз бетінше бастау және аяқтау. Музыкалық шығармалар мен ертегі кейіпкерлерінің қимылдарын мәнерлі және эмоционалды жеткізу дағдыларын дамыту: аю қорбандап жүреді, қоян секіреді, құстар ұшады.

Жазғы сауықтыру кешеніне арналған тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы (балабақша/шағын орталық, мектепалды сыныбы)

Топ: Ботақан орта топ.

Балалардың жасы: 3 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 01.06 – 02.06.2023ж

<i>Күн тәртібі</i>	<i>Бейсенбі</i>	<i>Жұма</i>
<i>Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу</i>	<i>Тәрбиешімен балаларды қабылдау. Дене қызуын өлшеу және тазалығын тексеру Жеке бас гигиенасын қарау. Жағымды жағдай орнату.</i>	

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	<p>Санамақ Бір үйде біз нешеуіміз? Кел санайық екеуіміз. Бас бармағым - атам, Балан үйрек - апам, Ортан терек - әкем, Шылдыр шүмек - анам, Кішкентай бөбек - мен. Біз үйде нешеуіміз? Біз үйде – бесеуіміз -Анау бала, Бетін қара, Кір қожалақ, қап-қара Тырнағы өскен, Шашы көптен Алынбаспты –ау масқара Сұрақ –жауап Осындай бала болмас үшін не істеу керек? Дид ойын: «Тазалықтың достары» Шарты: Тазалыққа керек құралдардың атауын атау.</p>	<p>Достық Ортақ мекен жер шары, Төбемізде бір аспан. Барлық ұлттың баласы, Достығымыз жарасқан Қимыл-қозғалыс ойыны: «Толқиды теңіз» Мақсаты: Ойын арқылы теңіз толқындарының қимылын көрсете отырып, тепе-теңдікті сақтай білуге дағдыланады.</p>
Таңертеңгі гимнастика	<p>Таңғы жаттығу кешені Мақсаты: Жалпы даму жаттығуын жасай отырып, баланы шыңдау. Маусым айының 1-аптасына арналған жаттығу кешені қосымша тігілген</p>	
Таңғы ас	<p>Сауықтыру шаралары: Ауызды жуу, жылы сумен шаю. Ас мәзіріне отыру. Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру. Тамақ үстінде жан жағына алаңдамауды, бір – біріне кедергі келтірмеуді үйрету. Рахмет айтуға тәрбиелеу.</p>	
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	<p>Қайырлы таң! Ормандар мен далалар. Қайырлы таң! Достасқан бар балалар. Қайырлы таң! Біздің бала бақшамыз. Қайырлы таң! Жора-жолдас, ұл мен қыз!</p>	<p>Қайырлы таң, құсқа, аңға да, Қайырлы таң, жайдары жанға да, Қайырлы таң алға ассын, Кешке дейін жалғассын!</p>
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	<p>Қызығушылықты ояту. Балалар бүгін өте көңілдіміз. Бүгін біздің мерекеміз. Бізге қонаққа не келгенін білгілерің келе ме? Дид ойын: «Кім тапқыр?» Жұмбақ шешу Күндіз бар да, түнде жоқ, Онсыз өмір мүлде жоқ. (Күн) Бүгін бізде қуанышты күн болғандықтан, шуақты күн бізді далада күтіп тұр. Ол жылудың пен қуаныш әкелді. Көңілді серуен. Бүгін ауа райы қандай? бұлтты немесе күн шығып тұр ма??</p>	<p>Қызығушылықты ояту. Бүгін біз айналамыздағы барлық нәрселерден сары түсті іздеуді жалғастырамыз. Ал бізге ол үшін «Күн және оның балалары – күн сәулелері туралы» ертегісі көмектеседі. Бірақ алдымен күнді табуымыз керек. Педагог балаларға түрлі-түсті иірілген жіптерден жасалған түрлі-түсті күн көрсетеді. Балалар күнді таңдайды. Ал неге сендер бұны күн деп шештіңдер? Балалар: Күн сары. Тәрбиеші: Дұрыс, күнді таптық, демек, ертегімізді бастайтын кез келді. Ертегі</p>

<p>Балалар: Күн шуақты. Күн қайда? Балалар: Аспанда! Ол қашан тұрады? (таңертең ерте) Күн кімге керек? (барлық адамдарға, өсімдіктерге, жануарларға) Күнді шақырайық!</p> <p>Тақпақ : «Күн» Кейде кіріп бөлмеме, Ол ойнайды айнада. Шомылады көлге де, Шуақ шашып қайда да.</p> <p>Балалар күн оянып, жарқырайды. Оған қарау оңай ма? (Жоқ). Мен күнге қиетін көзілдірікті киіп, күнге қарауды ұсынамын. Біз күнге өте қуаныштымыз! Шапалақ. Дид ойын: «Күннің достары» Шарты: балалар күнге байланысты заттарды атайды Күннің достары - бәрі дөңгелек. (дөңгелек, доп, доп, табақ, т.б.). Күннің достары, бәрі сары болады. (тауық, одуванчика, қарындаш, лимон, көйлек және т.б.). Күннің достары, жылытатынның бәрі, бірақ бізді не жылытады? (батарея, пеш, пеш, тон, шұлық, жылытқыш, шәйнек, т.б.). Күннің достары, жарқырағанның бәрі, бірақ біз үшін не жарқырайды? (шам, фонарь, ай, шам, шамдар, т.б.). -Күн шықса, жақсы ма, жаман ба? -Егер күн болмаса, не болады? (суық, қараңғы) - Көзіңді жұм, не көріп тұрсың? (Ештеңе). Күннің көзі тоқтаса, осылай болады. -Жазда күн өте жылы, шөп.гүлдер жайқалып өседі. -Күннің түсі қандай? (сары) -Ол қандай пішін? (дөңгелек) -Күн біреу, бірақ сәулелер көп. Оған сәуле жасап берейік. Дид ойын: «Күн сәулелері» Шарты: Күнге сәулелерін құрастыру арқылы жапсыру. Күн қандай керемет болып шықты. Нәтиже. Бүгін біз күн туралы не білдік. Бұл не? (балалардың жауаптары) -Ол не істейді? (жылытады, жарқырайды, шуағын шашады.) Мен әрқайсыңа кішкене күн бергім келеді, ол сендерді жылытады және сен өзіңнің мейірімділігіңмен басқа адамдарды жылытуды ұмытпау керексіңдер. Қане бәріміз кішкентай ғалымдар болайық. Зертханалық алаң. Мақсаты: Күн айналаның бәрін нұrlандыратын, адамдарды, өсімдіктерді, жануарларды, жерді, суды жылытатын түсіндіру.</p> <p style="text-align: center;">Тәжірибе №1. Күн</p> <p>Біздің қолымыз күнді сезіне ала ма?</p>	<p>Тәрбиеші: Күн бұлттардың артынан шығып, тәтті керіліп, күлімсіреді. Күннің қайда тұратынын кім айтады? (Балалардың жауабы) Әрине, күн аспанда өмір сүреді. Күннің түсі қандай? (Балалардың жауабы) Дұрыс, күн сары. Бірақ біз оны әрдайым осылай атай бермейміз. Күн осылай шығады, жарқырап шығады, Балаларға қарап күлімсіреп. Күн балаларға қалай күледі? (Балалар жымыады) Балалардың күлкілері қандай жарқын, көздері кішкентай күндей жарқырап тұр. Күн күлімдеп, жарқырап, балаларын - күн сәулесін серуендеуге жіберді. Күн нұры жерге түсіп, еркелеп, айналып, жерді өз жылуымен жылытты. Көк шөпке оранған аязды қыстан кейін жер оянды. Күн нұры жас шөпке тіреліп, жаңа достар іздеу үшін әр жаққа шашырап жатты. Осылайша Күннің бір сәулесі көгалдың үстінен ұшып түсіп, тауықты көрді. Ол жұмыртқаға жабысты осылайша оларды өзінің жылуымен жылытты. Ана тауық балапандарының жұмыртқадан шыққанын күтіп отырды. Күннің нұры жұмыртқаларға түсіп, оларды өз жылуымен жылыта бастады. Содан кейін жарықшақ пайда болды. Бұл қабықшалар жарылып, балапандары пайда болды. Күн нұры оларды қатты ұнатып, алтын бояуды шашып жіберді, тауықтар сарғайып кетті. Ана тауық балапандарына кел менімен бірге жүріңдер, мен сендерге жердегі қателерді, құрттарды іздеуді үйретемін. Олар серуендеуге кетті, ана тауық оның соңынан ерді. Ал көгалға ана тауық балапандарымен мен күн нұры төгілген тату отбасы келді. Бүршіктердің арасынан бір сәуле сырғып өтті, алтын сары бастары бар гүлдерді шығарды. Бұл одуванчиктер. Одуванчик сары түсті. Балалар, одуванчиктер күнге ұқсай ма? (Балалардың жауаптары.) Ал олар қалай ұқсас? (Балалардың жауаптары.) Иә, күн де, бәйшешек те сары. Одуванчик тауықтарға ұқсай ма? (Балалар: Иә.) Олар несімен ұқсас? Дұрыс! Ал одуванчиктер мен тауықтар сары. Содан кейін тауықтар көгалдан жүгіріп өтіп, сары бәйшешектерді иіскей бастады, содан кейін сәулені қуып ойнады. Осылайша күн аспанға қайтып, балаларымен бірге бұлттың артына ұйықтауға кетті. Одуванчиктер бастарын жауып тастап, көгалда тек ана тауық пен балапандар ғана қалды. Ана тауық қатты айқайлады, балапандар оған жүгірді және олар ұяларына бірге кіріп кетті. Осымен күн мен күн сәулесі туралы ертегіміз аяқталды. Бірақ күн өз көрінісін қағазға қалдырып, балаларының суретін салуды сұрады. Біз не сурет саламыз? Балалар: Күн шуағы. Тәрбиеші: Бірақ күн сәулесі қарындаштардың біріне тығылды. Қане, олар қандай карандашқа жасырынғанын білңдерші? Балалар қарындашты дұрыс таңдап, сары шеңберге сәулелерді бояйды. Жұмысты аяқтағаннан кейін балаларды күн шуағын көрсетуге шақырады /.</p> <p>Тәжірибе № 1. Балалардың күн сәулесі туралы түсініктерін нақтылау. Күн шуағы. Серуендеуге айна алып шығу және балаларға күн сәулесінің қабырға мен алақан</p>
---	---

	<p>Педагогтың артындағы балалар күннің жылуын сезіну үшін қолдарын күнге созады, алақандарын жоғары көтереді.</p> <p>Қортынды: Күн алақанымызға не жібереді? Жылу.</p> <p>Тәжірибе №2. Күн қайда түнейді. Күндізгі уақытта күннің аспандағы орнын өзгертетініне назар аудару.</p> <p>Қортынды: күннің шығуын бір терезеден, ал күннің батуын басқа терезеден байқауға болады.</p> <p>Тәжірибе №3. Күн сәулесінің қасиеттері. 1.Күн мен көлеңкедегі заттардың температурасын салыстыру. Екі қиыршық тасты салыңыз: біреуі күнге, екіншісі көлеңкеге. Қараңғы болуы үшін қалың ағаш қораппен жабыңыз. Біраз уақыттан кейін балалармен қай тастың жылы екенін тексеріңіз.</p> <p>2.Дымқыл резеңке доптар шуақты күнде шығарылады. Балалар шарлардың бірте-бірте құрғағанын бақылайды.</p> <p>3. Құмды сулау және оның қалай кебетінін балалармен бірге бақылау.</p> <p>4.Жуылған қуыршақ киімдерін күнге ілу, оның қалай кебетінін бақылау.</p> <p>Қортынды: Күн сәулелерінің қасиеттерін тәжірибе жүзінде байқағандай, күн айналадағының бәрін кептіру қасиетіне ие.</p> <p>Ой қозғау. Балалар бүгінгі мерекемізге біз бақытты балалармыз деп, жарқыраған күн суретін естелікке салайық.</p> <p>Шығармашылық алаң. Топтық жұмыс. А3 форматқа алақан арқылы күн шуағын салу. Балаларды мадақтау.</p>	<p>бойымен қалай «жүгіретінін» көрсету.</p> <p>Тәжірибе №2. Көлеңке. Күн сәулесі ашық. Асфальт жолында арқаңызды күнге қаратып тұрсаңыз, асфальтта көлеңке пайда болады. Күннің сәулесі сіздің денеңізден өте алмайды. Көлеңке пайда болады.</p> <p>Дене шынықтыру Кіріспе бөлімі: Бірінің артынан бірі сапқа тұру. Денені тік ұстау. Шеңбер бойымен денені тік ұстап, адымдап жүру. Қол бүйірде, аяқтың сыртымен жүру. «Пингвин» - табанның ішкі жақтарымен қысқа және ашақ қадаммен жүру. Шеңбер бойымен маршпен жүру . Шеңбер бойымен тұру. (таяқшаларды кезекпен алу) Қолдарын созып, арақашықтықты сақтау.</p> <p>Негізгі бөлім: Жалпы даму жаттығулары. Таяқшамен Б.қ.: «Сағаттар» 1. Аяқтары ашақ, таяқша белде. «Тик-так» сөзін айтып басты оңға, солға қозғалту. / 6 рет қайталау/ Б. қ.: «Су тасушы» 2. Аяқтары ашақ қойылған, таяқша иықта, иықты кезек көтеру. /6 рет қайталау/ Б.қ.: «Құламалар» 3. Аяқтары ашақ қойылған, таяқшаны жоғары созу, оңнан – солға, солдан - оңға қарай иілу. /6 рет қайталау/ Б.қ.: «Күш жинау» 4. Аяқтар ашақ қойылған, таяқша кеуде тұсында. Таяқшаны жоғары көтеріп-түсіру. /6 рет қайталау/ Б.қ.: «Мотоцикл жүргізу» 5. Аяқтарын ашақ қою, таяқша кеуде тұсында; мотоциклды жүргізу (ыр-ыр-ыр) деп айту. Бір орында жүру. (15-20 секунд). Тыныс алу жаттығулары: «Көкек» - тік тұрып, аяқты бір - бірінен ашақ ұстайды, қолды белге қояды, демді ішке біртіндеп тартады, «Ку-ку, Ку-ку» деп дыбыстап демді сыртқа шығара денені алға еңкейтеді. Бастапқы қалыпқа келу. Негізгі қимыл қозғалыс жаттығуы 1.заттар арасымен жүру, жүгіру. 2. Жіңішке арқан бойымен қолды белге қойып түзу жүру Қимылды ойын: Түлкі мен балапандар Ойын шартымен таныстыру</p>
--	--	---

		Қорытынды: бір саппен шеңбер бойы жүру /таяқшаларды үстел үстіне қою/ . Маршпен жүру.
Серуенге дайындық	Әңгіме жүргізу. Серуенге шыққанда қауіпсіздік ережелері туралы ескерту. Киіну: Серуенге шығу, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.	
Серуен:	Картотека №3 Ауа – райын бақылау.	Картотека №5 Ағаштың жапырақтарын салыстыра бақылау.
	Жаз серуен картотекасынан	
Эстафеталық жарыстар №1. «Жалауды тез жеткізу» Шарты: Кеглиді айналып жүріп, жалаушаны 2 - балаға жеткізу		
№2. «Жүйрік ат» Шарты: Шарды екі аяғына қысып секіру		
Серуеннен оралу	Балаларға ойын киімдерін шешуді, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, үйрету. Шынықтыру шараларын және гигиеналық шараларды ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.	
Түскі ас	ӘНГІМЕ ЖҮРГІЗУ. Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүртінуді, сүлгілерін өз ұяшықтарына ілуді үйрету.. Ұқыпты тамақтану дағдыларына асты аздан алып ішуге, ас құралдарын дұрыс қолдануға тәрбиелеу. Үстелге дұрыс отырып, тамақтануға , нан қиқымын жерге түсірмей, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.	
Ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау.	
Біртіндеп ұйқыдан ояту, шынықтыру шаралары.	№6. арқамен жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу. - арқамен жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру. - арқамен жатып шынтақтарын тіреп иілу, кеуделерін жоғары көтеру, басты тік ұстау	№7. «Күннің оянуы» - «Міне күн де оянады»- балалар тізе бүгіп отыр, қол төменде. - Биік, биік, биікке - қолдарын жоғары қарай көтереді. - Түнге қарай батады- Балалар тізе бүгіп отырады. басты төменге – жоғарыға – төменге еңкейеді. «Күлімдейді күн» керемет, керемет - алақан соғады.
	«ҰЙҚЫ АШАР ЖАТТЫҒУЛАРЫ» КАРТОТЕКАСЫНАН. (Картотека қосымша тігілген)	
Бесін ас	Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.	
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа	Дид ойын: «Жақсы мен жаман» Мақсаты: Жақсы қасиет болса қолдарын шапалақтайды, жаман қасиет болса тыныш отыру. 1) Көшет отырғызу. 2) Ағаштарды сындыру. 3) Құстарға жем шашу. 4) Құстың ұясын бұзу.	Табиғат туралы жұмбақтар Таңмен көзін ашады, Әлемге нұрын шашады. (Күн) Үй үстінде алтын тас, Алайын десем табылмас. (Жұлдыз) Жылт-жылт етеді, Жылгадан өтеді (Су)

әрекеттер)	<p>5) Ағаштарға су құю. 6) Гүлдерді жұлу. 7) Құстарға ұя жасау. Балаларды мадақтау.</p> <p>Дид ойын: «Ботқа жасаймыз» Мақсаты: Балаларға суретсалудың әр түрлі әдістерін көрсете отырып, ой қиалын дамыту. Керек материалдар: Ұнтақ жарма; балалар санына сәйкес тәрелкелер Ойын шарты: «Балалар, бүгін таңғы асқа жарма болды. Бұл өте дәмді, пайдалы және оны жеу керек. Біз жарма жеп қана қоймай, оның көмегімен ерекше суреттер жасалатынын білеміз. Балалар үстелге отырады, ал педагог саусақпен жарманы күн, жаңбыр, дөңгелек, шөп, сәнді өрнектер және т.с.с сурет салуға болатындығын көрсетеді. Жұмыс соңында:</p> <ul style="list-style-type: none"> • алынған суреттерді суретке түсіру; • тазартуда педагогқа көмектесу. 	<p>Қолы жоқ сурет салады, Тісі жоқ тістеп алады. (Аяз) Үй үстінде алтын тас, Алайын десем табылмас. (Жұлдыз) Жылт-жылт етеді, Жылғадан өтеді. (Су) Таңмен көзін ашады, Әлемге нұрын шашады. (Күн) Ғажап көпір аспалы Айшықтап тұр аспанды. (Кемпірқосақ)</p> <p>Дәстүрден тыс сурет салу Шығармашылық алаң. Дид ойын: «Жазғы ағаштар» Міндеті: Графикалық техниканың жаңа түрімен - «өсімдік басуымен» таныстыру. Композиция, түстерді қабылдау сезімдерін дамыту. Жұмыс барысы: Капуста (морской) қабығына бояуды жағу арқылы қағаз бетіне бастыру.</p>
Балалармен жеке жұмыс	<p>Дид ойын: «Гүлді ретімен құрастыр» Шарты: Фетр материалдан жасалған гүл құрлысын ретімен кнопокқа арқылы құрастыру</p>	<p>Дид ойын: «Гүлдер біздің досымыз» Мақсаты: балалар гүлдерді дұрыс күтіп-баптау, суару, қопсыту дағдыларын меңгереді.</p>
Серуенге дайындық	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.	
Серуен	<p>Картотека №3 Ауа – райын бақылау. Таңғы серуен кезеңін бекіту</p>	<p>Картотека №5 Ағаштың жапырақтарын салыстыра бақылау. Таңғы серуен кезеңін бекіту.</p>
<p>Эстафеталық ойындар: №1. «Жалауды тез жеткізу» Шарты: Кеглиді айналып жүріп, жалаушаны 2 - балаға жеткізу №2. "Шегірткелер". Шарты: Бір бала қос аяқпен кедергілер арасынан секіріп барып, қайтар жолда жүгіріп қайтады. Келесі ойыншы ойынды жалғастырады.</p>		
Балалардың үйге қайтуы	<p>Ата-анаға балаларының балабақшадағы достарымен қарым – қатынасы туралы әңгімелесу. Ата-аналарға сауалнама тарату. Психолог кеңесі (жеке балаларға)</p>	<p>Кеңес: Бала өміріндегі ертегінің маңызы. Ата –аналарға: Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру</p>

Жазғы сауықтыру кешеніне арналған тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы (балабақша/шағын орталық, мектепалды сыныбы)

Топ: Орта топ.

Балалардың жасы: 3 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 05.06 – 09.06.2023ж

<i>Күн тәртібі</i>	<i>Дүйсенбі</i>	<i>Сейсенбі</i>	<i>6Сәрсенбі</i>	<i>Бейсенбі</i>	<i>Жұма</i>
<i>Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру</i>	<i>Балаларды қабылдау кезінде ата-анамен әңгімелесу арқылы баланың үйдегі көңіл-күйін, денсаулығын сұрау. Қабылдау кезінде тазалық шарларына мән беру. Ата-анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы</i>				
<i>Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер</i>	<i>Шынықсаң шымыр боласың, Сауығып айдай толасың. Спортты серікетебіл, Жақсы азамат боласың. Картотека №1 « Айгөлек » Мақсаты: балаларды шапшандыққа, ұйымшылдыққа үйрету.</i>	<i>Салауатты өмір салтын сақтаймыз, Жаттығудан ешқашан да қашпаймыз Картотека №5 «Қасқырлар мен лақтар» Мақсаты: Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу.</i>	<i>Спорт – көркі өмірдің, Спорт - досың, серігің. Жаттықсаң шымыр боларсың, Шынығып, өсіп, толарсың, Картотека № 6 «Сұр қоян жуынады» Мақсаты: Қимыл қозғалыс қабілеттерін арттыру, тілдерін дамыту, ептілікке тәрбиелеу.</i>	<i>Ойнайық, ойнайық та ойлайық! Қатардан артта қалып қоймайық, Белсенді болайық ортада, Уақытты тектен - тек жоймайық! Картотека № 8 «Қайда жасырылғанын тап» Мақсаты: Балаларды қырағылыққа, байқампаздыққа үйрету, бірлікке, татулыққа тәрбиелеу</i>	<i>Шымыр, сергек денеміз, Спорт сүйер өренбіз! Біз биіктен самғаймыз, Қарсыластан қалмаймыз. Картотека № 13 Торғайлар мен автомобиль» Мақсаты: балалардың зейінін дамыту, шапшандыққа үйрету.</i>
	<i>Физикалық дамыту қимылды ойындар картотекасынан</i>				
<i>Таңертеңгі гимнастика</i>	<i>Таңғы жаттығу кешені Жаттығу түрі - сылдырмақ , әуенмен. Мақсаты: Жалпы даму жаттығуын жасай отырып, баланы шыңдау. Маусым айының 2-аптасына арналған жаттығу кешені қосымша тізілген</i>				
<i>Таңғы ас</i>	<i>Тәтті тамақ жейміз. Рақмет аспаз дейміз. Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру.</i>				
<i>Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық</i>	<i>Біз гүлдерше өсеміз, Жапырағы жайқалған. Сабақтары салалы, Желмен бірге жайқалған.</i>	<i>Бойыңды сергек тік ұста Емін – еркін тыныста Деміңді ішке тез алда, Сол қолыңды соз алға. Оң қол да бос тұрмасын, Шеңбер жасап зырласын</i>	<i>Топ-топ басайық, Жалаудан күн жасайық. Жаса, жаса алтын күн Жаса, жаса жарқын күн</i>	<i>Бір, екі, үш, Қане, қанат қағамыз. Бір, екі, үш, Қарлығаш боп ұшамыз. Бір, екі, үш, Жинап алдық күш.</i>	<i>Жел улейді у-у Құйын келіп билейді зу-зу Қатты, қатты жел соқты гу-гу Жапырақтар қол соқты ду-ду</i>
<i>Мектепке дейінгі ұй-ым кестесі бойынша ұйымдастырылған оқу қызмет-</i>	<i>1. Денешынықтыру 2. Кіріспе бөлім. Тәрбиешінің артынан шеңбермен жүру. «Орман аңдары» 1. «Аю» Қолды белге қойып,</i>	<i>Қызығушылықты ояту. Балалар сендер табиғатпен, оның сырларымен, тосын сыйларымен танысқыларың келе ме? Ой дамыту</i>	<i>Тосын сәт. Балалар, маған Топырақтан хат келді. Ол бізден көмек сұрайды. Ол өзіне қауіп төніп тұрғанын айтады. Егер ол ауырып қалса, онда барлық</i>	<i>Қызығушылықты ояту. Жаз жайдары, алақай! Жатыр жайнап даламыз. Жүр, қанекей, балақай, Серуенге шығамыз. Сұрақ – жауап</i>	<i>Қызығушылықты ояту. Педагог топқа сөмке әкеледі. «Балалар, сендерге бара жатып мен сөмке тауып алдым. Және ол бос емес. Онда не бар екенін бірге</i>

тері	<p>(қорбандан) табанды нық басып жүру.</p> <p>2. «Түлкі» Қолды жанға ұстап, (қуланып) бір сызықпен жүру.</p> <p>3. «Көжсек» Қолды кеуденің алдында иіп, қос аяқпен секіру.</p> <p>4. «Қасқыр» Баяу жүгіру, жылдам жүгіру.</p> <p>Негізгі бөлім.</p> <p>Жалпы даму жаттығулары: (Доптармен).</p> <p>1.Қол мен иық бұлышықеттеріне арналған жаттығулар.</p> <p>Б.қ.: тік тұру, аяқ бірге, доп кеудеде. Допты алға созу. Жоғары көтеру. Алға созу. Б. қ.</p> <p>2.Дене бұлышықеттеріне арналған жаттығулар:</p> <p>Б. қ.: аяқ иық көлеміндей алыс, қол төменде. Допты алға созу. Отыру, тұру. Б. қ. келу</p> <p>3. Аяқ бұлышықеттеріне арналған жаттығулар:</p> <p>Б. қ.: Аяқ арасы иық көлеміндей алыс, доп кеуде тұсында. Допты алға созу. Еңкею, допты тізеге тигізу. Б. қ. келу.</p> <p>4. Қос аяқпен секіру. Б. қ. келу</p> <p>Тыныс алу жаттығулары: «Алақандағы допты үрлеу».</p> <p>Негізгі қимыл қозғалыс жаттығуы</p> <p>1.Арқанның астымен нысанаға дейін төрттағандап еңбектеу.</p> <p>2.Еңіс тақтай үстімен жүру.</p> <p>Қимылды ойын:</p> <p>«Қяндар мен қасқыр»</p> <p>Мақсаты: Балалар ойын</p>	<p>Табиғат бізге жылдың қай мезгілінде де өзінің кереметін үйретеді.</p> <p>Құстар ән айтуды үйретеді. Егістік пен бақшадағы аралар бізге еңбек етуді үйретеді.</p> <p>Қар тазалыққа, күн мейірімділікке үйретеді. Барлық орман тұрғындары берік достыққа үйретеді. Жыл бойы табиғаттан көп нәрсені үйрену керек. Ендеше серуенге шығамыз.</p> <p>Ауа райын бақылау</p> <p>Балалар көңіл күйлерің қалай? (балалардың жауаптары)</p> <p>Ауа райы қалай болып тұр?</p> <p>Тосын сәт</p> <p>Телефон шырылдау, аудио дыбыс.</p> <p>Саламатсыңдар ма балалар. «Балалар, сендердің топтарыңда қандай бөлме өсімдіктері бар. Және олардың бәрі өте әдемі және жасыл ма?</p> <p>Мен гүл отырғыздым, оны күнде суарам ол бірден құрап, құрап қалды. Ал мен неге екенін білмеймін. Маған көмектесіңдерші. Мына суреттегі менің өсімдігім Мен білмесбекпін.</p> <p>Ой қозғау.</p> <p>Балалар мына суретті қарайық Білмесбек гүлді қайда отырғызды. Балалар, қараңдаршы, өсімдік неліктен құрап қалды деп ойлайсыңдар? Ол өсімдікті кастрюльге отырғызды. Ал сонда бізге топырақ не үшін керек?</p> <p>Біз кішкентай ғалымға айналып, Білмесбекке</p>	<p>ағаштар, өсімдіктер, гүлдер мен шөптер өсе алмайды, олар тамақты топырақтан алады. Топырақ неден қорқуы мүмкін</p> <p>Тәрбиеші: Топырақ ластанудан қорқады. Қалай ойлайсыңдар, біз жерді қалай ластаймыз? (балалардың жауаптары).</p> <p>Көбінесе біз қоқысты жерге тастаймыз, көгалдарды таптаймыз»</p> <p>Біз серуенге шығып топырақтың ластануы туралы зерттеу жұмысын жүргізейік.</p> <p>Ғажайып алаң. (таза ауада өткізу)</p> <p>Эксперимент :</p> <p>«Топырақтың ластануы қалай пайда болады?»</p> <p>Мақсат. «Топырақтың ластануының зардаптары».</p> <p>Міндеттері: эксперимент нәтижелерін салыстыру, рефлексиялау, жалпылау, гипотеза құру және оларды тексеру қабілеттерін дамыту. Табиғат әлеміне құрметпен қарауға тәрбиелеу.</p> <p>Ресурс. Топырақ салынған ыдыс, таза және сабынды су құйылған банкалар, картон, таяқшалар.</p> <p>Эксперимент №1.</p> <p>«Қараңдаршы, алдарыңда екі банкі топырақ тұр. Бір банкіге мен жаңбыр суын құйамын, екіншісіне – сабынды су құйамын Банкілерді салыстырыңыз. Топырақтар не болды. (Дымқыл). Бірдей ме немесе басқа.</p>	<p>Балалар өлең не туралы айтылған?</p> <p>Серуен жасаған ұнай ма?</p> <p>Серуен кезінде қауіпсіз ережелерді білеміз бе?</p> <p>Атау.</p> <p>Ғажайып сәт.</p> <p>Телефон шырылдау. Аудио. Сәлеметсіңдер ме балалар. Мен орман тұрғыны тиіммін. Біз түлкіге қонаққа барғанда , түлкінің күшігі дастархан басында өзін ұстау ережелерін ұмытып, қыбырлап, анасының сүйікті кесесін сындырды. Ыдыс неден жасалады? — деп таба алмай ойланып мыршай уайымдап отыр. Кішкентай түлкіге оны анықтауға көмектесіңдерші.</p> <p>Оның анасына жаңа кесе жасауға көмек керек.</p> <p>Ой қозғау.</p> <p>Балалар көмектесеміз бе?</p> <p>Дид ойын: «Түлкіге кесе»</p> <p>Тәжірибе</p> <p>«Саздың қасиеттерін анықтау: құрғақ, қатты, ұнтақ түріндегі саз, сазды қалай жұмсақ ету керек»</p> <p>Мақсаты: балаларды саздың қасиеттерімен, оның қолданылуымен таныстыру.</p> <p>Материалдар мен құрал-жабдықтар: саз ұнтағы, модельдеу тақталары, дестелер, су, майлықтар, алжапқыштар.</p> <p>Эксперимент № 1.</p> <p>Педагогпен балалар өз бетінше ұнтақтан саз дайындайды. Оны зерттеу, сұрақтарға жауап беру:</p>	<p>көрейік».</p> <p>Ой қозғау.</p> <p>Педагог сөмкеден қиыршық тастарды алып, балалармен бірге қарайды. Сұрақтар: «Барлық қиыршық тастар бірдей ме?» (жоқ). Олар қалай ерекшеленеді? (түсі, пішіні, өлшемі). Олар қандай сезімде? (тегіс). Қандай жерлерде қиыршық тастарды көп көруге болады? (Аквариум, құмсалғышта, жолдарда).</p> <p>Диди ойын: «Үлкен кіші тастар»</p> <p>Шарты: Тастарды үлкен және кіші қиыршық тастар деп бөлу.</p> <p>Менің сүйікті бұрышым. Ертегі бұрышы.</p> <p>Ертеде бір көлдің жағасында кішкентай тас болды. Су бетінде қалқып тұрған әдемі лалагүлдерге қарап: «Олар қандай бақытты, олар қайықтай жүзеді. Менің де жүзгім келеді деді тастар»</p> <p>Сәлден соң бір бала көл жағасына келіп, тасты алып суға лақтырып жібереді. Тас қуанып: «Ақыры менің арманым орындалды! Мен жүземін алақай деп қуанды, бірақ салмағы тым ауыр болғандықтан жүзе алмайтын болып шықты. Солай малтатас көлдің түбіне батып кеткен. Басында ол қатты ренжіді. Содан кейін мен айналада қанша күлкілі балықтар, басқа қиыршық тастар мен</p>
------	---	---	---	---	--

	<p>арқылы шапшаңдықты, ептілікті үйреніп, денсаулықтарын шынықтыруды біледі.</p> <p>Қорытынды. Балаларды мадақтау.</p> <p>«Мақта қызбен Тастар» Тастарды зерттеу: мөлшері, салмағы, түсі тәжірибесі Мақсаты: балаларға тастар туралы әңгімелеу, олардың қасиеттерін анықтауға үйрету. Материалдар мен құрал-жабдықтар: әртүрлі пішіндегі, түстердегі, өлшемдегі тастар, үлкейткіш айнек.</p> <p>Қызығушылықты ояту. Бір күні Мақта қыздың мысығы қазына тауып алады. Ол қазынаны Мақта қызға әкеледі. Мақта қыз қораптағы қазынаны ашқанда, онда түрлі түсті және әр түрлі пішіндегі қиыршық тастарды көреді. Ол өзінің сырын достары бізбен бөліскісі келеді. Балалар Мақта қызға көмектесеміз бе? Дид ойын: «Кішкентай ғалымдар» Эксперимент барыс: Тастарды зерттей отырып, олардың түсі, өлшемі және пішіні қандай екенін анықтау. Балаларға әр тасты сипауды ұсыну. Сұрақ-жауап: Тастардың беттері бірдей ме, әлде әртүрлі ме? Қандай?</p>	<p>көмектесейік. Эксперимент №1 «Топырақ бізге не үшін керек?» Мақсаты: балалардың жердің жұмсақ, ұсақ түйіршіктерден тұратын, суды оңай өткізетін, құрғақ және ылғалды қасиеттері туралы түсініктерін қалыптастыру. Міндеттері: сөйлеу тілін, алға қоя білуді дамыту жорамалдар және тәрбиешінің көмегімен қорытынды жасау. Ресурс: Топырақ, таяқша, су құйылған ыдыс, елеуіш, құм салынған ыдыс және оның ішінде құрап қалған өсімдік өскіні бар.</p> <p>Балалар гүлдерді қайда өсіру керек ? гүл біздің құм жәшігімізде өседі .</p> <p>Ойын әрекеті : Кесекті сындырамыз. Мына жерде топырақ тұр. Жер әртүрлі кесектерден тұрады. Кесектерді бөлшектейік. Қол тигізгенде топырақта қандай түйіршіктер пайда болады? Жұмсақ Зерттеу: «Елеуіш» Мына топырақтарды ыдыстарға салып, електен өткіземіз. Қортынды: Топырақ електен өтті ме? Барлығы өткен жоқ. Електің түбінде не қалады? Кесектер.</p> <p>Эксперимент №2 «Сиқырлы таяқша» Тәрбиеші: Таяқшаларды құрғақ жерге тығып көреміз.</p>	<p>Жаңбыр суы құйылған топырақта қандай да бір өзгерістер бар ма? (Жоқ). Сабынды сумен құйылған топырақтан не көрінеді? Сабын көпіршіктері, жолақтар.</p> <p>Эксперимент №2. Мына картондарды аламыз.. Оны кішкене бөліктерге бөліндерде оны топыраққа араластырыңдар. Қолдарыңа таяқшаларды алып, таза топырақ пен картон араласқан топыраққа тығамыз. Таяқшаны қай топыраққа салу оңай? (таза жерге). Таза жерде ауа көбірек болады . Түсініктеме: «Жерде тек ағаштар мен өсімдіктер өспейді, сонымен қатар көптеген жәндіктер мен жануарлар да өмір сүреді. Жерді ластау арқылы біз оларды құртамыз». Қорытынды сұрақ: «Жерді қалай сақтауға болады? Қоқыстарды қайда қою керек? Лас суды төгеміз бе? Қорытынды. «Топырақ қоқыс пен лас сумен ластанғанда онда тіршілік болмайды»</p> <p>Құммен ойын Ғажайып сәт. Аудио дыбыс. Орман тұрғындары өте көңілсіз, олар саяхатқа шығып енді қайтуға жолдарын таба алмай жүр екен. Оларға өз іздерін салып, суретке түсіріп жіберейік.</p>	<p>-Сіздің ойыңызша саздың түсі қандай? Қоңыр. -Балшық қатты ма, жұмсақ па? Жұмсақ. - Балшық неге ұқсайды? - Бір кесек сазда құмның жеке түйірлері анық көрінеді ме? Құрғақ және дымқыл балшық доптарды салыстыру: біреуін ұста бірнеше күн бұрын жасаған, екіншісін мен қазір жасадым. Доптар бірдей ме, әлде әртүрлі ме? Қандай айырмашылық бар? Қандай допты сығып ұстауға болады? Доптарды еденге лақтырсаң не болады? Біреуі пішінін өзгертеді, екіншісі бөліктерге бөлінеді Түсініктеме: «Саз дымқыл және құрғақ. Біз дымқыл саздан затты мүсіндей аламыз, ол жұмсақ ал, құрғақ саз қатты және ыдырап кетуі мүмкін. Ой дамыту. Біз түлкіге қайсы саздан кесе жасаймыз. Жұмсақ саздан Олар жұмсақ саздан кесе жасайды. Олар алынған ыдысқа су құяды. Жасаған жұмысты кептіріп қою, кепкен соң себетке салып түлкіге беріп жіберу. Қорытынды: саз дымқыл, жұмсақ, тұтқыр, оның пішінін өзгертуге, бөліктерге бөлуге, мүсіндеуге болады.</p> <p>«Жел» ойын жаттығуы. Шарты: Құм мен сазды үрлеп көру. Не жеңіл? Неліктен? Қортынды: Құм жеңіл,</p>	<p>әдемі өсімдіктер бар екенін көрдім. Тас мұңайып, балықтармен достасып кетті.</p> <p>Тәжірибе№1. Ауыр-жеңіл. «Малтатастарды ал. Қандай тастар ауыр, қайсысы жеңіл? Неліктен? (үлкендері кішілерінен ауыр). Бір қолыңызға тас, екінші қолыңызға қауырсын алыңыз. Не ауыр? (қиыршық тас)».</p> <p>Сергіту сәті: «Құм, тас, су» «Құм «дегенде әр жерде шашыранқы болып отыру. «Тас» дегенде өз қолымен мүсін жасап тұра қалу, «Су» дегенде толқын жасап қозғалу.</p> <p>Тәжірибе№2 «Тастарды суға сал» ойын тапсырмасы. Сұрақтар: «Тастар не істеді? Барлық тастар батады ма? Неліктен? (қиыршық тастар ауыр). Қауырсын суға батады ма? Тексерейік. Неліктен қауырсын суға батпайды? Қорытынды: Малтатас ауыр, сондықтан суға батады Балалар сөмкеде түбінде тағы да бір конверт жатыр. Конверттің сыртында өзен. Балықтар, тастардың суреттері тұр. Демек бізге тапсырма берілген. Ашып қарайық. Балаларды топқа бөлу. 1-топ: А3 форматта өзен суретін құрастыру. 2-топ: Өзен суын бояу. Тақпақ айту.</p>
--	---	---	--	--	---

	<p>Балалар өз ойларымен бөліседі.</p> <p>Педагог балаларға ең тегіс және ең кедір-бұдыр тасты көрсетуді сұрайды. Біз тастардың бетін одан да жақсы көруіміз үшін ұлғайтқыштарды пайдалануымыз керек.</p> <p>Балалар лупа арқылы өздерінің барлық тастарын тексереді. Балалар кезекпен алақандарына тастарды ұстап, ең ауыр және ең жеңіл тасты анықтайды.</p> <p>Қорытынды: Олар тастар түсі мен пішіні және көлемі жағынан әртүрлі деген қорытындыға келеді. түсі, пішіні, өлшемі бойынша тастар, тегіс және кедір-бұдыр болуы мүмкін; салмақтары әртүрлі – жеңіл, ауыр.</p>	<p>Таяқша топырақ жабыса ма? (Жоқ). Құрғақ топырақ жабыспайды.</p> <p>Енді мен топыраққа су құямын. Су қайда кетті? Құрғақ топырақ қандай болды?</p> <p>Құрғақ топырақ суды сіңіріп, дымқыл болды.</p> <p>Енді таяқшамызды дымқыл топыраққа тығып көреміз. Таяқша не болды? (Лас). Неліктен?</p> <p>Ылғал топырақ таяқшаларға жабысты. Ылғалды топырақтың түсі қандай? Қара. Ылғалды топырақты електен өткізейік.</p> <p>Топырақ еленіп жатыр ма? (Жоқ). Топырақ дымқыл, електен өткізілмейді, ыдырамайды.</p> <p>Енді Білмесбекке осы жасаған жұмысымызды түсіріп жіберейік, гүлді топыраққа отырғызу керек екенін білсін.</p> <p>Қорытынды: Топырақ өсімдіктер тіршілігіне қажет; Өсімдіктер қорегін топырақтан алады.</p> <p>Дид ойын: «Құм су ішеді»</p> <p>Мақсаты: Құммен жұмыс істеуге, тәжірибе жасауға қызығушылықтарын дамыту.</p> <p>Ойын барысы:</p> <p>Балаларға құрғақ құмнан үлкен төбе жасап көрсету. Төбенің жоғарғы бөлігінне жұдырықпен ойпат жасап, оған мұқият жұқа ағынмен су құямыз. Төбеде тағы бір ойпат қалыптасады, ондағы су бірте-бірте жағаларға</p>	<p>Көңілсіз тұрғындарға көмектесейік.</p> <p>Дид ойын: «Ненің ізі»</p> <p>Ойын шарты: балалар суретке қарап ненің ізі екенін тауып, саусақтардың көмегімен құмға бейнелей білу керек.</p> <p>3. Денешынықтыру</p> <p>4. Кіріспе бөлім.</p> <p>Тәрбиешінің артынан шеңбермен жүру.</p> <p>«Орман аңдары»</p> <p>1. «Аю» Қолды белге қойып, (қорбандан) табанды нық басып жүру.</p> <p>2. «Түлкі» Қолды жанға ұстап, (қуланып) бір сызықпен жүру.</p> <p>3. «Көжсек» Қолды кеуденің алдында иіп, қос аяқпен секіру.</p> <p>4. «Қасқыр» Баяу жүгіру, жылдам жүгіру.</p> <p>Негізгі бөлім.</p> <p>Жалпы даму жаттығулары (Доптармен).</p> <p>1.Қол мен иық бұлшықеттеріне арналған жаттығулар.</p> <p>Б.қ.: тік тұру, аяқ бірге, доп кеудеде. Допты алға созу. Жоғары көтеру. Алға созу. Б. қ.</p> <p>2.Дене бұлшықеттеріне арналған жаттығулар:</p> <p>Б. қ.: аяқ иық көлеміндей алыс, қол төменде. Допты алға созу. Отыру, тұру. Б. қ. келу</p> <p>3. Аяқ бұлшықеттеріне арналған жаттығулар:</p> <p>Б. қ.: Аяқ арасы иық көлеміндей алыс, доп кеуде тұсында. Допты алға созу.</p>	<p>ұнтақ; сазда кесек бар. Сондықтан құм тез үрленеді. Балаларды мадақтау.</p>	<p>«Ақ тас, қара тас, Құлағымның суын аш!»</p> <p>Деп секеңдеп балалар, Алақанын соғады.</p> <p>3-топ: Өзенге балықтар қиып жапсыру</p> <p>4-топ: Өзенге тастар мүсіндеп жапсыру.</p> <p>Тақпақ айту.</p> <p>Жарыстырып құлашты, Тас атуға тоймайды. Қызықтырып су асты, Қайта жалақ ойнайды. Балаларды мадақтау.</p> <p>Музыка</p> <p>Тақырыбы: «Мен әдепті баламын»</p> <p>Дид ойын: «Тату достар».</p> <p>Балаларға әуенді тыңдап, өз ойларынан, таныс би қимылдарынан қарастыруға, еркін билеуге мүмкіндік береді.</p> <p>-Кімнің қандай өнері бар?</p> <p>-Кім билегенді ұнатады?</p> <p>Дауыс жаттығулары:</p> <p>Ән жаттығуында нүктелі нотаның орындалу ерекшелігіне, регистріне көңіл аудару. Дыбыс ұзақтықтарын көрсетуді қадағалау.</p> <p>Ән үйрену: «Мен әдепті баламын»</p> <p>Дауыс диапазондарын ескеріп, дикциясына көңіл бөледі. Сөздің анық айтылуын қадағалайды. Көңілді, ойнақы сипатына көңіл бөліп, мазмұнын қысқаша түсіндіреді. Әннің әуенін үйреніп, бірге қосыла айтуға икемдейді. түсінеді.</p> <p>Әннің ойнақы, көңілді сипатын сезініп, қосылып айтады.</p> <p>Сергітужаттығуы:</p> <p>Ойна, ойна, ойнайық,</p>
--	--	--	--	--	--

		<p>сіңіп кеткен көлге ұқсайды.</p> <p>«Кішкентай аспаз» ойыны Мақсаты: Тактильді-кинестетикалық сезімдерді, ұсақ және жалпы моториканы дамыту.</p> <p>Балалар (ойыншық) Жануарларға, қуыршақтарға тағамдар ұсынамыз. Бұл ойын үшін пішіндерді қолдануға болады. Құмды суарғышпен суарамыз. Дымқыл құмнан әртүрлі кондитерлік өнімдерді, пирогтарды, рогаликтерді және торттарды жасап көрсету.</p>	<p>Еңкею, допты тізеге тигізу. Б. қ. келу. 4. Қос аяқпен секіру. Б. қ. келу Тыныс алу жаттығулары: «Алақандағы допты үрлеу». Негізгі қимыл қозғалыс жаттығуы 1. Арқанның астымен нысанаға дейін төрттағандап еңбектеу. 2. Еңіс тақтай үстімен жүру. Қимылды ойын: «Қояндар мен қасқыр» Мақсаты: Балалар ойын арқылы шапшаңдықты, ептілікті үйреніп, денсаулықтарын шынықтыруды біледі. Қорытынды. Балаларды мадақтау.</p>		<p>Биле, биле, билейік. Ойынойнапкөңілді, Қызыққатоймайық! Қим ойын: «Досыма гүл сыйлаймын» Шарты: Шеңберде тұрып, гүлді қатарға берген сайын, гүлдерді толықтырып отыру.. Қортынды. Сұрақ – жауап Балаларды мадақтау</p>
Серуенге дайындық	<p>Әңгіме жүргізу. Серуенге шыққанда қауіпсіздік ережелері туралы ескерту. Киіну: Серуенге шығу, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.</p>				
Серуен:	Картотека №1 Ауа райын бақылау	Картотека № 2 Күнді бақылау	Картотека № 3 Желді бақылау	Картотека № 4 Аспанды бақылау	Картотека № 5 Бұлтты бақылау
	Жаз серуен картотекасынан				
	<p>Эстафеталық ойындар:</p> <p>№1. «Жүйрік паравоз» жарысы Ойын шарты: Әр топтан бір балакедергілер арасына жүгіріп межеге барып қайта қайтып келіп өзімен бірге бір баланы ала кетеді осылайша вогондар болып құралады. Бірінші болып келген топ жеңімпаз атанады</p> <p>№ 2. Жалаушаны жеткіз Ойын шарты: Жалаушаны алып қойылған кедергілерден өтіп, жалаушаны келесі балаға береді, бірінші келген топ жеңімпаз болады.</p> <p>№3. «Жаңа орын» Ойын шарты: бірінші бала айналып жүгіреді, екінші баланың қолынан ұстап, орындыққа отырғызады.</p>				
Серуеннен оралу	Балаларға ойын киімдерін шешуді, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру (тәрбиешінің ұйымдастыруы бойынша) Түскі асқа дайындық.				
Түскі ас	ӘНГІМЕ ЖҮРГІЗУ. .Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүртінуді, сүлгілерін өз ұяшықтарына ілуді үйрету. Ұқыпты тамақтану дағдыларына асты аздан алып ішуге, ас құралдарын дұрыс қолдануға тәрбиелеу. Үстелге дұрыс отырып, тамақтануға, нан қиқымын жерге түсірмей, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.				
Ұйқы	Балалалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау.				

Біртіндеп ұйқыдан ояту, шынықтыру шаралары.	<p>№3 «Саусақтар амандасады.» массаж жасаймыз –«қолды жуамыз».</p> <p>- «Қайырлы күн, көздерім!» Қабақты сипаймыз.</p> <p>«Оянамыз, құлақтар!» - құлақты сипаймыз,</p> <p>- «Қайырлы таң, қолым!» - алақанды сипаймыз.</p> <p>- «Оянамыз, қолымыз!» - шапалақтаймыз.</p> <p>- «Қайырлы таң, аяғым!» - аяқты сипау.</p> <p>- «Оянамыз, аяғым!» - қаз - қаз басамыз.</p>	<p>№4. Бір – көтер кәне қолыңды Екі – төмен ұста қолыңды Үш, төрт – жаныңа соз қолыңды Бес дегенде секір көрсет бойыңды. Керілеміз, созыламыз, төсектен біз тұрамыз.</p>	<p>№5. "Құстар оянды" - қолдарды жан-жаққа созу, былғау – «құстар қанат қағып жатыр».</p> <p>2. «Құстар достарын іздеп жатыр» - Оң жаққа, сол жаққа бұрылу, «шип-шип» деп айту.</p> <p>3. "Құстар көңілденіп жатыр" – қолды шапалақтау</p>	<p>№6. арқамен жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу.</p> <p>- арқамен жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру.</p> <p>- арқамен жатып шынтақтарын тіреп иілу, кеуделерін жоғары көтеру, басты тік ұстау</p>	<p>№7. «Күннің оянуы» - «Міне күн де оянады»- балалар тізе бүгіп отыр, қол төменде.</p> <p>- Биік, биік, биікке - қолдарын жоғары қарай көтереді.</p> <p>- Түнге қарай батады- Балалар тізе бүгіп отырады.</p> <p>басты төменге – жоғарыға – төменге еңкейеді.</p> <p>«Күлімдейді күн» керемет, керемет - алақан соғады.</p>
Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан					
Бесін ас	Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сұрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары Бейнелеу әрекеті, Кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	<p>Сурет Қызығушылықтарын ояту. Дәстүрден тыс сурет салу</p> <p>Дид ойын: «Кім тапқыр?»</p> <p>Жұмбақ жасыру.</p> <p>Суықта солмайды, Аязда тоңбайды. (жасанды гүл)</p> <p>Көркіне көрік, Жазға серік. Не? (гүл)</p> <p>Ой қозғау</p> <p>-Гүл туралы түсінік беру.</p> <p>-Сұрақ – жауап .</p> <p>– Гүл нешеге бөлінеді?</p> <p>-Гүл өсіп – өну үшін не керек?</p> <p>- Жарық, жылу , су, ауа.</p> <p>Ой дамыту, түсіндірме жұмыс.</p> <p>Дәстүрден тыс сурет салудың әдіс –тәсілдерін түсіндіру, көрсету</p> <p>Ақ қағазға қиылған гүлді қоя отырып, үстінен щеткамен кезекпен төрт түрлі түспен шашырату. Болған соң қиып қойған гүлді жайлап алу, гүл таңбасының іздерін балаларға көрсетіп, түсіндіру.</p>	<p>Ой дамыту</p> <p>Суретпен жұмыс</p> <p>Екі баланы салыстыру.</p> <p>Дид ойын: «Таза болу үшін не керек?»</p> <p>Сергіту сәті:</p> <p>Таңертең тұрамын Бетімді жуамын, Тап-таза боламын. 2рет</p> <p>Дид ойын: «Қуыршақты жуындрайық»</p> <p>Заттарды шығарып көрсетіп, аттарын балалардан сұрап,</p>	<p>Миға шабул.</p> <p>Балалар, егер сендердің қолдарына құс ұшып келіп қонса, не істер едіңдер?</p> <p>Балалардың жауабы.</p> <p>Дид ойын: «Құстарды ата»</p> <p>Шарты: Сурет бойынша құстарды атау.</p> <p>Ой қозғау.</p> <p>«Құстың ұясы» әңгіме оқып беру, түсіндіру.</p> <p>Әңгіме желісі бойынша балаларға сұрақ қою</p> <p>Балалар ойнап жүріп нені көрді?</p> <p>Ұяда не бар екен?</p> <p>Балалар не істеді?</p> <p>Балалапанды үйіне алып келгеннен кейін не болды?</p> <p>Әкесінің сөзінен кейін балалар ?</p> <p>Балалардың жасағаны дұрыс па?</p> <p>Балалар не істеу керек еді?</p> <p>Сергіту сәті:</p> <p>Ал, балалар , тұрайық,</p>	<p>Психологиялық дайындық</p> <p>Күн шуағын жинаймын.</p> <p>Достарыма сыйлаймын.</p> <p>Қызығушылықты ояту</p> <p>Тосын сәт.</p> <p>Ертегілер әлемінен үш түрлі ковертпен хат келу.</p> <p>1-ші қызыл конверт ашу.</p> <p>II. Миға шабуыл.</p> <p>Дид ойын: «Кім тапқыр?»</p> <p>Жұмбақ жасыру.</p> <p>Өзі қу, жүрген жері айқай да шу (түлкі)</p> <p>-Көзі тостақ, өзі қорқақ. (қоян)</p> <p>Жұмбақтың шешуін түсіндіру.</p> <p>-түлкі жсыртқыш аң, ал қоян жсыртқыш емес.</p> <p>-Қоян өте қорқақ аң, оны үйде асырауға да болады.</p> <p>2-ші сары конверт тапсырмасы</p> <p>«Түлкі мен қоян» ертегісімен таныстыру.</p> <p>АҚТ технологиясымен жұмыс.</p> <p>Түлкі мен Қоян</p> <p>Ерте, ерте, ертеде түлкінің құйрығы жоқ еді. Қасқырмен</p>	<p>Табиғат туралы жұмбақтар</p> <p>Үй үстінде алтын тас, Алайын десем табылмас. (Жұлдыз)</p> <p>Таңмен көзін ашады, Әлемге нұрын шашады. (Күн)</p> <p>Ғажап көпір аспалы Айшықтап тұр аспанды. (Кемпірқосақ)</p> <p>Гүлдейді құлаққа Оны ешкім көрмейді. (Жел)</p> <p>Тырс - тырс тамады, Сайға қарай ағады. (Жаңбыр)</p> <p>Жүсіпбек Аймауытов «Жазғы шілде»</p> <p>Ой, балалар, балалар! Шілдем - шілдем, шілде айым.</p> <p>Шырлап торғай күн сайын. Шұбар ала шешектер, Шудаланған көк шөптер, Жапырақтар жалпайды. Жас қозылар марқайды. Ұшты көкек қуалай.</p>

	<p>Саусақ жаттығуы: «Дос болайық» Торғайлармен дос болайық Көңілдірек қанекей. Жем береміз, бәріміз. Егер жаңбыр жауа қалса, Тығыламыз бәріміз. күн шуағын шашса бізге, қуанамыз бәріміз. Өз бетінше жұмыс жасау. Қадағалау, көмектесу Щеткамен шашырату әдісін балаларға үйрету. Дид ойын: «Біздің көрме» Аяқталған балалардың жұмысын бағалау, мадақтау. Дид ойын: «Гүлдер әлемі» Шарты: 4 түрлі себетке түсіне сәйкес гүлдер жинау. (қызыл, сары, көк, жасыл)</p>	<p>қайталату. (сабын, сүлгі, тарақ) Бала үні. Өлең жолы арқылы қорытындылау. Сылдырлайды мөлдір су Мөлдір суға қолыңды жу Жуынсан сен әрдайым Аппақ бетін, маңдайын Тазалықтың досы Су дегенің осы Балалармен бірге қимыл арқылы қайталау. Балаларды мадақтау</p>	<p>Алақанды ұрайық. Оңға қарай иіліп, Солға қарай иіліп Бір отырып, бір тұрып, Топқа бөлу. 1-ші топ геометриялық пішіндер арқылы құстарға ұя жапсырады. 2-ші топ қиылған бөлшектерден белгілі бір құстың суретін құрастырады. 2 топқа жұлдызша беру. Дид ойын: «Құсты ұясына қондыр» Шарты. Балалар жасаған құсты ұяға қондыру. Дид ойын. «Құстар қалай дауыстайды?» Қарға----- қарқылдайды Сауысқан----- шақылдайды Тоқылдақ ----- тоқылдайды Бұлбұл – сайрайды Қаз – қаңқылдайды. Торғай – шиқылдайды. Көкек – көкектейді. Балаларды мадақтау. Қорытынды. Сұрақтар ілмегі арқылы қорытындылау. Бүгін біз не туралы айттық? Құстарға қалай қамқорлық жасаймыз? Құстардың қандай пайдасы бар? Балаларды мадақтау.</p>	<p>тату тұрмаған соң үнемі қашып жүреді екен. Сол үшін қасқыр түлкінің артынан еріп, аңдып жүріп оның ініне түсіпті. Түлкі болса інінің екінші тесігінен шығып кетіпті. Шығып кетпесе қасқыр түлкіні жеп қояр еді. Сөйтіп түлкі орманда қайғырып келе жатса ағаш түбінде отырған қоянды көреді. Ол кезде қояндардың құйрығы ұзын, жүгірулеріне кедергі келтіреді екен. Содан түлкі жүгіріп барып қоянды ұстап алыпты. Қоян қорыққанынан түлкішек мені жібере салшы мен саған құйрығымды сыйлайын депті. Міне содан бері түлкінің құйрығы ұзын әдемі де, ал ал қоянның құйрығы қысқа екен. Ертегі желісі арқылы сұрақ-жауап. 3-ші көк конверт тапсырмасы Дид ойын: «Қандай жануар?» Шарты: Ойынға конверт дайындалады. Конверттің ортасы дөңгеленіп қиылған. Жануарлардың суреті конвертке салынады. Ойықтан көрінген аңдардың дене мүшелері арқылы қандай жануар екенін табады. Қортынды. Сұрақ-жауап Түлкі мен Қоянға сипаттама беріңдер. Түлкі қандай? -Түлкінің терісі қандай? (үлпілдек, жұмсақ) -Түлкінің баласын қалай атайды? (жәутік) екен. -Ал, Қоян қандай? -Балалар, қоян қалай дыбыстайды? (шыңғырады)</p>	<p>Сайда пісті таңқурай.</p>
--	--	---	---	--	------------------------------

				-Қоянның баласын қалай айтамыз? көжсек Балалрды мадақтау.	
Балалармен жеке жұмыс	<p>Кеудесі қайқандап, Жүреді байпандап. (Қаз)</p> <p>Айдыннан шалқыған Телпек көрдім қалқыған. (Үйрек)</p> <p>Шашы жоқ, тарағы бар. Егіні жоқ, орағы бар. (Қораз)</p> <p>Ақ сарайын талқандап, Шықты біреу талтаңдап, (Балапан)</p>	<p>«Қонаққа барамыз» Саусақ жаттығулары: Басбармақтың үйіне, Келді бүгін қонақтар, Бес саусағың біріксе, Текке кетпес уақытың, Барлық саусақ – тату дос, Бір – біріңе көмектес.</p>	<p>«Біздің шаңырақ» Е.Өтетілеуов Атамнан басталар Әжеммен қосталар Отбасым мынылар: Ең жақын адамдар Әкем мен анам бар Бір туған ағам бар Бір туған апам бар... Бәрін жақсы көремін Еркелеймін еремін!</p>	<p>Мен де балғын гүлмін Автор. М. Байсариева Арасынды гүлдің Ойнап бүгін жүрдім Қызыл, көкшіл, сары Әп-әдемі бәрі Енді ғана білдім- Мен де балғын гүлмін!</p>	<p>«Саусақтар ойнайды» Саусаққа арналған жаттығу: Бала,бала,балапан, Қане,қайсы алақан, Саусақтарың әйбат, Былай-былай ойнат, Бас бармақты атаңдар, Балан үйрек тағы бар Ортан терек олда бар Шылдыр шүмек ол да бар, Кішкентай бөбек қарап тұр Бәрінің атын атап жүр.</p>
Серуенге дайындық	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенгешығу.				
Серуен	Картотека №1 Ауа райын бақылау	Картотека № 2 Күнді бақылау	Картотека № 3 Желді бақылау	Картотека № 4 Аспанды бақылау	Картотека № 5 Бұлтты бақылау
	Таңғы серуенді бекіту.				
	<p>Эстафеталық ойындар: №1. «Кедергіден өту»</p> <p>Ойын шарты: Ойыншылар алдарына қатарластырып қойылған гимнастикалық скамейкадан тепе-теңдік сақтап өтіп, доғалдың астымен еңбектеп өтіп белгіленген орыннан айналып қайта кедергіден өтіп келіп , екінші ойыншыға қол сғады . ол ойыншы ойынды жалғастырады.</p> <p>№2.«Кеглиді доппен құлату»</p> <p>Ойын шарты: 2-3 метр қашықтыққа тігілген кеглиді доппен ұрып құлату.</p> <p>Қай топ барлық кеглиді құлатса сол топ жеңіске жетеді.</p>				
Балалардың үйге қайтуы	<p>Ата-аналарға балаларын себепсіз балабақшадан қалдырмауларын ескерту. Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу.</p> <p>Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.</p>	<p>Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.</p>	<p>Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу. Ата-аналарға балалардың жасаған шығармашылық жұмыстарымен таныстыру.</p>	<p>Ата-аналарға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы төлек керек екенін ескерту</p> <p>Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.</p>	<p>Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу Балаланы балабақшаға уақытында әкеулерін ескерту.</p>

Жазғы сауықтыру кешеніне арналған тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы (балабақша/шағын орталық, мектепалды сыныбы)

Топ: Орта топ.

Балалардың жасы: 3 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 12.06 – 16.06.2023ж

<i>Күн тәртібі</i>	<i>Дүйсенбі</i>	<i>Сейсенбі</i>	<i>Сәрсенбі</i>	<i>Бейсенбі</i>	<i>Жұма</i>
<i>Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу</i>	<i>Таңғы қабылдау. Денсаулығына, тазалығына назар аудару. Ата-анамен баланың үйдегі денсаулығы жайында әңгіме жүргізу. Балаларға жағымды жағдай орнату. Балалардың көңіл -күйлеріне назар аударып, қызуын өлшеп қабылдау. Медбикемен бірлескен жұмыс</i>				
<i>Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)</i>	<i>Спорт – көркі өмірдің, Спорт-досың, серігің. Жаттықсаң шымыр боларсың, Шынығып, өсіп, толарсың Қим ойын: «Көлеңке» Мақсаты: балалар қимыл-қозғалыс арқылы ойынды меңгере алады.</i>	<i>Спорт дегенанда, Алады да тұрғызып. Еріншектіказ онда, Бастайды ойын бірқызық. Аязда да тоңбайсың, Ыстыққа да күймейсің, Қим ойын: «Жел көбік ойыны» Мақсаты: Балалар өлең жолдары арқылы, бір-бірінің қолынан ұстап, жақын дөңгелеп тұрып, қимыл –қозғалыс-пен ойынды ойнауды біледі.</i>	<i>Сергектікті қолдайсың, Жалқаулықты сүймейсің, Бақыт сенен қашпайды, Өнер білген пайдалы Спорт соның айғағы Қим ойын: «Өрмекиі мен шыбын» Мақсаты: балалар қимыл-қозғалыспен бақылай отырып, ойындағы кейіпкерді көрсете біледі.</i>	<i>Біз бақытты баламыз, Шынығада аламыз Сәулетті елдің көгінде Шапшаң болып жанамыз Қим ойын: «Ұстап ал!» Мақсаты: балалар белгі бойынша қимыл-қозғалыс жасай алады.</i>	<i>Саусақ жаттығулары: «Қонаққа барамыз» Басбармақтың үйіне, Келді бүгін қонақтар, Бес саусағың біріксе, Текке кетпес уақытың, Барлық саусақ – тату дос, Бір – біріңе көмектес. Қим ойын: «Қарлығаш» Мақсаты: балалар ойын арқылы шапшаңдықты, шыдамдықты үйренеді.</i>
<i>Таңертең-гі гимнастика-ка</i>	<i>Музыка әуенімен таңертеңгілік жаттығулар кешені. Жаттығу түрі - лентамен әуенмен Маусым айының 3--аптасына арналған жаттығу кешені қосымша тігілген</i>				

Таңғы ас	Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру. Тамақ үстінде жан жағына алаңдамауды, бір – біріне кедергі келтірмеуді үйрету. Рахмет айтуға тәрбиелеу.				
Ойындар, ҰОҚ дайындық	ҰОҚ өтілу барысына қажет құралдарды, көрнекіліктерді реттеу. Балаларды ұоқ-не сұрақтар қоя отырып дайындау, балалармен өзара әңгіме жүргізу.				
Мектепке дейінгі ұйым кестесі бойынша ұйымдастырылған оқу қызметтері	<p>Денешынықтыру Кіріспе бөлімі: Бірінің артынан бірі сапқа тұру. Денені тік ұстау. Шеңбер бойымен марш екпінімен жүру. Шеңбер бойымен денені тік ұстап жүгіру. Қол жсоғарыда, аяқтың ұшымен жүру. Қол жсанда, өкшемен жүру. Шеңбер бойымен еркін жүру. Шеңбер бойымен тұру. / шеңберге тұрарда себеттен екі жалауша алу/ Қолдарын созып, арақашықтықты сақтау. Негізгі бөлім: /жалаушамен, әуенмен/ Б.қ.: «Желбірейді жалау» Аяқтары ыық мөлшерінде. Жалаушаны жсоғары созып ұстайды. Жалаушаны және басты оң – сол жаққа қисайту. /6 рет қайталау/ Б.қ.: «Әткеншек» Аяқтары ашақ қойылған, жалаушалар төменде. Жалаушаларды артқа- алдыға қарай сермеу. /6 рет қайталау/ Б.қ.: «Кім жылдам» Аяқтарын ашық қою, жалаушалар екі жақта жерде. Қолдары төменде. «Ал», «қой» - дегенде тез алып, қою керек. /6 рет / Б. қ.: «Жұлдызша» Аяқты бірге, денені тік ұстау. Жалауша белде. Орнында секіріп аяқты және жалаушаны жанға</p>	<p>«Неліктен қайықтар жүзбейді?» Мақсат - желдің пайда болуы үшін ауаны анықтау. Материал: қағаз және көбік қайықтары суы бар ванна. Ертегі арқылы экспериментке көшу. Ертеде көк теңізде қайықтар тұрады, олар ешқайда , ешқандай жолмен жүзе алмайды. Капитандар Күн шуағынан көмек сұрай бастады: Күн шуағы, күн шуағы! Біздің кемелеріміздің жүзуіне көмектесіңдерші! – деп дауыстайды. Күн оларға жауап береді: «Мен тек теңіздегі суды жылыта аламын!» Күн суды қыздырды, су жылиды, бірақ қайықтар әлі жүзбейді. Түн болады.. Аспанда жұлдыздар пайда болады. Капитандар олардан көмек сұрай сұрай бастады: Жұлдыздар, жұлдыздар! Біздің кемелеріміздің жүзуіне көмектесіңдерші! – деп дауыстайды. Жұлдыздар оларға жауап береді: «Біз сендерге тек қайда жүзу керек екеніне жолды көрсете аламыз!» Капитандар ренжиді: «Қайда жүзу керек екенін , біз өзіміз білеміз, бірақ қозғала алмаймыз!» Кенет</p>	<p>Дид ойын: «Су серуендеуге қалай кетті» Ойын барысы - эксперимент Әңгіме желісі. Жаз мезгілі келіп, балалар қызыққа тоймай ойнап жүркенде, бассейнге су құйып, оны ұмытып кетеді. Біраз уақыттан кейін су жалығып кетеді. Міне, мен қанша уақыттан бері осында отырмын, мен ештеңе көрмеймін, бірақ айналада көптеген қызықты нәрселер бар шығар! Ол бассейннен шыққысы келді, бірақ нәтиже болмады - судың қолдары мен аяқтары жоқ. Ол біреуді шақырғысы келді, бірақ бассейндегі судың дауысы тыныш болды - оны ешкім естімеді. Біраз уақыт өткен соң аула сыпырушы апай келіп, «Бұл жерге неге суды толтырып қойған деп, оны алып, раковинаға құйды. Су құбырлар арқылы құйылып, үлкен өзенге құйылды, онда басқа су көп болды. Ал біздің суымыз үлкен өзенмен бірге қала арқылы өтіп, әдемі үйлер мен жасыл бақтардың жанынан өтті. Су өзінің ағып бара жатқанына қуанып, «Қандай әдемі, қандай тамаша! — деп ойлады су. «Мен өз бассейнімде отырғанымда, бұл сұлулықты көрмес едім!»</p>	<p>Тосын сәт. (тәрбиеші күйінп келу) Профессор: Сәлеметсіңдер ме, балалар! Менің атым профессор Білгішбек. Бүгін мен сіздерді ғылыми зертханама шақырамын. Сідер зертхананың не екенін білесіздер ма? Сіздерді білімді тапқыр балалар деп ойлаймын. Сол үшін менің сұрағыма жауап береіңдер. Ой қозғау. Балалар зертхана деген не? зертхана – тәжірибелер жасалатын ерекше орын. Сендер эксперимент жасасанды ұнатасыңдар ма? – Айтыңдаршы, ғалымдар мен тәжірибелер жасайды? – Әрине, ғалымдар табиғаттың сырын ашқысы келеді. Бүгін біз осы қызықты әрекетті бірге жасамақпыз. Ал сендер үшін менде бірінші жұмбақ бар: бұл залда не бар, көп, бірақ біз оны көрмейміз? Ауа - Енді біз осы бөлмедегі барлық адамдар ауаны көре алатындай эксперимент жасаймыз.</p>	<p>Тақырыбы: Менің көңілді, шуақты добым Эксперимент Мақсаты: Жеңіл заттардың суда қалқып қана қоймай, сонымен қатар судан «секіріп кетуі» мүмкін екендігі туралы түсінік беру. Тапқырлықты, зейінді, байқағыштықты дамыту. Қолданылатын материалдар: су толтырылған шағын ванна, кішкентай резеңке доп, майлық, қарындаш, қағаз. Процессі: Доппен тығылыспақ ойынын ойнау. - Доп суга батады ма? Балаларды допты қолдарымен ұстап көруді ұсыну. - Ол қандай? (серпімді, жеңіл). Су толтырылған шағын ваннаға допты салу. - Допқа не болды, неге ол батпайды? (Доп қалқып тұрады, ол жеңіл). Балаларға допты ваннаның түбіне дейін батырып, қолдарымен ұстап тұрып, жіберіп қалуды ұсыну. - Допқа не болды? (Ол судың бетінен секіреді). Қорытынды: Доп ауамен толтырылған, ол жеңіл және жеңіл заттар суда батпайды. Су жеңіл заттарды судың бетінен</p>

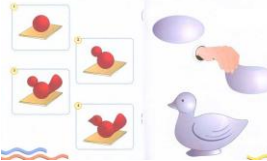
	<p>созу «ха-а-а» деп айту, орнында секіріп аяқты біріктіру және жалаушаны белге қою, «хоп» деп айту. /6 рет /</p> <p>Б.қ.: «Көңілді жалауша» Аяқтарын ашақ қою, жалаушалар белде; 8- рет маршпен жүру, 10- рет секіру.</p> <p>Қорытынды: Бір саппен шеңбер бойы жүру. /жалаушаларды себетке салу/ Маршпен жүру. «Айналу» - бір - бірінің қолынан ұстай отырып, айнала жүгіру.</p> <p>Тыныс алу жаттығулары: «Үйшік» - тік тұрып, аяқты бір - бірінен ашақ ұстайды, қолды бастан асыра көтеріп, «үйшік» сияқты біріктіреді, демді ішке тартады, қолды төмен түсіріп, денені босатып демді шығарады.</p> <p>Бастапқы қалыпқа келу. Негізгі қимыл қозғалыс жаттығуы -Заттардың арасымен қолды белге қойып, аяқтың ұшымен жүру. -Кішкентай допты оң қолдарымен себетке лақтыру</p> <p>Қимылды ойын: «Ақ қоян» Мақсаты: балаларды ептілікке, жылдадыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу.</p> <p>Қортынды: Еркін жүру. Қол белде екі жасаққа шұғыл бұрылып жүру. Балаларды мадақтау.</p> <p>Ой қозғау. Балалар сендер ертегі тыңдағыларың келе ме? Балалар: Иә. Ертегі «Теңізде жел соғады» Ерте, ерте, ертеде белгілі бір</p>	<p>жел соғады. Капитандар желден көмек сұрай бастады: «Жел, жел! Қайықтарымызға жүзуге көмектесіңдерші!» Жел бізге бұл өте оңай – деді. Жел гүгілдеп келіп қайықтарды үрлей бастады. Осы кезде кемелер жүзді. Капитандар қуанып айқайлады.</p> <p>Эксперимент жұмыс. Дид ойын: «Қағаз қайық» Шарты: Балаларға қағаздан қайық жасату. Үлкен ыдысқа су құйып дайындау. Қайықтарды суға салып бақылау. Сұрақ – жауап. Қайықтар неге жүзіп бара жатыр? Қайықтар жүзу үшін не істеу керек?</p> <p>Қортынды. Балалардың ұсыныстарын тыңдау -Қайық жүзу үшін жел керек. Желді қайдан «алуға» болады? Балалар қайықтарда үрлейді, жел жасайды.</p> <p>Қайық Абдрахман Асылбек Көліште қайық жүздіріп, Қызыққа Болат шын батты. Күн, бірақ, қатты қыздырып Шалшықты лезде құрғатты.</p> <p>Қортынды Сұрақ – жауап Балаларды мадақтау.</p>	<p>Мені серуендеуге жіберген апатайға рақмет деп, су серуендеп кете берді.</p> <p>Ой қозғау. Су қалай серуендейді? Оның аяғы, қолы жоқ. Су ағады.</p> <p>Қане біз кішкентай ғалымдар болып, зерттеу жүргізейік. Мақсаты: суды әртүрлі заттар – губка, пипетка, алмұрт, майлық арқылы жинауға болатыны туралы түсінік беру.</p> <p>Материал: көбік губка, инесіз пластик шприц, резеңке лампа, су ваннасы.</p> <p>Эксперимент алаңы. Көбік немесе басқа сіңіргіш губканы, резеңке шамды және пластикалық шприцті (инесіз) алу. Кішкене бассейнге су құйып, бірнеше бос ыдыстарды (стакандар, тостағандар және т.б.) дайындау. Балаларға губканы суға батырып, оны шыныаяққа қалай сығу керектігін көрсету. Содан кейін резеңке алмұртпен суды тартып, оны басқа ыдысқа құю. Шприцпен де солай жасау.</p> <p>Қортынды: Су не істеді? Су өз орнынан басқа жерге ағып кетеді, ол сұйық зат.</p> <p>Денешынықтыру Кіріспе бөлімі: Бірінің артынан бірі сапқа тұру. Денені тік ұстау. Шеңбер бойымен марш екпінімен жүру. Шеңбер бойымен денені тік</p>	<p>Эксперимент №1 «Ауаны сезіну» тәжірибесі Міндеті: қоршаған кеңістіктегі ауаны анықтау және оның қасиетін – көрінбейтіндігін ашу. Өзімізге қағаз желдеткіш жасаймыз. Бетіңізге жақын жерге желдеткішті бұлғаңыз.</p> <p>Қорытынды: Ауа көрінбейді, бірақ пальнацияланады.</p> <p>Эксперимент № 2 «Мен ауаны көремін» тәжірибесі Міндеті: балаларға ауаны суда көруге болатыны туралы түсінік беру. Коктейль түтігі арқылы суы бар ыдысқа ауаны шығару. Суды үрлеу.</p> <p>Қорытынды: егер сіз ауаны суға шығарсаңыз, ол шар түрінде жиналып, көтеріледі. Ауа судан жеңіл. Су шарларды жогары итереді.</p> <p>Эксперимент №3. «Ауа алу» тәжірибесі Міндеті: балаларға ауа бізді қоршаған барлық жерде бар екендігі туралы түсінік беру. Мөлдір полиэтилен пакетін ашыңыз, оған ауаны сорып алу үшін, шеттерін бұраңыз. Пакет іші ауа болғандықтан, үлгілдеп, тарылып қалды.</p>	<p>итереді. Сол себептен доппен жеңіл болғандықтан ол ұшып, секіреді, біз онымен ойын ойнап, жаттығулар жасаймыз.</p> <p>Қимылды ойын: Доп Мақсаты: Балаларды ұжымшылдыққа, адамгершілікке баулу. Ойын шарты: Балалар қатарға тұрады екі команда болып межесге допты қай команда бірінші апарды сол топ бірінші орынға, марапатқа ие болады. Ал ұтылған топ таппақ не өлең айтып өз өнерін көрсетеді.</p> <p>Музыка Тақырыбы: «Спорт – біздің досымыз» Ой қозғау. Деніміз сау болуы үшін не істеу керек? Балалар ой қорытып, спортпен айналысу керек деген тұжырымға келеді. Спорттың қандай түрлерін білесіңдер? Әлемге әйгілі спорт түрі аяқдоп (футбол) туралы ән үйренеміз.</p> <p>Ән айту: «Аяқдопшы» (муз. Т. Кулинова, сөзі. Б. Тобаяқов). Әннің сипатына көңіл аудару. Қандай көңіл күйде жазылған? Әннің мазмұны не туралы? Спорттың бұл түрін бұрын естігенің бар ма? Өздерің бұл ойынды ойнап көрдіңдер ме?</p> <p>Музыкалық-ырғақты қозғалыс: «Лентамен жаттығулар» (муз. Д. Шостакович (вальс). Вальс</p>
--	---	---	---	--	---

	<p>патишалықта, үш ағайынды өмір сүрген</p> <p>Ағасы – Жел айдаушы, ортанышысы – Жел, інісі – Жел үрлеуші</p> <p>Бірде олардың арасында дау туады: олардың қайсысы ең қажетті және маңызды. Ағасы алға шығып, дәлелдей бастады.</p> <p>Мен күшімім</p> <p>Мен бұлт үйірлерін айдаймын</p> <p>Мен көк теңізді бұлгаймын</p> <p>Екіншісі: Мен барлық жерде ашық ауада желдеймін.</p> <p>Үшіншісі: Мен самал желді үрлеймін, мен пайдалымын</p> <p>Тәрбиеші: Балалар, қатты жел жақсы ма жаман ба? Қалай ойлайсыңдар?</p> <p>Балалар: Қатты жел үйлерді қиратады, даусы қатты, көліктерді аударады, ағаштарды құлатады.</p> <p>Тәрбиеші: Өте қатты емес жел жақсы, неге деп ойлайсыңдар?</p> <p>Балалар: Бұлттарды таратады, үлкен кемелерді жүргізеді, жел диірмені айналады.</p> <p>Тәрбиеші: Балалар, тағы қандай сөзді Желді деп атауға болады?</p> <p>Балалар: Дауыл, қарлы боран қарлы боран.</p> <p>Самал жел қандай?</p> <p>Самал жел адамдарға жайлы, жай соғып тұрады.</p> <p>Эксперимент</p> <p>«Теңіз» тәжірибесі</p> <p>Мақсаты: балаларды ауа қозғалысының қасиетімен таныстыру; ауаның қозғалысы жел, оның күшін ажырату.</p> <p>Тәжірибе сипаттамасы: Терең контейнерге суды жинап, қағаз кемелерді ұшыру. Балалар қатты үрлейді.</p> <p>Қорытынды: Қатты жел – өте күшті ауа қозғалысы, ол қауіпті.</p>		<p>ұстап жүгіру.</p> <p>Қол жоғарыда, аяқтың ұшымен жүру.</p> <p>Қол жанда, өкшемен жүру.</p> <p>Шеңбер бойымен еркін жүру.</p> <p>Шеңбер бойымен тұру.</p> <p>/ шеңберге тұрарда себеттен екі жалауша алу/ Қолдарын созып, арақашықтықты сақтау.</p> <p>Негізгі бөлім:</p> <p>/жалаушамен, әуенмен/</p> <p>Б.қ.: «Желбіреді жалау»</p> <p>Аяқтары иық мөлшерінде. Жалаушаны жоғары созып ұстайды. Жалаушаны және басты оң – сол жаққа қисайту. /6 рет қайталау/</p> <p>Б.қ.: «Әткеншек»</p> <p>Аяқтары ашақ қойылған, жалаушалар төменде. Жалаушаларды артқа-алдыға қарай сермеу. /6 рет қайталау/</p> <p>Б.қ.: «Кім жылдам»</p> <p>Аяқтарын ашық қою, жалаушалар екі жақта жерде. Қолдары төменде. «Ал», «қой» - дегенде тез алып, қою керек. /6 рет /</p> <p>Б. қ.: «Жұлдызша»</p> <p>Аяқты бірге, денені тік ұстау. Жалауша белде.</p> <p>Орнында секіріп аяқты және жалаушаны жанға созу «ха-а-а» деп айту, орнында секіріп аяқты біріктіру және жалаушаны белге қою, «хоп» деп айту. /6 рет /</p> <p>Б.қ.: «Көңілді жалауша»</p> <p>Аяқтарын ашақ қою, жалаушалар белде; 8- рет маршпен жүру, 10- рет секіру.</p> <p>Қорытынды:</p> <p>Бір саппен шеңбер бойы</p>	<p>Қорытынды: ауа мөлдір, көрінбейді, жеңіл.</p> <p>Эксперимент №5.</p> <p>«Әуе жұмыстары» тәжірибесі</p> <p>Міндеті: балаларға ауаның заттарды қозғалта алатыны туралы түсінік беру.</p> <p>1. Өз бетінше алдымен желкенсіз қайықтар жасаңыз, оларды суға түсіріп, үрлеңіз, содан кейін желкендерді салып, қайтадан үрлеңіз.</p> <p>Қорытынды: ауа желкенді басады, сондықтан желкені бар қайық жылдамырақ қозғалады.</p> <p>2. Қауырсынга үрлеу.</p> <p>Қорытынды: ауа заттарды жылжытады.</p> <p>Профессор балалар бүгін немен тәжірибе жасағаны ұнады ма?</p> <p>Профессор балалармен қоштасады.</p>	<p>ырғағында ленталармен созылмалы қимылдар жасау. Лентаны жоғары-төмен көтеріп, түсіру, оңға-солға бұлап мәнерлі қозғалыстар жасау. Вальс әуенінде екпінге ілесіп қимылдау. Ұлттық ойын «Аққу-қаздар»</p> <p>Дид ойын: «Кім жылдам»</p> <p>-Әуен қалай аталады?</p> <p>- Екпіні қандай?</p> <p>-Спорт ойындарының қандай түрлерін білесің?</p> <p>-Спорт не үшін қажет деп ойлайсың?</p> <p>-Суреттегі спорт ойыны қалай аталады?</p> <p>-Саған спорттың қай түрі ұнайды? Неліктен?</p> <p>Рефлексия</p> <p>Бүгінгі ұоқ туралы балалардың пікірлерін тыңдау қорытындылау, бағалау.</p>
--	---	--	---	---	---

			<p>жүру. /жалаушаларды себетке салу/ Маришпен жүру. «Айналу» - бір - бірінің қолынан ұстай отырып, айнала жүгіру.</p> <p>Тыныс алу жаттығулары:</p> <p>«Үйшік» - тік тұрып, аяқты бір - бірінен алысқа ұстайды, қолды бастан асыра көтеріп, «үйшік» сияқты біріктіреді, демді ішке тартады, қолды төмен түсіріп, денені босатып демді шығарады.</p> <p>Бастапқы қалыпқа келу.</p> <p>Негізгі қимыл қозғалыс жаттығуы - Заттардың арасымен қолды белге қойып, аяқтың ұшымен жүру.</p> <p>-Кішкентай допты оң қолдарымен себетке лақтыру</p> <p>Қимылды ойын:</p> <p>«Ақ қоян»</p> <p>Мақсаты: балаларды ептілікке, жылдадыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу.</p> <p>6.Қортынды: Еркін жүру. Қол белде екі жаққа шұғыл бұрылып жүру. . Балаларды мадақтау.</p>		
Серуенге дайындық	<p>Әңгіме жүргізу. Серуенге шыққанда қауіпсіздік ережелері туралы ескерту.</p> <p>Киіну: Серуенге шығу, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.</p>				
Серуен:	<p>Картотека №20</p> <p>Күннің көзін бақылау.</p>	<p>Картотека №21</p> <p>Темір жол бекетін бақылау.</p>	<p>Картотека №22</p> <p>Ауа-райының өзгешелігін, ерекшелігін бақылау.</p>	<p>Картотека №23</p> <p>Аулада жүрген күшікті бақылау.</p>	<p>Картотека №24</p> <p>Телімдегі жәндіктерді (көбелек, қоңызидеп тауып, бақыла)</p>
	<p>Жаз серуен картотекасынан</p>				
	<p>Эстафеталық ойындар.</p> <p>Жалаушаны жеткіз</p> <p>Ойын шарты: Жалаушаны алып қойылған кедергілерден өтіп,жалаушаны келесі балаға береді,бірінші келген топ жеңімпаз болады.</p> <p>«Кеме» жарысы</p> <p>Ойын шарты: Екі дөңгелек сақина беріледі. Балалар отасына кіріп екі сақинаға кезек-кезек секіру арқылы мәреге жеті керек.</p>				
Серуеннен оралу	<p>Балаларға ойын киімдерін шешуді, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.</p>				
Түскі ас	<p>ӘНГІМЕ ЖҮРГІЗУ. Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүртінуді, сүлгілерін өз ұяшықтарына ілуді үйрету.. Ұқыпты тамақтану дағдыларына асты аздан</p>				

	алып ішуге, ас құралдарын дұрыс қолдануға тәрбиелеу. Үстелге дұрыс отырып, тамақтануға, нан қиқымын жерге түсірмей, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.				
Ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау.				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, шынықтыру шаралары.	Жаттығу кешені №6 Балалар тұрайық Көзімізді ашайық Қолымызды созып Шынығып бір алайық.	Жаттығу кешені №7 Балалар тұрайық Көзімізді ашайық Жан-жаққа біз қарайық Бір күлмдеп алайық.	Жаттығу кешені №8 Ұйқыдан біз тұрамыз Көзімізді ашамыз Жан-жағымызға қарайық Төсектен біз тарайық	Жаттығу кешені №9 Ұйқыдан біз тұрайық Көзімізді ашайық Анда-мында созылып Тарқасайық, тұрайық	Жаттығу кешені №10 Көзімізді ашайық Аунап, құнап алайық, Самал жел бізге желтісін, Ұйқымызды ашайық
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесін ас	Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сұрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.				
Ойындар, дербес әрекет. Баланың жеке даму картасына сәйкес жеке жұмыс	Қызығушылықты ояту. Ертегі : «Аққу мен үйрек» Ертеде бір үйрек көлге барыпты. Барса су бетін-де бір бейтаныс құс жүзіп жүріпті. Бұрын көрмеген құстың ұзын мойнына қарап, үйрек қатты таңырқайды. Сосын оған жақындап барып:- Сәлем , достым! –дейді. - Сәлем! –дейді бейтаныс құс. - Сен қандай құссың дейді? -Мен аққумын. - Сен де суда жүзе аласың ба? - Иә, жүзем. Қорегімді судан айырам. - Сенің мойның жіп-жіңішке екен. Денеңе мүлдем жараспай тұр. Мойын мына менікіндей болу керек қой, жуан діңгектей, -дейді үйрек мақтанып . Аққу болса үйректің бұл қылығына жымиып күледіде, үндемей жүзе береді. Бір кезде үйрек: -Аққу қарашы, мен суда қалай жүземін -деп, масаттана жүзіп бара жатқанда, қамыс арасынан бір аңшы шыға келіп, мылтығын кезейді. Мұны көрген аққу бар екпінімен аңшыға қарай ұша жөнеледі. Аққудың өзіне қарай ұшып келе жатқанын көрген аңшы не істерін білмей тұрғанда, аққу оның мылтығын қанатымен қағып,	Ой қозғау. Дид ойын: «Шатастырма» 1.Көктемде қар жауады. 2. Қазір жаз мезгілі? 3.Көктемде қар ериді? 4Қыста жапырақтар сарға яды? 5.Жаз ең суық жыл мезгілі? 7.Қыста құстар жылы жаққа ұшып кетеді? Ой дамыту: Дид ойын: «Бұл не?» Шарты: Глобусты үстел үстіне қойып, не екенін сұрау. -Глобустың пішіні қандай? -Глобустан қандай түстерді көріп тұрсыңдар? Ол түстер нені белгілейді? -Біздің жерімізде құрғақ жер көп пе, су көп пе? Жер ғаламшары туралы түсінік беру. Жер бетіндегі ауа, су, жарық болғандықтан, онда адамдар, құстар, жануарлар тіршілік етеді. «Табиғатты аялайық» ойыны Әр бала тірі табиғат түрлерін плакатқа жапсырып, табиғат көрінісін бейнелей отырып әңгімелейді. Жасыл шөпті жұлдуға	Табиғат құбылыстарының дыбыстарын тыңдау) Тәрбиеші: Балалар не естідіңдер? -Ненің дыбысы деп ойлайсыңдар? -жаңбыр, найзағай, жел, жапырақтардың сыбдыры -Дұрыс айтасыңдар. Осы құбылыстардың барлығы табиғат құбылыстарына жатады. Осы естіген дыбыстарыңды, яғни табиғат құбылыстарын құмның бетіне түсіріп көрейікші. Құммен сурет салу ережесін түсіндіру. құмды шашпаймыз, төкпейміз, азымызға салмаймыз. Құммен сурет. Бұлт, жапырақтар, жаңбыр тамысы.б Тақпақ: Табиғат Табиғат біздің анамыз, Жер–Ана біздің панамыз. Таза болса табиғат Біз де аман боламыз. Ой қозғау. «Неге біз орманмен доспыз? Ал бұл адамдарға не үшін қажет?	- Гүл дегеніміз - өсімдік, олар өмір сәні, табиғат көркі. Гүлдер бөлме ауасын тазартады, адамдарға жақсы көңіл - күй сыйлайды Шығармашылық жұмыс. 1-топ: Гүлдерді құрастыру Қатар-қатар тұрамын құрастыруға барамын, 2-топ: Трафарет арқылы гүлдің суретін салу Секіріп келем қуана, сурет салам қаншама 3-топ: Үлгі бойынша гүлді мүсіндеу Оңға-солға қарайын Ермексазды алайын Мүсін жасап гүлдердің Себетіме салайын. Тақпақ «Гүл өсірдім бөлмеме» Болат Үсенбаев Көркі болған үйімнің, Гүлді көрсем сүйіндім. Қызыл, аппақ гүлдерім Күнменен мың құбылдың	Ойын: «Сақ бол!» Қызыл көзін жағады. (қозғалмай тұру) Сары көзін жағады. (қол шапалақтау) Жасыл көзін жағады. (бір орында тұрып жүру). Балалар ойынды қызыға ойнады. Сұрақ- жауап алу. Үлкен жолда доп ойнауға, велосипедпен көшеде жүруге бола ма? -Келе жатқан көліктің алдынан өтуге бола ма? Балалардың жауаптары. Сергіту сәті. Мәшине жүргізу. Балаларды пішіндер арқылы екі орталыққа бөлеу 1- орталықтағы балаларға өздеріне бұрыннан таныс бағдаршамның суретін салуды тапсыру. 2- орталықтағы балаларға бірнеше бөлікке бөлінген сурет қиындыларынан жол белгілерін құрастыруы тапсыру. Бағдаршам өлеңі

<p>сұға түсіріп жібереді. Аспанға көтерілген ол бір айналып, қайта келіп көлге қонады. Амалы құрыған аңшы судан мылтығын алып,кетіп қалады.</p> <p>Осылайша аққу үйректі құтқарып қалады.</p> <p>Мен күшітімін, мен әдемімін деп мақтануға бола ма?</p> <p>Аққу қандай құс?</p> <p>Аққу ең сұлу құс.</p> <p>-Әрқайсысымыз бұл құстарды өзімізше елестетіп, қазір сендермен бірге оны ермексаздан жасап көрейік .</p> <p>Өзіндікжұмыс.</p> <p>1. Кесте бойынша құстардың дене бөлшектерін көрсету.</p> <p>1) денесі (үлкен сопақша)</p> <p>2) мойны (цилиндр)</p> <p>3) басы (кіші шар)</p> <p>4) тұмсығы (конус)</p> <p>5) қанаты (жайылған сопақша)</p> <p>Бөлшектер домалақтау әдісімен жасалады. Дене бөлшектерін бір-біріне бекітіп, саусағымызбен жағып жазамыз.</p> <p>Балаларды топқа бөлу.</p> <p>1-топ. Аққуды мүсіндеу</p> <p>2-топ Үйректі мүсіндеу</p> <p>«Қауіпсіздік ережелерін» ермексазбен, пышақшамен жұмыс істегенде еске түсірейік.</p>	<p>болмайды, ол біздің жерімізге көрік береді.</p> <p>Ағашты кесуге болмайды, ол бізге таза ауа береді.</p> <p>Суды ластауға болмайды, сусыз өмір жоқ.</p> <p>Гүлді жұлға болмайды, гүлді аялау керек.</p> <p>Көбелекті өлтірмеңдер, ол — әдемілік белгісі.</p> <p>Құсты атуға болмайды, құс — адамның досы.</p> <p>Аңдарды қорғауымыз керек, олар біздің байлығымыз.</p> <p>Сергіту сәті.</p> <p>Біз кішкентай баламыз, Өсіп-өсіп толамыз.</p> <p>Күнге қарай талпынып, Көкке қолды созамыз.</p> <p>Ой толғаныс.</p> <p>Сұрақ – жауап.</p> <p>-Айналамызды қоршап , жайқалып өскен ағаштар не үшін керек?</p> <p>Табиғат байлықтарына нелер жатады?</p> <p>-Оны қорғау деген не?</p> <p>-Табиғатты сүйе білу деген не?</p> <p>Қорытындылау.</p>	<p>Орман ережелерін білеміз бе?</p> <p>Ереже</p> <p>Бұтақтарды сындырмаңыз және ағаш қабығын зақымдамаңыз.</p> <p>Орманда қоқыс қалдырмаңыз.</p> <p>Құстардың ұяларын бұзбаңыз.</p> <p>Құмырсқа илеулерін жоймаңыз.</p> <p>- Гүлдерді қолдарыңызбен сындырмаңыз</p> <p>Дид ойын: «Топтастыр»</p> <p>Шарты: Тірі және өлі табиғат заттарын сурет арқылы топтастырып жинау.</p> <p>Балаларды топқа бөлу.</p> <p>1-топ: Өлі табиғатқа жататын заттардың бөлігін құрастырып, жапсыру.</p> <p>2-топ: Қорапты жасылға бояу. Тірі табиғат заттарының жасыл қорапқа салу.</p> <p>Балаларды мадақтау.</p>	<p>Балаларды мадақтау</p>	<p>С. Дүкенбай.</p> <p>Бағдаршам біледі, Бәрін де көреді. Адам да, көлік те, Сол шаммен жүреді. Бағдаршам, бағдаршам. Балаларды мадақтау.</p>
---	---	--	----------------------------------	--

	Жұмыстарды талдау,көрме ұйымдастыру. Балалар өздерінің жұмыстарын бір-бірімен саралап баға береді. Жақсы қатысқан балаларды мадақтау. Қорытындылау. - Сендерге ертегі ұнады ма? -Құстардың қандай пайдасын білесіңдер? -Бүгінгісабақта не үйрендік, не білдік?				
Балалармен жеке жұмыс	Достық Ортақ мекен жер шары, Төбемізде бір аспан. Барлық ұлттың баласы, Достығымыз жарасқан	Тақпақ жаттау. Отан Е.Өтетілеуұлы Отан деген - Атамекен, Отан деген - туған жер. Отан - ана, Отан - үлкен, Қазақстан - туған ел.	Санамақ Бір үйде біз нешеуіміз? Кел санайық екеуіміз. Бас бармағым - атам, Балан үйрек - апам, Ортан терек - әкем, Шылдыр шүмек - анам, Кішкентай бөбек - мен. Біз үйде нешеуіміз? Біз үйде – бесеуіміз	Отан Бақытты боп жүргенім Сенің арқаң, Ұлы Отан. Елім менің –тірегім, Құшағында гүл атам. Сененбақыттарайды БаршамызғаҰлы Отан.	Туған өлкем . ӨтебайТұрманжанов Көгінде күн нұрын төккен, Жерінде гүл жұпар сепкен. Неткен сұлу, неткен көркем! Осы менің туған өлкем!
Серуенге дайындық	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенгешығу.				
Серуен	Карточка №20 Күннің көзін бақылау.	Карточка №21 Темір жол бекетін бақылау.	Карточка №22 Ауа-райының өзгешелігін, ерекшелігін бақылау.	Карточка №23 Аулада жүрген күшікті бақылау.	Карточка №24 Телімдегі жәндіктерді (көбелек, қоңызіздеп тауып, бақыла)
	Таңғы серуенді бекіту.				
	Эстафеталық ойындар. «Кім жүйірік?» Шарты:Машинамен межеге дейін барып,кері келу. «Кім күшті?» Шарты: Еденде жатқан шығыршықтан шығыршыққа секіріп межеге дейін барып,межені айналып кері келу.				
Балалардың үйге қайтуы	Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесуАта-аналарға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескерту Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.	«Баласының өз-өзіне қызмет көрсетуге үйрету». Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу Ата-анаға; «Балаңызға түстерді үйретесіз бе?» Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.	Ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.	Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту. Сәтті демалыс күндерін тілеп,балаларды шығарып салу.

--	--	--	--	--	--

Жазғы сауықтыру кешеніне арналған тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы (балабақша/шағын орталық, мектепалды сыныбы)

Топ: Орта топ.

Балалардың жасы: 3 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 19.06 – 24.06.2023ж

<i>Күн тәртібі</i>	<i>Дүйсенбі</i>	<i>Сейсенбі</i>	<i>Сәрсенбі</i>	<i>Бейсенбі</i>	<i>Жұма</i>
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Тәрбиешінің балалармен қарым-қатынасы. Балабақша туралы жан-жақты әңгімелесу, қарым-қатынас және көтеріңкі көңіл-күй орнатуға арналған ойындар ұйымдастыру. Балалардың көңіл -күйлеріне назар аударып, жағымды жағдай орнату қызуын өлшеп қабылдау. Медбикемен бірлескен жұмыс.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, Үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Дид ойын: «Азығын тап» Шарты: аңдарға тиісті азығын бір біріне қойып бере алады. Мысалы: қоян-сәбіз, тиін-саңырауқұлақ, аю-балық, қасқыр-ет. Қимылды ойын: «Қайда жасырылғанын тап» Мақсаты: Балалар қырағылыққа, байқампаздыққа үйренеді.	Дид ойын: «Суретші қай жерде қателесті?» Мақсаты: Балалардың ойлау қабілетін дамыту, суреттегі сәйкессіздікті таба алға үйрету. Қимылды ойын: «Айдаһардың құйрығы» Мақсаты: Балалардың дене қимылдары жетіле отырып бірлесе қимылдауға, ауызбіршілікке үйренеді.	Пед жет жұмыс «Біздің шаңырақ» Е.Өтетілеуов Атамнан басталар Әжеммен қосталар Отбасым мыңылар: Ең жақын адамдар Әкем мен анам бар Бір туған ағам бар Бір туған апам бар... Бәрін жақсы көремін Еркелеймін еремін! Қимылды ойын: « Айгөлек » Мақсаты: балаларшапиан-дыққа, ұйымышылдыққа үйренеді.	Мен де балғын гүлмін Автор. М. Байсариева Арасынды гүлдің Ойнап бүгін жүрдім Қызыл, көкшіл, сары Әп-әдемі бәрі Енді ғана білдім- Мен де балғын гүлмін! Қимылды ойын: «Аралар» Мақсаты: Балалар ойынды қимылмен келтіре ойнауды біледі.	Ойнайық, ойнайық та ойлайық! Қатардан артта қалып қоймайық, Белсенді болайық ортада, Уақытты тектен - тек жоймайық! Қимылды ойын: «Ұшақтар» Ойын шарты: Балалар ойын алаңында тұрып, тәрбиеші көрсеткендей ұшақ болып ойнай алады.
Таңертеңгі гимнасти-ка	Музыка әуенімен таңертеңгілік жаттығулар кешені. Жаттығу түрі - таяқшамен әуенмен Маусым айының 4 -- аптасына арналған жаттығу кешені қосымша тігілген				
Таңғы ас	Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру. Тамақ үстінде жан жағына алаңдамауды, бір – біріне кедергі келтірмеуді үйрету. Рахмет айтуға тәрбиелеу.				
Ұйымдастыр ылғаніс-әрекетке дайындық	ҰОҚ өтілу барысына қажет құралдарды, көрнекіліктерді реттеу.. Балаларды ұоқ-не сұрақтар қоя отырып дайындау, балалармен өзара әңгіме жүргізу.				
Білімберу Ұйымының Кестесі Бойынша Ұйымдас тырылған іс-әрекет	«Кемпірқосақтың суға қалай шомылды» ертегі Ертегі барысын экспериментпен байланыстыру. Мақсаты: қызыл мен сары, көк пен жасыл түстерді араластыру арқылы аралық түстермен таныстыру. Материал: жылы суы бар жеті мөлдір кесе, гуашь	Ғажайып сәт - Бізге қонаққа Тамшы келіпті. - Қане, балалар, қонақпен сәлемдесейік. Тамшы: Сәлем, достар! Балалар, мен сендермен достасқым келеді. - Тамшы, кел төрлет, біз бүгін су әлеміне зерттеу жасаймыз. - Өзіңнің кім екеніңді білгің	Тас туралы ертегі Мақсаты: тәжірибе мысалында заттардың жеңіл және ауыр болатынын көрсету. Материал: суы бар ванна, шағын ауыр және жеңіл заттар, қиыршық тастар. Ойын барысы – эксперимент көркем сөз Көлдің жағасында кішкентай тас болды. Ол су бетінде	Ойын -эксперимент Ыстық - суық Міндеттері: Заттар мен заттардың температуралық сапаларын анықтауға үйрету. Материалдар: Әртүрлі температурадағы суы бар ыдыстар, ванна. Жүргізілу барысы: Педагог қуыршақты жууға арналған суды таңдауды ұсыну, судың қандай болуы мүмкін екенін анықтайды	Қызығушылықты ояту. Педагог балаларды ойыншықтарды жинауға шақыру. Тосын сәт. Ойыншықтардың арасынан пакет тауып алу. Балалар, қараңдаршы, бұл пакет сияқты. Бұл не? Дұрыс, бұл сабын. Бұл пакетті бізге Мойдодыр жіберген

<p>бояуларының жеті түсі.</p> <p>Ертегі желісі</p> <p>Жазда жаңбырдан кейін аспанға жарқыраған кемпірқосақ келді, ол жерге қарады және онда үлкен тегіс көлді көрді.</p> <p>Кемпірқосақ оған айнадағыдай қарап:</p> <p>«Мен қандай әдемімін!»</p> <p>деп ойлады. Содан кейін ол жылы көлде жүзуді шешті. Кемпірқосақ үлкен түрлі-түсті таспа сияқты көлге түсті. Көлдегі су бірден түрлі түске боялды: қызыл, қызғылт сары, сары, жасыл, көк, көгілдір және күлгін.</p> <p>Сол кезде балалар щеткалар мен альбомдармен жүгіріп келіп, қылқаламдарын суға малып, сурет салды. Кемпірқосақ жеткілікті жүзіп, бұлттарға ұшып кетті. Көлдегі су мөлдір болды, балалар үйге әдемі және керемет суреттерді әкелді.</p> <p>Эксперимент</p> <p>Судағы кемпірқосақ тек ертегіде емес. Мысалы, суды бояулармен бояуға болады.</p> <p>Баланың саусағын қызыл бояуға батыру, содан кейін оны стақандағы суға салу. Кемпірқосақтың түстеріне сәйкес жеті кесе алып, басқа түстермен бір-бірден солай жасау.</p> <p>Денешынықтыру</p> <p>Кіріспе бөлімі:</p> <p>Бірінің артынан бірі сапқа тұру. Денені тік ұстау.</p>	<p>келе ме?</p> <p>- Тамшы: Әрине білгім келеді.</p> <p>- Ендеше сен де мұқият тыңдап отыр.</p> <p>Ой дамыту.</p> <p>- Көп тамшыдан су пайда болады. Су өмір бойы айналымда болады. Ол жаңбыр болып жерге түседі. Арық болып өзенді құрайды. Содан кейін қайтадан күн шуағымен бу болып аспанға көтеріліп, жер бетіне жаңбыр болып оралады.</p> <p>- Жер бетінде су көп болса да, барлығы бірдей ішуге жарамды бола бермейді. Су тұщы және тұзды (ащы) болады. Біз ішу үшін тұщы суды пайдаланамыз.</p> <p>Су - тіршілік көзі. Оны тамаққа пайдаланамыз, шөлімізді басамыз. Сонымен қатар егін суарамыз, өрт сөндіреміз. Жан - жануарлар, балықтар, құстар да сусыз өмір сүре алмайды.</p> <p>Дид ойын: «Кішкентай ғалымдар»</p> <p>Тәжірибе №1 «Судың иісі»</p> <p>Мақсаты: Судың иісі бар-жоғын білу.</p> <p>Қолданылатын материалдар: Бір стақан қант және бір стақан тұз қосылған су, иісті ерітінді.</p> <p>Процесі: Балалардан судың иісі қандай екенін сұрау. Жауаптарды естігеннен кейін олардан ерітінділері бар стақандардағы суды (қант пен тұз) иіскеуін</p>	<p>қалқып тұрған әдемі лалагүлдер мен лалагүлдерге қарап, ойлады: Олар қандай бақытты, олар қайықтай жүзеді. Менің де жүзгім келеді! бір бала көл жағасына келіп, тасты алып суға лақтырып жібереді. Пейл қуанып қалды: Ақыры менің арманым орындалды! Мен жүземін! Бірақ салмағы тым ауыр болғандықтан жүзе алмайтын болып шықты. Ал малтатас көлдің түбіне батып кеткен. Басында ол қатты ренжіді. Содан кейін мен айналада қанша күлкілі балықтар, басқа қиыршық тастар мен әдемі өсімдіктер бар екенін көрдім. Тас мұңайып, балықтармен достасып кетті. Сіз не істей аласыз! Ауыр қиыршық тастар жүзе алмайды.</p> <p>Суда қалқып бара алатын бірнеше кішкентай жеңіл заттарды (мысалы, қауырсын, доп, қағаз қайық, жұқа жіп) және түбінде жататын бірнеше ауыр заттарды (мысалы, тас, кілт, тиын). Ваннаны немесе бассейнді сумен толтырыңыз. Балаға заттардың бірін беріңіз және оны суға салуды сұраңыз. Сонымен бірге оған:</p> <p>«Қарашы, қайық жүзіп жатыр! Ал кілт батып кетті - бұл ауыр! Жапырақ қалқып тұрады - бұл жеңіл!</p> <p>Денешынықтыру</p> <p>Кіріспе бөлімі:</p> <p>Бірінің артынан бірі сапқа тұру. Денені тік ұстау.</p>	<p>(ыстық, суық, жылы);</p> <p>жуу үшін қандай су қажет (суық су жууға жағымсыз, ыстық - күйіп қалуы мүмкін, жылы таңдау керек);</p> <p>шелектерде қандай су бар екенін қалай анықтауға болады (суды емес, ыдыстарды ұстау; өзіңізді күйдірмеу үшін қолыңызды шелекке ұзақ ұстамай, қолды тигізу арқылы білу)</p> <p>Балалармен бірге контейнерлердің неліктен әртүрлі температураға ие екенін анықтау.</p> <p>(оларда әртүрлі температурада су бар, сондықтан олар басқаша қызады).</p> <p>Балалар ваннаға жылы су құйып, қуыршақты шомылдырады.</p> <p>Балалардан жылы суды қайдан көбірек алу керектігін сұрайды, егер ол жеткіліксіз болса (суық суды бассейнге құйып, ыстық су қосыңыз). Балалар судың өзгеруін бақылап отырып қуыршақтарды шомылдыру.</p> <p>Шомылғаннан кейін суы бар ыдыстардың температурасы тексеріледі: бұл бірдей, өйткені ыдыстар сусыз тез салқындатылады. Оны балалармен талқылау.</p> <p>№2 тәжірибе</p> <p>Тақырыбы: Су неге мөлдір?</p> <p>Мақсаты: Балаларға судың мөлдірлік сияқты қасиетін анықтау. Сөйлеуді дамыту, қарапайым себеп-салдарлық байланыстарды орнату қабілетін дамыту.</p> <p>Құрал-жабдықтар: су ыдыстары, 2 кесе сұт, малтатас, түймелер, қабықшалар, клеенка, банкалар.</p> <p>Жүргізілу барысы: Балалар бассейндер мен банкаларда (суда) не бар екенін анықтау</p> <p>Тақырыбы: Су неге мөлдір?</p> <p>Мақсаты: Балаларға судың мөлдірлік сияқты қасиетін анықтау. Сөйлеуді дамыту, қарапайым себеп-салдарлық</p>	<p>- Балалар, сендерге сабын не үшін керек?</p> <p>Қолымызды, бетімізді сумен жуу , тазалық үшін. Дұрыс, өйткені су барлық кірді шайып кетпейді.</p> <p>Оның түсі қандай?</p> <p>Сабынның иісі бар ма?</p> <p>Барлық сабынның иісі бірдей ме? Екі түрлі бөлікті сабынды иіскеу. Иә, сабынның иісі бөлек.</p> <p>- Сабынның бір бөлігін сипап көріңдер. Қалай сезіндіңдер, тегіс пе немесе кедір-бұдыр ма?</p> <p>Бұл сабынның пішіні қандай?</p> <p>Қорытынды: қолымызды жуатын сабын әр түрлі болады. Оның түсі, пішіні және иісі де әртүрлі болуы мүмкін.</p> <p>Қараңдаршы, пакетте тағы бір нәрсе бар.</p> <p>Мойдодыр қолды қалай дұрыс жуу керектігін білгісі келеді.</p> <p>Ол суреттерді жіберіп, оларды ретке келтіруді сұраған.</p> <p>Суреттерде көрсетілген алгоритм: жеңдеріңді жинаңдар, қранды ашып, қолымызды сабынмен жуамыз, қранды жабыңдар, қолдарыңды сүлгімен құрғатып, жеңімізді түсіреміз.</p> <p>- Суреттерді ретімен қойып, Мойдодырға жіберу.</p> <p>Балалар қараңдаршы пакетте тағы бір хат бар.</p> <p>Мойдодыр бізді «сиқырлы» жолдармен саяхаттауға шақырады. Егер біз олардың соңынан ерсек, жаңа бір нәрсе таба алатын сияқтымыз.</p> <p>Міне, бірінші жол. Біз оның</p>
--	--	---	--	--

<p>Шеңбер бойымен денені тік ұстап жүру. Қол бүйірде аяқтың ұшымен жүру. Қол бүйірде өкшемен жүру. Шеңбер бойымен жиі және кең қадамдарды алмастыра жүру. Шеңбер бойы тұру. Қолдарын созып, арақашықтықты сақтау. Негізгі бөлім: Жалпы даму жаттығулары / сылдырмақпен/ Б. қ: «Маса қонды» 1. Аяқтар алишақ қойылған, қолдар бүйірде. Басты оң иықтан сол иыққа қарай, солдан оңға қарай иілту. «бз-з-бз-з-бз» деп айту. /5 рет қайталау/ Б. қ: «Қақпа» 2. Аяқтары алишақ қойылған, қолдары бүйірде, 1- оңға бұрылу, 2- б.қ. 3- солға бұрылу, Әр бұрылған сайын «қақпа ашылды» деп айту. / 6 рет қайталау/ Б.қ. : «Шаңғышы» 3. Аяқтары алишақ қойылған, 1- сол қолмен оң аяқты жерден алмай алдыға созу, 2- оң қолмен сол аяқты алдыға созып шаңғы тебу қимылын жасайды. / 6 рет / Б. қ: «Биік - аласа» 4. Аяқтарын біріктіру. Қолдарын алдыға созып 1- отырады «аласа» деп айтады, 2 – қолды жоғары созып аяқтың ұшымен тұрады «биік» деп айтады.</p>	<p>сұрау. Содан кейін суға (балалар көрмейтіндей) иісті ерітіндіні тамызу. Енді судың иісі қандай екенін сұрау. Қорытынды: Судың иісі жоқ, бірақ оған қосылған заттың иісі шығып тұрады.</p> <p>Тәжірибе №2 «Судың түсі» Мақсаты: Судың түсі бар-жоғын анықтау. Қолданылатын материалдар: Бірнеше стақан су, түрлі түсті бояулар. Процессі: Балалардан түрлі түсті бояуларды стақан суға салып, оларды араластыруын сұрау. Су қандай түске өзгергенін сұрау Қорытынды: Су түссіз, бірақ оған қосылған заттың түсіне өзгере алады. Балаларды мадақтау.</p>	<p>Шеңбер бойымен денені тік ұстап жүру. Қол бүйірде аяқтың ұшымен жүру. Қол бүйірде өкшемен жүру. Шеңбер бойымен жиі және кең қадамдарды алмастыра жүру. Шеңбер бойы тұру. Қолдарын созып, арақашықтықты сақтау. Негізгі бөлім: Жалпы даму жаттығулары / сылдырмақпен/ Б. қ: «Маса қонды» 1. Аяқтар алишақ қойылған, қолдар бүйірде. Басты оң иықтан сол иыққа қарай, солдан оңға қарай иілту. «бз-з-бз-з-бз» деп айту. /5 рет қайталау/ Б. қ: «Қақпа» 2. Аяқтары алишақ қойылған, қолдары бүйірде, 1- оңға бұрылу, 2- б.қ. 3- солға бұрылу, Әр бұрылған сайын «қақпа ашылды» деп айту. / 6 рет қайталау/ Б.қ. : «Шаңғышы» 3. Аяқтары алишақ қойылған, 1- сол қолмен оң аяқты жерден алмай алдыға созу, 2- оң қолмен сол аяқты алдыға созып шаңғы тебу қимылын жасайды. / 6 рет / Б. қ: «Биік - аласа» 4. Аяқтарын біріктіру. Қолдарын алдыға созып 1- отырады «аласа» деп айтады, 2 – қолды жоғары созып аяқтың ұшымен тұрады «биік» деп айтады. /6- рет /</p>	<p>байланыстарды орнату қабілетін дамыту. Құрал-жабдықтар: су ыдыстары, 2 кесе сүт, малтатас, түймелер, қабықшалар, клеенка, банкалар. Жүргізілу барысы: Балалар бассейндер мен банкарда (суда) не бар екенін анықтау</p> <p>№1 ойын «Жаңбыр жаудырайық» - балалар су құйылған ыдысқа майда тастарды лақтырады. Содан кейін балалар су құйылған құмыра мен оның ішіндегі затты қарайды. Сұрақтар: «Мына құмырада суда не бар? Қалай болжадыңдар? Қортынды: Суда заттар көрінеді Су мөлдір. №2 ойын «Жаңбыр жаудырайық» - балалар сүт құйылған стақанға тастарды лақтырады. Сұрақтар «Тастар қайда? Неліктен олар көрінбейді? Қортынды: Сүт ақ болғандықтан ештеңе көрінбейді.</p>	<p>бойымен қолымызды белдікке қойып, тізені жоғары көтеріп жүреміз. Міне келдік. Көрейік онда не бар? - Бұл сабын соншалықты хош иісті емес, ал ол дәретхана сабынынан әлдеқайда үлкен. Араларыңда кім осындай сабынды көрді? Ол не үшін? Ол қалай аталады? Бұл сабын кір жууға арналған сабын. Оның иісі өткір келеді. - Әрі қарай жүрейік. Екінші жолда біз қояндар сияқты секіреміз. Бұл не деп ойлайсыңдар? Дұрыс, сұйық сабын. Қызық, неге сұйық деп аталады? Әрі қарай жүрейік. Үшінші жолда біз аяқтың ұшымен жүреміз. Жүріп, жүріп, зертханаға келдік. Эксперименттік алаң Мен алжапқыштарды киіп, нағыз лаборантқа айналуды ұсынамын (біз алжапқыш киеміз). Үстелдерде су құйылған кеселер тұр. - Балалар, қалай ойлайсыңдар, шыныаяқтарда не бар? – Оны қалай анықтадыңыз? Дұрыс, таза судың түсі жоқ, иісі де жоқ. -Ал егер стақанға сұйық сабынды құйсақ, су не болады? Педагог қасқырларды алуды ұсынады және оларға сабын құяды. Тәжірибе жасайық: «Кімнің көбігі жоғарырақ және керемет ұшады» Бұл тәжірибені жүргізу үшін біз түтікке қалай дұрыс үрлеу керектігін үйренуіміз керек. Мұрынмен дем ал, енді</p>
--	--	--	---	--

	<p>/6- рет /</p> <p>Б.қ.: «Құлынишақ»</p> <p>5. Аяқтарын біріктіру. Қол белде. Тізені жоғары көтере жүгіру.</p> <p>Қорытынды:</p> <p>Шеңбер бойы маршпен жүру.</p> <p>Тыныс алу жаттығулары:</p> <p>1 – 2, 3 - 4 есебінде танаудың әр тесігінен кезек - кезек демді ішке тартады; 1 – 10 (16) есебінде дем алуды бөгеу, сыртқа шығарады.</p> <p>Бастапқы қалыпқа келу.</p> <p>Негізгі қимыл қозғалыс жаттығулары.</p> <p>1.Текшелер, арасымен жүру</p> <p>2.допты алға қарай лақтыру</p> <p>Қимылды ойын:</p> <p>«Тауық қорадағы түлкі»</p> <p>Ойын шартымен таныстыру</p> <p>Рефлексия</p> <p>Сұрақ-жауап</p> <p>Балаларды мадақтау</p>		<p>Б.қ.: «Құлынишақ»</p> <p>5. Аяқтарын біріктіру. Қол белде. Тізені жоғары көтере жүгіру.</p> <p>Қорытынды:</p> <p>Шеңбер бойы маршпен жүру.</p> <p>Тыныс алу жаттығулары:</p> <p>1 – 2, 3 - 4 есебінде танаудың әр тесігінен кезек - кезек демді ішке тартады; 1 – 10 (16) есебінде дем алуды бөгеу, сыртқа шығарады.</p> <p>Бастапқы қалыпқа келу.</p> <p>Негізгі қимыл қозғалыс жаттығулары.</p> <p>1.Текшелер, арасымен жүру</p> <p>2.допты алға қарай лақтыру</p> <p>Қимылды ойын:</p> <p>«Тауық қорадағы түлкі»</p> <p>Ойын шартымен таныстыру</p> <p>Рефлексия</p> <p>Сұрақ-жауап</p> <p>Балаларды мадақтау</p>		<p>алақанға үрле. Ауаны ауыз арқылы шығарамыз.</p> <p>Жаттығуды 2-3 рет орындау.</p> <p>Енді түтіктің ұшын су құйылған банкаға салып, сабынды суға үрлеңіз.</p> <p>Суға не болды?...</p> <p>Көпіршіктер қайдан пайда болды?</p> <p>Қорытынды: сабын суда ериді, көбіктенеді, көп көпіршіктер түзеді.</p> <p>Ойын эксперимент:</p> <p>«Көбікті жастық»</p> <p>- Сіз жақсы көбік жинадыңыз. Бұл көбік жастық болуы мүмкін.</p> <p>Тексеріп көрейік: алдымен көбікке қауырсын, сосын малтатас саламыз.</p> <p>Не болды?</p> <p>Неліктен қиыршық тас батып кетті, бірақ қауырсын қалады? Енді көбікке кішкене қағазды, содан кейін бисерді салып көрейік.</p> <p>Қағаз бен моншаққа не болды? Моншақ батып бара жатқанда қағаз неге ұстайды? Сонымен, көбік жастықта қандай салмақты заттар жатуы мүмкін?</p> <p>Қорытынды: сабын көбіктері өте жоғары болуы және жеңіл заттарды ұстауы мүмкін.</p> <p>Шығармашылық жұмыс.</p> <p>Педагог балаларға мольбертке баруды ұсынады. Параққа бір банка суы бар сурет салынған. Педагог құмыраға және оның үстіне көп көпіршіктерді салуды ұсынады.</p> <p>Содан кейін балалар педагогпен бірге көбікке қауырсынның суретін, ал құмыраның түбіне</p>
--	---	--	--	--	---

					батып кеткен малтатастың бейнесін салу. Балалар сендерге үрлен жатқан көпіршіктер ұнады ма? Сабын деген осы: ол микробтарды өлтіреді, онымен тәжірибе жасауға болады.
Серуенге дайындық	Әңгіме жүргізу. Серуенге шыққанда қауіпсіздік ережелері туралы ескерту. Киіну: Серуенге шығу, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.				
Серуен:	Картотека №17 Ағаш жапырақтарының түсін бақылау.	Картотека №18 Қайда не өседі? Жеміс-жидектің өсетінін бақылау	Картотека №14 Құстарды бақылау. .	Картотека №10 Күннің көзін бақылау.	Картотека №12 Ауа – райын бақылау.
<p align="center">ЖАЗ СЕРУЕН КАРТОТЕКАСЫ. (картотека қосымша тігілген)</p> <p align="center">Эстафеталық ойындар.</p> <p align="center">"Тез адымда"</p> <p align="center">Ойынның шарты: себеттен себетке кедергілер арасымен ирелеңдеп жүгіріп барып себетке доптарды тасу.</p> <p align="center">"Шебер"</p> <p align="center">Шарты: бірінші бала допты шеңберге қою, екінші бала допты алып келу</p>					
Серуеннен оралу	Балаларға ойын киімдерін шешуді, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.				
Түскі ас	ӘНГІМЕ ЖҮРГІЗУ. .Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүртінуді, сүлгілерін өз ұяшықтарына ілуді үйрету.. Ұқыпты тамақтану дағдыларына асты аздан алып ішуге, ас құралдарын дұрыс қолдануға тәрбиелеу. Үстелге дұрыс отырып,тамақтануға , нан қиқымын жерге түсірмей, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.				
Ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау.				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, шынық-тыру шаралары.	№2. Кереуетте жатып, аяқ – қолдарын жоғары көтеру кезекпен. Кереуетте жатып велосипед тебу. Қолды алға созып, қайшылап қозғалту.	№3. «Саусақтар амандасады.» массаж жасаймыз –«қолды жуамыз». «Қайырлы күн, көздерім!» Қабақты сипаймыз. «Оянамыз, құлақтар!» - құлақты сипаймыз, «Қайырлы таң, қолым!» - алақанды сипаймыз. «Оянамыз, қолымыз!» - шапалақтаймыз. «Қайырлы таң, аяғым!» - аяқты сипау. «Оянамыз, аяғым!» - қаз - қаз басамыз.	№4. Бір – көтер кәне қолыңды Екі – төмен ұста қолыңды Үш, төрт – жаныңа сөз қолыңды Бес дегенде секір көрсет бойыңды. Керілеміз, созыламыз, төсектен біз тұрамыз.	№5 "Құстар оянды" - қолдарды жан-жаққа созу, былғау – «құстар қанат қағып жатыр». «Құстар достарын іздеп жатыр» - Оң жаққа, сол жаққа бұрылу, «иип-иип» деп айту. "Құстар көңілденіп жатыр" – қолды шапалақтау	№6. - арқамен жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу. - арқамен жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру. - арқамен жатып шынтақтарын тіреп иілу, кеуделерін жоғары көтеру, басты тік ұстау
Бесін ас	Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Дид ойын: «Суретші» Мақсаты: Есте сақтау қабілетін дамыту Ресурстар: Ақ парақ, қарындаш Жүргізілу барысы: Тәрбиеші балаларға кез-келген геометриялық бейнені салуды ұсынады. (тәрбұрыш, үшбұрыш, шаршы) Салуға арналған бейненің санын бала өзі таңдайды.	Дид ойын: «Суретші» «Гүлдер әлемі» Мақсаты: Бірлесе құрастыру барысында сыйластық қарым-қатынас орнату Ресурстар: Гүлдердің екіге бөлінген суреттері Ойынның барысы: Тәрбиеші бірнеше гүлдердің екіге бөлінген суреттерін үстел бетіне жайып қояды. Балалар қарап шығып, тәрбиешінің нұсқауы бойынша екіге бөлінген суреттерді біріктіріп гүлдер бейнесін құрастырады.	Дид ойын: «Суретші» «Суретшінің қатесі» Мақсаты: Балалардың заттар мен құбылыстардың белгілерін сипаттауды, айқындауды, талдауды, ойлануды үйрету Ресурстар: Заттардың қателесіп салынған суреттері (қыс мезгіліне жазды, құстың ұясына итті тб қателескен суреттер жиынтығы) Ойынның барысы: Тәрбиеші суреттерді тақтаға іледі. Мұқият қарауды сұрайды. Суретшінің қандай қателік жібергенін сұрайды	Дид ойын: «Жануарларды құрастыр» Мақсаты: Үй жануарлары жөнінде балалардың білімдерін бекіту. Жануарларды сипаттап айтуды үйрету. Ресурстар: Әр түрлі жануарлар бейнеленген суреттер (2 данадан) Ойынның барысы: Суреттің бір данасы бүтін, екіншісі 4 бөлікке бөлінген. Балалар бүтін суреттерді қарайды, содан соң оларды үлгісіз, бөлінген бөліктерден сурет құрастырады. Сипаттап айтады.	Дид ойын: «Көгалдағы әдемі гүлдер» Мақсаты: Түстерді қабылдауын дамыту, түс бойынша жұмыс жасау іскерлігін қалыптастыру. Ресурстар: Жылы, суық түсті геометриялық пішіндер Ойынның барысы: Балалар тәрбиешінің нұсқауы бойынша жылы түстер мен суық түстерден гүлдер бейнесін құрастырады.
Балалармен жеке жұмыс	Дид ойын: «Сиқырлы суреттер» Мақсаты: бірлесіп жұмыс жасайды достық қарым-қатынаста бола алады. Өнім арқылы саралау 4К-командамен жұмыс	Дид ойын. «Аңдарды табайық» Мақсаты: Суреттегі жануарларды ажыратуға үйрету.	Дид ойын. «Қуыршақты оятпа» Мақсаты: Ақырын дауысты қолдана білуді дамыту.	Қим ойын. «Аю мен балалар» Мақсаты: сөздерін айтып тұрып, қимылын жасау, тез қимылдауға баулу	Дид ойын. «Атын атап бер» Мақсаты: ойыншықтардың атын атайды.
Серуенге дайындық	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуен кезінде қауіпсіздік шаралары туралы ескерту. Серуенге шығу.				
Серуен	Картотека №17 Ағаш жапырақтарының түсін бақылау.	Картотека №18 Қайда не өседі? Жеміс-жидектің өсетінін бақылау	Картотека №14 Құстарды бақылау.	Картотека №10 Күннің көзін бақылау.	Картотека №12 Ауа – райын бақылау.
	Таңертеңгі серуенді бекіту.				
	<p align="center">Эстафеталық ойындар.</p> <p align="center">«Кім жүйірік?»</p> <p align="center">Шарты: Машинамен межеге дейін барып, кері келу.</p> <p align="center">«Кім күшті?»</p> <p align="center">Шарты: Еденде жатқан шығыршықтан шығыршыққа секіріп межеге дейін барып, межені айналып кері келу.</p>				
Балалардың үйге қайтуы	Ата-аналарға балаларын себепсіз балабақшадан қалдырмауларын ескерту. Ата-аналармен баланың	Ана – аналармен әңгімелесу. Балаланы балабақшаға уақытында әкеулерін ескерту. Ана – аналармен әңгімелесу. Баланың бүгінгі жетістігі	Ойын бұрышына жинақылық жасау. Дидактикалық ойын: «Неге керек?» Ата – анамен әңгіме. Баланы үйге шығарып салу.	Топ бөлмесіне жинақылық жасау. Дидактикалық ойын: «Орнын тауып бер» Мен үйге барамын.	Ата – анамен әңгіме. Баланы үйге шығарып салу. Демалыс күндері жайлы әңгімелеу. Тазалық туралы ескерту. Сау болыңыз.

	ынтасы, қызығушылықтары туралы әңгімелесеу	туралы әңгімелеу.			
--	--	-------------------	--	--	--

Жазғы сауықтыру кешеніне арналған тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы (балабақша/шағын орталық, мектепалды сыныбы)

Топ: Орта топ.

Балалардың жасы: 3 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 26.06 – 30.06.2023ж

Күн тәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Ата-аналармен аман-дасу. Баланың денсаулығы, көңіл-күйі туралы білу. Балаларды дене тазалығын тексеріп қабылдау. Көңіл-күйлеріне назар аударып, жағымды жағдай орнату.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Достық Ортақ мекен жер шары, Төбемізде бір аспан. Барлық ұлттың баласы, Достығымыз жарасқан Дид ойын: «Дауысынан таны» Мақсаты: Балалардың үй жануарлары туралы және қалай дыбыстайтындығы туралы түсіндірері қалаыптасады.	Санамақ Бір үйде біз нешеуіміз? Кел санайық екеуіміз. Бас бармағым - атам, Балан үйрек - апам, Ортан терек - әкем, Шылдыр шүмек - анам, Кішкентай бөбек - мен. Біз үйде нешеуіміз? Біз үйде – бесеуіміз Дид ойын: «Телефон» Мақсаты: естіген сөзді екінші балаға бұлжытпай жеткізе алады, диалогтысөйлеуді үйренеді.	Тереңдет ойыңды, Тік ұста бойыңды. Құстарға ұсайық, Қалықтап ұшайық. Шық алға оң қанат, Шық алға сол қанат, Шаршаған кездерде Қонайық жорғалап. (Б.Бөрібаев) Дид ойын: «Бау да ма, бақшада ма?» Мақсаты: Балалар көкөністер мен жемістер туралы түсінеді.	Еркін ұста денеңді, Тарсылдатпай еденді Орнымыздан тұрып ап Жүгірейік бір уақ. Бір, екі, үш, бір, екі, үш. Аяқты алға созайық Тік көтеріп, қозғайық. Тымсылбыр да болмайық Алғақарайозбайық. Бір, екі, үші, бір, екі, үш. Дид ойын: «Заңдылығын тап» Мақсаты: Балалардың логикалық ойлауын, заңдылықты қоя білу дағдыларын дамыту.	Біз балдырған баламыз, Құстай қанат қағамыз. Дүниені аралап, Оқып білім аламыз. Көзді салып қараңыз, Былай қанат қағамыз. (Б.Бөрібаев) Дид ойын: «Ормандағы аю» Мақсаты: Балалар ептілікке, шапшаңдыққа дағдыланады.
Таңертенгі жаттығу	Таңғы жаттығу кешені Жаттығу түрі - сылдырмақ, әуенмен. Мақсаты: Жалпы даму жаттығуын жасай отырып, баланы шыңдау. Маусым айының 2-аптасына арналған жаттығу кешені қосымша тігілген				
Таңғы ас	Тәтті тамақ жейміз. Рақмет аспаз дейміз. Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке	ҰОҚ өтілу барысына қажет құралдарды, көрнекіліктерді реттеу.. Балаларды ұоқ-не сұрақтар қоя отырып дайындау, балалармен өзара әңгіме жүргізу.				

дайындық					
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	<p>Ғажайып сәт. Аудио дыбыс. Орман тұрғындары өте көңілсіз, олар орманда қатты дауыл соғып, содан әлсіреп қалған. Тиін ағаш діңіне шыға алмай, қоян секіре алмай, түлкі жүгіре алмай басқа аңдарда осылай шаршап қалған диді. Доктор Айболит бізден көмек сұрап хабарласып жатыр. Аңдарға тез арада жаттығу жасап шынығу керек екен. Біз жаттығуды көрсетіп, суретке түсіріп жіберуіміз керек. Көңілсіз тұрғындарға көмектесейік.</p> <p>Денешынықтыру Кіріспе бөлім. Бір қатар сапқа тұру. Сәлемдесу. (нұсқауларды орындау) .Шеңбер бойымен тұру. Қолды жоғары көтеріп, аяқ ұшымен жүреді, қолды жанға созып, өкшемен жүреді. Баяу жүгіру, жылдам жүгіру</p> <p>Негізгі бөлім: Жалпы дамыту жаттығулар: 1. Аяқтар алиақ қойылған, қолдар бүйірде. Мойынды оңнан солға қарай, солдан оңға қарай айналдыру. «з-з-з» деп айту 2 . Аяқтары алиақ қойылған, тік тұрып, қолды екі жаққа жіберіп, жұдырықты түйіп, шынтақпен ішке - сыртқа айналдыра қимылдаймыз.</p>	<p>Қызығушылықты ояту. Бүгін біз айналамыздағы барлық нәрселерден сары түсті іздеуді жалғастырамыз. Ал бізге ол үшін «Күн және оның балалары – күн сәулелері туралы» ертегісі көмектеседі. Бірақ алдымен күнді табуымыз керек. Педагог балаларға түрлі-түсті иірілген жіптерден жасалған түрлі-түсті күн көрсетеді. Балалар күнді таңдайды. Ал неге сендер бұны күн деп шештіңдер? Балалар: Күн сары. Тәрбиеші: Дұрыс, күнді таптық, демек, ертегімізді бастайтын кез келді. Ертегі Тәрбиеші: Күн бұлттардың артынан шығып, тәтті керіліп, күлімсіреді. Күннің қайда тұратынын кім айтады? (Балалардың жауабы) Әрине, күн аспанда өмір сүреді. Күннің түсі қандай? Дұрыс, күн сары. Бірақ біз оны әрдайым осылай атай бермейміз. Күн осылай шығады, жарқырап шығады, Күн балаларға қалай күледі? (Балалар жымиады) Балалардың күлкілері қандай жарқын, көздері кішкентай күндей жарқырап тұр. Күн күлімдеп, жарқырап, балаларын - күн сәулесін серуендеуге жіберді. Күн нұры жерге түсіп, еркелеп, айналып, жерді өз жылуымен жылытты. Көк шөпке оранған аязды қыстан кейін жер оянды Күн нұры жас шөпке тіреліп, жаңа достар іздеу үшін әр жаққа шашырап жатты. Осылайша Күннің бір сәулесі</p>	<p>Психологиялық жаттығу. «Күлкі сыйла» Мен сенің досыңмын, ал сен менің досымсың. Қолды мықтап ұстайық Күлгіден мейрім шашайық - Жарайсыңдар, Бір-бірімізге күлкі сыйладық. Тосын сәт. Қызыл телпек келеді. Ойын: «Сиқырлы гүлдер» Мен өзімнің қызыл телпекшемді қай баланың басына кигізсем сол бала мына сиқырлы гүлден шыққан сұраққа жауап береді. сұраққа жауап береді. Қызығушылықты ояту. 1-сұрақ: Ойын «Сұраққа жауап бер». Сен әдепті баласың ба? Иә. Мен әдепті баламын. Досыңды ренжітсең, кешірім сұрайсың ба? Иә. Досымды ренжітсем, кешірім сұраймын -Егер байқамай досыңды ренжітіп алсаң, оған не айтасың? -Мен кешірім сұраймын. -«Кешір» деген сөзді айтамын. -Дұрыс, сытайы сөздерді жиі айтатын балаларды әдепті бала деп атайды. Ойын: «Ғажайып сөздер» -Сәлеметсіз бе? -Өтінемін. -Рақмет, рақмет. -Кешіріңіз. 2- сұрақ: Дидактикалық ойын: «Не деу керек?» Шарты: Тақпақтарды тыңдап, назар аударамыз. Қай жауабы дұрыс? Апаң сенің базардан</p>	<p>«Көңілді доп» Доптармен ойнау қызықты. Бірақ мұндай ойындардың өзінде доппен ойнау кезінде қауіпсіздік ережелерін ұмытып қалсаңыз, қиындықтар туындайды. Доппен ойнаудағы қауіпсіздік. Шыны терезелердің, дүкен витриналарының жанында доппен ойнауға болмайды. Неліктен? Доп оларды құлатуы, сындыруы мүмкін. - Жолдың жүріс бөлігінің жанында доппен ойнамаңыз. Неліктен? Доп өтіп бара жатқан көліктің доңғалақтарының астына шығып, апатқа әкелуі мүмкін. Және, әрине, ешбір жағдайда жолда допқа жүгірмеу керек! Доптың үстіне отыруға болмайды. Неліктен? Доп жарылып қалуы мүмкін. Барлық заттардың пішіні болады. Геометриялық фигуралар мен заттарды қарастыру, оларды атау. Қараңызшы, оларда ортақ нәрсе бар ма? Бір пішіндегі фигуралар мен заттарды байланыстыру үшін қарындашты пайдаланыңыз. Енді доптың суретін салайық. Доптың пішіні қандай? Әрқайсысың қандай доп салғыларың келетінін ойлаңыздар: үлкен немесе кішкентай доп, оған қандай түстерді қолданасың. Көзіңізді жұмып, өз добыңды елестетіп көр. Шығармашылық жұмыс «Менің сүйікті добым» Енді бәріміз кішкентай залым</p>	<p>Дид ойын: «Кім тапқыр?» Жұмбақ шешу Күндіз бар да, түнде жоқ, Онсыз өмір мүлде жоқ. (Күн) Бүгін бізде қуанышты күн болғандықтан, шуақты күн бізді далада күтіп тұр. Ол жылулық пен қуаныш әкелді. Көңілді серуен. Бүгін ауа райы қандай? бұлтты немесе күн шығып тұр ма?? Балалар: Күн шуақты. Күн қайда? Балалар: Аспанда! Ол қашан тұрады? (таңертең ерте) Күн кімге керек? (барлық адамдарға, өсімдіктерге, жануарларға) Күнді шақырайық! Тақпақ : «Күн» Кейде кіріп бөлмеме, Ол ойнайды айнада. Шомылады көлге де, Шуақ шашып қайда да. Балалар күн оянып, жарқырайды. Оған қарау оңай ма? (Жоқ). Мен күнге киетін көзілдірікті киіп, күнге қарауды ұсынамын. Біз күнге өте қуаныштымыз! Шапалақ. Дид ойын: «Күннің достары» Шарты: балалар күнге байланысты заттарды атайды Күннің достары - бәрі дөңгелек. (дөңгелек, доп, доп, табақ, т.б.). Күннің достары, бәрі сары</p>

	<p>3. Аяқтар алишақ қойылған, қолдар жсоғарыда, 1- аяқты тізеге дейін бүгіп, жсоғары көтереді, 2- тізе астынан шапалақ соғады. 3- б.қ.</p> <p>4. Аяқты алишақ қоямыз, қолымыз жанда, оңға, солға бұрылу, қол бос қозғалады.</p> <p>5. Орнында тұрып, қос аяқтап секіру (10-15 секунд)</p> <p>Тыныс алу жаттығулары: «Әтеш» дыбысын салу, «қу-ка-ре-қу» деп айту. Мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару. Бастанқы қалыпқа келу.</p> <p>Негізгі қимыл-жаттығулары: 1-2–2,5 м арақашықтықтағы нысанаға құм салынған қапшықты лақтыру</p> <p>2. Аяғын бірге, аяғын алишақ қойып ырғақты секіріу</p> <p>Қимылды ойын:«Құстар» Ойын шартымен таныстыру Қортынды. Балаларды мадақтау</p>	<p>көгалдың үстінен ұшып түсіп, тауықты көрді. Ол жұмыртқаға жабысты осылайша оларды өзінің жылыуымен жылытты. Ана тауық балапандарының жұмыртқадан шыққанын күтіп отырды. Күннің нұры жұмыртқаларға түсіп, оларды өз жылыуымен жылыта бастады. Содан кейін жарықшақ пайда болды. Бұл қабықшалар жарылып, балапандары пайда болды. Күн нұры оларды қатты ұнатып, алтын бояуды шашып жіберді, тауықтар сарғайып кетті. Ана тауық балапандарына кел менімен бірге жүріңдер, мен сендерге жердегі қателерді, құрттарды іздеуді үйретемін. Олар серуендеуге кетті, ана тауық оның соңынан ерді. Ал көгалға ана тауық балапандарымен мен күн нұры төгілген тату отбасы келді. Бүршіктердің арасынан бір сәуле сырғып өтті, алтын сары бастары бар гүлдерді шығарды. Бұл одуванчиктер. Одуванчик сары түсті. Балалар, одуванчиктер күнге ұқсай ма? (Балалардың жауаптары) Ал олар қалай ұқсас? Иә, күн де, бәйшешек те сары. Одуванчик тауықтарға ұқсай ма? (Балалар: Иә.) Олар несімен ұқсас? Дұрыс! Ал одуванчиктер мен тауықтар сары. Содан кейін тауықтар көгалдан жүгіріп өтіп, сары бәйшешектерді иіскей бастады, содан кейін сәулені қуып ойнады. Осылайша күн аспанға қайтып, балаларымен бірге бұлттың артына ұйықтауға кетті. Одуванчиктер бастарын жауып тастап, көгалда тек ана тауық пен балапандар ғана қалды. Ана тауық қатты айқайлады, балапандар оған жүгірді және олар ұяларына бірге кіріп кетті.</p>	<p>Алма сатып әкелді. Ең үлкенін, жақсысын Саған таңдап әперді. Не деп айтып жееу керек? «Рақмет, апа!» – деу керек. Балалар жүр көшеде, Естілді шу-айғай. Сен де шықтың досыңды, Қағып кеттің байқамай. Не деу керек?</p> <p>Музыка «Көңілді ырғақтар» Музыка тыңдау: Ән үйрену: «Көңілді балалар әні» Б. Дәлденбай, Е. Өтетілеуұлы - Әнде не туралы айтылған? - Ән көңілді ме, әлде көңілсіз бе? - Көңілді әндерді мажорлы, көңілсіз әндерді минорлы деп бөлеміз. Біздің шырқаған әніміз қайсысына жатады? Әннің мәтінін қайталап, әуенге ілесе айту. Ойын: «Ән салған кім?» (А. Райымқұлова, А. Асылбек). Балалар шеңберді айнала отырады. Бір бала шетте, балаларға арқасын беріп отырады. Балалардың жеке ән салғанын тыңдап, кім екенін ажырату. Отырған бала ән салған баланың дауысын таныса, орын ауыстырады. Әуенді-қимылды қозғалыс: топты үшке бөліп, бірінші топқа вальс ырғағымен қимылдауды, екінші топқа полька ырғағымен секіруді тапсыру, үшінші топқа Қамажай ырғағының қимылдарын жасату. Қортынды Балаларды мадақтау.</p>	<p>болып, допты зерттеп көрейік. Эксперимент: «Менің добым» Мақсаты: Жеңіл заттардың суда қалқып қана қоймай, сонымен қатар судан «секіріп кетуі» мүмкін екендігі туралы түсінік беру. Тапқырлықты, зейінді, байқағыштықты дамыту. Қолданылатын материалдар: су толтырылған шағын ванна, кішкентай резеңке доп, майлық, қарындаш, қағаз. Процесі: Доппен тығылыспақ ойынын ойнау. - Доп суга батады ма? Балаларды допты қолдарымен ұстап көруді ұсыну. - Ол қандай? (серпімді, жеңіл). Су толтырылған шағын ваннаға допты салу. - Допқа не болды, неге ол батпайды? Доп қалқып тұрады, ол жеңіл. Балаларға допты ваннаның түбіне дейін батырып, қолдарымен ұстап тұрып, жіберіп қалуды ұсыну. - Допқа не болды? (Ол судың бетінен секіреді). Қорытынды: Доп ауамен толтырылған, ол жеңіл және жеңіл заттар суда батпайды. Су жеңіл заттарды судың бетінен итереді</p> <p>Қане доппен жаттығу жасайық.</p> <p>Денешынықтыру Кіріспе бөлім. Бір қатар сапқа тұру. Сәлемдесу. (нұсқауларды орындау) Шеңбер бойымен тұру. Қолдарын созып,</p>	<p>болады. (тауық, одуванчика, қарындаш, лимон, көйлек және т.б.). Күннің достары, жылытатынның бәрі, бірақ бізді не жылытады? (батарея, пеш, пеш, тон, шұлық, жылытқыш, шәйнек, т.б.). Күннің достары, жарқырағанның бәрі, бірақ біз үшін не жарқырайды? (шам, фонарь, ай, шам, шамдар, т.б.). -Күн шықса, жақсы ма, жаман ба? -Егер күн болмаса, не болады? (суық, қараңғы) - Көзінді жұм, не көріп тұрсың? (Ештеңе). Күннің көзі тоқтаса, осылай болады. -Жазда күн өте жылы, шөп.гүлдер жайқалып өседі. -Күннің түсі қандай? (сары) -Ол қандай пішін? (дөңгелек) -Күн біреу, бірақ сәулелер көп. Оған сәуле жасап берейік. Дид ойын: «Күн сәулелері» Шарты: Күнге сәулелерін құрастыру арқылы жаспыру. Күн қандай керемет болып шықты. Нәтиже. Бүгін біз күн туралы не білдік. Бұл не? (балалардың жауаптары) -Ол не істейді? (жылытады, жарқырайды, шуағын шашады.) Мен әрқайсыңа кішкене күн бергім келеді, ол сендерді</p>
--	--	---	--	--	--

		<p>Осымен күн мен күн сәулесі туралы ертегіміз аяқталды.</p> <p>Бірақ күн өз көрінісін қағазға қалдырып, балаларының суретін салуды сұрады. Біз не сурет саламыз? Балалар: Күн шуағы.</p> <p>Тәрбиеші: Бірақ күн сәулесі қарындаштардың біріне тығылды. Қане, олар қандай қарандашқа жасырынғанын біліңдерші?</p> <p>Балалар қарындашты дұрыс таңдап, сары шеңберге сәулелерді бояйды. Жұмысты аяқтағаннан кейін балаларды күн шуағын көрсетуге шақырады.</p> <p>Енді біз кішкентай ғалымдар болып, күнді зерттеп көрейік.</p> <p>Тәжірибе №1. «Күн жүйесі»</p> <p>Мақсаты:</p> <p>Неге барлық планеталар күннің айналасында айналады? түсіндіру.</p> <p>Құрал-жабдықтар: сары ағаш таяқша, жіптер, 9 доп.</p> <p>Тәжірибелік жұмыс</p> <p>Сары таяқша - Күн, ал жіптердегі 9 доп - планеталар деп елестетіп көріңіз</p> <p>Біз таяқшаны айналдырамыз, барлық планеталар шеңбер бойымен ұшады, егер сіз оны тоқтатсаңыз, онда планеталар тоқтайды. Күнге бүкіл жүйені ұстап тұруға не көмектеседі? ..</p> <p>Күнге мәңгілік қозғалыс көмектеседі.</p> <p>Дәлсөлай, егер Күн қозғалмаса, бүкіл жүйе ыдырап кетеді және бұл мәңгілік қозғалыс жұмыс істемейді.</p> <p>Тәжірибе №2 «Күн мен түн».</p> <p>Мақсаты:</p> <p>- балаларға не үшін күн мен түн екенін түсіндіру.</p> <p>Ресурстар: фонарь, глобус.</p> <p>Мұның ең жақсы тәсілі – күн жүйесінің моделі! ... Оған тек екі</p>		<p>арақашықтықты сақтау.</p> <p>Негізгі бөлім:</p> <p>Жалпы дамыту жаттығулар:</p> <p>Доппен жаттығу.</p> <p>1. Аяқтары алиақ қойылған, доп қолда. Допты жоғары көтеріп, төбеге қарау</p> <p>Допты төмен түсіріп, жерге қарау</p> <p>2. Аяқтар алиақ қойылған, доп қолда. Оңнан – солға, солдан-оңға қарай бұрылу,</p> <p>3. Аяқтары бірге. Доп қолда, денені тік ұстау. Оң жақ тізені көтеріп допқа тигізу</p> <p>4. Аяқтың ұшымен тұрып, доп жанда. Қолды жоғары-төмен «аққудың» қанаты сияқты жасау.</p> <p>5. Аяқтарын біріктіру. Доп қолда. Орнында секіру.</p> <p>Тыныс алу жаттығулары:</p> <p>«ұйқыдағы мысық» «п-ы-р, п-ы-р»деп айту. Мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару.</p> <p>Негізгі қимыл-жаттығулары:</p> <p>1. Заттардың арасымен жүру және жүгіру.</p> <p>2. Қысқа секіртпемен секіру</p> <p>Қимылды ойын:</p> <p>Торғайлар мен мысық</p> <p>Балаларды мадақтау.</p>	<p>жылытады және сен өзіңнің мейірімділігіңмен басқа адамдарды жылытуды ұмытпау керексіңдер.</p> <p>Қане бәріміз кішкентай ғалымдар болайық.</p> <p>Зертханалық алаң.</p> <p>Мақсаты: Күн айналаның бәрін нұрландыратын, адамдарды, өсімдіктерді, жануарларды, жерді, суды жылытатын түсіндіру.</p> <p>Тәжірибе №1. Күн</p> <p>Біздің қолымыз күнді сезіне ала ма?</p> <p>Педагогтың артындағы балалар күннің жылуын сезіну үшін қолдарын күнге созады, алақандарын жоғары көтереді.</p> <p>Қортынды:</p> <p>Күн алақанымызға не жібереді? Жылу.</p> <p>Тәжірибе №2. Күн қайда түнейді.</p> <p>Күндізгі уақытта күннің аспандағы орнын өзгертетініне назар аудару.</p> <p>Қортынды: күннің шығуын бір терезеден, ал күннің батуын басқа терезеден байқауға болады.</p> <p>Тәжірибе №3. Күн сәулесінің қасиеттері.</p> <p>1.Күн мен көлеңкедегі заттардың температурасын салыстыру.</p> <p>Екі қиыршық тасты салыңыз: біреуі күнге, екіншісі көлеңкеге. Қараңғы болуы үшін қалың ағаш</p>
--	--	---	--	--	--

		<p>нәрсе керек - глобус және қарапайым фонарь. Қараңғы топ бөлмесінде фонарикті қосып, оны өз қалаңыздың жанындағы жеріңізге бағыттаңыз.</p> <p>Балаларға түсіндіру: «Қараңғы; фонарь - Күн, ол жерге жарқырайды.</p> <p>Енді оны сәл бұрайық - енді ол біздің қаламызға нұрын шашады.</p> <p>Күн сәулелері жетпейтін жерде бізде түн болады.</p> <p>Балалардан жарық пен қараңғы, таңертең немесе кешке деп болжайтынына сенімділігін арттыру.</p>			<p>қораппен жабыңыз. Біраз уақыттан кейін балалармен қай тастың жылы екенін тексеріңіз.</p> <p>2.Дымқыл резеңке доптар шуақты күнде шығарылады.</p> <p>Балалар шарлардың бірте-бірте құрғанын бақылайды.</p> <p>3. Құмды сулау және оның қалай кебетінін балалармен бірге бақылау.</p> <p>4.Жуылған қуыршақ киімдерін күнге ілу, оның қалай кебетінін бақылау.</p> <p>Қортынды:</p> <p>Күн сәулелерінің қасиеттерін тәжірибе жүзінде байқағандай , күн айналадағының бәрін кептіру қасиетіне ие.</p>
Серуенге дайындық	<p>Әңгіме жүргізу. Серуенге шыққанда қауіпсіздік ережелері туралы ескерту.</p> <p>Киіну: Серуенге шығу, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.</p>				
Серуен:	Картотека №7 Жазда гүлдерді бақылау.	Картотека №8 Топырақты бақылау	Картотека №9 Бұлттарды бақылау.	Картотека №10 Құрт – құмырсқаларды бақылау.	Картотека №11 Жапырақты бақылау.
	<p>Жаз серуен картотекасынан Серуендегі ойындар</p> <p>1. «Пингвиндер». Ойыншылар шеңбер құрып тұрады. Әркімнің қолында бір дорба бар. Педагогтің белгісі бойынша балалар сөмкені тізе арасына қысып, шеңбер бойынша екі аяқпен секіреді (балалар арасындағы қашықтық бір-біріне кедергі келтірмеуі үшін кемінде 0,5 м болуы керек). Алдымен секірулер бір бағытта орындалады, содан кейін тоқтайды, бұрылады және тапсырма қайталанады</p> <p>2. «Өткізіп алмаңыз». Балалар екі-үш шеңберге тұрады, әрқайсысының қолында дорба бар. Шеңбердің ортасында балалардан 2,5 м қашықтықта құрсау бар. Педагогтің белгісі бойынша балалар сөмкемен ішке кіруге тырысып, оны құрсауға лақтырады. Педагог отырғандарды белгілейді, іште отырған балалар сөмкелерді алып қашады, балалар сөмкелердің артынан жүгіреді (сізде екі немесе үш сөмке болады).</p>				
Серуеннен оралу	Балаларға ойын киімдерін шешуді, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру (тәрбиешінің ұйымдастыруы бойынша) Түскі асқа дайындық.				
Түскі ас	ӘНГІМЕ ЖҮРГІЗУ. .Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүртінуді, сүлгілерін өз ұяшықтарына ілуді үйрету. Ұқыпты тамақтану дағдыларына асты аздан алып ішуге, ас құралдарын дұрыс қолдануға тәрбиелеу. Үстелге дұрыс отырып,тамақтануға , нан қиқымын жерге түсірмей, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.				
Ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау.				
Біртіндеп	№9. Ояну	№10.Ояну	№11. Ояну	№12 . Ояну	№13. Ояну

ұйқыдан ояту, шынықтыру шаралары.	Ұйқыдан біз тұрайық Көзімізді ашайық Анда- мында созылып Тарқасайық, тұрайық	Көзімізді ашайық Бойымызды жазайық Терезеге қарап Күнжылуыналайық.	Көзімізді ашайық Аунап, қунап алайық , Самал жел бізге желпісін, Ұйқымызды ашайық	Күнге қарап күлімдеп Көзімізді ашамыз Бойды түзе, көтер басты Сергіп ұйқы ашамыз	Ұйқымызды ашайық Қолымызды созайық Енді қане бәріміз, Жаттығуды жасайық.
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесін ас	Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сұрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.				
	ДӘСТҮРДЕН ТЫС СУРЕТ САЛУ ӘДІСТЕРІМЕН ЖҰМЫС				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары. Бейнелеу әрекеті, кітап тарқарау және тағы басқа әрекеттер)	Мнемотехника әдісі Дид ойын «Қай мезгілде киеміз?» Мақсаты: мнемо кестемен жұмыс жасай отырып, балалар киімдер туралы өз ойларын айта алады.	«Балапан» Белгілі аймақтарға желім жапсыру, сол жерге көптеп күріш салу, күрішті абайлап бояу және мақта таяқшаларымен бейнені түрлендіру. Күрішпен немесе мақта таяқшалармен сурет салу.	Көбелек Балалардың табиғат әлемінің әдемілігіне қызығушылығын арттыру. Бояулардың әртүрлі түстерін араластырып, қағаздың ортасына көбелек бейнесін келтіре жағу, екінші бетін жауып, алақанмен сипау. Монотония Симметриялық салу	Жазғы пейзаж Үрлеу әдісі арқылы жазғы табиғатты бере білу. Пейзаж тақырыбын балаға түсіндіру. Бояулардың араласуы Сия тамшысы графикасы- (кляксография)	«Адамға қолшатыр не үшін керек» Саусақтардың ұсақ моторикасын дамыту, визуалды-моторлы үйлестіру. Қолшатырды безендіру Палитра әдісі- саусақпен
Баламен жеке жұмыс.	«Қайсысы қайда тіршілік етеді?» Мақсаты: суреттен көрген заттарының аттарын тап, олардың қайда өмір сүретінің айтқызу.	Дид ойын: «Құстар біздің досымыз» Мақсаты: Балалар құстар туралы білім түсініп,. құстарға қамқорлықпен қарауды біледі.	Дид ойын: «Нан дастарханға қалай келеді?» Мақсаты: Бидайды қалай өсіру және одан нанды қалай жасау жөнінде түсіне отырып, диқаншылардың еңбегін құрметтеуді түсінеді.	Дид ойын: «Суретші қай жерде қателесті?» Мақсаты: Балалар суреттегі сәйкессіздікті таба отырып, өз ойын айта алады.	Дид ойын «Әдемі гүл» Ойынның мақсаты: Түстер туралы біледі. түстерді сәйкестендіре алады.
Серуенге дайындық	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенгешығу.				
Серуен	Картотека №7 Жаздағүлдердібақылау.	Картотека №8 Топырақтыбақылау	Картотека №9 Бұлттардыбақылау.	Картотека №10 Құрт - құмырсқаларды бақылау.	Картотека №11 Жапырақтыбақылау.
	Таңғы серуенді бекіту. Серуенде эстафеталық жарыстар «Секіртпелі жолдар» Мақсаты: Балаларды белгі бойынша алға жылжуға, тізені бүгіп аяқ ұшынан көтеріп секіруге үйрету, нақтылық пен шыдамдылық танытуға дағдыландыру. Барысы: Балалар бір дөңнен екінші дөңге секіреді. Іздердібасып, қолдарыбелдеболады «Торайдытамақтандыр»				

	Мақсаты: Балаларды жылдамдыққа үйретіп, дәлтигізуге дағдыландыру.				
Балалардың үйге қайтуы	Ата-аналарға балаларын себепсіз балабақшадан қалдырмауларын ескерту. Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.	Ата-анаға: балаға жиі қазақтың ертегілерін оқып беуге ұсыныс айту. Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу. Ата-аналарға балалардың жасаған шығармашылық жұмыстарымен таныстыру.	Ата-аналарға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы төлек керек екенін ескерту Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу Балаланы балабақшаға уақытында әкеулерін ескерту.

Жазғы сауықтыру кешеніне арналған тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы 1- апта

Білім беру ұйымы (балабақша/шағын орталық, мектепалды сыныбы)

Топ: Орта топ.

Балалардың жасы: 3 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 03.07 – 07.07.2023ж

Күн тәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау. Балалардың көңіл-күйлерін көтеру, балалардың үсті-басына көңіл. Ата-аналармен қарым-қатынас мәдениетін орнату. Балалармен демалыс күндері туралы әңгіме жүргізу . Бала денсаулығына назар аудару. Балалармен табиғат аясында әңгіме. Балалармен жазғы киімдер жайында әңгіме жүргізу Табиғат аясындағы сауықтыру, шынығу:				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер	Достық Ортақ мекен жер шары, Төбемізде бір аспан. Барлық ұлттың баласы, Достығымыз жарасқан Қимылды ойын: «Көбелегім, ұш!» Мақсаты: Ептілікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу Дид ойын: «Жасыл қияр» Мақсаты: балалардың тіл байлығын дамыту, ұйымшылдыққа үйрету.	Тақпақ жаттау. Отан Е.Өтетілеуұлы Отан деген - Атамекен, Отан деген - туған жер. Отан - ана, Отан - үлкен, Қазақстан - туған ел. Қим ойын: «Аралар» Мақсаты: балалардың зейінін, есту қабілетін дамыту.	Санамақ Бір үйде біз нешеуіміз? Кел санайық екеуіміз. Бас бармағым - атам, Балан үйрек - апам, Ортан терек - әкем, Шылдыр шүмек - анам, Кішкентай бөбек - мен. Біз үйде нешеуіміз? Біз үйде – бесеуіміз Қимылды ойын: «Тату-тәтті отбасы» Ойын мақсаты: үлкендерді сыйлауға	Отан Бақытты боп жүргенім Сенің арқаң, Ұлы Отан. Елім менің – тірегім, Құшағында гүл атам. Шығысыңнан арайлы, Күліп атқан құба таң. Сенен бақыт тарайды Баршамызға Ұлы Отан. «Өрмекші мен шыбын» Мақсаты: балалардың қимыл-қозғалыс, бақылағыштығын дамыту.	Туған өлкем . Өтебай Тұрманжанов Көгінде күн нұрын төккен, Жерінде гүл жұпар сепкен. Неткен сұлу, неткен көркем! Осы менің туған өлкем! Алтын дәнді даласы бар, Ақ күмістей қаласы бар. Неткен сұлу, неткен көркем! Осы менің туған өлкем! «Күн мен түн» Мақсаты: балалардың есте сақтау қабілетін дамыту.

			тәрбиелеу. Отбасы мүшелерін дұрыс атауға үйрету.		
Таңертең-гі гимнасти-ка	<p align="center">Таңғы жаттығу кешені. Шілде айының 1 -аптасына арналған жаттығу кешені қосымша тіркелген</p> <p align="center">Мақсаты. Балалардың жалпы даму жаттығуларын жасау арқылы балаларды шапшаңдыққа, дене бітімін дұрыс қаслыптасуына үйрет</p>				
Таңғы ас	<p>Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру.</p> <p align="center">Ас ішерде күнде біз Сөйлемейміз күлмейміз Астан басқа өзгені Елемейміз, білмейміз Рахмет айтуға тәрбиелеу.</p>				
Ұйымдастыр ылған іс-әрекетке дайындық	Мына аспан астында Жақсы дос көп табылар Мен де соның бірімін, Сыйлығымды ал!	Ашық менің жүрегім Ылғи күліп жүремін. Бірге ойнап бір жүрер Достарым көп, білемін!	Сиқырлы айнадан Өзімді көрермін. Бақыттан жайнаған. Көзімді көремін.	Шақырамын сендерді Жолдастарым кел бері Толтырайық шаттыққа, Дөгеленген шеңберді.	Бақыт толы шеңберге, Шаттық толы шеңберге, Қол ұстасып келдік біз, Жан достармыз енді біз.
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастыр ылған іс-әрекет.	<p>Ой қозғау. -Балалар, киімдерді қалай күту керектігін айтыңдаршы?(Балалар жауаптары). Киімге не үшін күтім жасау керек? (Балалар жауаптары.) -Киім адамдарға не үшін керек?(Балалардың жауаптары.) Балаларды топқа бөлу.- Үстелде қандай заттар тұр? Киім мен киімге күтім жасау заттары. -Сендер командаға бөлініп отырсыңдар, біз қай топ тапсырманы тез және дұрыс орындайтынын анықтаймыз.</p> <p>Денешынықтыру</p>	<p>Қызығушылықты ояту. Бүгін біздің топтан мен қорап тауып алдым. Оның ішінде не бар деп ойлайсыңдар? Мүмкін бос шығар? Ашпай-ақ айта аламыз ба, оны қалай анықтауға болады? Ол ауыр ма, жеңіл ме? Жайлап ашу. Қараңыз, иә, мұнда бірдеңе жазылған. Бірақ мына жерге қараңыз, тек қағаз емес... Басқа нәрсе де бар. Бұл не? Көрсету. (мата) Ал матадан не тігіледі? (киім) Киімнің қағаздан емес, матадан тігілуінің себебін қалай білуге болады? Сендер Ғалым болып, жауабын тапқыларың келе ме?</p>	<p>Дид ойын: «Киім дүкені» Шарты: киім түрлері бойынша тақырыптық суреттерді орналастыру сыртқы киім, Аяқ киім, әйелдер, ерлер, балалар, қысқы, жазғы, мерекелік, арнайы киімдер. Ой дамыту -Киімді кім тігеді? (тігінуші) Киім қалай жасалады? (ол тігілген, тоқылған) -Киімнің дизайнын кім жасайды? (сән дизайнері) -Кім киім тігеді? (тігінуші) - Киім неден тігіледі? (матадан) – Тігін тігумен қай фабрика айналысады? тігін фабрикасы</p>	<p>Қызығушылықты ояту. Балалар бүгін таңертең поштамды тексердім және пошта жәшігінен ертегі кейіпкерлерінің хаттарын, тіпті бір пакет таптым. Оларда не жазғанын білгілерің келе ме? Онда Мнемоникалық жолдар бойынша сөйлем құрауға жаттығулар жазған. 1.хат: Дид ойын: «Мнемо жолмен сөйлем» Шарты: Мнемокесте арқылы киімдерге сөйлем құрау. Мнемо кесте бойынша әңгіме: Менің ойымша, бұл етік, өйткені олар қоңыр, қара және сұр. Олар былғарыдан жасалған, бұл былғары. Олардың баулары, тілі, өкшесі, табаны бар. Етік. күзде, қысқыда, көктемде киіледі.</p>	<p>Проблемалық жағдай: Киім ауыстыратын бөлменің бұрышында киім-кешек шашылып жатыр. Балалар не істеу керек? Балалардың жауаптары: орнына жинау керек. Дид ойын: Киім жинауға көмектесеміз» Шарты: Балалар киімнің атын атап. орнына іліп қояды. Педагог балалардың назарын бір-біріне арқасын қойып отырған қуыршақтарға аударады. Біздің қуыршақтарға не болып жатыр? Балалар: Олар бір-біріне ренжіген. Оларды қалай татуластыруға болады?</p>

	<p>Кіріспе бөлімі: Бірінің артынан бірі сапқа тұру. Шеңбер бойымен денені тік ұстап жүгіру. Қол жоғарыда, аяқтың ұшымен жүру. Қол жанда, өкшемен жүру. Ұшақ болып ұшу. Шеңбер бойымен еркін жүру. 1 сапқа тұру. / сапқа тұрарда себеттен екіден жалауша алу/ 1 саптан 4 звеноға тұру.</p> <p>1. Жалпы даму жаттығулары. Жалаушамен, 6-бөлім.</p> <p>1. Аяқтары иық мөлшерінде. Жалаушаны кеуде тұсына ұстау. Алға созу, жоғары көтеру, екі жанға созу, төмен түсіру.- рет 4-5 рет қайталау</p> <p>2. Аяқтары бірге, жалаушаланы омырауға ұстау. Екі қолды оң жаққа созу, қайта омырауға ұстау. Екі қолды сол жаққа созу, жалаушаны омырауға ұстау. /5 рет қайталау/</p> <p>3. Аяқтарын ашық қою, жалаушалар төменде ұстау. Еңкею жалаушаны артқа көтеру, түзулену. 5-рет қайталау.</p> <p>Б.қ.: «Отыр-тұр»</p> <p>5. Аяқтарын біріктіреді. Жалауша белде. 1- жалаушаны алдыға созады, 2- отырады. 3- б.қ. (6 рет қайталау.)</p> <p>6. Секіру. Аяқты бірге, денені тік ұстау. Жалауша төменде Орнында секіріп аяқты жанға созу, жалаушаны жоғары көтеру. Б.қ. 6 рет қайталау/</p>	<p>Сонда біз ғалымдарға айналуымыз керек: Үш рет айналып Ғалымға айналайық.</p> <p>Тәжірибе алаңы.</p> <p>Біз «Зертхана» деген жазуы бар үйге жақындаймыз. Балалар, міне, келдік, кіріңдер. Жұмысқа кірісер алдында не киюіміз керек? (халат) Неге? (балалардың жауаптары). Ғалымдар өз тұжырымдарын жазады, сондықтан олардың дәптер халталары болады. Біз зертханада не көріп тұрғаныңызды айтыңдаршы? (үстел, қағаз, шүберек, су, т.б.)</p> <p>Материалдарды қарайық. Бұл не екен? (мата, қағаз) Үстел үстінде мата мен қағаз жатыр, анықтаймыз</p> <p>Тәжірибе №1.</p> <p>Балалар, айтыңдаршы, қағазды матадан қалай ажыратамыз? (жауаптар)</p> <p>Енді алдымен қағазды алыңдар. Ол қандай? (қатты, судырлақ, тегіс).</p> <p>Оны оң жаққа қойыңдар. Енді матаны алайық.. Ол қандай? жұмсақ, жылы.</p> <p>Жарайсыңдар балалар! Маған жауаптарыңыз қатты ұнады! Қағазды ұстағанда матадан күштірек сезіне ме?</p> <p>№ 2 тәжірибе.</p> <p>Қағаз бен матаның беріктігін тексереміз</p> <p>Ал енді бізді тағы бір эксперимент күтіп тұр.Енді біз орамалымызды кір деп есептейміз және біз оларды жуу керекпіз.</p> <p>Тәрбиеші: Алдымен матадан</p>	<p>Ой қозғау.</p> <p>Сендер киімді зерттейтін ғалым болғыларың келе ме? Ол үшін шынығып алайық.</p> <p>Денешынықтыру</p> <p>Кіріспе бөлімі:</p> <p>Бірінің артынан бірі сапқа тұру. Шеңбер бойымен денені тік ұстап жүгіру. Қол жоғарыда, аяқтың ұшымен жүру. Қол жанда, өкшемен жүру. Ұшақ болып ұшу. Шеңбер бойымен еркін жүру. 1 сапқа тұру. / сапқа тұрарда себеттен екіден жалауша алу/ 1 саптан 4 звеноға тұру.</p> <p>1. Жалпы даму жаттығулары. Жалаушамен, 6- бөлім.</p> <p>1. Аяқтары иық мөлшерінде. Жалаушаны кеуде тұсына ұстау. Алға созу, жоғары көтеру, екі жанға созу, төмен түсіру.- рет 4-5 рет қайталау</p> <p>2. Аяқтары бірге, жалаушаланы омырауға ұстау. Екі қолды оң жаққа созу, қайта омырауға ұстау. Екі қолды сол жаққа созу, жалаушаны омырауға ұстау. /5 рет қайталау/</p> <p>3. Аяқтарын ашық қою, жалаушалар төменде ұстау. Еңкею жалаушаны артқа көтеру, түзулену. 5-рет қайталау.</p> <p>Б.қ.: «Отыр-тұр»</p> <p>5. Аяқтарын біріктіреді. Жалауша белде. 1- жалаушаны алдыға созады, 2- отырады. 3- б.қ. (6 рет қайталау.)</p> <p>6. Секіру. Аяқты бірге, денені тік ұстау. Жалауша төменде Орнында секіріп аяқты жанға созу, жалаушаны жоғары көтеру. Б.қ. 6 рет қайталау/</p>	<p>(қалпақ, көйлек сөйлем құрау.</p> <p>2-ші хат: Дид ойын: «Түрлі – түсті қалпақ»</p> <p>Білмесбекке достары көптеген түрлі-түсті қалпақ сыйлады. Оның достары қандай қалпақ сыйлады?</p> <p>Балалар Білмесбекке кім қандай қалпақ бергені туралы мнемоникалық жолдар бойынша сөйлемдер құрайды:</p> <p>Білмесбекке көк қалпақ сыйлады, т.б.</p> <p>Осылайша Білмесбек тек көк қалпақ киіп жүрді, ал қалғандары жай ғана бөлмеде шашылып жатты. Бір күні ол барлық қалпақтарды жинауға бел буды, бірақ ол жинай алмады. Қане көмектесеміз бе?.</p> <p>Дид ойын: «Қалпақтарды жинаймыз»</p> <p>Суретке қарап, бөлмедегі барлық қалпақтарды тауып, сөйлемдер құрау. «Қызыл қалпақ үстелдің астында. Ол үстелдің астынан қызыл қалпақ алды»</p> <p>Жасыл қалпақ жоғарыда ілулі тұр.</p> <p>Сары қалпақ шкафтың оңжағында тұр.....</p> <p>Сергіту жаттығуы.</p> <p>Таңертең ерте тұрамын, Беті қолды жуамын. Адам берген киімді, Өзім киіп аламын. Кешке үйге келгенде, Бәрін жинап қоямын.</p> <p>3-ші хатты ашу.</p> <p>Дид ойын: «Тігінші кірпінің хаты»</p> <p>-Келесі хат бізге тігінші кірпіден келді. Ол орман адамдарына киім тігуге шешім қабылдады. Кірпінің кімге қандай киім тіккенін білгілерің келе ме?</p>	<p>Құшақтасу,қол алысу, кешірім сұрау, бір-біріне күлу арқылы татуласады.</p> <p>Басқа қалай татуласуға болады?</p> <p>-Бірге ойнауға.</p> <p>Қуыршақтарға «Киімді шкафқа сал» ойынын ойнауға үйретеміз бе?</p> <p>Қане біз жұптасып ойнаймыз. ойынға жұп таңдау.</p> <p>Шарты: Шкафтағы сөрелер әртүрлі түстерде екенін есте сақтаңдар және біз сөремен бірдей түсті киімдерді таңдаймыз.</p> <p>Көйлектің аты қандай, түсі қандай?</p> <p>1-ші бала: Бұл қызғылт сары түсті көйлек.</p> <p>2-ші бала: Бұл жасыл шорт және т.б.</p> <p>Соңында балалар тапсырманың дұрыстығын бір-бірін тексереді.</p> <p>1, 2, 3 - ойынды бастау. (Музыкамен)</p> <p>Қызықты ойын үшін қуыршақтар балаларға алғыс білдіреді.</p> <p>Жарайсыңдар балалар, керемет жұмыс жасап, шкафтағы заттарды ретке келтірді.</p> <p style="text-align: center;">Музыка</p> <p>Музыкатыңдау:«Мәшине» (К. Қуатбаев,Т. Тұяқбаев)</p> <p>Әннің мазмұны мен әуенінің ырғағын ажыратуға үйрену.</p> <p>Мәшине, бағдаршам суреттерінкөрсету,әңгімелеу. Жолережелері туралытүсінік беру.</p> <p>Ән айту:«Кәне, қызық ойын бар» (эстон халық әуені, Ю.</p>
--	--	--	---	--	---

	<p>Тыныс алу жаттығулары: Шар үрлеу мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару. Бастапқы қалыпқа келу.</p> <p>2. Негізгі қимыл – қозғалыс жаттығу-лары. - Жіңішке арқан бойымен тепе-теңдікті сақтап жүру - Кеглилер арсымен жүріп өту.</p> <p>Қимылды ойын: «Қояндар мен қасқыр» Бір – бірінің артынан жүру, әр түрлі қимыл-мен айналып өту, ұзындық бойынша тұру. Балаларды мадақтау.</p> <p>Енді жұмысымызды бастаймыз Дид ойын: «Киімдерді ажырату» 1-Топ: «Қысқы киімдерді атаңдар» 2-топ: Жаздық киімдерді атаңдар. 3-топ: Күздік киімдерді атаңдар. 4-Топ: Киімге күтім жасайтын заттарды атау. Қортынды Балаларды мадақтау.</p>	<p>жасалған орамалды алып, суга батырамыз, сығып аламыз. Біз не көріп тұрмыз?</p> <p>Балалар: Ол суланып қалды. Тәрбиеші: Енді қағаз орамалды суга батырамыз, сығыңыз, түзетіп көріңіз. Сіз не көріп тұрсыз?</p> <p>Балалар: Ол суланды, жыртыла бастады. Тәрбиеші: Сонымен, қандай қорытынды жасауға болады? (балалардың жауаптары) Дұрыс, матадан жасалған орамалды жууды шешсек, ол суланады, бірақ жыртылмайды. Ал қағаздан орамалды жусаңыз, ол суланып, жыртыла бастайды және лақтыруға тура келеді. Сонымен, орамалдардың қайсысы күштірек - матадан немесе қағаздан жасалған ба?</p> <p>Балалар: Матадан жасалған орамал күштірек . Белгілеп, жақсы және жаман жақтарын санаймыз</p> <p>Жарайсыңдар балалар! Зерттеуіміз аяқталды, топқа қайтатын уақыт келді (халаттарымызды шешеміз), бірақ қайту үшін санамақ айтуымыз керек.</p>	<p>Тыныс алу жаттығулары: Шар үрлеу мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару. Бастапқы қалыпқа келу.</p> <p>2. Негізгі қимыл – қозғалыс жаттығу-лары. - Жіңішке арқан бойымен тепе-теңдікті сақтап жүру - Кеглилер арсымен жүріп өту.</p> <p>Қимылды ойын: «Қояндар мен қасқыр» Бір – бірінің артынан жүру, әр түрлі қимыл-мен айналып өту, ұзындық бойынша тұру. Балаларды мадақтау.</p> <p>Тәжірибе алаңы. Қағаз бен мата сөйлей алады ма? Тәрбиеші: Балалар, қағаз бен мата сөйлей алатынын білгілерің келе ме? Балалар: Иә! Тәрбиеші: Бірақ ол үшін бізге үнсіздік керек. Тәрбиеші: Біз тыныш отырамыз, алдымен қағаздан жасалған орамалды аламыз, оны мыжып бастаймыз. Сіз не естисіз? Балалар: Сыбырлайды, сөйлейді. Тәрбиеші: Дұрыс, сыбырлайды. Енді матадан жасалған орамалды алыңыз, біз оны мыжып бастаймыз. Тыңдаңыз, мата сөйлей ме? Сіз бірдеңе естисіз бе? Балалар: Ештеңе! Тәрбиеші: Дұрыс, матадан жасалған орамал сөйлемейді, дыбыс шығармайды, бірақ қағаз орамал сыбырлайды. Қағазды сыбырлататын киімді ме немесе матадан үнсіз тұрған киім кигенді ұнатамыз ба? Қайсы киім</p>	<p>Кірпі тиінге жейде юбка тігіп берді. Кірпі тиінге қандай юбка тіккен?</p> <p>Киімдерді сипаттау, әңгіме құрастыру</p> <p>4-ші хат Машадан келген. Шарты: Жағдаяттар бойынша ойлану..</p> <ul style="list-style-type: none"> • Жазда түкті қалпақ кисеңіз не болады? • Қыста шорт пен футболка киіп жүрсеңіз не болады? • Жаңбырда тәпшіке киіп алсаңыз не болады? • Ыстықта панаманы кимесеңіз не болады? • Желді ауа райында бас киімсіз жүрсеңіз не болады? • Егер сіз суықта қолғапсыз жүрсеңіз не болады? <p>Қортынды Балаларды мадақтау.</p>	<p>Энтин, аударған И. Сапарбай) Эннің әуенін үйрену, мазмұнын сәйкес қимыл жасауға үйрету. Айғайламай, дауысқа күштісірмей дұрыс айтуға дағдыландыру. Өткен әндерді қайталау. Таныс әндерді естерінетүсіріп, сөздерін анық таза айтуына мән беру. Таныс әндерді қалаулары бойыншақайталау.</p> <p>«Ойыншықтар»(И.Нүсінбаев, Н.Әлімқұлов) Музыкалық-ырғақтық қозғалыстар: «Бөбектер бии» (К.Қуатбаев) Балаларжұптасып тұрады. 1-бөлімде бір-біріне қарап тұрып, аяқтарымен жеңіл серіппеліқимылжасайды. 2-бөлімдеқол ұстасып айналады. Кел, ойнайық, ойнайық, Қызыққа бір тоймайық! депойынғашақырады. Дид ойын: «Музыкалық қалпақ» Шарты: музыка ойнай бастайды, ол ойнап жатқанда, сіз қалпақты айналдырасыз. Музыка тоқтаған бойда қолында қалпағы бар адам оны басқа баланың басына кигізеді.</p>
--	---	--	--	---	---

			жақсы?		
Серуенге дайындық	<p align="center">Әңгіме жүргізу. Серуенге шыққанда қауіпсіздік ережелері туралы ескерту. Киіну: Серуенге шығу, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.</p>				
Серуен:	Карточка №12 Ауа – райын бақылау.	Карточка №25 Ойын алаңындағы өзгерістерді бақылау.	Карточка №17 Ағаш жапырақтарының түсін бақылау.	Карточка №16 Құстарды бақылау.Түрлерін айыра білуге үйрету.	Карточка №8 Бағдаршамды бақылау
<p align="center">Жаз мезгілінің серуен картотекасынан. Карточка қосымша тігілген. Дені саудың - жаны сау спорттық - эстафеталық жарыс «Кеглиді доппен құлату» Ойын шарты: 2-3 метр қашықтыққа тігілген кеглиді доппен ұрып құлату. Қай топ барлық кеглиді құлатса сол топ жеңіске жетеді. «Допты жалғастыр» Ойын шарты: барлық ойыншы бір қатарға тұрып допты жоғарыдан жалғастырып, соңғы ойыншы аяқтың арасымен алға қарай береді, қай топ допты жоғарыға бірінші көтерсе сол топ жеңіске жетеді.</p>					
Серуеннен оралу	<p>Балаларға ойын киімдерін шешуді, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық. Педагог жоспары бойынша сауықтыру шаралары</p>				
Түскі ас	<p>ӘҢГІМЕ ЖҮРГІЗУ. Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүртінуді, сүлгілерін өз ұяшықтарына ілуді үйрету.. Ұқыпты тамақтану дағдыларына асты аздан алып ішуге, ас құралдарын дұрыс қолдануға тәрбиелеу. Үстелге дұрыс отырып,тамақтануға , нан қиқымын жерге түсірмей, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.</p>				
Ұйқы	<p align="center">Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау.</p>				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, шынықтыру шаралары.	№51. Ояну Оянайық балалар Маған тезірек қарандар Шапалақты ұрайық Орнымыздан тұрайық.	№71. Ояну Балапандар тұрайық Көзімізді ашайық Жан-жаққа біз қарайық Бір күлімдеп алайық.	№91. Ояну Ұйқыдан біз тұрайық Көзімізді ашайық Анда- мында созылып Тарқасайық, тұрайық	№2.1. Ояну Балапандар тұрайық Көзімізді ашайық Жан-жаққа біз қарайық Бір күлімдеп алайық.	№51. Ояну Оянайық балалар Маған тезірек қарандар Шапалақты ұрайық Орнымыздан тұрайық.
<p align="center">«ҰЙҚЫ АШАР ЖАТТЫҒУЛАРЫ» КАРТОТЕКАСЫНАН Сауықтыру шаралары</p>					
Бесін ас	<p>Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.</p>				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы	<p>«Жыл мезгілдері» Мақсаты: Суретте бейнеленген негізгі белгілері бойынша әр жыл мезгілдері жайлы түсініктерін бекіту. Балаларды жыл мезгілдерін ретін дұрыс көрсететін сөз қолдана отырып, талқылай білуге баулу. Жүргізілу барысы: Дайын</p>	<p>«Әдемі өрнектер» Мақсаты: Балалардың геометриялық пішіндер мен түстер жайлы білімдерін бекіту, түсті таңдай білуге үйрету Құрал-жабдықтар: Геометриялық пішіндер, дайын өрнектер. Жүргізілу барысы: Дайын өрнектерге қарап отырып,</p>	<p>«Тиінге саңырауқұлақ сыйлаймыз» Мақсаты: Заттарды көріп сипаттау арқылы баланың сезімталдығын дамыту, қоршаған орта жайлы білімін кеңейту Құрал-жабдықтар: Саңырауқұлақтар, себет Дидактикалық ойын: «Саңырауқұлақ жинау» Ойынның барысы: Баланы шеңберге отырғызады бірнеше саңырауқұлақ</p>	<p>«Сиқырлы түстер» дидактикалық ойыны Мақсаты: ойын барысында балалардың назарын және түрлі түстер мен реңктерге қызығушылығын, табиғат сұлулығын қабылдағанда қуаныш сезімін дамыту. Материал: түрлі түсті карточкалар. Ойын барысы: балаларға</p>	<p>«Керемет орман» Ойынның мақсаты: балаларды өз қиялында олардың схемалық бейнелеуіне сүйене отырып, жағдай жасауға үйрету. Материал: бірдей қағаз парақтары, оған бірнеше ағаштар салынған және аяқталмаған, пішінделмеген кескіндер әр жерде</p>

басқа әрекеттер)	суреттерге әр жыл мезгілінің ерекшеліктерін жапсыру немесе салу. Құрал-жабдықтары: Жыл мезгілдері көрсетілген суреттер, майда қима суреттер .	берілген геометриялық пішіндерден қағаз бетінде геометриялық пішіндерден өрнек құрастырады.	себеттің ішінде болады. Балаларға саңырауқұлақтың қайда өсетінін, қайда болатынын түсіндіре отырып, ортаға екі баланы шығарып ойын ережесін түсіндіру.	түрлі-түсті квадраттар-мен карточкалар беру. Содан соң педагог бір сөз айтады, мысалы, қайың. Қара, ақ және жасыл төртбұрыштары бар балалар оларды өсіреді.	орналасқан. Түрлі-түсті қарындаштар жиынтығы.
Баламен жеке жұмыс	Дидактикалық ойын: «Құлыпты аш» Мақсаты:логикалық ой-лай алады, геометриялық пішіндерді түрлі және түсі бойынша ажырата алады.	Дид ойын: «Сиқырлы суреттер» Мақсаты: бірлесіп жұмыс жасайды достық қарым-қатынаста бола алады.	Отан» Ж. Әбдірашев. «Отан – әжем, Отан-анам!» «Туған ел!» деп, «Туған жер!» деп, Ол бекерге аталмаған... Атам,Әжем, Әкем,Анам – Төртеуі де «Отан!» маған. Төртеуі де «Ботам!» дейді, «Ер азамат атан!» дейді .	Дид ойын: «Жаңбырлы ауа-райы» Мақта таяқшаларымен сурет салу техникасымен сурет сала алады.	Мен де балғын гүлмін Автор. М. Байсариева Арасынды гүлдің Ойнап бүгін жүрдім Қызыл, көкішіл, сары Әп-әдемі бәрі Енді ғана білдім- Мен де балғын гүлмін!
Серуенге дайындық	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.				
Серуен	Таза ауада ұйымдастырылған ойындар «Кеме» жарысы Ойын шарты: Екі дөңгелек сақина беріледі. Балалар отасына кіріп екі сақинаға кезек-кезек секіру арқылы мәреге жеті керек.	Таза ауада ұйымдастырылған ойындар «Жүйрік паравоз» жарысы Ойын шарты: Әр топтан бір бала кедергілер арасына жүгіріп межеге барып қайта қайтып келіп өзімен бірге бір баланы ала кетеді осылайша вогондар болып құралады. Бірінші болып келген топ жеңімпаз атанады	Таза ауада ұйымдастырылған ойындар Жалаушаны жеткіз Ойын шарты: Жалаушаны алып қойылған кедергілерден өтіп,жалаушаны келесі балаға береді,бірінші келген топ жеңімпаз болады.	Таза ауада ұйымдастырылған ойындар «Кім жылдам» жарысы Шарты: Үрленген шармен кедергілер арасымен секіріп белгіленген межеден айналып келеміз. Бірінші жеткен топ осы бөлімнің жеңімпазы атанады.	Таза ауада ұйымдастырылған ойындар «Допты жалғастыр» Ойын шарты: барлық ойыншы бір қатарға тұрып допты жоғарыданжалғастырып, соңғы ойыншы аяқтың арасымен алға қарай береді, қай топ допты жоғарыға бірінші көтерсе сол топ жеңіске жетеді.
Балалардың үйге қайтуы	Ата-аналарға кеңес: «Үйде ойын бұрышын ұйымдастыру».	Кеңес: мысалы:«Егер ата-аналар дүкеннен баланың ұнатқан ойыншығын сатып әпермеген жағдайда, өзін қалай ұстау қажет.	Балалар отбасында өздері не істей алатындары туралы әңгімелесу.	Кеңес: «Бала өміріндегі ойыншықтың маңызы».	Ата-аналарға тапсырма беру, жақсы демалуға тілек білдіру

Жазғы сауықтыру кешеніне арналған тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы 1- апта

Білім беру ұйымы (балабақша/шағын орталық, мектепалды сыныбы)

Топ: Орта топ.

Балалардың жасы: 3 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 10.07 – 14.07.2023ж

<i>Күн тәртібі</i>	<i>Дүйсенбі</i>	<i>Сейсенбі</i>	<i>Сәрсенбі</i>	<i>Бейсенбі</i>	<i>Жұма</i>
<i>Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу</i>	<i>Балаларды қабылдау . Балаларды ата-анадан қабылдау барысында ден саулығына назар аудару. Балалармен денсаулық туралы әңгіме жүргізу Медбикемен бірлескен жұмыс. Балалармен табиғат әлемі туралы әңгіме жүргізу.</i>				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер	Қимылды ойын: «Поезд» Ойынның мақсаты: тыныс алуын жақсартып, ұжымда әрекет жасауға, дыбысқа жауап беруіне дағдыландыру.	Қимылды ойын: «Күн мен түн» Ойын мақсаты: балаларды әртүрлі қимыл-қозғалысын үйрету. Ептілікке, шапшаңдыққа, төзімділікке тәрбиелеу.	Қимылды ойын: «Жел» Мақсаты: қимылдардың үйлесімділігі, оң, сол, жоғары, төмен түсініктерін қалыптастыру. Терең ырғақты дем алуын дамыту.	Қимылды ойын: «Не жүреді және ұшады?» Мақсаты: Әртүрлі қимылдар жасауға машықтану, қимылдардың үйлесімділігін дамыту, зейін және есту анализатор-ларын, қол мен аяқ-қимылдарын дамыту.	Қимылды ойын: «Қолишатыр» Мақсаты: балаларды ептілікке, жылдамдыққа баулу, ойынға деген қызығушылықтарын арттыру.
Таңертең-гі гимнасти-ка	Таңғы жаттығу кешені. Шілде айының 2 -аптасына арналған жаттығу кешені қосымша тіркелген Мақсаты. Балалардың жалпы даму жаттығуларын жасау арқылы балаларды шапшаңдыққа, дене бітімін дұрыс қаслыптасуына үйрету				
Таңғы ас	Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру. Тәтті тамақ жейміз, Рақмет аспаз дейміз				
Ұйымдастыр ылған іс-әрекетке дайындық	Достар , бері келіңдер, Қолдарыңды беріңдер. Шаттық толы шеңберге, Қуанышпен еніңдер!	Қуанамыз күлеміз, Бар әлемде сүйеміз. Қол ұстасып, қуанып, Достарымен бір жүреміз.	Күн жылуын аямасын, Шуағымен аяласын. Достық деген бәйтеректі Барлық бала саяласын	Достарым, кең тұрыңдар, Бақыт сонда ұғыңдар. Қол ұстасып , күліңдеп Шаттық шеңбер құрыңдар	Аманбысың ,алтын күн! Аманбысың, жарқын күн! Маған жылу, жарық бер, Қуаныш пен шаттық бер
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастыр ылған іс-әрекет.	Балалар ағаштар өсу үшін не қажет? Күн, су, ауа. Күн – жарық көзі. Ағаш жарықсыз өмір сүре алмайды. Ол суретші сияқты жапырақтарды жасылға бояйды. Олардың құрамында ағашқа арналған арнайы «тамақ» бар (жапырақты жасыл ететін хлорофилл дәндері) . Кейбір ағаштар жарық жерлерді жақсы көреді. Күн – жылу көзі. Ағаштардың кейбіреулері суыққа шыдаса, басқалары тек жылы жерде өмір сүре алады. Қыста өте қатты аяз болса, өсімдік өліп, қатып қалуы мүмкін. Жапырақтардың пайда болуының басталуы жылудың	Таза ауада саяхат Қызығушылықты ояту. Табиғат анадан хат келу. Балаларды табиғат патишалығына саяхатқа шақыру. Сиқырлы таяқша айнал, бізді табиғат патишалағына апар. Табиғат бұрышы. Ғажайып дауыс. Құрметті балалар! Табиғатта үлкен бір патишалық – өсімдіктер патишалығы бар. Өсімдіктер патишалығында үш қала бар. Бірінші қала – ағаштар. Екінші қала – бұталар. Үшінші қала – шөптер, гүлдер. Сурет бойынша жұмыс Көше бойы аралас	Тосын сәт Аула сыпырушы пакет әкеп беруі. Балалар қараңдаршы бізге аула сыпырушыдан мына пакетті кім беріп жіберген. Мен таңғалып тұрмын. Бұл сендерге де қызықты болып тұр ма? Ендеше пакетті ашайық. Телефон шырылдау. Құрметті балалар, маған сендерден шұғыл көмек қажет. Орманға күн сәулесі дұрыс түспей тұр, орман тұрғындарына күн сәулесі өте қажет. Мына тапсырмаларды орындау арқылы күн сәулесін толық береді екен. Балалар Айболит атаға көмектесеміз бе? Айболит атаға бұл тапсырмаларды қалай	Ой дамыту Табиғат бізге жылдың қай мезгілінде де өзінің кереметін үйретеді. Құстар ән әйтуды үйретеді. Егістік пен бақшадағы аралар бізге еңбек етуді үйретеді. Қар тазалыққа, күн мейірімділікке үйретеді. Барлық орман тұрғындары берік достыққа үйретеді. Жыл бойы табиғаттан көп нәрсені үйрену керек. Бізді алда не күтіп тұрғаны және бүгінгі табиғат бізге не үйрететіні сендерді қызықтырады ма? Балалар: Иә, бізді қатты қызықтырады. Ендеше таза ауаға шығамыз. Балалар көңіл күйлерің	Дид ойын: «Қай құстың дауысы» - Қарға қалай дауыстап жатыр ? Қарға қарқылдап жатыр - Сауысқан не істеп жатыр (Сауысқан шықылықтайды) - Торғай не істеп жатыр? (Торғай шиқылдайды) -Тоқылдақ не істеп жатыр? (Тоқылдақ тоқылдатады) Дид ойын: «Құстарды жина» Музыка ақырын ойнайды Шарты: Балалар қиылған суреттерден құстардың бейнесін құрастырады, әрқайсысы өз құсын атайды «Менің кім екенімді тап?» (Балаларға құстардың маскаларын тарату)

	<p>мөлшеріне байланысты.</p> <p>-Ағаштар да адамдар сияқты су ішеді. Кейбір ағаштар көп ылғалды қажет етеді , ал басқалары аз мөлшерде сумен өмір сүреді. Ағаш суды жаңбырдан алады , жаңбырдан басқа жауын-шашын түрлері бар : қар, шық, қырау, бұршақ. Қар - тамырларды жылы тон сияқты жауып, қатудан сақтайды. Көктемде қар еріген кезде ағаш еріген сумен қоректенеді .</p> <p>- Ағаштар да адамдар сияқты тыныс алуды қажет етеді. Біз сияқты өсімдіктерге таза ауа қажет. Олар кірден өледі . Сонымен қатар, ағаштардың өзі ауаны тазартады .</p> <p>-Жел – өсімдіктердің тозаңын тасымалдайды. Шырша, қарағай, сонымен қатар тұқым таратады</p> <p>-Құстар - әртүрлі ағаштардың өмірінде әртүрлі рөл атқарады . Құстар жемістерді жеп, тұқым таратады, ағашта мекендейтін жәндіктермен қоректенеді .</p> <p>-Аралар, көбелектер және басқа да жәндіктер гүлдерден шырын - шырын ішеді және оларды тозаңдандырады.</p> <p>-жауын құрттары топырақты қопсытып, өсімдіктің дамуына қолайлы етеді.</p> <p>Міне әр нәрсенің өз қызметі бар</p> <p>Ал біз өсуіміз үшін, жақсы</p>	<p>Қаптап өскен қара ағаш. Жемісі жоқ болса да, Саясы көп дара ағаш.</p> <p>Дид ойын: «Қайсысы ағаш, қайсысы бұта?»</p> <p>Олардың ұқсастығы мен ерекшелігі неде?</p> <p>Тәрбиеші: ағаштар – ең үлкен өсімдіктер. Олар көп жыл өмір сүреді. Ағаштардың діңі болады.</p> <p>Бұталардың бойы ағаштардан төмен болады. Олардың бірнеше жіңішке сабақтары болады. Діңі болмайды.</p> <p>Сергіту сәті:</p> <p>Ағаштар, міне, Мұнында үні – ш-ш-ш. Кейде жұмсақ, кейде шу, шу (2 рет)</p> <p>Кейде дауыл – гу де гу.</p> <p>Ең кішкентай өсімдіктер – шөптер. Олардың сабақтары жіңішке. Олар ұзақ өмір сүрмейді.</p> <p>Ағаштарда тамыр, бір дің және жапырақтар бар екенін анықтап, дәлелдейді.</p> <p>Бұталарда тамырлар, көп сабақтар және жапырақтар бар.</p> <p>Дид ойын: «Қандай ағаш?»</p> <p>Қайыңның түсі қандай? Қайыңның діңін сипайды, ол қандай (Жұмыр, майда). Түсі қандай? (Мұндай ақ-қара дің тек қайыңда ғана болатынын түсіндіру).</p> <p>Эксперимент алаңы №1 тәжірибе «Ылғалға төзімділік»</p> <p>Біз суда жатқан ағаш кесегін шығарайық. Оған не болғанын қараңыз. Ол қарайып ісініп кетті.</p>	<p>орындағанымызды суретке түсіріп жіберейік.</p> <p>Пакетті ашу. 4 конверт алу.</p> <p>Дид ойын: «Күн сәулесін толықтыр»</p> <p>1-ші конверттің тапсырмасы: Гигиена деген не?</p> <p>Балалардың жауаптары.</p> <p>Дид ойын: «Гигиена заттары»</p> <p>Шарты: Гигиена заттарын атау</p> <p>2-ші конверт : таза ауа.</p> <p>Дид йын: «Таза ауа беретін заттар»</p> <p>Шарты: Таза ауа шығатын заттарды құрастыру.</p> <p>3-ші конверт: Дәруменді тағам.</p> <p>Дәрумен тағамдарды атау.</p> <p>4-ші конверт : дене жаттығулары не үшін керек?</p> <p>Балалардың жауаптары.</p> <p>Денешынықтыру I.Кіріспе бөлім.</p> <p>Сәлемдесу.</p> <p>Бір қатар сапқа тұру.</p> <p>Шеңбер бойымен тұру. Қолды жоғары көтеріп, аяқ ұшымен жүреді,қолды жанға созып, өкшемен жүреді.</p> <p>Баяу жүгіру, жылдам жүгіру</p> <p>Негізгі бөлім:</p> <p>Жалпы дамыту жаттығулар: (гүлдермен)</p> <p>1. Қол мен иыққа арналған жаттығулар:</p> <p>«Тербелу» Б.қ: аяқ арасы алыс, қол төменде.</p> <p>а) қолдарды жоғары көтеру.</p> <p>ә) екі жанға тербелу, оңға тербелу.</p> <p>б) солға тербелу.</p> <p>2. Денеге арналған жаттығулар:</p> <p>«Бағыттаушы» Б.қ: аяқ арасы</p>	<p>қалай? (балалардың жауаптары)</p> <p>Ой қозғау.</p> <p>Аспанға қарайықшы.</p> <p>Біз күн сәулесінен ләззат аламыз ба?</p> <p>Бүгін жел соғып тұр ма?</p> <p>Ағаштар қандай көйлек киген?</p> <p>Бізге осы ағаштардың қандай пайдасы бар?</p> <p>Тәрбиеші: Балалар сендер кішкентай ғалым болғыларың келе ме?</p> <p>Эксперимент алаңы Танымдық және зерттеушілік әрекеттер. Тәжірибе №1</p> <p>«Жылу өткізгіштік» тәжірибесі</p> <p>Үстелдерде ағаш және металл қасықтар бар. Терезе алдына салқын жерге ағаш қасық пен металл қасықты қояйық. Қайсы қасық мұздай? Қорытынды жасау.</p> <p>Сонымен, ағаш жылуды сақтайды, суықты өткізбейді, сондықтан одан адамдар ағаш үйлер салады.</p> <p>Дид ойын: «Қасықтар»</p> <p>Шарты: Ағаш қасықты сары ермексаздан, темір қасықты қоңыр ермексаздан мүсіндеу.</p> <p>№ 2 «Сынады, өңделеді» тәжірибесі</p> <p>Тәрбиеші: Ағашты ұстаңдар. Жұмсақ па, қатты ма? (Ағашты ұстау қиын.) Оны алып, сындыруға тырыс..</p> <p>Балалар: Сынбайды..</p> <p>Тәрбиеші : Сонымен, бұл не?</p> <p>Балалар: Төзімді.</p> <p>Тәрбиеші: Балалар, сіріңке де ағаштан жасалған.Оны сындырып көр. Не деуге болады?</p>	<p>Шарты: Жұмбақ құрастыр қай құс туралы жұмбақ болады, сол құс шеңберге ұшып шығады.</p> <p>Секіргенді, ұиқанды ұнатады</p> <p>Нан мен дәнді дақылдар қорегі.</p> <p>(Шеңберге торғайлар ұшады)</p> <p>Сен кімсің? Торғаймын шиқ шиқ торғаймын.Мен ән тыңдағанды ұнатамын. Ме туралы ән етігім келеді.</p> <p>Балалар мына кішкентай досымызға ранап ән айтып берейік. Бұл құс кішкентай болғанмен бізге таза ауа беретін ағашты құрт-құмырсқадан қорғайды.</p> <p>Музыка</p> <p>Тақырыбы: Торғай</p> <p>Балалар, мұнда келіңдер, Қызықты көріңдер! Торғай ұшып келіпті, Үй үстіне қоныпты. (Үнтаспадан торғайлар дауысы естіледі).</p> <p>Шиқ-шиқ етіп дыбыстайды. Ешбір құстан қалыспайды. Тұмсығымен жер шоқып, Тары,бидай тереді.</p> <p>Музыкатыңдау:«Құстаржс шоқиды»(Е. Тиличеева).</p> <p>Аспапта орындалған шығарманы тыңдап, сипатын анықтайды.</p> <p>Ән айту:«Торғай» (А. Райымқұлова) әні орындалы тыңдалады. Әнді қайталап айтып,балаларға мәтінге сә өз беттерінше қимылмен көрсетулерін сұрайды. Келесі кезекте Балаларға торғай атрибуттары кигізіледі.</p>
--	---	--	---	--	---

	<p>тамақтанып, тазалық пен шынықтыру жұмыстарын жасауымыз керек.</p> <p>Денешынықтыру 1. Кіріспе бөлім. 1. Амандасу. 2. Негізгі бөлім: Шеңбер бойымен жүру, жүгіру. Негізгі бөлім Жалпы даму жаттығулары Жалаушамен 1. Аяқтары иық мөлшерінде. Жалаушаны жоғары созып ұстайды. Жалаушаны және басты оң – сол жаққа қисайту. 2. Аяқтары алишақ қойылған, жалаушалар төменде. Жалаушаларды артқа- алдыға қарай сермеу. /6 рет қайталау/ 3. Аяқтарын алысқа қою, жалаушалар екі жақта жерде. Қолдары төменде. «Ал», «қой» - дегенде тез алып, қою керек. 4. Аяқты бірге, денені тік ұстау. Жалауша белде. Орнында секіріп аяқты және жалаушаны жанға созу орнында секіріп аяқты біріктіру және жалауша-ны белге қою 6-рет 5. Аяқтарын алысқа қою, жалаушалар белде; 8- рет маршпен жүру, 10- рет секіру. Тыныс алу жаттығулары: «Үйшік» - тік тұрып, аяқты бір - бірінен алысқа ұстайды, қолды бастан асыра көтеріп, «үйшік» сияқты біріктіреді, демді ішке тартады, қолды төмен түсіріп, денені босатып демді шығарады. Бастапқы қалыпқа келу. Балаларды мадақтау.</p>	<p>Неліктен бұлай болды? Ағаш суда ұзақ жатып, суды сіңіреді.</p> <p>Қорытынды: ағаш ылғалды сіңіреді және одан наиарлайды. Сондықтан ағаштан жасалған заттар сыртқа қарағанда үй ішінде жақсырақ қолданылады. Ағаш заттардың бұзылмауына қалай көмектесуге болады? Балалар : Олар боялған кезде қалпын жақсы ұстайды.. Сондықтан біздің бақшада, орындықтар, құмсалғыш, сырғанақ боялған</p> <p>Тәжірибе № 2 Ағашты өңдеу оңай. Қайрауышты алып, ағаш қарындашты қайрап көрейік. Қалай ойлайсыз, егер сіз қарындашты оңай қайрай білсеңіз, бұдан қандай қорытынды шығаруға болады? Балалар: Ағашты арамен кесуге, жонуға қайрауға болады. Біз ағаштың қандай қасиетін білдік? Балалар: ағашпен жұмыс істеу оңай. Ағашты өңдеуге болады. Қорытынды Балаларды мадақтау.</p>	<p>алишақ, қол төменде.</p> <p>а) қолдағы гүлдерді жоғары көтеру. ә) алға созу. б) екі қолдағы гүлдерді кеуде тұрсына әкелу. в) екі қолды жанға созу. г) б.қ. келу.</p> <p>3. Аяққа арналған жаттығулар: «Алақай!» Б.қ: тік тұру, қол төменде. а) екі қолдағы гүлдерді кеуде тұрсына әкеліп, тізені сәл бүгіп отыру. ә) бір орында секіріп, қолды жанға созу. б) б.қ. келу.</p> <p>Тыныс алу: «Әдемі гүлдің иісі, Гүл ашады қауызын» (қолдарындағы гүлдерді иіскеу) . Бастапқы қалыпқа келу. Негізгі қимыл-жаттығулары: 1. Тепе-теңдікті сақтап жүру. 2. Допты бір-біріне төменнен лақтыру және қағып алу. Қимылды ойын: «Қасқырмен қояндар» ойыны: Ойын шартымен таныстыру.</p> <p>Айболит атаға тапсырмаларды жіберу. Балаларды мадақтау</p>	<p>Балалар: Сіріңке нәзік, демек ағашты сындыруға болады.</p> <p>Қорытынды : ағаштар мен ағаш заттар сынады, өңделеді Сындырмас үшін сақ болу керек. Ағаш металлға қарағанда жұмсақ және оңай өңделеді. Сондықтан адамдардың ағаштан әртүрлі заттар, оюланған қызықты заттар жасағанын көруге болады. (Иллюстрацияларды қарау).</p>	<p>Музыкалық-ырғақтық қозғалыстар:«Қолшатырла бий» қайталау, әуенге ілесежапырақтардыжоғарыкөтеретербелеқозғалуын,есі сақтауғаүйрету. «Мысық пен торғайлар» ойыны(«Құстар» Л. Банников) әуенінің ырғағымы ілесеқолдарын созып, «ұшуларын» сұрайды. Үйшікшатырында отырған ойыншық мысықтыкөрсетіп, Ала мысық пырылдап, жалықпайды, ұйықтайды, Торғайды аңдыпшатырдан күні бойы шықпайды. Мияу-мияу... – деп балаларды–торғайларды сақтандырады. Ойын барысында торғайлардың мысықтан қашып, сымдарға ұзын жіпке тізіліп, қонып ұлгерулерін қадағалайды.</p>
--	---	--	--	--	--

	<p>Негізгі қимыл қозғалыс жаттығулары. Құрсаудан еңбектеп өту. Қимылды ойын: «Торғайлар мен мысық» Шарты. Ойын кейіпкерлерін рольге бөліп ойнау. Қорытынды: Бір саппен шеңбер бойы жүру. /жалаушаларды себетке салу/</p>				
Серуенге дайындық	<p>Әңгіме жүргізу. Серуенге шыққанда қауіпсіздік ережелері туралы ескерту. Киіну: Серуенге шығу, аяқ киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.</p>				
Серуен:	<p>Картотека №1 Ауладағы қыдырып жүрген мысыққа бақылау жасау.</p>	<p>Картотека №3 Ауа – райын бақылау.</p>	<p>Картотека №5 Ағаштың жапырақтарын салыстыра бақылау.</p>	<p>Картотека №7 Бақбақ гүліне бақылау жасау.</p>	<p>Картотека №8 Бағдаршамды бақылау.</p>
<p>Эстафеталық ойындар «Кім жылдам» Тәрбиешінің белгісі бойынша белгіленген жерге допты жерге ұрып барып, қайтарында жүзгіріп келеді. Допты келесі ойыншыға береді. Ойын осылай жалғасып, бірінші келген команда жеңімпаз болады. 5.«Жұптасқан ұстаушылар» Тәрбиешінің белгісі арқылы топ мүшелері екеуден жұптасып белгіленген жерге жүзгіріп барып, кейін қайтады.</p>					
Серуеннен оралу	<p>Балаларға ойын киімдерін шешуді, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық. Педагог жоспары бойынша сауықтыру шаралары. -Су процедураларын өткізу</p>				
Түскі ас	<p>ӘНГІМЕ ЖҮРГІЗУ. Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүртінуді, сүлгілерін өз ұяшықтарына ілуді үйрету.. Ұқыпты тамақтану дағдыларына асты аздан алы ішуге, ас құралдарын дұрыс қолдануға тәрбиелеу. Үстелге дұрыс отырып, тамақтануға, нан қиқымын жерге түсірмей, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру. Тәтті тамақ жейміз, Рақмет аспаз дейміз</p>				
Ұйқы	<p>Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау.</p>				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, шынықтыру шаралары.	<p>№51. Ояну Оянайық балалар Маған тезірек қарандар Шапалақты ұрайық Орнымыздан тұрайық.</p>	<p>№61. Ояну Балалар тұрайық Көзімізді ашайық Қолымызды созып Шынығып бір алайық.</p>	<p>№71. Ояну Балапандар тұрайық Көзімізді ашайық Жан-жаққа біз қарайық Бір күлімдеп алайық.</p>	<p>№81. Ояну Ұйқыдан біз тұрамыз Көзімізді ашамыз Жан-жағымызға қарайық Төсектен біз тарайық</p>	<p>№91. Ояну Ұйқыдан біз тұрайық Көзімізді ашайық Анда- мында созылып Тарқасайық, тұрайық</p>
Бесін ас	<p>Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.</p>				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстелүсті ойындары.	<p>«Пейзажды құрастыр» дидактикалық ойын Мақсаты: Пейзаж құрастыруда композиция сезімін, қоршаған табиғат құбылыстары туралы білімді дамыту Ойын барысы: балаға белгілі бір</p>	<p>Дид ойын: «Ағаш өсіру» Шарты: Ағаш өсу үшін керек заттарды орналастыру. Балаларды топқа бөлу. 1-топ: А3 форматта салынған ағаш суретін құрастыру.</p>	<p>«Татуласу» Әкел, досым қолыңды Татуласқан орынды Өкпелесіп не таптық Көрсет, кәне соныңды Баққа бірге кірейік</p>	<p>«Тамшылар мен бұлт» (балалар тамшы қалпақ киеді). Тамшылар жерге ұшты (секіру). Олар жалғыз секіре отырып, жалықтырды. Екеуі жиналып, шағын ағынмен ағып</p>	<p>Қызығушылықты ояту. Дид ойын: «Кім тапқыр?» Жұмбақ жасыру. Өсіп тұрған бұл не? Жаз болса жайнап, Саясында ән салып.</p>

Бейнелеу әрекеті, кітап тарқарау және тағы басқа әрекеттер)	маусымның (қыс, көктем, күз, жаз) пейзажын баспа суреттерінің жиынтығын құрастыруға шақырады, бала дәл осы маусымға сәйкес заттарды таңдап, өзінің білімінің көмегімен дұрыс композиция құруы керек	<p>2-топ: Салынған А3 форматта ағаш макетінің үстіне Күн суретін салу.</p> <p>3-топ: Ағашқа судың жатқанын ермексаз арқылы жағу.</p> <p>Тыныс алу жаттығуы: Ауамен демаламыз Музыка жетекшісімен бірлескен көңілді әуен ойындары. «Көңілді ноталар»</p>	<p>Қол ұстасып жүрейік Татулықтың белгісі Кел, қосылып күлейік.</p> <p>Дид ойын «Не деу керек?» Не деу керек? Апаң саған базардан, Алма сатып әкелді. Ең үлкенін тәттісін, Саған таңдап әперді. Не деп барып, жеу керек? «Рақмет» деу керек.</p>	кетті (қол ұстасып). кездесіп, үлкен өзенге айналды (бір тізбекке қосылған). Тамшылар үлкен өзенде жүзеді, саяхат. - өзен ағып, үлкен мұхитқа айналды. (олар дөңгелек биге қайта салынып, шеңбер бойымен қозғалады). Олар жүзді, мұхитта жүзді, содан кейін олар анасы Бұлттың үйге оралуын бұйырғанын есіне алды. Дәл осы кезде күн шықты. Тамшылар жеңіл болып, жоғары қарай созылды (олар еңкейіп, баяу тұрады, қолдарын жоғары көтереді). Олар күн сәулесінің астында буланып, анасы - Бұлтқа оралды..	<p>Құстар жүрген сайрап, Салқын түссе-шешіліп, Қалады өзі жайрап. (ағаш) Мағынасын түсіндіру.</p> <p>Ой қозғау Жаз мезгілі және жазғы ағаштар келбеті туралы түсінік беру. - Сұрақ – жауап. -Ағаштардың бізге қандай пайдасы бар? -Қазір ағаштар қандай? Үлгіні талдау. - Суретте не көріп тұрмыз? -Түсі қандай? -Қай мезгілдің ағашы? Жұмыс жасауда сурет дәстүрден тыс әдіс-тәсілді түсіндіру, көрсету. Жұмысқа қатысты материалдарды атау, қауіпсіздік ережелерін ескерту. Қырыққабат жапырағына бояуды губкамен жағу.Бояу жағылған жапырақты қағаз бетіне бастыру.</p>
Баламен жеке жұмыс	«Саулеге арналған киім» Мақсаты: сызық бойынша қия білу қабілеттерін бекіту.	«Айырмашылығын тап» Мақсаты: Балаларға екі суреттің немесе заттың айырмашылығын таба білуге; өз ойын айта білуге үйрету	Дидактикалық ойын: «Белгілері арқылы ата» Мақсаты: Бөлме өсімдіктерін атау білімдерін бекіту..	«Бұл қай мезгіл?» Мақсаты: жаз мезгілінің ерекшеліктері мен өзгерістерін ажыратып айтқызу. Ойын түрлерін түсіндіру. Сөздік қорын байыту.	«Жаңылтпаңштар» Мақсаты: балаларды жаңылтпаңштарды дұрыс әйгілейтіндей етіп, жылдам айтуға үйрету.
Серуенге дайындық	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.				

Серуен	Таза ауада серуен. Шынықтыру шаралары Қимылды ойын: «Шар жарылды» Мақсаты: Мұрын арқылы тыныс алуын жақсарту, демнің дұрыс шығуын қадағалау. Еріннің дұрыс ырғақты беттесуін дамыту. Арнайы массаждар: Түрлі гимнастикалық жолдармен жүру	Таза ауада серуен. Шынықтыру шаралары Қимылды ойын: «Ақ қоян» Мақсаты: балаларды ептілікке, жылдадыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Арттерапиясы: мүсіндеу Аюға тоқаш береміз	Таза ауада серуен Шынықтыру шаралары Қимылды ойын: «Ұшты-ұшты» Мақсаты: балаларды аңғарымпаздыққа, тапқырлыққа тәрбиелеу. Арнайы массаждар: -майтабандарға арналған жаттығулар;	Таза ауада серуен. Шынықтыру шаралары Қимылды ойын: «Жер, су, ауа» Мақсаты: балалардың ойлау қабілетін жетілдіру. Арттерапиясы: сурет салу Ғажайыптар әлемі.	Таза ауада серуен. Шынықтыру шаралары Музыка терапиясы: би, гимнастик алық жаттығулар
Балалардың үйге қайтуы	Ата – аналарға мезгілге байланысты бала киімі туралы айту	Ата – аналармен төлем ақылары жөнінде әңгімелесу.	Ата – аналарға жол ережесі туралы мағлұмат беру.	Ата-аналарға сауалнама тарату. Психолог кеңесі (жеке балаларға)	Ата – аналарға: Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру

Жазғы сауықтыру кешеніне арналған тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы 1- апта

Білім беру ұйымы (балабақша/шағын орталық, мектепалды сыныбы)

Топ: Орта топ.

Балалардың жасы: 3 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 17.07 – 21.07.2023ж

<i>Күн тәртібі</i>	<i>Дүйсенбі</i>	<i>Сейсенбі</i>	<i>Сәрсенбі</i>	<i>Бейсенбі</i>	<i>Жұма</i>
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Таза ауада балаларды қабылдау. Денсаулығына, тазалығына назар аудару. Балаларды қабылдау, дене қызуын өлшеп, көңіл -күйлеріне назар аударып, жағымды жағдай орнату Балалармен Денсаулық туралы әңгіме жүргізу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер	Тереңдет ойыңды, Тік ұста бойыңды. Құстарға ұсайық, Қалықтап ұшайық. Шық алға оң қанат, Шық алға сол қанат, Шаршаған кездерде Қонайық жорғалап. (Б.Бөрібаев) Қим ойын: «Ұшты-ұшты» Мақсаты: балаларды аңғарымпаздыққа, тапқырлыққа тәрбиелеу.	Бір, екі – еңкей, Бүгілмесін тізең. Үш-төрт шалқай Иілмесін тізең. Қолды көтер аспанға Саусақты сөз, жасқанба. (Б.Бөрібаев) Қимылды ойын: «Ақ қоян» Мақсаты: балаларды ептілікке, жылдадыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу.	Біз балдырған баламыз, Құстай қанат қағамыз. Дүниені аралап, Оқып білім аламыз. Көзді салып қараңыз, Былай қанат қағамыз. (Б.Бөрібаев) Қимылды ойын: «Шар жарылды» Мақсаты: Мұрын арқылы тыныс алуын жақсарту, демнің дұрыс шығуын қадағалау. Еріннің дұрыс ырғақты беттесуін дамыту.	Сәлеметсің бе, табиғат! (тізе бүгіп, иіліп сәлем беру) Сәлеметсіңдер ме ормандар, өзен мен көлдер, теңіздер мен таулар! (Тұрып екі қолын бұлғалайды) Сәлеметсіңдер ме құстар! (Қолдары екі жанында, құс сияқты қанат қағады) Сәлеметсіңдер ме аңдар! (Орындарында тұрып, аю сияқты жүреді, қоян сияқты секіреді) Қимылды ойын: «Қолшатыр» Мақсаты: балаларды ептілікке, жылдамдыққа баулу, ойынға деген қызығушылықтарын арттыру.	Еркін ұста денеңді, Тарсылдатпай еденді Орнымыздан тұрып ап Жүгірейік бір уақ. Бір, екі, үш, бір, екі, үш. Аяқты алға созайық. Тік көтеріп, қозғайық. Тым сылбыр да болмайық Алға қарай озбайық. Бір, екі, үш, бір, екі, үш. Қимылды ойын: «Көбелегің ұш!» Ойын мақсаты: балаларды ауыз арқылы ұзақ дем шығаруға үйрету.
Таңертеңгі гимнастика	Таңғы жаттығу кешені. Шілде айының 3 -аптасына арналған жаттығу кешені қосымша тіркелген Мақсаты. Балалардың жалпы даму жаттығуларын жасау арқылы балаларды шапшаңдыққа, дене бітімін дұрыс қаслыптасуына үйрету				
Таңғы ас	Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру. Тамақ үстінде жан жағына алаңдамауды, бір – біріне кедергі келтірмеуді үйрету. Рахмет айтуға тәрбиелеу.				
Ұйымдас-тырылған іс-әрекетке дайындық	Отбасында гүліміз, Көңілді өтер күніміз. «Қайырлы таң!» деп айтамыз, Бір болып кеште қайтамыз.	Кәне, кәне тұрайық, Үлкен шеңбер құрайық. Тұрсақ егер шеңберге, Алақанды ұрайық	Ерте тұрып күнде мен Тереземді ашамын. Сәлем деймін күнге мен Шаттық әнге саламын.	Кел, балалар, күлейік, Күлкіменен түлейік! Қабақ түйген не керек, Көңілді боп жүрейік!	Кел, балалар, күлейік! Күлкіменен түлейік! Күлкі көңіл ашады, Күліп өмір сүрейік!

<p>Білім беру ұйымының кестесі бойынша Ұйымдас тырылған іс-әрекет.</p>	<p>Миза шабул. Дид ойын: «Кім жылдам» Шарты: Қима суреттермен топтық жұмыс. (әдептілік туралы суреттер жинағы) Шыққан суреттерге сипаттама беру.</p> <p>Ой дамыту. «Мен тәртіпті баламын» өлеңді оқу. Мен тәртіпті баламын, Айтқан тілді аламын. Анам нанға кеткенде, Үйде ойнап қаламын. Шкафтарды ашпаймын, Кітаптарды шашпаймын. Текшелерден үй жасап, Қызық ойын бастаймын. Өлең жолдарының мағынасын түсіндіру. Сұрақ-жауап. Дид ойын: «Допты қағып ал» -Әдепті бала қандай болу керек? -Көмектесу деген не? -Көшеде қалай жүру керек? Сен қандай баласың Балаларды мадақтау</p> <p>Дене шынықтыру. Кіріспе бөлім Балалармен амандасу Шеңбер бойымен жүру, жүзгіру. «Орман аңдары» 1. «Аю» Қолды белге қойып, (қорбандап) табанды нық басып жүру. 2. «Түлкі» Қолды жанға ұстап,</p>	<p>Таза ауада жүргізілетін жұмыс Ермек Өтетілеуұлының «Біздің шаңырақ» өлеңін Атамнан басталар, Әжеммен қосталар, Отбасым мыналар, Ең жақын адамдар: Әкем мен анам бар, Бір туған ағам бар, Бір туған апам бар. Бәрін жақсы көмін, Еркелеймін, еремін. -Ой қозғау: Балалар, айналамызға қарасақ, көптеген үйлерді көреміз. Ол үйлерде кімдер тұрады деп ойлайсыңдар? -Бір үйде тұратын адамдарды қалай атаймыз? -Балалар сендер «Отбасы» дегеніміз не екенің білесіңдер ме? Балалардың жауаптары Ой дамыту. «Отбасы аялдамасы» - Балалар отбасы деген не? - Ең алдымен отбасында не болуы керек? /Отбасы мүшелері бірін-бірі сыйлау керек/ -Әр бала бақытты болуы үшін өзінің сыйластыққа толы отбасы болуы керек. Сахналық көрініс. Алдын ала жүргізілуі тиіс жұмыс . тақпақты жаттату. Сейфолла Оспановтың «Бақыт деген не өзі?» 1-бала: Айтшы білсең егер де, Бақыт деген не өзі ? 2-бала: Бақыт деген, шырағым Мынау әсем тұрағың. Ну ормандар, гүл бағы, Күннің күліп тұрғаны БАҚЫТ- дәні далаңның. «Ботам» деуі әжеңнің, Тыныштығы әлемнің. 3-бала: Қайда бақыт мекені,</p>	<p>Балалармен әңгімелесу. Қазір жылдың қай мезгілі? Жаз мезгілінің ерекшеліктерін атап шығайықшы? Олай болса балалар балабақша ауласына саяхат жасайық. Ой дамыту. Не көріп тұрсыңдар? Ағаштарды, гүлдерді, тастарды, құмдарды т.б. Ия балалар біздер бұлардың барлығын көзімізбен көріп тұрмыз, егер көзіміз болмаса біз айналаны көрмес едік. Қолымызбен көзімізді басып көрейікші, ағаштар көрінеді ме? Шарты: Үнтаспадан құстардың дауысын естіледі. Құстардың дыбысын не арқылы естіп тұрмыз? Әрине құлағымыз арқылы дауыстарды естиді екенбіз. Кәне, құлағымызды қолымызбен басып көрейікші. Құстардың дауыстыры естілді ме? Сергіту сәті. «Көңілді күн» әуені Ойын алаңына оралу. Ой, балалар қараңдаршы ойыншықтарымыз шашылып қалыпты. Қәне оларды, орындарына жинайық. (балалар жинайды) Балалар ненің көмегі арқылы ойыншықтарды жинадық? Әрине қолымыздың көмегі тиді. Сонда қол болмаса еш нәрсе жасай алмайды екенбіз. Суретпен жұмыс. Суретке мұқият қараңыз.</p>	<p>«Қамқорлық» әңгіме М.Төрежанов «Ой шақыру» әдісі. Суретпен жұмыс. – Суретте не көріп тұрсыңдар? -Суреттегі балаға ат қойыңдар. -Қай баланың ісі сендерге ұнады? – Осы суреттен не байқадыңдар? -Қай балаға ұқсағың келеді? -Не үшін ол балаға ұқсайсың? Дид ойын: «Жақсы деген немене, жаман деген немене » Шарты: Сурет арқылы жалқау бала мен еңбекқор баланы ажыратып жинау Қызығушылықтарын ояту. Тосын сәт. Айсылу қуыршақ келеді. Өзімен бірге кітап алып келгенін айтады. Кітаптағы М.Төрежановтың «Қамқорлық» әңгімесін оқып, түсіндіру. Әңгіме не туралы? -Нақысбек қандай іс істеді? -Оның істегені неге дұрыс деп ойлайсың- дар? -Назымбек Нақысбекке неге көмектеспеді? -Сендер олардың орнында болсаңдар не істер едіңдер? Сергіту сәті. Біз кішкентай баламыз, Өніп өсіп толамыз. Күнге қарай талпынып, Көкке қолды созамыз. Қанат қағып ұшамыз, Қарлығаштай самғаймыз. Дид ойын: «Көмектесе білейік» Шарты: Бала қолындағы жүректі бір-біріне өзінің беретін көмегі туралы айтады.</p>	<p>Дид ойын: " Көңілді доп" Шарты : Сұрақ қою арқылы жауап алу. - Отбасы мүшесін ата. - Отбасында кімді жақсы көресің? - Отбасында кімге сыйла жасайсың? Дид ойын: «Отбасыңды неге теңейсің?» Ойынның шарты: Біздерге бірнеше суреттер берілген, отбасын қандай жақсы нәрсеге теңегіміз келсе, сол суретті көтер көрсетеміз.</p> <div data-bbox="1960 630 2206 774"> </div> <div data-bbox="1960 774 2094 901"> </div> <p>Дид ойын: «Ретімен орналастыр» Шарты: Суреттен отбасы мүшелерін ретімен қоя білу.</p> <p>Музыка Тақырыбы: «Отбасым – бақытым» ҰІӨ өтілу барысы: Балалар көңілді музыка әуенімен келеді. Педагогпен әндетіп амандасады. Шеңбер бойымен жүріп, би қимылдарынан элементтер жасайды. – Балалар, «отбасы» деген сөзді қалай түсінесіңдер</p>
--	--	--	--	--	---

	<p>(қуланып) бір сызықпен жүру.</p> <p>3. «Көжсек» Қолды кеуденің алдында иіп, қос аяқпен секіру.</p> <p>4. «Қасқыр» Баяу жүгіру, жылдам жүгіру. Балаларға әр түсті екі текшелерден беріп, бірінің соңынан бірін жүргізіп, шеңберге тұрғызу.</p> <p>Негізгі бөлім. Жалпы даму жаттығулары.</p> <p>1. Екі қолмен допты ұстап, алға созу.</p> <p>2. Б.Қ. Допты қос қолмен ұстап, жоғары көтеру.</p> <p>3. Б.Қ. Отыру. Допты қос қолмен ұстап, аяққа тигізу.</p> <p>4. Б.Қ. Допты ұстап секіру.</p> <p>5. Тыныс алу.</p> <p>Негізгі қимыл қозғалыс жаттығулары.</p> <p>1. Тақтай үстіне шығу және бойымен жүру</p> <p>2. Құрсаудан еңбектеп өту.</p> <p>Қимылды ойын: «Торғайлар мен мысық» Ойын шартын түсіндіру.</p> <p>Қорытынды Балаларды мадақтау</p>	<p>Қалай оған жетеді?</p> <p>4- бала: Адал еңбек етесің Сонда ғана жетесің.</p> <p>Сезім: Көрінбейтін көзіңе, Сонда оның өзі не?</p> <p>5- бала: Бақыт деген, сөзім шын Айналайын, өзіңсің!</p> <p>Суретпен жұмыс. Суреттен кімдерді көріп тұрсыңдар?</p> <p>- Отбасы мүшелеріне кімдер жатады?</p> <p>- Отбасындағы ең үлкен адамдарды қалай атаймыз?</p> <p>- Ал, отбасындағы ең кішкентай мүшелерін қалай атаймыз?</p> <p>- Дастархан басында ата мен әже қай жерде отырады? (тәрде)</p> <p>- Ал, шәйді кім құйып береді? (ана)</p> <p>- Балалар дастархан басында қалай отырамыз?</p> <p>Ыстық орындық. өз отбасы туралы айтып береді?</p> <p>Ж.Мұхамеджановтың «Сыйлаймын» өлеңін жаттау</p> <p>Сыйлаймын Ата менен ананың Айтқан тілін аламын. Үлкен кісі жұмсаса, Қайда болсын барамын. Төсекті өзім жинайымын, Ешкімді де ұрмаймын. Ешкім маған тимейді, Мен де бәрін сыйлаймын.</p> <p>Бір қадам әдісі бойынша жаттау.</p> <p>Қорытынды. Балаларды мадақтау.</p>	<p>Сурет бойынша қолмен орындалып тұрған әрекеттерді айтып беріңдер.</p> <p>Дид ойын: «Неге керек?» Шарты: Киім, заттарды ажырату, қайсы мүшеге керек екенін айту. Мыс: карандаш қолмен жазуға..т.б</p> <p>Ой қозғау. Балалар бүгін біз не туралы әңгімелестік? Дене мүшеміздің не үшін керек екенін білдік. Енді дене мүшеміздің сау болуы үшін біз жаттығу жасап, шынығып тұру керекпіз.</p> <p>Дене шынықтыру. Кіріспе бөлім Амандасу. Сапқа тұру. Қол жоғарыда, аяқтың ұшымен шеңбер бойымен жүгіру. Қол жанда, өкшемен жүру. Шеңбер бойы ауыстырмалы қадаммен жүру. Қолдарын созып, арақашықтықты сақтау.</p> <p>Негізгі бөлім. Жалпы даму жаттығулары.</p> <p>1. Екі қолмен допты ұстап, алға созу.</p> <p>2. Б.Қ. Допты қос қолмен ұстап, жоғары көтеру.</p> <p>3. Б.Қ. Отыру. Допты қос қолмен ұстап, аяққа тигізу.</p> <p>4. Б.Қ. Допты ұстап секіру.</p>	<p>«Ыстық доп» әдісі арқылы қорытындылау. «Кімнің іс-әрекеті саған ұнады?» Айсұлу қуыршақ балаларды мадақтап қоштасады.</p>	<p>– Отбасыларыңда кімдер бар?</p> <p>– Сендер ұйықтар алдында аналарың әндет ұйықтамады, сол әнді «бесік жыры» деп атайды.</p> <p>Бүгінгі әніміз де, тыңдайтын әуеніміз де осы тақырыпта болмақ. Әуеннің қарқынын, динамикасын, регистрін талдап, түсіндіру</p> <p>Музыка тыңдау: «Бесік жыры» (муз. И. Нүсіпбаев). Әнде туралы айтылғанын, алған әсерлерін сұрау. Балаларға «бесік жыры» туралы мәлімет беріңіз. Балалардан бұл ән күннің қай мезгілінде орындалатынын сұрау.</p> <p>Ән айту: «Әже тілегі» Т. Қоңыратбай). Педагог әнді сүйемелдеу мен орындап, балаларға мәтінін қайталатып үйретеді.</p> <p>Ән кім туралы айтылып отырғанын естеріне салып, сезіммен айтуды ұсынады. Ән айту барысында сүйемелсіз балаларға қайталатып, есту қабілетін тексеріңіз.</p> <p>Ой қозғау. Ән кімдер туралы? Ана мен әкеңнің анасын қалай атайсың? Өз отбасың туралы әңгімеле. Сурет мұқият қарап, әжесің киімдерін сипатта. Музыкалық аспаптарды ата.</p> <p>Қорытынды</p>
--	--	---	--	--	---

			<p>5.Тыныс алу.</p> <p>Негізгі қимыл қозғалыс жаттығулары.</p> <p>1.Тақтай үстіне шығу және бойымен жүру</p> <p>2.Құрсаудан еңбектеп өту.</p> <p>Қимылды ойын:</p> <p>«Торғайлар мен мысық»</p> <p>Ойын шартын түсіндіру.</p> <p>Қорытынды</p> <p>Балаларды мадақтау</p>		қорытындылау, бағалау. Смайктер беру
Серуенге дайындық	<p>Әңгіме жүргізу. Серуенге шыққанда қауіпсіздік ережелері туралы ескерту.</p> <p>Киіну: Серуенге шығу, аяқ киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.</p>				
Серуен:	<p>Картотека №10</p> <p>Күннің көзін бақылау.</p>	<p>Картотека №11</p> <p>Табиғатты өзгерістерді бақылау (жсел, салқын, жаңбыр, т.б.)</p>	<p>Картотека №13</p> <p>Аула сыпырушының еңбегін бақылау.</p>	<p>Картотека №14</p> <p>Құстарды бақылау. Түрлерін айыра білуге үйрету.</p>	<p>Картотека №15</p> <p>Ауа-райын бақылау.</p>
<p align="center">ЖАЗ СЕРУЕН КАРТОТЕКАСЫНАН</p> <p align="center">Ойын жаттығулары.</p> <p>1. «Пингвиндер». Ойыншылар шеңбер құрып тұрады. Әркімнің қолында бір дорба бар. Педагогтің белгісі бойынша балалар сөмкені тізе арасына қысып, шеңбер бойынша екі аяқпен секіреді (балалар арасындағы қашықтық бір-біріне кедергі келтірмеуі үшін кемінде 0,5 м болуы керек). Алдымен секірулер бір бағытта орындалады, содан кейін тоқтайды, бұрылады және тапсырма қайталанады</p> <p>2. «Өткізіп алмаңыз». Балалар екі-үш шеңберге тұрады, әрқайсысының қолында дорба бар. Шеңбердің ортасында балалардан 2,5 м қашықтықта құрсау бар. Педагогтің белгісі бойынша балалар сөмкемен ішке кіруге тырысып, оны құрсауға лақтырады. Педагог отырғандарды белгілейді, іште отырған балалар сөмкелерді алып қашады, балалар сөмкелерді артынан жүгіреді (сізде екі немесе үш сөмке болады).</p>					
Серуеннен оралу	<p>Балаларға ойын киімдерін шешуді, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру.</p> <p>-Су процедураларын өткізу.</p> <p>Түскі асқа дайындық.</p>				
Түскі ас	<p>ӘНГІМЕ ЖҮРГІЗУ. Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүртінуді, сүлгілерін өз ұяшықтарына ілуді үйрету.. Ұқыпты тамақтану дағдыларына асты аздан алып ішуге, ас құралдарын дұрыс қолдануға тәрбиелеу. Үстелге дұрыс отырып, тамақтануға, нан қиқымын жерге түсірмей, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.</p>				
Ұйқы	<p>Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау.</p>				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, шынықтыру шаралары.	<p>№91. Ояту</p> <p>Ұйқыдан біз тұрайық</p> <p>Көзімізді ашайық</p> <p>Анда- мында созылып</p> <p>Тарқасайық, тұрайық</p>	<p>№101.Ояну</p> <p>Көзімізді ашайық</p> <p>Бойымызды жазайық</p> <p>Терезеге қарап</p> <p>Күн жылуын алайық.</p>	<p>№111. Ояну</p> <p>Көзімізді ашайық</p> <p>Аунап, қунап алайық ,</p> <p>Самал жел бізге желпісін,</p> <p>Ұйқымызды ашайық</p>	<p>№ 12 1. Ояну</p> <p>Күнге қарап күлімдеп</p> <p>Көзімізді ашамыз</p> <p>Бойды түзе, көтер басты</p> <p>Сергіп ұйқы ашамыз</p>	<p>№13. 1.Ояну</p> <p>Ұйқымызды ашайық</p> <p>Қолымызды созайық</p> <p>Енді қане бәріміз,</p> <p>Жаттығуды жасайық.</p>
<p align="center">ҰЙҚЫ АШАР ЖАТТЫҒУЛАР КАТРОТЕКАСЫНАН (Картотека қосымша тіркелген)</p>					
Бесін ас	<p>Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.</p>				

<i>Дәстүрден тыс сурет әдістерімен жұмыс</i>					
	<p>Сурет.Трафаретпен жұмыс «Көше шамдары» Қызығушылықты ояту. Жұмбақ жасыру «Үйде бар бір жұлдыз, Ол бар да түн күндіз. (элек шамы) Ой дамыту. Шам туралы түсінік беру. Шам не үшін керек? Оны қай кезде пайдаланамыз? Май шам мен электр шамын салыстыру. Жұмыс жасаудың әдіс – тәсілін түсіндіру, көрсету Қағаз бетіне трафаретті қоя отырып, бояуды дұрыс жағуды үйрету. Балалар жұмысын қадағалау, көмектесу. Біздің көрме Дид ойын: «Түстерін ата» Қортынды. «Сиқырлы тәжірибе» Шарты: Шыны ыдысқа әдемі моншақтар, тас салынады. Үстіне су құйылады. Ыдыстың ішіне май шамды жағамыз. Топ бөлмесіне әдемі жарық сыйлаймыз. Шапалақ әдісімен аяқтау.</p>	<p>Жазғы ағаштар. Графикалық техниканың жаңа түрімен - «өсімдік басуымен» таныстыру. Композиция, түстерді қабылдау сезімдерін дамыту</p> <p>Бақшамызда көп ағаш Өскен жақсы балалар Ең әдемі меніңше Құс ұясы бар ағаш</p>	<p>«Жаңбырлы ауа-райы» Мақта таяқшаларымен сурет салу техникасымен танысу үшін біз қағаздың бүкіл бетіне нүктелік, ритмикалық және біркелкі қолдану қабілетін қалыптастырамыз.</p> <p>Жаңбыр. Алматы Исәділ Жаушы жаңбыр, жау жаңбыр, Табиғатты жандандыр! Жайнап өссін құлпырып, Шөлдеп, солып қалған гүл.</p> <p>Жауды жаңбыр, ән жаңбыр, Шөлін басты орман, қыр. Ал балалар өздерін, Қолшатырмен қорғап жүр.</p>	<p>Балық Балықтар туралы толық түсінік беру, балықты бейнелеуге деген қызығушылығын ояту. Балықтың түрлерімен таныстыру. Балықты дұрыс бейнелеуге үйрету. Тұзбен салу. Бояулар, қылқалам, су ыдысы, қол сүлгі</p> <p>Балықтар Су астында балықтар Сазан, шортан, бекіре, Неше түрлі балық бар Шошымасың секірме.</p>	<p>Әдемі гүлдер щетка әдісі Тіс щеткасы мен тамшыларды шашырат. техникасын енгізу. бояуды кішкене алуға үйрету. Ұқыптылыққа тәрбиелеу</p> <p>Тақпақ Қызыл жасыл гүл егіп, Баптап, күттік, түрлеттік. Қалмасын деп қуарып, Апта сайын суардық. Гүлдендірдік ауланы, Аулада гүл қаулады.</p>
Баламен жеке жұмыс	<p>Достық Ортақ мекен жер шары, Төбемізде бір аспан. Барлық ұлттың баласы, Достығымыз жарасқан</p>	<p>Тақпақ жаттау. Отан Е.Өтетілеуұлы Отан деген - Атамекен, Отан деген - туған жер. Отан - ана, Отан - үлкен, Қазақстан - туған ел.</p>	<p>Санамақ Бір үйде біз нешеуіміз? Кел санайық екеуіміз. Бас бармағым - атам, Балан үйрек - апам, Ортан терек - әкем, Шылдыр шүмек - анам, Кішкентай бөбек - мен. Біз үйде нешеуіміз? Біз үйде – бесеуіміз</p>	<p>Отан Бақытты боп жүргенім Сенің арқаң, Ұлы Отан. Елім менің –тірегім, Құшағында гүл атам. Шығысыңнан арайлы, Күліп атқан құба таң. Сененбақыттарайды БаршамызғаҰлы Отан.</p>	<p>Туған өлкем . ӨтебайТұрманжанов Көгінде күн нұрын төкке Жерінде гүл жұпар сепке Неткен сұлу, неткен көркем! Осы менің туған өлкем! Алтын дәнді даласы бар. Ақ күмістей қаласы бар. Неткен сұлу, неткен көркем! Осы менің туған өлкем!</p>
Серуенге дайындық	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.				

Серуен	Картотека №10 Күннің көзін бақылау. Таңғы жаттығуды бекіту	Картотека №11 Табиғатты өзгерістерді бақылау (жсел, салқын, жаңбыр, т.б.) Таңғы жаттығуды бекіту	Картотека №13 Аула сыпырушының еңбегін бақылау. Таңғы жаттығуды бекіту	Картотека №14 Құстарды бақылау. Түрлерін айыра білуге үйрету. Таңғы жаттығуды бекіту	Картотека №15 Ауа-райын бақылау. Таңғы жаттығуды бекіту
<p style="text-align: center;">Ойын жаттығулары.</p> <p>«Қуыспақ» ашық ойыны. Балалар алаңның бір жағында сызықтың артында тұрады. Ауланың екінші жағында да сызық сызылады. Бүйірінде қақпан бар. Педагогтың сөзіне: «Бір, екі, үш - жүгір!» - балалар ойын алаңының екінші жағына өтіп кетеді, ал қақпан сызықтан өтіп үлгермей тұрып (қолымен атып алады). Балық ауланады, ал сызықша қайталанады.</p> <p style="text-align: center;">Екі-үш жүгіруден кейін қолға түспеген ептілік пен шапшаңдықтың арасынан тағы бір қақпан таңдалады.</p> <p>«Ұстап алушылар» ойыны (ленталармен). «Кетті, кетті орамал». балалар шеңбер бойымен құрастырылған; әрқайсысында белдің артқы жағына бекітілген түрлі-түсті лента бар. Шеңбердің ортасында қақпан бар. Педагогтың белгісі бойынша: «Бір, екі, үш - ұста!» - балалар ойын алаңының айналасына шашырайды. Ұстаушы лентаны біреудің қолынан тартып алуға тырысып, ойыншылардың соңынан жүгіреді. Педагогтың белгісі бойынша: «Бір, екі, үш - шеңберге тез жүгір!» - барлығы шеңбер бойымен тұрады. Педагог лентаны жиналғандарға, қолдарын көтеруді ұсынады және оларды санайды. Ұстаушы ленталарды балаларға қайтарады, ал ойын жаңа жүргізушімен қайталанады.</p>					
Балалардың үйге қайтуы	Ата –аналармен балалардың тазалығы жөнінде әңгімелесу	Ата-анаға балаларының балабақшадағы достарымен қарым –қатынасы туралы әңгімелесу.	Ата-аналарға сауалнама тарату. Психолог кеңесі (жеке балаларға)	Кеңес: Бала өміріндегі ертегінің маңызы.	Ата –аналарға: Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру

Жазғы сауықтыру кешеніне арналған тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы 1- апта

Білім беру ұйымы (балабақша/шағын орталық, мектепалды сыныбы)

Топ: Орта топ.

Балалардың жасы: 3 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 24.07 – 28.07.2023ж

<i>Күн тәртібі</i>	<i>Дүйсенбі</i>	<i>Сейсенбі</i>	<i>Сәрсенбі</i>	<i>Бейсенбі</i>	<i>Жұма</i>
Балаларды қабылдау Ата-аналар-мен әңгімелесу	Балаларды қабылдау, дене қызуын өлшеп, көңіл -күйлеріне назар аударып, жағымды жағдай орнату. Балалардың дене тазалығын тексеріп қабылдау. Баланың денсаулығы, көңіл- күйі туралы білу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер	Отбасы туралы әңгіме жүргізу. Сқрақ –жауап. Қимылды ойын: «Сақина салу» Мақсаты: балаларды байқағыштыққа, жылдамдыққа, ұжыммен тату, қарым-қатынасқа тәрбиелеу.	Балабақша туралы әңгіме жүргізу. Жаз мезгіліндегі балабқшадағы қызықты сәттерден сұрақ-жауап. Қимылды ойын: «Айгөлек» Мақсаты: жылдамдыққа, шапшаңдыққа баулу, көңілдерін көтеру.	Балалармен Денсаулық туралы әңгіме жүргізу. Қимылды ойын: «Көбелегім, ұш!» Ойын мақсаты: балаларды ауыз арқылы ұзақ дем шығаруға үйрету	Балалармен табиғат туралы әңгіме жүргізу. Қимылды ойын: «Шар жарылды» Мақсаты: Мұрын арқылы тыныс алуын жақсарту, демнің дұрыс шығуын қадағалау. Еріннің дұрыс ырғақты беттесуін дамыту	Балалармен табиғат аясында әңгіме. Табиғат біздің досымыз тақырыбында әңгіме жүргізу. Қимылды ойын: «Поезд» Ойынның мақсаты: тыныс алуын жақсартып, ұжымда әрекет жасауға, дыбысқа жау беруіне дағдыландыру.
Таңертеңгі гимнасти-ка	Таңғы жаттығу кешені. Шілде айының 4-аптасына арналған жаттығу кешені қосымша тіркелген Мақсаты. Балалардың жалпы даму жаттығуларын жасау арқылы балаларды шапшаңдыққа, дене бітімін дұрыс қаслыптасуына үйрету				
Таңғы ас	Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру. Тамақ үстінде жан жағына алаңдамауды, бір – біріне кедергі келтірмеуді үйрету. Тәтті тамақ жейміз, Рақмет аспаз дейміз				
Ұйымдастыр ылған іс-әрекетке дайындық	Мына аспан астында Жақсы дос көп табылар Мен де соның бірімін, Сыйлығымды ал!	Ашық менің жүрегім Ылғи күліп жүремін. Бірге ойнап бір жүрер Достарым көп, білемін!	Сиқырлы айнадан Өзімді көрермін. Бақыттан жайнаған. Көзімді көремін	Шақырамын сендерді Жолдастарым кел бері Толтырайық шаттыққа, Дөгеленген шеңберді.	Бақыт толы шеңберге, Шаттық толы шеңберге, Қол ұстасып келдік біз, Жан достармыз енді біз.
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастыр ылған	Жеті лақ. Ой қозғау. - Балалар қасқыр туралы не білесің дер? - Қандай жануар?- Ешкі,лақ қандай жануар?-	Қызығушылықты ояту. -Сендерге мен тамаша бір ертегі айтып берейін сендер мұқият тыңдаңдар, ертегі не жайлы екен. -Бәріміз мына сыйқырлы	«Түлкі мен қоян» (ертегі) Қызығушылықты ояту Тосын сәт. Ертегілер әлемінен ковертпен хат келу. конверт ашу. Миға шабуыл.	Қызығушылықты ояту. Бүгін таңертең біздің топтың есігінде мен әдемі себет таптым, бірақ онда не бар екенін сендермен бірге көруді шештім.	Қызығушылықты ояту. Ертегілер еліне саяхат. Аудио дыбыс, ертегілер әні Сұрақ- жауап. Балалар қандай ән есітіп тұрсыңдар?

<p>іс-әрекет.</p>	<p>Лақ туралы қандай өлең, тақпақ білесіңдер. Ертегі тыңдаған ұнай ма сендерге?</p> <p>Ертегі әлемі бұрышы. Ертегіні мнемокесте бойынша түсіндіру.</p> <p>Ертегі желісінен сұрақ – жауап. Ешкі не үшін орманға күнде барады? Орманда ешкі мен лақтардан басқа не болды? Ол лақтарға не деп ескертті? Лақтар есікті қалай ашып қойды? Кішкентай лақ қайда тығылып қалды?</p> <p>Сергіту сәті: Еркін ұста денеңді, Тарсылдатпай еденді Орнымыздан тұрып ап Жүгірейік бір уақ.</p> <p>Дид ойын: «Ненің даусы» Шарты: Ешкімен қасқырдың даусын ажырату.</p> <p>Театр әлемі. Ертегіні сахналау. Қорытындылау.</p> <p>Балалар біз ештеңеден қорықпас үшін, күшті болуымыз үшін денемізді шынықтырып тұруымыз керек.</p> <p>Денешынықтыру Кіріспе бөлімі: Бірінің артынан бірі сапқа тұру. Шеңбер бойымен денені тік ұстап, адымдап жүру.</p>	<p>тақтаға қарайық. - Ертегінің аты «Бауырсақ пен тышқан». -Ертеде тауық пен тышқан керемет дос болыпты.</p> <p>-Бір күні тауық бір уыс бидай тауып алады да, досы тышқанға бидайды үгітіп беруін сұрайды.</p> <p>-Ал тышқан болса мен үгіте алмаймын дейді. -Амалсыздан бидайды тауық өзі үгітеді.</p> <p>-Диірменнен шыққандай мап-майда ұн жасап, одан қамыр илейді. -Илеген қамырдан енді бауырсақ пісіре дейді-тышқанға. -Әлгі еріншек тышқан өзің пісіре салшы дейді -Содан тауық бір табақ қылып бауырсақ пісіреды. -Әлгі табаққа салынған бауырсақты жоғары көтеріп-бауырсақты кім жейді- дейді?</p>	<p>Дид ойын: «Кім тапқыр?» Жұмбақ жасыру. Өзі құ, жүрген жері айқай да шу (түлкі) -Көзі тостақ, өзі қорқақ. (қоян) Жұмбақтың шешуін түсіндіру. -түлкі жсыртқыш аң, ал қоян жсыртқыш емес. -Қоян өте қорқақ аң, оны үйде асырауға да болады. «Түлкі мен қоян» ертегісімен таныстыру. Ерте, ерте, ертеде түлкінің құйрығы жоқ еді. Қасқырмен тату тұрмаған соң үнемі қашып жүреді екен. Сол үшін қасқыр түлкінің артынан еріп, аңдып жүріп оның ініне түсіпті. Түлкі болса інінің екінші тесігінен шығып кетіпті. Шығып кетпесе қасқыр түлкіні жеп қояр еді. Сөйтіп түлкі орманда қайғырып келе жатса ағаш түбінде отырған қоянды көреді. Ол кезде қояндардың құйрығы ұзын, жүгірулеріне кедергі келтіреді екен. Содан түлкі жүгіріп барып қоянды ұстап алыпты. Қоян қорыққанынан түлкішек мені жібере салшы мен саған құйрығымды сыйлайын депті. Міне содан бері түлкінің құйрығы ұзын әдемі де, ал ал қоянның құйрығы қысқа екен. Ертегі желісі арқылы сұрақ-жауап. Дид ойын: «Түлкі мен Қоянға сипаттама» Түлкі қандай? -Түлкінің терісі қандай? (үлпілдек, жұмсақ) -Түлкінің баласын қалай атайды? (жәутік) екен. -Ал, Қоян қандай? -Неге Қоянның терісі қыста ақ болады? -Балалар, қоян қалай дыбыстайды?</p>	<p>Себетті ашу. Бұл не кітап? (ертегілер кітабы) Балалар, сендер ертегілерді жақсы көресіңдер ме? Ертегілер әлемі. Қызығушылықты ояту.- Дастарханда шашылып, Жатты аппақ бауырсақ,</p> <p>Бауырсаққа қызығып, Қарап тұрды көзін сап; -Қайдан келдің бауырсақ?- Деп сұрады қуыршақ -Дүкеннен келдім нан сатқан</p> <p>Деді оған бауырсақ. -Дүкенге келдің қай жақтан? -Наубайдан келдім нан жапқан.</p> <p>-Наубайға келдің қай жақтан? -Диірменнен келдім ұн тартқан</p>	<p>Ертегілер еліне саяхатқа барғыларың келе ме? Көзімізді жұмып 1,2,3 деп санасақ ертегі еліне жетеміз. Ертегі елінің орындықтары не деген керемет, оюланған. С. Оспановтың «Гүл туралы аңыз» ертегісін тамашалайық АКТ технологиясымен. Ерте, ерте ертеде бір ауылда бидай мен гүл өседі. Адамдар гүлдерге тамсанып бір-біріне сыйлайды. Гүлдің қош исі ауылды алып кетеді. Бір күні хан бәріне жар салады. Тек қана бидай өсіріңдер, гүлдің бәрін құртыңдар деп әмір береді. Сұрақтар ілмегі -Хан қандай әмір берді? -Тек не өссін деді? -Неліктен бидайды таңдады? Адамдар гүлдердің бәрін таптап, жұлға бастайды. Осы кезде бір бала бір гүлді үйіне апарып тығып өсіреді. Оны ешкімге көрсетпейді. Ауыл болса көңілсіз, жұпар гүлдің исінде жоқ, өзі де жоқ. Сұрақ-жауап Неге ауыл көңілсіз болды? Неліктен? Бір күні хан қатты ауырады. Көптеген дәрігерлер оны емдей алмайды. Бір күні алыс жерден бір еміш келеді, ол ханға тек қана бал қосылған дәрі жеу керек, сол кезде ғана тәуір боласың диді. Ой қозғау.</p>
-------------------	---	--	---	--	--

Қол бүйірде, аяқтың
сыртымен жүру.
Шеңбер бойы жылжымалы
қадаммен жүру.
Шеңбер бойымен тұру.
Қолдарын созып,
арақашықтықты сақтау.

Негізгі бөлім:

Жалпы даму жаттығулары

Б.қ.: «Басты бұру»

1. Тік тұрып, қолды белге
ұстау керек, 1-2 есебінде
басты оңға қарай,
3 - 4 есебінде солға бұру
керек. (6 рет қайталау)

Б. Қ.: «Иықтың жүруі»

2. Аяқ иық көлемінде, қолдар
иық үстінде. Иықты артқа,
алдыға қарай айналдыру. /6
рет қайталау/

Б. Қ.: «Ағаштар тербеледі»

3. Аяқтар алиақ қойылған,
қолдар жоғарыда. Оң жаққа,
сол жаққа тербелу. /6 рет
қайталау/

Б. қ.: «Қоян қашты»

4. Аяқтарын біріктіру.
Қолдарын қоянның аяғына
ұқсату. Орнында секіру.
/15-20 секунд/

Б.қ. «Көңілді аяқтар»

5. Орнында тұрып жеңіл
жүгіру (15-20 секунд)

Қорытынды:

Шеңбер бойы жүру.

Адымдап жүру.

Тыныс алу жаттығулары:

Шеңбер бойымен тұрып
араның дыбысын
салу (з-з-з), мұрынмен дем
алып, ауыздан демді шығару.

Бастапқы қалыпқа келу.

4.Негізгі қимыл қозғалыс

-Мен, мен,-деп тышқан жүгіріп
келеді.

-Сонда тауық:

-Бидайды үгітуге де,
бауырсақты пісіруге де
ешқандай үлес қосқан жоқсың.
Еңбек етсең ерінбей,- дейді де
тышқанды үйінен қуып
шығады.

-Содан бері тауықтар
тышқанды көрсе, үрке қарайды
екен.

-Балалар ертегі ұнады ма?- ия.

-Ертегі не туралы айтылған? -
«бауырсақ» дұрыс

Миға шабуыл.

Тауық немен дос болды?

Ол не тауып алды?

Тышқаннан қандай көмек
сұрады?

Тышқан не еді?

Тышқан қандай деп

ойлайсыңдар?

Бұл жерде еңбекқор қайсысы?

Ендеше балалар ертең ұйа те

«Қайдан келдің бауырсақ»

өлеңімен танысамыз.

Ой қозғау.

Нан туралы қандай мақал-
мәтелдер білеміз

Мақал-мәтел.

“Нан болса, әнде болады”.

“Ас атасы – Нан,

Нан атасы - дән”.

“Нан бар жерде тірлік бар”.

“Жердің сәні – егін,

Ердің сәні - білім”.

(шыңғырады)

-Қоянның баласын қалай айтамыз?

Көжсек

Ертегі желісін сахналау.

Балаларды мадақтау.

Денешынықтыру

Кіріспе бөлімі:

Бірінің артынан бірі сапқа тұру.

Шеңбер бойымен денені тік ұстап,
адымдап жүру.

Қол бүйірде, аяқтың сыртымен
жүру.

Шеңбер бойы жылжымалы
қадаммен жүру.

Шеңбер бойымен тұру. Қолдарын
созып, арақашықтықты сақтау.

Негізгі бөлім:

Жалпы даму жаттығулары

Б.қ.: «Басты бұру»

1. Тік тұрып, қолды белге ұстау
керек, 1-2 есебінде басты оңға
қарай,

3 - 4 есебінде солға бұру керек. (6 рет
қайталау)

Б. Қ.: «Иықтың жүруі»

2. Аяқ иық көлемінде, қолдар иық
үстінде. Иықты артқа, алдыға
қарай айналдыру. /6 рет қайталау/

Б. Қ.: «Ағаштар тербеледі»

3. Аяқтар алиақ қойылған, қолдар
жоғарыда. Оң жаққа, сол жаққа
тербелу. /6 рет қайталау/

Б. қ.: «Қоян қашты»

4. Аяқтарын біріктіру. Қолдарын
қоянның аяғына ұқсату. Орнында
секіру.
/15-20 секунд/

Б.қ. «Көңілді аяқтар»

5. Орнында тұрып жеңіл жүгіру
(15-20 секунд)

Қорытынды:

Шеңбер бойы жүру. Адымдап
жүру.

Тыныс алу жаттығулары: Шеңбер

-Диірменге келдім кең
жақтан

Жер- анам менің көсілген,
Диқандар мені өсірген.

Балалар өлең не туралы
айтылған? Бауырсақ

-Балалар дастарханға
бауырсақ қалай келеді?

-Дүкеннен

-Дүкенге қалай келеді?

-Наубайдан.

-Наубайға қайдан келеді?

Диірменнен

-Диірменге қайдан келеді?

-Диқаннан

-Дұрыс балалар.

Балалар сендердің үйлеріңде
бауырсақты апаларың мен

мамаларын неге пісіреді

-Пешке от жағып, қазанға
май құйып пісіреді дұрыс па.

Жарайсыңдар.

Дид ойын: «Бауырсақ

қатысты затты тап»

Шарты: Заттардың ішінен
бауырсаққа қатысты
затты тауып, атын атау.

-Балды неден аламыз?

-Ара балды қайдан жинайды?

Балды не үшін ідеді?

Бұр күні гүлін таптампаған
тығып сақтаған бала ханға
бал әкеп береді.

Хан қатты қуанып, балаға
рақметін айтып, барлық
дала, барлық қала гүл өсірсе
деп бұйырады.

Содан бері гүл даланың да,
қаланың да көркі болыпты.

Гүлім, гүлім, гүлім, - дейді,

Гүл десе ел күлімдейді.

Сансыз гүлден шырын

жсинап,

Бал аралар гүлдейді.

Гүлді әрқашан ел іздейді –
деп жырға қосыпты.

Сұрақ:

Хан ауруынан қалай

жазылды?

Ол балды қайдан тапты?

Хан неліктен гүл өсіруге

руқсат берді?

Балаларды мадақтау.

Музыка

Тақырыбы: Гүл көбелек.

Педагог сымға қондырылған
көбелекті «ұшырып» әкеледі

Ұнтаспада вальс ойналып,

көбелек сымын

ыргақпен қозғайды.

Дала гүлге толыпты,

Көбелек гүлге қоныпты!

деп,көбелекті гүлдерге

қондырады.

— Балалар, біздің

бақшамызға әдемі көбелек

ұшып келді. Қандай әдемі

көбелек! Қанаттары

күлпырып, көз тартады.

Көбелекті гүлге қондырдық,

	<p>жаттығулары.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Кішкентай доппен кегельдер арасында ирелеңдеп жүгіру. - Гимнастикалық орындық үстімен, қолды белге қойып жүріп өту <p>Қимылды ойын: «Қоянға сәбіз жинаймыз»</p> <p>Қортынды: Еркін жүру. Қол белде екі жаққа шұғыл бұрылып жүру. Балаларды мадақтау.</p>	<p>Жарайсыңдар. Балаларды мадақтау.</p>	<p>бойымен тұрып араның дыбысын салу (з-з-з), мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару.</p> <p>Бастапқы қалыпқа келу.</p> <p>4.Негізгі қимыл қозғалыс жаттығулары.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Кішкентай доппен кегельдер арасында ирелеңдеп жүгіру. - Гимнастикалық орындық үстімен, қолды белге қойып жүріп өту <p>Қимылды ойын: «Қоянға сәбіз жинаймыз»</p> <p>Қортынды: Еркін жүру. Қол белде екі жаққа шұғыл бұрылып жүру. . Балаларды мадақтау.</p>	<p>Қортынды. Нан атасы – бидаймын, Елге астық силаймын. Піскенімде мен қырда, Қауызыма симаймын. Балаларды мадақтау.</p>	<p>енді ән тыңдайық.</p> <p>– Музыка тыңдау: «Вальс» (ұнтаспадан муз. жетекшісінің таңдауымен) Балалар музыкалық шығарманы эмоциямен қабылдайды. Әуенді тыңдап қызығушылықтары артады.</p> <p>Әнайту: Гүл көбелек</p> <p>Сөзі: Абдрахман Асылбеков.</p> <p>Әні: Алтын Маханбетова</p> <p>Педагог әнінің 1-шумағын орындап береді. Әнді екінші рет орындағанда мәтініне сәйкестәрбиешімен бірге қимыл-қозғалыс жасаулары бақылайды. Әннің бірінші шумағының сөзін үйретіп, анық айтуға үйретеді.</p> <p>Балалар, көбелектер қалай ұшады? Олардың қанаттар қалай созылады екен? Ал енді көбелектер сияқты билеп үйренейік.</p> <p>Музыкалық-ырғақтық қозғалыстар: «Көбелек» (М. Жәутіков) («Билеп үйренейік» жинағынан). Әуенге ілесе би қимылдарының мәнерлі, жеңіл орындалуын қадағалай «Гүлзардағы көбелектер» ойыны (музыкасы педагогтың таңдауымен). Көбелек-ау, көбелек, Ұшасың сен көлбеңдеп. Қызыл, жасыл керемет Гүлге қоншы, көбелек! – деп балаларды ойынға шақырады. «Вальс» ойналып, ырғақпен жеңіл қозғалулары бақылайды. Әуен тоқтағанда көбелектер гүлдерге «қонады». Балалардың қызығушылығы арттыруға ықпал ету.</p>
--	--	---	---	---	---

Серуенге дайындық	<p align="center">Әңгіме жүргізу. Серуенге шыққанда қауіпсіздік ережелері туралы ескерту.</p> <p align="center">Киіну: Серуенге шығу, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.</p>				
Серуен:	Картотека №26 Балабақша ауласының тазалығын бақылау.	Картотека №27 Жаңбырдың жауғанын бақылату	Картотека № 28 Құрт - құмырсқаларды бақылау.	Картотека № 29 Ұяларды бақылау.	Картотека № 30 Қараторғайларды бақылау.
<p align="center">Жаз серуен картотекасынан Эстафеталық ойындар.</p> <p align="center">1. Допты себетке салу</p> <p align="center">Допты секіртіп барып себетке түсіріп, секіртіп алып қайтадан допты келесі ойынышыға ұсынады.</p> <p align="center">Қай команда допты себетке көп түсірсе, сол команда жеңіске жетеді.</p> <p align="center">2.Кегли</p> <p align="center">Тізілген кеглиді кіші доппен соғу арқылы құлатып, ұпай жинайды. Қай команда көп құлатса, сол команда жеңіске жетеді.</p>					
Серуеннен оралу	Балаларға ойын киімдерін шешуді, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.				
Түскі ас	ӘҢГІМЕ ЖҮРГІЗУ. Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүртінууді, сүлгілерін өз ұяшықтарына ілуді үйрету.. Ұқыпты тамақтану дағдыларына асты аздан алып ішуге, ас құралдарын дұрыс қолдануға тәрбиелеу. Үстелге дұрыс отырып, тамақтануға, нан қиқымын жерге түсірмей, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.				
Ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау.				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, шынықтыру шаралары.	Жаттығу кешені №6 Балалар тұрайық Көзімізді ашайық Қолымызды созып Шынығып бір алайық.	Жаттығу кешені №7 Балапандар тұрайық Көзімізді ашайық Жан-жаққа біз қарайық Бір күлімдеп алайық.	Жаттығу кешені №8 Ұйқыдан біз тұрамыз Көзімізді ашамыз Жан-жағымызға қарайық Төсектен біз тарайық	Жаттығу кешені №9 Ұйқыдан біз тұрайық Көзімізді ашайық Анда- мында созылып Тарқасайық, тұрайық	Жаттығу кешені №10 Көзімізді ашайық Аунап, қунап алайық, Самал жел бізге желпісін, Ұйқымызды ашайық
Бесін ас	Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары. Бейнелеу әрекеті, кітап тарқарау және тағзы басқа әрекеттер)	<p align="center">Таза ауада Шынықтыру шаралары</p> <p align="center">Тыныс алу жаттығулары</p> <p align="center">«Кімнің шары алысқа ұшады?»</p> <p>Мақсаты: Дөңгелек жақ бұлшық етін дамыту, тыныш тұрған еріндер кезінде мұрынмен дұрыс тыныс алуын жаттықтыру.</p> <p>Көрнекіліктер: үстел, екі дөңгелек шар(әртүрлі түстен), екі текше (немесе түйме) шардың түстерімен сәйкес лента</p> <p>Барысы: Балалар жұпқа бөлінеді. Әр балаға шар</p>	<p align="center">Таза ауада ойын жаттығулары</p> <p align="center">қимылды ойын:</p> <p align="center">«Жіп айналады»</p> <p>Мақсаты: балалар бірлесіп жұмыс істеуді біледі.</p> <p>Ойын барысы: Балаларға тәрбиеші жіпті көрсетіп, оның қалай оралатынын көрсетеді. Балаларға осыны бейнелеуді ұсынады. Барлығы қолдарынан ұстап, бірінші тұрған бала жіптің рөлін атқарады. Ол бөлменің ортасында тұрып екінші баланың қолынан ұстайды, ал ол үшіншісін ұстайды. Содан</p>	<p align="center">Табиғат аясында өзін-өзі ұстау ережелерімен таныстыру.</p> <p>1. Орман, тоғай ішінде қатты айғайлауға, шулауға болмайды. Аңдар мен құстарды үркітіп аламыз.</p> <p>2. Бұта мен ағаш бұтақтарын сындыруға болмайды.</p> <p>3. Гүлдерді жұлтуға болмайды. Қызыл жасыл гүлдерге сүйсіне</p>	<p align="center">Қызығушылықты ояту. Жұмбақ жасыру.</p> <p>Өсіп тұрған бұл не? Жаз болса жайнап, Саясында ән салып. Құстар жүрген сайрап, Салқын түссе-шеіліп, Қалады өзі жайрап. (ағаш)</p> <p align="center">1. Ой қозғау</p> <p>Жазғы ағаштар келбеті туралы түсінік беру.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Сұрақ – жауап. - Қандай ағаш түрлерін білесіңдер? - Атау. - Ағаштардың бізге қандай пайдасы бар? - Қазір ағаштар қандай? 	<p align="center">Дид ойын: «Қуыршақты киіндір»</p> <p>Мақсаты: Қуыршақтың жетіспейтін киім-кешегін қиып жасауды біледі.</p> <p>Ресурстар: Конверт ішінде қатырма қағаздан қиылған қуыршақ бейнесі, ұл және қыз баланың киімдерінің 2 түрі.</p> <p>Жүргізілу барысы: Тәрбиеші әр балаға конверт үлестіріп береді. Балалар конвертті ашып қуыршақ арналған киімдерді атын атап, ретімен киіндіреді.</p> <p align="center">Қимылды ойын: «Алман</p>

	беріледі. Үстел үстіне лента қойылады және оның үстіне шарларды қояды. Балалар жүргізушінің бұйрығы бойынша мұрын арқылы тыныс алып, шарды үрлеуі тиіс. Шарды үрген кезде жеткен жеріне лента түсіне сәйкес текше немесе түйме қойылады. Кімнің шары үш мүмкіндікте ең ұзақ жылжыса сол жеңімпаз болады.	жіп пайда болады. Тәрбиеші соңғы баланың қолынан ұстап, бірінші балаға қарай жіпке ұқсап айналады. Балалар «Жіп-жіп айналады!»- дейді. Сонан кейін жіп тарқатылғандай болып, балалар қолдарын жібермей кейін жүреді. Ойын 3-4 рет қайталанады. Керекті құралдар: жіп.	қарау керек. 4. Алау жағуға болмайды. Өрт шығу қаупі бар. 5. Балық аулап, оны үйге алып қайтуға болмайды, сонымен қатар, көбелек, құс олардың балапандарын аулауға болмайды. Жануарлардың балаларына тиісуге болмайды. Олар қорғансыз екенін естен шығармауға болмайды. 6. Орман, тоғай ішінде қоқыстарды тастама. Жануарлар темір банкі, сынған құмыраларды басып, аяқтарын жарақаттайды. 7. Жәндіктерді аяғыңмен басып жаншыма, таптама.	-Неліктен? 2. Үлгіні талдау. - Қай мезгілдің ағашы? -Түсі қандай? Неліктен жазғы ағаштар әдемі? 3. Жұмыс жасауда сурет дәстүрден тыс әдіс-тәсілін түсіндіру, көрсету. Қырыққабат жапырағына бояуды губкамен жағу. Бояу жағылған жапырақты қағаз бетіне бастыру. Балалардың өз бетінше жұмыс жасауы. Қадағалау, көмектесу. Дид ойын «Біздің көрме» балалардың жұмысын қортындылау. Балаларды мадақтау.	жұл» Ойын мақсаты: балаларды секіруге үйрету. Ойын барысы: Тәрбиеші алма ағашы болып тұрады, оның екі қолында алма немесе шар ұстап тұрады. Қолдарын баланың басына дейін созу- бұл желден қозғалған бұтақтар. Бала алманы үзіп алуын ұсынады.
Баламен жеке жұмыс	Әдемі шарлар Бастыру әдісі арқылы төрт түсті шарды бір параққа түсіру. Монотопия Губка қолдану	«Балапан» Белгілі аймақтарға желім жапсыру, сол жерге көптеп күріш салу, күрішті абайлап бояу және мақта таяқшаларымен бейнені түрлендіру. Күрішпен немесе мақта таяқшалармен сурет салу.	Көбелек Балалардың табиғат әлемінің әдемілігіне қызығушылығын арттыру. Бояулардың әртүрлі түстерін араластырып, қағаздың ортасына көбелек бейнесін келтіре жағу, екінші бетін жауып, алақанмен сипау. Монотопия Симметриялық салу	Жазғы пейзаж Үрлеу әдісі арқылы жазғы табиғатты бере білу. Пейзаж тақырыбын балаға түсіндіру. Бояулардың араласуы Сия тамшысы графикасы- (кляксография)	«Адамға қолшатыр не үшін керек» Саусақтардың ұсақ моторикасын дамыту, визуалды-моторлы үйлестіру. Қолшатырды безендіру Палитра әдісі-саусақпен
Серуенге дайындық	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.				
Серуен	Таза ауада шынықтыру шаралары. Көк шөпте жалаң аяқ жүру. Қимылды ойын: «Шар жарылды» Мақсаты: Мұрын арқылы тыныс алуын жақсарту, демнің дұрыс шығуын қадағалау. Еріннің дұрыс ырғақты	Таза ауада шынықтыру шаралары: Құмда жалаң аяқ жүру Қимылды ойын: «Кім шапшаң?» Мақсаты: балаларды	Таза ауада шынықтыру шаралары «Күн біздің досымыз» Қыздырыну Қимылды ойын: «Ақ қоян» Мақсаты: балаларды ептілікке, жылдадыққа, ұйымшылдыққа	Таза ауада шынықтыру шаралары. «Су біздің досымыз» Қимылды ойын: «Жер, су, ауа»	Таза ауада шынықтыру шаралары: Жалаң аяқ шөппен жүру Қимылды ойын: «Торғайлар мен автомобиль»

	беттесуін дамыту.	шапшаңдыққа, тез қимылдауға тәрбиелеу.	тәрбиелеу.	Мақсаты: балалардың ойлау қабілетін жетілдіру.	Мақсаты: балаларды жылдамдыққа, шапшаңдыққа үйрету.
<p align="center">Эстафеталық жарыстар «Секіртпелі жолдар» Мақсаты: Балаларды белгі бойынша алға жылжуға, тізені бүгіп аяқ ұшын көтеріп секіруге үйрету, нақтылық пен шыдамдылық танытуға дағдыландыру. Барысы: Балалар бір дөңнен екінші дөңге секіреді. Іздерді басып, қолдары белде болады</p> <p align="center">«Торайды тамақтандыр» Мақсаты: Балаларды жылдамдыққа үйретіп, дәл тигізуге дағдыландыру.</p>					
Балалардың үйге қайтуы	Ата –аналармен балалардың тазалығы жөнінде әңгімелесу	Ата-анаға балаларының балабақшадағы достарымен қарым –қатынасы туралы әңгімелесу.	Ата-аналарға сауалнама тарату. Психолог кеңесі (жеке балаларға)	Кеңес: Бала өміріндегі ертегінің маңызы.	Ата –аналарға: Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру

Жазғы сауықтыру кешеніне арналған тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы 1- апта

Білім беру ұйымы (балабақша/шағын орталық, мектепалды сыныбы)

Топ: Орта топ.

Балалардың жасы: 3 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 31.07 – 04.08.2023ж

Күн тәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Тәрбиешімен балаларды қабылдау. Дене қызуын өлшеу және тазалығын тексеру Жеке бас гигиенасын қарау. Жағымды жағдай орнату. Денешынықтыру сабағына қатысып балалардың жағдайын бақылауда ұстау. Серуен уақытында топтың квари қосу				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, Үстел үсті ойындары. Бейнелеу әрекеті, кітап тарқарау және тағы басқа әрекеттер)	Шынықсаң шымыр боласың, Сауығып айдай толасың. Спортты серік ете біл, Жақсы азамат боласың. Қимылды ойын: «Күн мен түн» Ойын мақсаты: балаларды әртүрлі қимыл-қозғалысын үйрету. Ептілікке, шапшаңдыққа, төзімділікке тәрбиелеу	Салауатты өмір салтын сақтаймыз, Жаттығудан ешқашан да қашпаймыз Қимылды ойын: «Қарлығаш» Ойын мақсаты: балалардың бойындағы зейінділік сезімталдық, ұйымшылдық, ептілік сияқты қабілеттерін дамыту.	Спорт – көркі өмірдің, Спорт - досың, серігің. Жаттықсаң шымыр боларсың, Шынығып, өсіп, толарсың, Қимылды ойын: «Кім түсіреді?» Ойын мақсаты : балаларды ептілікке, дәлдікке, доппен ойнай білуге үйрету.	Ойнайық, ойнайық та ойлайық! Қатардан артта қалып қоймайық, Белсенді болайық ортада, Уақытты тектен - тек жоймайық! Қимылды ойын: «Алға жылдам жүр, тек жүгірме» Ойынның мақсаты: Өкпені тыныс алуын, жалпы дене қимылын, ептілігін дамыту	Шымыр, сергек денеміз, Спорт сүйер өренбіз! Біз биіктен самғаймыз, Қарсыластан қалмаймыз. Қимылды ойын: «Поезд» Ойынның мақсаты: тыныс алуын жақсартып, ұжымда әрекет жасауға, дыбысқа жасауға беруіне дағдыландыру.
Таңертеңгі гимнастика	Тамыз айының 1- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын дамыту. Баланы салауатты өмір салтына тәрбиелеу				
Таңғы ас	Сауықтыру шаралары: Ауызды жуу, жылы сумен шаю. Ас мәзіріне отыру. Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру. Тамақ үстінде жан жағына алаңдамауды, бір – біріне кедергі келтірмеуді үйрету. Рахмет айтуға тәрбиелеу.				
Ойындар, ҰОҚ дайындық	ҰІӘ өтілу барысына қажет құралдарды, көрнекіліктерді реттеу.. Балаларды ұоқ-не сұрақтар қоя отырып дайындау, балалармен өзара әңгіме жүргізу.				
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	Ой қозғау Дид ойын: «Бұл не?» Шарты: Глобусты үстел үстіне қойып, не екенін сұрау. -Глобустың пішіні қандай? -Глобустан қандай түстерді көріп тұрсыңдар? Ол түстер нені белгілейді? -Біздің жерімізде құрғақ жер көп пе, су көп пе? Жер ғаламшары туралы түсінік беру. Жер бетіндегі ауа, су, жарық болғандықтан, онда адамдар, құстар, жануарлар тіршілік етеді. Дид ойын: «Табиғатты аялайық»	Таза ауада өткізу. Дид ойын: «Табиғат әлемі» Шарты: Әрбір кестеде суретті жасауға қажеттінің бәрі бар: ватман қағазы, қоңыр және көк жолақтар, күн, ағаш, гүлдер және адам. Мұның бәрін ватман қағазына әдемі етіп жапсыру керек осыдан «Табиғат» суреті шығады. Ой қозғау. Табиғат нешеге бөлінеді? Тірі табиғатқа нелер жатады? Өлі табиғатқа нелер жатады? Табиғатты қорғау деген не? Психологиялық тренинг: «Жаңбыр жсауызу» Саусақ жаттығуларын орындау -Балалар, мына өсімдіктерді	Ғажайып сәт. Хат келу. Сәлеметсізбе, құрметті балалар! Мен ақ қайыңмын. Мен сендерге жазда көлеңкемен сая болатын едім. Кәзіргі кезде менің қалым нашарлап бара жатыр маған адамдар көңіл бөліп қарамайды. Менің бұтақтарым сынып, сусыз құрап бара жатырмын. Мен сендерден сұрайтыным маған көмек беріңдерші. Сәлеммен Ақ қайың Табиғат аясына саяхатқа шығу	Ой қозғау. Балалар бізге күн, су, ауа керек па? - Ия, күн, су, ауа бізге керек. - Осының барлығын бір сөзбен айтқанда не дейміз? - Табиғат - Табиғат екіге бөлінеді: Өлі табиғат және тірі табиғат болып. - Қане бәріміз қайталайық. - Өлі табиғат және тірі табиғат. - Өлі табиғатқа: су, ауа, жер күн, бұлт, құм, жаңбыр жатады. - Ал тірі табиғатқа: адамдар, құстар, өсімдіктер, гүлдер,	Қызығушылықты ояту. Жұмбақ жасыру Дәміде жоқ, түсі жоқ, Пайдаланбас кісі жоқ. СУ Ой дамыту -Су туралы түсінік беру. -Сұрақ-жауап. --Су қандай зат? -Оның қандай пайдасы бар? -Судың қасиеттері қандай? - Адамдар суды не үшін пайдаланады? (ішеді, жуынады) - Суды адамдардан басқа тағы нелер пайдаланады (жануарлар, өсімдіктер) -Су аға ма? Неліктен? Өйткені ол сұйық..

	<p>Әр бала тірі табиғат түрлерін А3 форматқа жаспырып, табиғат көрінісін бейнелей отырып әңгімелейді. Жасыл шөпті жұлға болмайды, ол біздің жерімізге көрік береді.</p> <p>Ағашты кесуге болмайды, ол бізге таза ауа береді.</p> <p>Суды ластауға болмайды, сусыз өмір жоқ.</p> <p>Гүлді жұлға болмайды, гүлді аялау керек.</p> <p>Көбелекті өлтірмеңдер, ол — әдемілік белгісі.</p> <p>Құсты атуға болмайды, құс — адамның досы.</p> <p>Аңдарды қорғауымыз керек, олар біздің байлығымыз.</p> <p>Табиғатты қорғау деген не?</p> <p>-Табиғатты сүйе білу деген не?</p> <p>Біз Отанымызды, табиғатымызды қорғау үшін шыныққан шымыр, білімді болуымыз керек.</p> <p>Қазірден бастап шынығып жүру керекпіз.</p> <p>Дене шынықтыру</p> <p>Кіріспе бөлім</p> <p>Сапқа тұру, әр түрлі бағытта жүру, тәрбиешінің белгісі бойынша шашыраңқы жүгіру жай жүруге ауыса отырып, өз орындарына тұруды біледі.</p> <p>Негізгі бөлім</p> <p>Жалпы даму жаттығулары доппен.</p> <p>1.Аяқты алысқа қою, доп төменде, допты алға созу, жоғары көтеру, түсіру. бастап-қы қалып.4-5 рет.</p> <p>2.Допты екі қолмен алға ұстау. Отырып тұру.</p> <p>3.Допты екі қолмен ұстау.</p>	<p>қараңдар! Жаңағы жасаған жаңбырдан кейін өсімдіктер құлпырып кетіпті. Неліктен?</p> <p>Сондықтан балалар бүгін сендермен біз ғалымдар боламыз.</p> <p>Ал ғалымдар деген кім?</p> <p>(балалардың жауабы)</p> <p>№ 1 зерттеу.</p> <p>Өсімдіктер қалай тыныс алады?</p> <p>Мақсаты: өсімдіктің барлық мүшелері тыныс алуға қатысатынын анықтау.</p> <p>Ресурстар: ыдыс мөлдір су, ұзын сабақты жапырақ, коктейль түтігі, ұлғайтқыш әйнек</p> <p>Эксперимент барысы:</p> <p>Біз ауа жапырақтары арқылы өсімдікке өтетіндігін анықтаймыз. Ауаны қалай анықтаймыз? үлкейткіш шыны арқылы сабақтың кесілген жерін тексеріп (тесіктер бар), сабақты суға батырыңыз (сабақтан көпіршіктердің шығуын қадағалау).</p> <p>№ 2 зерттеу.</p> <p>«Күн өсімдікке қалай әсер етеді»</p> <p>Мақсаты: Өсімдіктердің өсуіне күн сәулесінің қажеттілігін анықтау.</p> <p>Күн өсімдікке қалай әсер етеді.</p> <p>Барысы: 1) Пиязды ыдысқа отырғызу. Күнге, қалпақ астына және көлеңкеге қою. Өсімдіктерде не өзгереді?</p> <p>2) Өсімдіктен қалпақты алу. Пияз қандай?</p> <p>Неліктен ашық түсті? Оны күнге қойып бақылау, пияз бірнеше күннен кейін жасылға айналады.</p> <p>3) Көлеңкедегі пияз күн тұрған жаққа қарай созылады. Неліктен?</p> <p>Қорытынды: Өсімдіктер өсіп, жасыл түстерін сақтау үшін күн сәулесі қажет, өйткені күн сәулесі өсімдіктерге жасыл түс береді және қоректік заттардың қалыптастырады.</p>	<p>1-аялдама</p> <p>Тыныштық сәті:</p> <p>Табиғат құбылыстарын ың дыбыстарын тыңда у.</p> <p>2-аялдама . Ой қозғау.</p> <p>Тәрбиеші: Балалар не ес тідіңдер?</p> <p>Ненің дыбысы деп ойлай сыңдар?</p> <p>Табиғат дегеніміз не?</p> <p>Табиғат –бізді қоршаған орта,ауа,күн мен жер және су, орман мен жану арлар.</p> <p>-Табиғат нешеге бөлінеді?</p> <p>-Тірі табиғатқа не жатады?</p> <p>-Өлі табиғатқа не жатады?</p> <p>3-аялдама. Ой дамыту</p> <p>-Тірі табиғаттың адамға қандай пайдасы бар?</p> <p>-Өлі табиғаттың адамға қандай пайдасы Бар?</p> <p>4-аялдама. Аққайың</p> <p>-Саламатсызба ақ қайың!</p> <p>Біз сіздің жіберген хатыңызды алып сізге көмек берейін деп келдік.</p> <p>Ақ қайың: Амансыңдар ма бүлдіршіндерім менің бұтақтарымды қатты жел соғып сындырып тамырымды кептіріп кетті. Маған су құйып, бұтақтарыма көмектесіңдерші.</p> <p>Дид ойын: «Аққайың су ішеді»</p> <p>Шарты: Ағаштарды суару.</p> <p>Ақ қайың рахметін айтады.</p> <p>Балабақшаға қайту.</p>	<p>жан - жануарлар, балықтар жатады.</p> <p>Дид ойын: «Кім тапқыр?»</p> <p>Жұмбақ</p> <p>Аспан мүстес сұйық, Әркім ішер құйып. (су)</p> <p>(Осы сәтте аудио арқылы жаңбырдың тамшысының тырсылы естіледі).</p> <p>- Балалар, тыңдаңдаршы, бір нәрсе тырсылдайтын сияқты. (Балалар таңырқай қарап, тыңдайды.)</p> <p>Ғажайып сәт</p> <p>- Бізге қонаққа Тамшы келіпті.</p> <p>- Қане, балалар, қонақпен сәлемдесейік.</p> <p>Тамшы: Сәлем, достар!</p> <p>Балалар, мен сендермен достасқым келеді.</p> <p>- Тамшы, кел төрлет, біз бүгін су әлеміне зерттеу жасаймыз.</p> <p>- Өзіңнің кім екеніңді білгің келе ме?</p> <p>- Тамшы: Әрине білгім келеді.</p> <p>- Ендеше сен де мұқият тыңдап отыр.</p> <p>Ой дамыту</p> <p>- Көп тамшыдан су пайда болады. Су өмір бойы айналымда болады. Ол жаңбыр болып жерге түседі. Арық болып өзенді құрайды. Содан кейін қайтадан күн шуағымен бу болып аспанға көтеріліп, жер бетіне жаңбыр болып оралады.</p> <p>- Жер бетінде су көп болса да, барлығы бірдей ішуге жарамды бола бермейді. Су тұщы және тұзды (ащы) болады. Біз ішу үшін тұщы суды пайдаланамыз.</p> <p>Су - тіршілік көзі. Оны тамаққа пайдаланамыз, шөлімізді басамыз. Сонымен</p>	<p>Сергіту сәті.</p> <p>Ал балалар тұрайық, Мойнымызды бұрайық. Қолымызды созайық, Су ішінде қалықтап, Қане, жүзіп алайық, Оңға, солға бір қарап, Денемізді бұрайық</p> <p>Эксперименттік алаң</p> <p>«Судың қасиеттері»</p> <p>Мақсаты: Судың қасиеттерімен таныстыру (пішіні бар, иісі, дәмі, түсі жоқ).</p> <p>Қолданылатын материалдар: Әртүрлі пішіндегі бірнеше ыдыстар, су.</p> <p>Процесі: Әртүрлі пішіндегі мөлдір ыдыстарға су құйып, балаларға су ыдыстың пішінін қабылдай алатынын көрсету.</p> <p>Қорытынды: Судың пішіні жоқ және ол құйылып тұрған ыдыстың пішінін қабылдай алады.</p> <p>Қызығушылықты ояту.</p> <p>Балаларды топқа бөлу.</p> <p>Тәжірибе жасау</p> <p>1-топ. Сүт пен суға тәжірибе</p> <p>Қайсысы көрінетінін, қайсысы көрінбейті-нін бақылайды.</p> <p>"Су - мөлдір"</p> <p>2- топ. Суға қант пен тұз қосып тәжірибе.</p> <p>Суға қант пен тұз қосу және судың өзі дәмін татады.</p> <p>"Суда дәм жоқ"</p> <p>3-топ Бояулармен.</p> <p>Стакандағы суға әртүрлі субояу қосып, одан түс пайда болғанын бақылау.</p> <p>"Су - мүссіз"</p>
--	---	--	---	---	--

	<p>Еденге тигенше еңкею.. 4.Допты еденге қою. Допты айнала секіру, адымдап орнында жүру, қайта секіру. Қимыл - қозғалыс жаттығулары. 1. «Бірбағытпен гимнастикалық орындық үстінен түзу жүру»</p> <p>2.Обруч ішіне допты екі қолмен лақтыру. Құрлымдалған қимылды ойын: «Түрлі – түсті машиналар» Қортынды Сапқа тұру, әр түрлі бағытта жүру, ұзындық бойынша тұру. Сұрақ – жауап. Балаларды мадақтау.</p>	<p>№ 3 тәжірибе «Тамыр не үшін керек?» Мақсаты: Өсімдіктің тамыры суды сіңіретінін дәлелдеу; өсімдік тамырларының қызметін нақтылау; өсімдіктің құрылысы мен қызметі арасындағы байланысты орнату. Қолданылатын материалдар: Қазтамақтың немесе қынагүлдің кесіндісі, кесіндісіне арналған ойығы бар қақпақпен жабылған суы бар ыдыс. Процессі: Тамыры бар қынагүл немесе қазтамақтың кесінділеріне қарау, тамырдың өсімдікке не үшін қажет екенін (тамырлар өсімдіктерді жерге бекітеді), олар суды қабылдайды ма, соны анықтау. Тәжірибе жүргізу: өсімдікті мөлдір ыдысқа орналастыру, судың деңгейіне белгілеу, кесіндісіне арналған ойығы бар қақпақпен тығыз жабу. Бірнеше күннен кейін суға не болғанын анықтау. Қорытынды: Судың мөлшері азайды, себебі, өсімдіктің тамыры суды өзіне тартып алды.</p>	<p>Қортынды. «Таңдап алда, атын ата» дидактикалық ойыны Ғажайып дорбаның ішінен өлі және тірі табиғат бейнелерін таңдап алып,алған заттарыңның атын атап,қасиетін айту. Балаларды мадақтау. Дене шынықтыру Кіріспе бөлім Сапқа тұру, әр түрлі бағытта жүру, тәрбиешінің белгісі бойынша шашыраңқы жүгіру жай жүруге ауыса отырып, өз орындарына тұруды біледі. Негізгі бөлім Жалпы даму жаттығулары доппен. 1.Аяқты алысқа қою, доп төменде, допты алға созу, жоғары көтеру, түсіру. бастап-қы қалып.4-5 рет. 2.Допты екі қолмен алға ұстау. Отырып тұру. 3.Допты екі қолмен ұстау. Еденге тигенше еңкею.. 4.Допты еденге қою. Допты айнала секіру, адымдап орнында жүру, қайта секіру. Қимыл - қозғалыс жаттығулары. 1. «Бірбағытпен гимнастикалық орындық үстінен түзу жүру»</p> <p>2.Обруч ішіне допты екі қолмен лақтыру. Құрлымдалған қимылды ойын:</p>	<p>қатар егін суарамыз, өрт сөндіреміз. Жан - жануарлар, балықтар, құстар да сусыз өмір сүре алмайды. Дид ойын: «Кішкентай галымдар» Тәжірибе №1. «Тірі су» Мақсаты: Балаларды судың өмірлік қасиеттерімен таныстыру. Қолданылатын материалдар: Тез гүлдейтін ағаштардың жаңа кесілген бұтақтары, суы бар ыдыс. «Тірі су» белгісі. Процессі: Ыдысты алып, оған «Тірі су» белгісін жабыстыру. Балалармен бірге бұтақтарды бақылау. Осыдан кейін, бұтақтарды суға салып, ыдысты көрінетін жерге қою. Уақыт өткеннен кейін, олар тіріледі. Егер бұл теректің бұтақтары болса, олар тамырларын жаяды. Қорытынды: Судың маңызды қасиеттерінің бірі - барлық тіршілік иелеріне өмір сыйлау. Тамшы: Мен өзім туралы кереметтерді көрдім, мен достарыма айтып беремін. Сау болыңдар</p>	<p>4- топ. Су және ванилин Яғни: "Судың иісі жоқ" Қортынды Сұрақ-жауап Су қандай? Балалардың жауабы. Ө Тұрманжанов «Табиғатты аялайық» Сүйейік табиғатты, аялайық! Біз де онан жақсылықты аямайық! Анадай табиғаттың аясында Жадырап жас балаша дем алайық! Дид ойын: «Жалғасын тап» Жансыз табиғат - .... Жанды табиғат - .... Жанды табиғат жансыз табиғатсыз .... (тіршілік ете алмайды) Музыка Тақырыбы: Қайырлы таң Балалар музыка әуенімен залда қарсы алады. Әрбір атқан таңымыз арайлы, бәріміздің жүзіміз жарқын, көңілді, құстарымыз сайрап, гүлдеріміз жайнап тұрса, көктем күні қандай керемет! Ән үйрену: «Қайырлы таң» (Е. Өміров, А. Тойшанұлы). Ән сабырлы, шырқай салынады. Музыка жетекшісі әнді орындап, балалардан ән туралы сұрайды. «Шапақ», «рауан» деген сөздерге тоқталып, түсіндіру. Әнді бөліп-бөліп үйретіп, соңынан қосып айтқызу. Музыкалық аспапта ойнау: «Тұяқтас» аспабымен таныстыру. Ұрмалы аспаптың ойналу техникасын көрсету.</p>
--	---	---	---	--	--

			«Түрлі – түсті машиналар» Қортынды Сапқа тұру, әр түрлі бағытта жүру, ұзындық бойынша тұру. Сұрақ – жауап. Балаларды мадақтау.		«Сәулем - ай» әуеніне ырғақпен ұрып көрсету. Бірнеше балаларды шығарып, асатаяқ, тұяқтас, сылдырмақтармен әуенге ілесіп ойнау. Балалардың қалауы бойынша үйренген билерді қайталау. Қортынды Балаларды мадақтау.
Серуенге дайындық	Әңгіме жүргізу. Серуенге шыққанда қауіпсіздік ережелері туралы ескерту. Киіну: Серуенге шығу, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.				
Серуен:	Картотека №20 Күннің көзін бақылау.	Картотека №21 Темір жол бекетін бақылау.	Картотека №22 Ауа-райының өзгешелігін, ерекшелігін бақылау.	Картотека №23 Аулада жүрген күшікті бақылау.	Картотека №24 Телімдегі жәндіктерді (көбелек, қоңызіздеп тауып, бақыла)
Жаз серуен картотекасынан Эстафеталық ойындар «Кім жылдам» доппен кедергілер арасынан жүріп өту «Кім шапшаң» картоп отырғызу (кішкентай күрек, тырманы белгілі жерден алып, біржерден екінші жерге картоп отырғызу)					
Серуеннен оралу	Балаларға ойын киімдерін шешуді, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.				
Түскі ас	ӘҢГІМЕ ЖҮРГІЗУ. .Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүртінуді, сүлгілерін өз ұяшықтарына ілуді үйрету.. Ұқыпты тамақтану дағдыларына асты аздан алып ішуге, ас құралдарын дұрыс қолдануға тәрбиелеу. Үстелге дұрыс отырып,тамақтануға , нан қиқымын жерге түсірмей, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.				
Ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау.				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, шынықтыру шаралары.	Жаттығу кешені №6 Балалар тұрайық Көзімізді ашайық Қолымызды созып Шынығып бір алайық. Картотека қосымша тігілген	Жаттығу кешені №7 Балапандар тұрайық Көзімізді ашайық Жан-жаққа біз қарайық Бір күлімдеп алайық. Картотека қосымша тігілген	Жаттығу кешені №8 Ұйқыдан біз тұрамыз Көзімізді ашамыз Жан-жағымызға қарайық Төсектен біз тарайық Картотека қосымша тігілген	Жаттығу кешені №9 Ұйқыдан біз тұрайық Көзімізді ашайық Анда- мында созылып Тарқасайық, тұрайық Картотека қосымша тігілген	Жаттығу кешені №10 Көзімізді ашайық Аунап, қунап алайық , Самал жел бізге желпісін, Ұйқымызды ашайық Картотека қосымша тігілген
Бесін ас	Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үс телүсті ойындары. Бейнелеу әрекеті,	«Сиқырлы түстер» дидактикалық ойыны Мақсаты: ойын барысында балалардың назарын және түрлі түстер мен реңктерге қызығушылығын, табиғат сұлулығын қабылдағанда қуаныш сезімін дамыту. Материал: түрлі түсті карточкалар. Ойын барысы: балаларға	«Керемет орман» Ойынның мақсаты: балаларды өз қиялында олардың схемалық бейнелеуіне сүйене отырып, жағдай жасауға үйрету. Материал: бірдей қағаз парақтары, оған бірнеше ағаштар салынған және аяқталмаған, пішінделмеген кескіндер әр жерде орналасқан. Түрлі-түсті қарындаштар	«Көкөністер мен жемістер» Мақсаты: жемістер мен көкөністерді сипаттап айтуға үйрету. Олардың пайдасы туралы түсіндіру. Құрал-жабдықтары: Жемістер мен көкөністердің суреттері Ойынның барысы: Көкөністер мен жемістер суреттерін салатын қалташалар тақтаға ілінеді. Үстер үстінде суреттер аралас жатыр.	«Суретші» Мақсаты: Есте сақтау қабілетін дамыту Құрал-жабдықтары: Ақ парақ, қарындаш Жүргізілу барысы: Тәрбиеші балаларға кез-келген геометриялық бейнені салуды ұсынады. (төрбұрыш, үшбұрыш, шаршы)	«Қуыршақты киіндір» Мақсаты: Қуыршақтың жетіспейтін киім-кешегін қиып жасауды, ретімен киіндіруді үйрету. Ұқыптылыққа, әсемпаздыққа тәрбиелеу Құрал-жабдықтары: Конверт ішінде қатырма қағаздан қиылған қуыршақ бейнесі, ұл және

кітап тарқарау және тағы басқа әрекеттер)	түрлі-түсті квадраттармен карточкалар беру. Содан соң педагог бір сөз айтады, мысалы, қайың. Қара, ақ және жасыл төртбұрыштары бар балалар оларды өсіреді.	жиынтығы. Ойын барысы: ересек адам балаларға парақ таратып, гажайыптарға толы орман салуды ұсынады, содан кейін ол туралы әңгімелеп береді.	Шақырылған бала өзіне ұнаған жеміс немесе көкөністі танып алады да қалтаға салады. Қайда өсетіні, түсі, пішіні, дәмі туралы сипаттап айтады.	Салуға арналған бейненің санын бала өзі таңдайды. Тапсырманы орындап біткеннен кейін тәрбиеші балалардың суреттерін жинап алып, суретте не салынғанын, қанша екенін естеріне түсіруді сұрайды.	қыз баланың киімдерінің 2-3 түрі. Жүргізілу барысы: Тәрбиеші әр балаға конверт үлестіріп береді. Балалар конвертті ашып қуыриаққа арналған киімдерді атын атап, ретімен киіндіреді.
Баламен жеке жұмыс	Дид ойын: «Өзім және отбасым» Мақсаты: Отбасындағы қарым - қатынас мәдениеті туралы біледі, бақытты жанұяның қандай болу керектігін кеңінен түсінеді.	Дид ойын: «Құстар біздің досымыз» Мақсаты: Балалар құстар туралы білім түсініп, құстарға қамқорлықпен қарауды біледі.	Дид ойын: «Нан дастарханға қалай келеді?» Мақсаты: Бидайды қалай өсіру және одан нанды қалай жасау жөнінде түсіне отырып, диқаншылардың еңбегін құрметтеуді түсінеді.	Дид ойын: «Суретші қай жерде қателесті?» Мақсаты: Балалар суреттегі сәйкессіздікті таба отырып, өз ойын айта алады.	Дид ойын «Әдемі гүл» Ойынның мақсаты: Түстер туралы біледі. түстерді сәйкестендіре алады.
Серуенге дайындық	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.				
Серуен	Картотека №20 Күннің көзін бақылау.	Картотека №21 Темір жол бекетін бақылау.	Картотека №22 Ауа-райының өзгешелігін, ерекшелігін бақылау.	Картотека №23 Аулада жүрген күшікті бақылау.	Картотека №24 Телімдегі жәндіктерді (көбелек, қоңызіздеп тауып, бақылау)
<p align="center">Эстафеталық ойындар</p> <p align="center">1.Мергендер. Баскетбол торына доп лақтыру (баскетбол добын кедергілер арасынан бір қолмен алып жүріп, себетке салу).</p> <p align="center">2.«Жалауды тез жеткізу»</p> <p align="center">Шарты: Кеглиді айналып жүріп, жалаушаны 2 - балаға жеткізу</p>					
Балалардың үйге қайтуы	Ойын бұрышына жинақылық жасау. Дидактикалық ойын: «Неге керек?» Ата – анамен әңгіме. Баланы үйге шығарып салу.	Кітап бұрышын жинау. Дидактикалық ойын: «Неге керек?». «Кімді көрдің». Бала жайында ата – анамен әңгіме. Сау болыңыз.	Топ бөлмесіне жинақылық жасау. Дидактикалық ойын: «Орнын тауып бер» Мен үйге барамын.	Суретпен жұмыс. Өз ойларыңша әңгімелеу. Ата – анамен әңгіме. Баланы үйге шығарып салу.	Демалыс күндері жайлы әңгімелеу. Тазалық туралы ескерту. Сау болыңыз.

Жазғы сауықтыру кешіне арналған тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы 2- апта

Білім беру ұйымы (балабақша/шағын орталық, мектепалды сыныбы)

Топ: Орта топ.

Балалардың жасы: 3 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 07.08 – 11.08.2023ж

Күн тәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Балаларды қабылдау кезінде ата-анамен әңгімелесу арқылы баланың үйдегі көңіл-күйін, денсаулығын сұрау. Қабылдау кезінде тазалық шарларына мән беру. Ата-анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы				

Ата-аналармен әңгімелесу					
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары. Бейнелеу әрекеті, кітап тарқарау және тағы басқа әрекеттер)	Балалармен өсімдіктер туралы әңгіме жүргізу Қимылды ойын: «Тышқан мен қонжық» Мақсаты: Терең ырғақты дем алып шығаруға жаттықтыру, қимылдың дұрыстығын дамыту, омыртқа бұлшық етін дамыту.	Балалармен құстар туралы әңгіме жүргізу Қимылды ойын: «Жел» Мақсаты: қимылдардың үйлесімділігі, оң, сол, жоғары, төмен түсініктерін қалыптастыру. Терең ырғақты дем алуын дамыту.	Балалармен табиғат әлемі туралы әңгіме жүргізу. Қимылды ойын: «Поезд» Ойынның мақсаты: тыныс алуын жақсартып, ұжымда әрекет жасауға, дыбысқа жауап беруіне дағдыландыру	Балалармен денсаулық туралы әңгіме жүргізу Қимылды ойын: «Мысық пен тышқан» Мақсаты: балаларды ептілікке, шапшаңдыққа баулу.	Балаларға дәрумендердің пайдасы туралы әңгімелеу. Қимылды ойын: «Қолшатыр» Мақсаты: балаларды ептілікке, жылдамдыққа баулу, ойынға деген қызығушылықтарын арттыру.
Таңертеңгі гимнастика	Тамыз айының 2- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын дамыту. Баланы салауатты өмір салтына тәрбиелеу				
Таңғы ас	Тәтті тамақ жейміз. Рақмет аспаз дейміз. Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жегуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	ҰІӨ өтілу барысына қажет құралдарды, көрнекіліктерді реттеу. Балаларды ұоқ-не сұрақтар қоя отырып дайындау, балалармен өзара әңгіме жүргізу.				
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	Дид ойын: «Балық аулау» Шарты: Ойынға әр балықшыға 10 балық, 2 шелек, арқанның ұшында ілгегі бар 2 қармақ қажет. Әр командадан бір қатысушы шақырылады. Балықты аулау, шелекке салу. Кім көп ұстаса, сол жеңеді. Ой дамыту. Енді маған келіп, үстелде не бар екенін қараңдар. Үстел үстінде балықтардың суреттері бар. Біз оларды мекендеу орындарына қарай бөлейік. Ол үшін кім қай балықты таңдағысы келетініне байланысты үш топқа бөлінеді.	Ертегілер еліне саяхат Алтын балық ертегісін түсіндіру. Тосын сәт. Хат келу, оқу. Құрметті балалар мен алтын балықпын маған тез арада көмек керек. Байқаусызда теңізге құлап, үйіне аквариумына дейін өздігінен жүзе алмайтын алтын балық бізден көмек сұрайды. Біз оған көмектесуге тырысуымыз керек. Ой қозғау. Балалар, біз су патшалығына саяхатқа барамыз ба? Сендер ертегіні тыңдадыңдар, онда алтын балық тілекті орындайды, бірақ біздің саяхатымызда біз керісінше	Ой қозғау. - Балалар, саяхатқа шығып әлемді шарлаған ұнай ма? Саяхатты хабарлау. - Олай болса бәріміз кемеге отырып теңізге саяхатқа шығуға дайындалайық. Мен кеме капитаны боламын, ал сендер зерттеуші боласыңдар. Қане, өз орындарыңа жайғасыңдар. Ал балалар көңілімізді көтеріп ән салып барайық. Алыс – алыс елдерге, Орман, тоғай көлдерге Саяхаттап барамыз Теңіз түбін көруге - Балалар қараңдаршы! Белгісіз аралға келіппіз, жан-жағымызға қарайықшы, аралды толқыған су қоршап	Қызығушылықты ояту Дид ойын: «Кім тапқыр?» Жұмбақ шешу 1. Жер бетінде бір шықпас, Су түбінде тұншықпас Сөйлемейді, үндемейді. Пісірсе оны кім жемейді. (Балық) 2. Аузы бар, тілі жоқ, Терісі бар, жүні жоқ. Қанаты бар ұшпайды, Су астында қыстайды. (Балық) Ой дамыту АКТ технологиясымен жұмыс - Балықтар тек суда ғана тіршілік етеді, сондықтан олардың дене пішіні мекен ететін орны мен тіршілік жағдайларына байланысты	Таңғажайып сәт Беседкадан сандықша тауып алу. - Бұл негізгі сандықша екен, ішінде не бар, ашып көрейік. Қараңдар, балалар, сандықта кітап бар екен. Кітаптың іші толы жұмбақтар жауабын тауып көреміз бе? Миға шабуыл Жұмбақты шешу: 1. Суда өседі, өнеді, Сыртқа шықса өледі. (балық) 2. Өзі алып кемедей, Дауылдан ықпайды. Су малып телегей, Мұхиттан шықпайды. (кит) 3. Асты тас, үсті тас, Ортасында жанды бас. (тасбақа)

	<p>Қандай балық суреттерін таңдадыңыз? Оларды атау.</p> <p>1 топ. Теңізде өмір сүретін балықты таңдаған Олар не теңізшіі.</p> <p>2 топ Тұщы суда өмір сүретін балықты таңдады. Олар не тұщы су.</p> <p>3-топ Аквариумда өмір сүретін балықтарды таңдады. Олар аквариумдар.</p> <p>Балалар, мен сендерге дайындаған мына балықтарды өз мекеніне жапсыру керек.</p> <p>Бақылау.</p> <p>Дид ойын: «Жақсы – жаман» ойыны (ТРИЗ)</p> <p>Шарты: Жақсылап ойланып, балықтың несі жақсы, несі жаман екенін айту керек.</p> <p>-Балықты жеген дұрыс.</p> <p>-Аквариум балықтарын тамашалау жақсы.</p> <p>-Балық аулау балықшыларға рахат әкеледі.</p> <p>- Балық майы өте пайдалы.</p> <p>-Аквариумдағы суды жиі ауыстыруға тура келеді.</p> <p>- Балықтың иісі жағымды емес.</p> <p>- Балықтың сүйектері көп, тамақ ішкенде сүйекті жұтуға болмайды.</p> <p>-Балық қымбат.</p> <p>Ой қозғау.</p> <p>Тәрбиеші: Балалар, бүгін біз балықтар туралы көп әңгімелестік, олардың қалай және немен тыныс алатынын білдік. Ал енді сізге ең ұнайтын балықтың сәнін салайық. Дид ойын: «Балықты әсемде»</p>	<p>басқа алтын балыққа көмектесеміз.</p> <p>- Біздің балықтардың үйіне жүзіп келуіне көмектесетін бірнеше тапсырмаларды орындауымыз керек.</p> <p>1- тапсырма: Дид ойын: «Не қайда тұрады?»</p> <p>Шарты: : Балық бейнеленген суреттерге қарап, теңіз, өзен, аквариум, балалар суреттерді дұрыс орналастырып, өз мекеніне жапсыру керек.</p> <p>Тәрбиеші: Жарайсыңдар балалар, тапсырманы орындадық, осы уақытта сіздердің көмектеріңізбен алтын балық аквариумға дұрыс жол тауып, өз үйіне қарай жүзіп келеді.</p> <p>-Бірақ балыққа өз үйіне кіргенше көмектесу үшін мына тапсырманы орындауымыз керек.</p> <p>Қазір біз ойын ойнаймыз, Дид ойын: «Балық туралы не білеміз» деп аталады.</p> <p>-Балықтар қайда мекендейді? (аквариумда, тоғанда, өзенде, көлде, теңізде)</p> <p>Балықтың денесі немен жабылған? (қабыршақпен)</p> <p>Балықтар суда қалай қозғалады? (қанаттар мен құйрықты пайдалану арқылы)</p> <p>Балықтар немен тыныс алады? (желбезекпен)</p> <p>Теңізде тіршілік ететін балықтар қалай аталады? (теңіз балықтары)</p> <p>Тұщы суда тіршілік ететін балықтар қалай аталады? (тұщы су)</p> <p>Аквариумда тіршілік ететін</p>	<p>жатыр, енді осы аралға түсіп көрейік.</p> <p>Қызығушылықты ояту.</p> <p>Бәріміз көзімізді жұмып, теңіздің түбіне түсіп, көз алдымызға теңіз түбін елестетіп көрейік.</p> <p>- Балалар, қараңдаршы, мынау кай теңіз жануары?</p> <p>- Ия, дельфиндер (суреттер) кейде тұмсығымен соғып, акуланы да өлтіріп қоятын кездері болады. Акуланың өзі де дельфиннен қорқатын сәттері жиі кездеседі.</p> <p>- Делфин туралы не білесіңдер?</p> <p>- Дельфин эмоцияға толы көңілді, әзілкеш, топтасып өмір сүретін тіршілік иесі және өте ақылды, адамдардың досы.</p> <p>- Акуланың түрлері өте көп. Барлық теңіздер мен мұхиттарда кең тараған, оның көру қабілеті жақсы жетілмеген, ал иіс сезу қабілеті өте жақсы.</p> <p>- Мынау теңізді мекендейтін қай жәндік?</p> <p>- Балалар сегізаяқ су астында баяу қозғалады.</p> <p>- Су астында тағы да көптеген жәндіктер кездеседі - теңіз тасбақасы, теңіз аты, медуза, теңіз шаяны. Олар туралы келесі жолы танысамыз.</p> <p>- Ал, балалар, сендер шаршаған шығарсыңдар, бойларымызды сергітіп, жаттығу жасап алайық.</p> <p>Сергіту сәті:</p> <p>Балық жүзді таза суда, Бір керіліп, бір жиырылып. Жүзіп, жүзіп шаршағанда, Тығылады тасты құмға. Саяхаттан оралу.</p>	<p>алуан түрлі болып келеді.</p> <p>Балықтың пайдасы?</p> <p>-Балықтың мойынан қажетті бірнеше түрлі дәрумендер алынады.</p> <p>-Қабыршағынан інжу жасалады.</p> <p>-Мойынан ыстыққа төзімді бояулар дайындалады.</p> <p>-Акула терісінен егеу дайындалады.</p> <p>-Акула бауырынан дәрі жасалады.</p> <p>-Балықты қолдану арқылы бауыр ауруларының алдын алуға болады.</p> <p>Аквариумдағы балық күтімі.</p> <p>Аквариумды күн сайын ұқыпты түрде күту керек, Алдымен аквариумға су құямыз, сосын түбіне құм себеміз. Енді аквариум өсімдіктерін отырғызу.</p> <p>Саусағымызбен ұңгір қазып алып, оған өсімдіктің тамырын бекітеміз.</p> <p>Балықтарға ыңғай-лы мекен қалыптастыру үшін, аквариумға балықтарды жібе-реміз. Күн сайын аквариумға назар салып қараған дұрыс. Балықтар теңселмей бірқалып-ты жүзеді, денесінде ешбір дақ болмайды. Тамақты таңертең және кешке берген дұрыс.</p> <p>Сергіту сәті: Әуенмен « Балықтар» биін билейді.</p> <p>Күтім түрлері</p> <p>Кезеңдік күтім:</p> <p>Аквариумдағы өсімдіктерді күтіп, суды ауыстырып отыру кезеңдік күтімге жатады.</p> <p>Мерзімдік күтім: Көктем</p>	<p>4. Адамдардың досы, Сүйкімді де өзі.</p> <p>Балыққа өзі жатпайды, Бірақ сумен ойнайды. (дельфин)</p> <p>Проблемалық сұрақ.</p> <p>Балықтар қайда өмір сүреді? Егер балықты ұстап алып құмға тастасақ не болады? Неге? Жауаптар.</p> <p>- Балалар, ластанған суда тіршілік болады ма?</p> <p>- Неге?</p> <p>- Сен қалай ойлайсыңдар? – Егер балықтар сөйлей алса, бізге не айтады екен?</p> <p>- Суды ластанғандаршы.</p> <p>- Суға қоқыс тастамаңдаршы.</p> <p>- Машиналарды келіп судың жағасына жумаңдаршы.</p> <p>- Ау-қармақ дегенді бейберекет сала бермеңдерші.</p> <p>- Бізге жиі қамқор болыңдаршы</p> <p>- Табиғатты үнемі аялап күтіңіздерші –деп бізге өтініш жасар еді.</p> <p>Сондықтан біз табиғатты қорғау керекпіз.</p> <p>Жарайсыңдар балалар!</p> <p>Қортынды</p> <p>Балаларды мадақтау.</p> <p>Музыка</p> <p>Тақырыбы: «Ғажайып құстар дауысы»</p> <p>Музыка тыңдау: Балаларды музыка тыңдауға шақырады. Табиғат бояуларын сезінетіндей құстардың дауысын, сайрауын тыңдатады.</p> <p>Ересек құстардың дыбысы жуан болатынын, ал</p>
--	--	---	--	--	---

	<p>Шарты: Дененің пішініне, құйрығына, қанаттарына назар аудару. Олар бір-бірінен мүлде ерекшеленеді және біз мұны өз жұмысыңызда көрсетуіміз керекпіз.</p> <p>Қортынды: Достарыңа балық туралы қандай жаңа және қызықты нәрселер айта аласыңдар? Балаларды мадақтау. Денешынықтыру /жалаушамен, әуенмен/ Кіріспе бөлімі: Бекіту Бірінің артынан бірі сапқа тұру. Шеңбер бойымен денені тік ұстап жүгіру. шеңберге тұрарда себеттен екі жалауша алу. Қолдарын созып, арақашықтықты сақтау.</p> <p>Негізгі бөлім: Жалпы даму жаттығулары Б.қ.: «Желбірейді жалау» 1. Аяқтары иық мөлшерінде. Жалаушаны жоғары созып ұстайды. Жалаушаны және басты оң – сол жаққа қисайту. 4 р Б.қ.: «Әткеншек» 2. Аяқтары ашақ қойылған, жалаушалар төменде. Жалаушаларды артқа-алдыға қарай сермеу. /5 рет/ Б.қ.: «Кім жылдам» 3. Аяқтарын ашық қою, отыру жалаушаны алға созу, тұру жоғары көтеру. Б. қ.: «Жұлдызша» 4. Аяқты бірге, денені тік ұстау. Жалауша белде. Орнында секіріп аяқты және жалаушаны жанға</p>	<p>балықтар қалай аталады? (аквариум) Балықтың жануарлардан қандай айырмашылығы бар? (жерде қозғала алмайды, табандары жоқ) - Адамдар балықты қалай ұстайды? (торлармен, қармақпен) Балық аулайтын адамды қалай атайды? (балықшы) Тәрбиеші: сендер балық туралы көп білесіңдер, жақсы жұмыс жасадыңдар, алтын балық үйіне жақынырақ жүзіп кетті. Сергіту сәті. Музыкамен балалар, сендерге тағы бір тапсырма бар. Дид ойын: «Суретті жина» Шарты: бөлінген суреттерді құрастыру керек. - Жарайсыңдар, барлығы орындады, алтын балық біздің көмегіміз үшін өте риза, бірақ біз саяхатымыздағы соңғы тапсырманы орындауымыз керек. Біз сендермен шағын тәжірибе жасаймыз. Дид ойын: «Алтын балық» Шарты: Бояулардың көмегімен ақ балықты «алтынға» айналдыру. Практикалық жұмыс. Балалар сызбалары бар парақтарды түсті сұға түсіреді, педагог балалардың мұқият жұмыс істеуі үшін бақылайды. Қажет болған жағдайда жеке көмек көрсету. Тәрбиеші: бүгін біз жақсы жұмыс жасап, алтын балыққа көмектестік.</p>	<p>Қортынды - Саяхатымыз ұнады ма? -Балықтар қайда мекендейді? -Балықтар неше топқа бөлінеді? -Балықтардың қандай пайдасы бар? Балаларды мадақтау.</p> <p>Денешынықтыру /жалаушамен, әуенмен/ Кіріспе бөлімі: Бекіту Бірінің артынан бірі сапқа тұру. Шеңбер бойымен денені тік ұстап жүгіру. шеңберге тұрарда себеттен екі жалауша алу. Қолдарын созып, арақашықтықты сақтау. Негізгі бөлім: Жалпы даму жаттығулары Б.қ.: «Желбірейді жалау» 1. Аяқтары иық мөлшерінде. Жалаушаны жоғары созып ұстайды. Жалаушаны және басты оң – сол жаққа қисайту. 4 р Б.қ.: «Әткеншек» 2. Аяқтары ашақ қойылған, жалаушалар төменде. Жалаушаларды артқа- алдыға қарай сермеу. /5 рет/ Б.қ.: «Кім жылдам» 3. Аяқтарын ашық қою, отыру жалаушаны алға созу, тұру жоғары көтеру. Б. қ.: «Жұлдызша» 4. Аяқты бірге, денені тік ұстау. Жалауша белде. Орнында секіріп аяқты және жалаушаны жанға созу Б.қ.: «Көңілді жалауша» 5. Аяқтарын ашақ қою, жалаушалар жоғары көтеріп, секіру. Тыныс алу жаттығулары: «Үйшік» - тік тұрып, аяқты</p>	<p>мен күзде жасалуы. Көктемде жарық бергіш құрал мен жылытқыш құралдың күшін төмендетіп, құралдарды жууы тазалап, ескі өсімдіктерді жоямыз. Ал күзде аквариумды қысқы тәртіпке ауыстырамыз. Балықтардың көбеюі: Балықтар уылдырық арқылы көбейеді. Уылдырықты көп шашатын балықтар –сазан, шортан, көксерке. Балықтарды тағам ретінде пайдалану жолдары: балықтың пайдасы өте көп. Одан көптеген тамақ түрлерін жасауға болады. Қуырып жеуге , балық сорпасын пісіруге, салаттар жасауға болады. Кейбір балықтарды консерві түрінде де шығарады Қортынды Сұрақ-жауап Балаларды мадақтау.</p>	<p>балапанның дыбысы жіңішке болатыныне түсіндіреді. Құс пен оның балапанының суреті бейнеленген карточкаларды таратып береді. Құстар әуенін келтіріп, кезек - кезек ауыстырып ойнайды, балалардың карточканы дұрыс көрсетуін сұрайды. Ән үйрену: «Торғай ағаш қорғайды» Қ.Қайым «Бөдене әні»(Р.Байқоңыров, А.Асылбеков). Орындалып, ойын ұйымдастырылады. «Босторғай»(Е.Құсайынов, А.Асылбеков). «Көкек» (Б.Аманжолов). -әр құстың әнінен бір шумуғын орындатып үйретеді. Әндердің бар мәтінімен танысып болған сон, топ балаларын үшке бөліп, берілген үлгіге қарап әнді айтуға үйретеді. Жетекші қыздарға «шәжеселерім» биін қайталатады. Ұлдардың қолдарына қамшы беріп, «тұлпарым» биін үйретеді. Дидактикалық ойын: «қандай дауыс?» ойын арқылы балалардың музыкалық қабілетін дидактикалық ойынмен жалғастырып үйретеді, есте сақтау қабілетін, есту қабілетін дамытады. Текшеде мысық пен мысықайдың суреті болады, мысық пен мысықайды тыңдап, жіңішке-жуан дыбыстарын тауып, ажырата білулері керек.</p>
--	--	--	---	--	---

	<p>созу</p> <p>Б.қ.: «Көңілді жалауша»</p> <p>5. Аяқтарын алиақ қою, жалаушалар жоғары көтеріп, секіру.</p> <p>Тыныс алу жаттығулары:</p> <p>«Үйшік» - тік тұрып, аяқты бір - бірінен алиақ ұстайды, қолды бастан асыра көтеріп, «үйшік» сияқты біріктіреді, демді ішке тартады, қолды төмен түсіріп, денені босатып демді шығарады.</p> <p>Қимыл-қозғалыс жаттығулары.</p> <p>-Дога астынан еңбектеп өту</p> <p>Қимылды ойын: « Құстар жем жейді»</p> <p>Қорытынды:</p> <p>Бір саппен шеңбер бойы жүру. /жалаушаларды себетке салу/ Маришпен жүру. «Айналу» - бір - бірінің қолынан ұстай отырып, айнала жүгіру.</p> <p>Бастапқы қалыпқа келу.</p> <p>Балаларды мадақтау.</p>	<p>Көмегіміз үшін рақмет айтты.</p> <p>Алтын балық қарны ашқан секілді, оған жем жасап беріп қуантайық.</p> <p>Дид ойын: «Балықты жемдейміз»</p> <p>Шарты: Ермексаздан әр түрлі түсті жем жасау.</p> <p>Қортынды</p> <p>-Бізге неден хат келді?</p> <p>Сұрақ-жауап.</p> <p>балаларды мадақтау</p>	<p>бір - бірінен алиақ ұстайды, қолды бастан асыра көтеріп, «үйшік» сияқты біріктіреді, демді ішке тартады, қолды төмен түсіріп, денені босатып демді шығарады.</p> <p>Қимыл-қозғалыс жаттығулары.</p> <p>-Дога астынан еңбектеп өту</p> <p>Қимылды ойын: « Құстар жем жейді»</p> <p>Қорытынды:</p> <p>Бір саппен шеңбер бойы жүру. /жалаушаларды себетке салу/ Маришпен жүру. «Айналу» - бір - бірінің қолынан ұстай отырып, айнала жүгіру.</p> <p>Бастапқы қалыпқа келу.</p> <p>Балаларды мадақтау.</p>		
Серуенге дайындық	<p>Әңгіме жүргізу. Серуенге шыққанда қауіпсіздік ережелері туралы ескерту.</p> <p>Киіну: Серуенге шығу, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.</p>				
Серуен:	Картотека №12	Картотека №13	Картотека №15	Картотека №19	Картотека №20
<p align="center">ЭСТАФЕТАЛЫҚ ОЙЫНДАР</p> <p align="center">1. Самокат тебу.</p> <p align="center">Шарты: Самокатпен жүріп кедергілердің арасынан өтіп жарысу.</p> <p align="center">2. Арқан тарту.</p> <p align="center">Шарты: Белгі бойынша әрбір топ арқанды өз жағына арай тартады. 3 рет тартысқаннан кейін 2 рет өз жағына арқанды тартып шығарған топ жеңімпаз болып танылады.</p>					
Серуеннен оралу	<p>Балаларға ойын киімдерін шешуді, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру (тәрбиешінің ұйымдастыруы бойынша) Түскі асқа дайындық.</p>				
Түскі ас	<p>ӘҢГІМЕ ЖҮРГІЗУ. .Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүртінуді, сүлгілерін өз ұяшықтарына ілуді үйрету.. Ұқыпты тамақтану дағдыларына асты</p>				

	аздан алып ішуге, ас құралдарын дұрыс қолдануға тәрбиелеу. Үстелге дұрыс отырып, тамақтануға, нан қиқымын жерге түсірмей, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.				
Ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау.				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, шынықтыру шаралары.	Жаттығу кешені № 16 Балалар тұрайық Көзімізді ашайық Қолымызды созып Шынығып бір алайық.	Жаттығу кешені № 17 Балапандар тұрайық Көзімізді ашайық Жан-жаққа біз қарайық Бір күлімдеп алайық.	Жаттығу кешені № 18 Ұйқыдан біз тұрамыз Көзімізді ашамыз Жан-жағымызға қарайық Төсектен біз тарайық	Жаттығу кешені № 19 Ұйқыдан біз тұрайық Көзімізді ашайық Анда- мында созылып Тарқасайық, тұрайық	Жаттығу кешені №20 Көзімізді ашайық Аунап, қунап алайық, Самал жел бізге желпісін, Ұйқымызды ашайық
Бесін ас	Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сұрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.				
Ойындар, дербес әрекет. Баланың жеке даму картасына сәйкес жеке жұмыс	Музыкалық ойын жаттығулар Сиқырлы текше Мақсаты: Текшедегі аңдардың дауысын келтіріп, тембырын өзгерту мүмкіндігінше жоғару көтеру. Ойын шарты: Көңілді қиын емес әуен ойналады. Педагог және балалар шеңберге тұрады. Текшені бір біріне қолдарына беріп, тақпақ айтады. – Алма кепті домалап, – Көше бойын аралап. – Кім алманы табады, – Сол ойыннан шығады. Қай баланың қолында текше қалып қойса, сол бала текшені ортаға лақтырады. Педагог текшеде қандай сурет екенін балалардан сұрайды. Балалар жауап береді. Егер текшеде мысықтың суреті болса, педагог ол балаға мысықтың қалай амандасатын көрсетуін сұрайды.	Музыкалық ойын жаттығулар Күннің көзі және бұлт Мақсаты: Әуеннің мазмұнын ажырата білу. Ойын шарты: Балалар пьесаны тыңдайды. Пьесаның мазмұны көңілді болса - күннің көзін шығарады, көңілсіз болса - бұлтты, ал жәйгана орташа болса - күннің көзімен бұлт арласқан карточканы шығарады. Балалар жауаптың дұрыстығын өздері бағалайды.	Музыкалық ойын жаттығулар Ырғақтық лото Нотаның ұзындығын ажырату. Ойын шарты: Көрнекті құралға орнатылған ноталар бойынша, қай кезде қысқа, қай кезде ұзын нота келетінін ажыратып, сол әуенді шапалақпен орындап беру.	Музыкалық ойын жаттығулар Қатты және ақырын әуен Ойын шарты: Пьеса ойналады. Балалар оның көңілді, ойнақы мінезін анықтайды. Осы пьесада музыка қалай өзгергенін айтады. (қатайды ма?, ақырындады ма?) Пьеса қайта ойнағанда осы көрнекті құрал арқылы музыканың мінезінің өзгерісін, яғни музыка баяу болса ашық түсті төртбұрыштыны, біраз қаттырақ болса, - қоюлау боялған төртбұрыштыны қояды. Балалар тапсырманың дұрыс орындалуын бағалап, қателік болса түзетеді.	Ырғақ сезімдерін дамытуға арналған ойындар Біздің саяхат Ойын шарты: Балалар шеңберде отырады, ән – күй жетекшісі балаларға саяхатқа баратындарын айтады. Бізге музыкалық балға көмектеседі! Көз алдарыңа елестетіп, қимыл қозғалыстарды орындаймыз 1. Баспалдақтан баяу, асықпай түсеміз; 2. Далаға шықтық күннің көзіне қуанып жүгірдік; 3. Айгерім допты алып жерге соға бастады; 4. Балалар тез секірді; Бірақ күн күркіреп жаңбыр жауа бастады, алдымен ақырын, сосын қатты жауды. Балалар қорқып тез-тез балабақшаға оралды. (осы қимылдардың барлығын ән-күй жетекшісі музыкалық балғамен ойнайды.
Серуенге дайындық	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.				
Серуен	Карточка №12 Жәдіктерді бақылау.	Карточка №13 Күннің көзін бақылау.	Карточка №15 Ауа - райын бақылау.	Карточка №19 Көлік түрлерін бақылау.	Карточка №20 Ауладағы адамдардың еңбектерін бақылау.
<p align="center">Таңертеңгі серуен бақылауын бекіту. ЭСТАФЕТАЛЫҚ ОЙЫНДАР</p> <p>1. «Кім жылдам?» Шарты: Түрлі - түсті доптардың ішінен екі команда көк және сары түс доптарды теріп алып келу.</p> <p>2. «Межеге жету» Шарты: Жалаушаны алып, межені айнала жүгіріп келу</p>					

<i>Балалардың үйге қайтуы</i>	<i>Ата –аналармен балалардың тазалығы жөнінде әңгімелесу</i>	<i>Ата-анаға балаларының балабақшадағы достарымен қарым –қатынасы туралы әңгімелесу.</i>	<i>Ата-аналарға сауалнама тарату. Психолог кеңесі (жеке балаларға)</i>	<i>Кеңес: Бала өміріндегі ертегінің маңызы.</i>	<i>Ата –аналарға: Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру</i>
-----------------------------------	--	--	--	---	--

Жазғы сауықтыру кешеніне арналған тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы 3- апта

Білім беру ұйымы (балабақша/шағын орталық, мектепалды сыныбы)

Топ: Орта топ.

Балалардың жасы: 3 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 14.08 – 18.08.2023ж

Күн тәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау Ата-аналар-мен әңгімелесу	Балаларды қабылдау барысында дене қызуын өлшеп, көңіл -күйлеріне назар аударып, жағымды жағдай орнату. Ата-аналармен амандасу. Баланың денсаулығы, көңіл- күйі туралы білу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары. Бейнелеу әрекеті, кітап тарқарау және тағы басқа әрекеттер)	«Бұны қай кезде киеді?» Ойын шарты: суреттегі киімдерді қай мезгілде киетіндігін айтқызу. Аяғымызбен жер тебеміз Ойнаушылар қимылдаған кезде, көршісіне тимейтіндей қашықтықта дөңгеленіп тұрады.	«Жол әліппесі» Мақсаты: балаларды алдын-ала көшеде жүру ережесімен жүргізушілерге арналған жол және белгілермен таныстыру «Күн мен түн» Шарты: Тәрбиеші балалармен айтады: Күн шықты, күн шықты, Жап –жарық айналаң. Балалар ойнайды, Көңілді, жайнаған.	«Әдемі гүл» Ойынның шарты: Гүлдерді түстері бойынша жинау. «Ұйқышыл түлкі» Шарты: Түлкіні сайлайды. Ол бұрышта тығылып ұйықтап жатады. Оған қарама-қарсы жақта қояндардың үйі. Қояндар әр жаққа жүгіріп жүреді.	«Гүлдерді күтеміз» Ойын шарты: гүлдерді екіге бөлу, дала гүлдерін газонның қасына іліп, ал бөлме гүлдерін үйдің қасына қою, суреттер бойынша әңгімелету. «Ұшақтар» Шарты: Балаларды ойын алаңында еркін тұрғызып, тәрбиеші өзі ұшақ болып көрсетеді. «Ұшақтар ұшады!» деген кезде барлық балалар ұшақ болып ұшады.	«Нан қалай жасалады» Ойын шарты: нанды дастарханға келгенге дейінгі жолын көрсетіп, онда жұмыс істейтін адамдардың еңбегі көрсетіледі. «Аңшы мен қояндар» Шарты: Тәрбиеші бір баланы аңшы қылып сайлайды, қалған балалар қояндар.
Таңертеңгі гимнастика	Тамыз айының 3- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын дамыту. Баланы салауатты өмір салтына тәрбиелеу				
Таңғы ас	Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру. Тамақ үстінде жан жағына алаңдамауды, бір – біріне кедергі келтірмеуді үйрету. Рахмет айтуға тәрбиелеу.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	ҰІӘ өтілу барысына қажет құралдарды, көрнекіліктерді реттеу. Балаларды ұоқ-не сұрақтар қоя отырып дайындау, балалармен өзара әңгіме жүргізу.				
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	Қызығушылықты ояту. Енді біз әртүрлі көлікпен саяхатқа шығамыз. Мен барлығыңа қиынды суреттерді таратамын, ал сендер оларды жинап, кім қандай көлікпен саяхаттайтынын айтады. Дид ойын: «Суреттерді жинаймыз» Шарты: Көліктің суреттері беріледі Балалар суретті жинап, атын айтады және осы көлік түрі туралы әңгімелейді. Психологиялық сәт. Балалар, қазір көзімізді жұмып елестетейік, біз әртүрлі көліктерді айдап келе	Тосын сәт. Бізге бейтаныс адам хат жазыпты. Достарым жаңа үй салуға кірісіп, барлық қажетті материалдарды жеткізіуімді өтінді. Велосипедпен материалдарды әкелу мүмкін болмады! Бірақ әуеде ұшатын, өзендерде қалқып жүретін көліктер бар деп естідім. Маған бұл туралы айтыңыздаршы, оны анықтауға көмектесіңіздерші. Қандай көлік жүреді және ол неге арналған. Жауап күтемін. Бейтаныс достарың. Тәрбиеші: Балалар, сендер осы	Дид ойын: «Ненің даусы?» (бейне таспадан машиналардың гүрілдеген дауыстары естіледі) -Балалар бұл ненің дауысы? Дұрыс айтасыңдар бұл машинаның дауысы бұл машинамен келген кім екен бәріміз есік жаққа қарайықшы. Тосын сәт. - Балалар, бізге қонаққа қонжық келіп тұр. Ол бізден көмек сұрап келіпті. -Кәне қонжықпен амандасайық. Қонжық: Балалар маған	Қызығушылықты ояту. Сәлеметсіңдер ме балалар! Бүгін бізге қонаққа Ұзын құлақ қоян келді. Қоянмен сәлемдесейік. Сәлеметсің бе қоян! Қоян: Сәлеметсіңдер ме балалар! Мен сендерге орманнан секіріп келе жатып, бір тесіктің астынан қорап тауып алдым, оның қасында хат тұр екен. Бірақ қорап ашылмайды. Мен әлі кішкентай болғандықтан хатты оқи алмаймын. Ой қозғау. Балалар, қоянға көмектесеміз	Қызығушылықты ояту Өлең оқу. «Жолың болсын!» - дейді -Атам шықса сапарға «Жолың болсын!» - дейді апам. Апам шықса сапарға «Жолың болсын!» - дейді олар Үлкенге де кішіге. «Жолың болсын!» - дейді олар Ұшырасқан кісіге. Осы сөзде байқадым Қуат барын, күш барын «Жолың болсын!» - айтамын,

	<p>жатырмыз , көліктеріміз өзімізге ұнай ма?</p> <p>Тосын сәт.</p> <p>Қараңдаршы бізге суретші хабарлама жіберді. Ол суреттер салған . Балалар, қараңдаршы мына суреттер дұрыс салынған ба?</p> <p>Балалар: Жоқ.</p> <p>Ол нені салғысы келді?</p> <p>Балалар: көліктерді.</p> <p>Ол не ұмытты?</p> <p>Балалар: дөңгелектерін.</p> <p>Дұрыс. Балалар сызбаларды аяқтауға көмектесеміз бе?</p> <p>Шығармашылық бұрыш.</p> <p>Дид ойын: «Аяқталмаған суреттер»</p> <p>Дөңгелегі жоқ көлік, қанаты жоқ ұшақ, винтсіз тікұшақ. Балалар жетіспейтін элементтерді толықтырады. Балаларды бақылау.</p> <p>Сергіту сәті.</p> <p>Біз ауада ұшамыз, (қолдар екі жаққа, дене алға еңкейтілген)</p> <p>Кемеде тұрмыз, (дене алға еңкейтілген, қол маңдайда, алысқа қараймыз)</p> <p>Көлікпен біз жылдам, жылдам жүреміз, (қолдар рульді ұстайды, рульді бұрыңыз)</p> <p>Пойыз бар жылдамдықпен жүгіреді (қолды шынтақтан бүгіп, пойыз қозғалысы)</p> <p>Дид ойын : «Кім нені басқарады»</p> <p>Шарты: ойын доп арқылы жүзеге асырылады</p> <p>Мақсаты : Грамматикалық құрылымды жетілдіру, тақырыптық суреттерді пайдалану</p> <p>- Ұшақпен кім ұшады? (ұшқыш)</p> <p>- Көлікті кім жүргізеді? (жүргізуші)</p>	<p>адамға көмектесуге дайынсыңдар ма және оған көліктер туралы білетіндеріңді айтасыңдар ма ?</p> <p>Балалар: Иә, дайынбыз!</p> <p>Ой дамыту.</p> <p>Беседкада жапсырылған көлік суреттерімен жұмыс.</p> <p>«Көлік» сөзінің өзі қозғалысты білдіреді. Сондықтан көлік әдетте кеңістікте қозғалатын нәрсе деп аталады және бір мезгілде жүктер мен адамдарды тасымалдады. Мен біздің топта кімнің тапқыр, ұшқыр екенін білгім келеді.</p> <p>Дид ойын: «Кім тапқыр?»</p> <p>Жұмбақтар тыңдау:</p> <p>1.Тізбектелген көп үйлер, Көшіп жүрген көк үйлер.</p> <p>Поезд.</p> <p>№1 карточкамен жұмыс.</p> <p>Поезд құрастыру.</p> <p>2. Құс сияқты құс емес, Жүрсе де тым биікте. Қақпайды бір қанатын Жүрсе де тым биікте</p> <p>Ұшақ</p> <p>№2 карточкамен жұмыс.</p> <p>Ұшақ бөліктерін біріктіріп жапсыру.</p> <p>3. Қос күрекпен еседі, Су көлігі деседі. Қайық</p> <p>№3 карточкамен жұмыс.</p> <p>Қайық ескегін мүсіндеу.</p> <p>4. Жүргізуші жүргізеді, Төрт аяқты батырды.</p> <p>Машина</p> <p>№4 карточкамен жұмыс.</p> <p>Машина туралы тақпақ айту.</p> <p>Сұрақ-жауап</p> <p>Бұларды бір сөзбен не деп атаймыз? Көліктер</p> <p>Дид ойын: « Көлікті дұрыс</p>	<p>машинаның түрлері және олардың пайдасы туралы айтып беріңдерші?</p> <p>Ой дамыту.</p> <p>Қазір көліктердің түрлері өте көп оларды бірнеше топқа бөлуге болады мысалы:суда жүзетін, жерде жүретін,әуеде ұшатын және жер асты көліктері.</p> <p>Жерде жүретін көліктерге: Жеңіл көлік,велосипед, пойыз, автобус, троллейбус, жүк көлігі.</p> <p>Әуеде ұшатын көлік түрлеріне: Ұшақ,тік ұшақ,зымыран.</p> <p>Суда жүзетін көлік түрлеріне: Кеме,қайық жатады.</p> <p>Сергіту сәті.</p> <p>Машина жүргізу.</p> <p>Қолыңды қойда рөлге, Моторға қосыл гүлде. Дөңгелекке жел толтыр, Машинаға тез отыр. Басқышты басамыз, Жүреміз енді зулаймыз</p> <p>Шығармашылық бұрыш.</p> <p>Топқа бөлу. Қызыл, сары, жасыл текшелермен</p> <p>Дид ойын:</p> <p>«Сиқырлы текше»</p> <p>Шарты:Әр топтан бір бастаушы педагогтан текше алады, әр текшеде әр түрлі көлік түрлері бар, сол көлік түрлерін топ болып құрастыру, бояу, бөлігін жапсыру.</p> <p>Жұмыс жасаудың әдіс – тәсілдерін көрсету, түсіндіру.</p> <p>1 топ қызыл текше –жеңіл машина суретін бояйды.</p>	<p>бе, хатта не жазылғанын оқып, қорапты ашып көрейік.</p> <p>Хатты оқу.</p> <p>«Сәлем менің қымбатты достарым!»</p> <p>Сендердің алдарында қорап жатыр,қарапайым емес, сиқырлы. Оны ашу үшін сиқырлы сөзді табу керек. Менің жұмбағымды шешу арқылы, сиқырлы сөз таба аласыңдар.</p> <p>Балалар, біз жұмбақты шешуіміз керек, сол кезде сиқырлы сандық ашылады, мұқият тыңдаңдар.</p> <p>Дид ойын: «Кім тапқыр?»</p> <p>Төрт аяғы дөңгелек Қозғалады орнынан, Жүреді ол дөңгелеп, Жүйімкиді желменен, Дауысы бар гүрілдек.</p> <p>Жауабы: Машина.</p> <p>Тамаша қараңдаршы, сиқырлы сандық ашылды. Ал қорапта бірдеңе бар.</p> <p>Қоян: Ішінде не бар, көрейінші. Ішінде суреттің бөліктері жатыр. Қап, енді не істеуге болады?</p> <p>Қоян, көңілінді түсірме. Біз балалармен саған көмектесеміз. Біз барлық суреттерді жинап, не шыққанын көрсетеміз.</p> <p>Дидактикалық ойын</p> <p>«Суреттерді жина»</p> <p>Шарты: Қиынды суреттерді құрастыру.</p> <p>Суретте не бейнеленген?</p> <p>Балалар: Ұшақ. Дұрыс</p> <p>Сендер білесіндерме, ұшақ ауада ұшады, ал ұшақты ұшқыш басқарады.</p> <p>- Сендер ұшақпен ұшқыларын келеді ме?</p>	<p>Алыс жолға шықса кім.</p> <p>Ой қозғау.</p> <p>Өлең не туралы айтылған?</p> <p>Жолаушы деген кім?</p> <p>Алыс жолға адамдар немен шығады?</p> <p>Көлік дегеніміз не?</p> <p>Көліктің қандай түрлері бар?</p> <p>Көліктерге не жатады?</p> <p>Көліктердің қандай пайдасы бар?</p> <p>Балалар сендер қалай ойлайсыңдар көшеде жүру тәртібін не басқарады</p> <p>Сергіту сәті.</p> <p>«Бағдаршам»</p> <p>бағдаршамның қызыл көзі жанғанда балалар түп-түзу тұрады, сары көзі жанғанда қол шапалақтайды, жасыл көзі жанғанда билейді.</p> <p>Балаларды пішіндер арқылы орталыққа бөлеу</p> <p>1- орталықтағы балаларға Балаларға тапсырманы түсіндіру, жасалу жолдарын көрсету.</p> <p>өздеріне бұрыннан таныс бағдаршамның суретін салуды тапсыру.</p> <p>2- орталықтағы балаларға бірнеше бөлікке бөлінген сурет қиындыларынан жол белгілерін құрастыруы тапсыру.</p> <p>3-орталық жол үстіне машина суретін жапсыру.</p> <p>4- орталық зебра жол мүсіндеу.</p> <p>Сұрақ-жауап</p>
--	--	---	--	--	--

	<p>-Зымыранды кім басқарады? (ғарышкер) -Кемені кім басқарады? (капитан) -Тікұшақты кім басқарады? (ұшқыш) - Автобусты кім жүргізеді? (жүргізуші) - Пойызды кім жүргізеді? (жүргізуші) - Сіз атаған нәрсені бір сөзбен қалай атауға болады? (мамандықтар) Біз не туралы әңгімелестік? Көлік түрлері туралы әңгімелестік Балаларды мадақтау.</p> <p>Денешынықтыру Балалармен амандасу Шеңбермен жүру. Маршпен жүру; Аяқтың ұшымен жүру; Өкшемен жүру; Жүгіру. Тыныс алу жаттығуы. 3 қатарға сапқа тұру.. Жалпы даму жаттығулары: 1. Басқа арналған жаттығулар: қолдар белде, аяқтар бірге тұрады, басты оңға, солға бұру 2. Иыққа арналған жаттығулар: қолдар белде, аяқтар бірге тұрады, иықты кезек- кезек көтеру 3. Қолға арналған жаттығулар: 1. 2 қолды жөзгары көтеру 2. 2 қолды алдына апару 3. 2 қолды жанына апару 4. Белге арналған жаттығулар: 2 қол белде, аяқтар ашақ тұрады, оңға, солға бұрылу 5. Аяққа арналған жаттығулар: оң аяқпен 5 рет, сол аяқпен 5 рет, екі аяқпен 5 рет секіру 6. Терең дем алу Негізгі қимыл қозғалыс жаттығуы</p>	<p>тарат» Балалардың алдында су, жер, ауа бейнеленген карточкалар беріледі және шағын иллюстрациялар көліктері бар карточкалар беріледі. Балаларм қажетті категорияны атайды және байланыстырады. Балалар, қалай ойлайсыңдар, көлік өздері жүре ме, әлде адам басқара ма? Балалар : Адам басқарады. Дид ойын: «Мен бастаймын сен аяқта» Шарты: Мен сөйлемді бастаймын, ал сендер аяқтайсыңдар. - Пароход жүзіп келеді, ал машина ... - мінеді, Трамвай жүреді, ал ұшақ ... - ұшады, Ұшақ ұшады, ал автобус ... - жүреді, кеме жүзеді, ал пойыз ... – темір ..... Жарайсыңдар. Дид ойын: « Ұшады - ұшпайды» Міндеті: зейінді дамыту. Балалар, мен суреттерді көрсетемін, егер әуе көлігі болса – қанаттарыңды қолмен көрсету керек ,қолды екі жаққа созу. Тікұшақ болса – балалар қолдарын екі жаққа созады. Трамвай аяқтарыңды топылдату. Ұшақ, автобус. Жарайсыңдар! Ал біздің бейтаныс досымыз жүктерді қандай көлікпен жеткізе алады. Балалар: жүк көлігімен. Біз оған жүк көлігінің суретін түсіріп жіберейік Тәрбиеші: Сендер бүгін жақсы</p>	<p>Тақпақ: Машина Зу-зу етіп көшеде, Күн-түн тыным таппайды. Төрт дөңгелек дөңгелер, Төрт аяқпен шаппайды.</p> <p>2 топ сары текше – ұшақ құрастырып жапсырады. Тақпақ: Ұшақ Ұзын құйрық инелік, Инелікке тимелік. Ұшақтарды жасадық Инеліктен үйреніп.</p> <p>3 топ жасыл текше – қайық мүсіндейді. Тақпақ: «Қайық» Шығып қала шетіне, Суға салсам қайықты Ағын судың бетінде Қалт-құлт етіп келеді. Балалар жұмыстарын бағалау. Қорытындылау. -Балалар біз бүгін қандай көлік түрлерімен таныстық? -Ол көліктер не үшін қажет? Қонжықпен қоштасу.</p> <p>Денешынықтыру Балалармен амандасу Шеңбермен жүру. Маршпен жүру; Аяқтың ұшымен жүру; Өкшемен жүру; Жүгіру. Тыныс алу жаттығуы. 3 қатарға сапқа тұру.. Жалпы даму жаттығулары: 1. Басқа арналған жаттығулар: қолдар белде, аяқтар бірге тұрады, басты оңға, солға бұру 2. Иыққа арналған жаттығулар: қолдар белде, иықты кезек- кезек көтеру 3. Қолға арналған жаттығулар: 1. 2 қолды жөзгары көтеру 2. 2 қолды алдына апару 3. 2 қолды жанына апару 4. Белге арналған жаттығулар: 2 қол белде, аяқтар ашақ тұрады, оңға, солға бұрылу 5. Аяққа арналған жаттығулар: оң аяқпен 5 рет, сол аяқпен 5 рет, екі аяқпен 5 рет секіру 6. Терең дем алу Негізгі қимыл қозғалыс жаттығуы</p>	<p>Балалар : Иә. Тәрбиеші: Олай болса қоян ұшқыш болсын, ал сендер ұшақ болыңдар. Сергіту сәті. Ұшуға дайындаламыз - топпен жүгіру, қолдар екі жаққа. Назар аударыңдар, қатты жел - оңға және солға еңкейеді. Тепе-теңдікті сақтау - қолдарың екі жаққа тік ұстау. Төмен түсеміз - жартылай еңкейіп жүру, қолды екі жаққа. Жылдамдықпен - орнынан тұрып, шеңбер бойымен жүгіру. Біз қонамыз – тізені бұғу. Міне балалар, ұшақпен ұштыңдар. Ал сиқырлы қорапта тағы да суреттер бар. Дид ойын: «Көліктер» Шарты: Балалар көліктің суретін жинайды. Ой дамыту. -Көліктер қандай бөліктерден тұрады? -Оны кім жүргізеді? -Көлік не үшін керек? Сиқырлы сандықта соңғы суреттер қалды, оны жинап алайық. Дид ойын: «Бұл не?» Шарты: Балалар кеменің суретін жинайды. Сұрақ – жауап Кеме қандай көлік түріне жатады? Кемені қайдан көруге болады? Кеме машина жолмее жүре ала ма? Кеме суда жүреді, оны капитан басқарады. Қоян: Маған әдемі кеменің суретін беріңдерші, достарыма көрсетемін.</p>	<p>Жасаған жұмыстарыңда қандай геометриялық пішіндер қолданылды? Бағдаршамда неше түс бар? Ойын: «Сақ бол!» Шарты: Қызыл көзін жағады. (қозғалмай тұру) Сары көзін жағады. (қол шапалақтау) Жасыл көзін жағады. (бір орында тұрып жүру).</p> <p>Ә. Табылдиевтің «Бағдаршам» өлеңі Қызыл көзін ашқанда, аяғыңды баспа алға. Сары көзін ашқанда, қарап қалма аспанға. Жасыл көзін ашқанда, жүре бергін жасқанба. Балаларды мадақтау.</p> <p>Музыка Тақырыбы: Дәрумендер досымыз. Балалармен амандасу. Проблемалық сұрақ: Пайдалы және салауатты тағам деген не? Педагог балалармен пайдалы және пайдалы емес тағам туралы әңгіме өткізеді. Музыка тыңдау: Дауыс жаттығулары: «Жозгарыға шығамыз, төмен қарай түсеміз». Әуенді біртіндеп көтеріп, жоғары дыбысқа жеткенде дауысты қаттырақ шығарып, айқайламай, демді үнемдеп шығарып, біртіндеп төмен қарай</p>
--	---	---	--	---	--

	<p>1. Алға жылжып допқа дейін секіру.</p> <p>2. Доғалар астынан еңбектеп өту.</p> <p>Қимылды ойын: «Аққу- қаздар». ойыны: Ойын шартымен таныстыру</p> <p>Қорытынды: Балаларды мадақтау.</p>	<p>жұмыс жасадыңдар , сондықтан мен сендерге бояу үшін мына суреттерді беремін . Педагог көлікті бояу парақтарын таратады. Балаларды мадақтау.</p>	<p>3. Қолға арналған жаттығулар: 1. 2 қолды жоғары көтеру</p> <p>2. 2 қолды алдына апару</p> <p>3. 2 қолды жанына апару</p> <p>4. Белге арналған жаттығулар: 2 қол белде, аяқтар ашақ тұрады, оңға, солға бұрылу</p> <p>5. Аяққа арналған жаттығулар: оң аяқпен 5 рет, сол аяқпен 5 рет, екі аяқпен 5 рет секіру</p> <p>6. Терең дем алу</p> <p>Негізгі қимыл қозғалыс жаттығуы</p> <p>1. Алға жылжып допқа дейін секіру.</p> <p>2. Доғалар астынан еңбектеп өту.</p> <p>Қимылды ойын: «Аққу- қаздар». ойыны: Ойын шартымен таныстыру</p> <p>Қорытынды: Балаларды мадақтау.</p>	<p>Шығармашылық бұрыш. Балаларды топқа бөлу.</p> <p>1-топ: Дайын кеме суретін бояу.</p> <p>2-топ: Теңіз суретіне кеме суретін жапсыру.</p> <p>«Құрметті достар» Сіздер сиқырлы қораптың барлық тапсырмаларын орындадыңыздар және сиқырдың жоғалмағаны үшін қорапты жабу керек. Ұшақты, машинаны және кемеңі бір сөзбен қалай атауға болатынын есте сақтаңыз, сонда сиқырлы қорап жабылады.</p> <p>Дид ойын: «Кім жылдам»</p> <p>Шарты: Жұмбақ шеңуін тауып, қорапты жабу. Жүктер мен адамдарға қызмет етеді, Түрлері көп жүретін Көкте зулап, суда шулап, Құрлықта зырғып жүреді. Жауабын кім біледі</p> <p>(Көлік)</p> <p>қорап жабылады. Педагог қоянға бұрылып: Қоян, балалар саған көмектесті ме? Қоян: Иә, олар көп көмектесті. Мен көптеген жаңа нәрселерді білдім. Ұшақ, көлік және кеме туралы. Рахмет балалар , мен орманға кеттім, достарыма айтамын, суреттерімді көрсетемін.</p> <p>Қош бол достар. Сау бол, қоян.</p> <p>Қортынды: Тәрбиеші: Бүгін біз не туралы сөйлестік? Жарайсыңдар.</p>	<p>түсеміз.</p> <p>Ән айту: «Жемістердің пайдасы» (муз. Ә.Қонысбеков, сөзі Ұ.Қонысбекова).</p> <p>Педагог әнді орындап, таныстырып болған соң, әннің не туралы айтылғанын әңгімелейді. Балалардан не туралы айтылып отырғанын сұрақ-жауап арқылы сұрайды. Әннің көңіл күйі туралы, қарқыны қандай күйде жазылғаны туралы түсінік алады. Ән орындау кезінде бір-бірін тыңдап, үйлесімді орындауларын талап етеді.</p> <p>Дид ойын: «Атын ата»</p> <p>Шарты: суреттегі жемістермен көкөністерді атау.</p> <p>Ойын : «Жемістер мен көкөністер»</p> <p>Шарты: Жемістермен көкөністерді айырып жинау. Жемістерді қызыл себетке, көкөністерді жасыл себетке жинау.</p>
Серуенге дайындық	Әңгіме жүргізу. Серуенге шыққанда қауіпсіздік ережелері туралы ескерту.				
	Киіну: Серуенге шығу, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.				
Серуен:	Карточка №10	Карточка №11	Карточка №13	Карточка №14	Карточка №15

	Күннің көзін бақылау.	Табиғатты өзгерістерді бақылау (жел, салқын, жаңбыр, т.б.)	Аула сытырушының еңбегін бақылау.	Құстарды бақылау. Түрлерін айыра білуге үйрету.	Ауа-райын бақылау.
<p align="center">ЖАЗ СЕРУЕН КАРТОТЕКАСЫ. (картотека қосымша тігілген)</p> <p align="center">Эстафеталық ойындар.</p> <p align="center">1. Допты себетке салу</p> <p align="center">Допты секіртіп барып себетке түсіріп, секіртіп алып қайтадан допты келесі ойыншыға ұсынады.</p> <p align="center">Қай команда допты себетке көп түсірсе, сол команда жеңіске жетеді.</p> <p align="center">2.Кегли</p> <p align="center">Тізілген кеглиді кіші доппен соғу арқылы құлатып, ұпай жинайды. Қай команда көп құлатса, сол команда жеңіске жетеді.</p>					
Серуеннен оралу	Балаларға ойын киімдерін шешуді, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.				
Түскі ас	ӘНГІМЕ ЖҮРГІЗУ. .Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүртінуді, сүлгілерін өз ұяшықтарына ілуді үйрету.. Ұқыпты тамақтану дағдыларына асты аздан алып ішуге, ас құралдарын дұрыс қолдануға тәрбиелеу. Үстелге дұрыс отырып,тамақтануға , нан қиқымын жерге түсірмей, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.				
Ұйқы	Балалалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау.				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, шынық-тыру шаралары.	Жаттығу кешені №6 Балалар тұрайық Көзімізді ашайық Қолымызды созып Шынығып бір алайық.	Жаттығу кешені №7 Балапандар тұрайық Көзімізді ашайық Жан-жаққа біз қарайық Бір күлімдеп алайық.	Жаттығу кешені №8 Ұйқыдан біз тұрамыз Көзімізді ашамыз Жан-жағымызға қарайық Төсектен біз тарайық	Жаттығу кешені №9 Ұйқыдан біз тұрайық Көзімізді ашайық Анда- мында созылып Тарқасайық, тұрайық	Жаттығу кешені №10 Көзімізді ашайық Аунап, қунап алайық , Самал жел бізге желпісін, Ұйқымызды ашайық
Бесін ас	Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары. Бейнелеу әрекеті, кітап тарқарау және тағы басқа әрекеттер)	Дидактикалық ойын: «Шатастырма» Көктемде қар жаадады. Қазір күз мезгілі? Көктемде қар ериді? Көктемнің бірінші айы -наурыз Қыста жапырақтар сарғаяды? Жылмезгілдері: қыс,көктем,жаз,күз. Жаз ең суық жыл мезгілі? Күзде бәйшешектер өседі? Қыста құстар жылы жаққа ұшып кетеді? Жазда балалар оқиды?	«Көбелек». Табандарын қатарластырып отырып, тізесін бүгіп, аяғын барынша жайып, білектерін айқастырып, табанын құшақтайды. Тізеден бүгілген аяқпен, ырғақты серіппелі тербеліс жасайды. Бала өзін гүлде отырған тәрізді сезініп, тізесін көтеріп, қолын түсіреді. Балмен нәрленген көбелек қолдарымен қанат қағып алысқа ұшып кетеді. Шапалақ. Балалар шеңберге тұрып қолдарын созады. Тәрбиеші 3 деген кезде, барлықтары бір уақытта қолдарымен шапалақ соғуға тиісті. Балалар сендердің көңіл - күйлерің қандай?	Қимылды ойын: «Тату-тәтті отбасы» Ойын мақсаты: үлкендерді сыйлауға тәрбиелеу. Отбасы мүшелерін дұрыс атауға үйрету. Ойын барысы: Бөлме ішінде әсем әуен ырғағымен жеңіл билеп жүреді. Тәрбиеші әуенді тоқтатып, хабарлама жасайды: «Тату-тәтті жанұяда» 3 адам тұрады. Балалар үштен, екіден, төрттен бірігеді. Ойын осылайша жалғаса береді.	Шынықтыру шаралары Тыныс алу жаттығулары «Итбалық» - отырып бір қолын ішіне, екінші қолын кеудесіне қою; ішін тартып демін ішке алу, кеудесін төмен түсіріп, ішін жіберіп томпайтып ауаны сыртқа шығару. «Басын бұру» - түзу тұрып, аяғын иық деңгейінен сәл кішілеу ұстау; басын бір жағына бұрып дыбыспен демін ішке тарту, басын екінші жағына бұрып дыбыспен демін сыртқа шығару. «Кеудені бұру» - түзу тұру, аяқ арасы иықтан сәл кеңдеу; қолдары дененің бойымен; денені бұрған сайын дыбыспен; қысқа, демді ішке жұту; демді сыртқы шығарады. «Көкжиек» - түзу тұрып,	Музыкалық залда ойын «Тақия тастамақ» Мақсаты: балалардың зейінің дамыта отырып, жылдамдыққа үйрету. Ойын шарты: Тәрбиеші балаларды шеңбер бойына тұрғызады, әуен ойнап тұрады. Тәрбиеші тақияны алып балалардың артында жүреді.Әуен тоқтағанда екі баланың ортасына тастайды. Балалар орнынан тұрып,шеңбер бойымен бір-біріне қарама-қарсы жүгіреді.Тақияны кім алса,сол жеңімпаз.

		Сендер көңіл - күйлеріміз жақсы дедіңдер. Енді осы жақсы көңіл - күйлеріңді көрсетіңіздерші. Көңілді болғанда не істейміз?		қолдарын шынтақтан көтеріп, алақанды көрсету; дыбысты қысқа дем алу, демді мұрыннан шығару және саусақтарын жұдырыққа қысу.	
Серуенге дайындық	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.				
Серуен	Картотека №10 Күннің көзін бақылау.	Картотека №11 Табиғатты өзгерістерді бақылау (жел, салқын, жаңбыр, т.б.)	Картотека №13 Аула сыпырушының еңбегін бақылау.	Картотека №14 Құстарды бақылау. Түрлерін айыра білуге үйрету.	Картотека №15 Ауа-райын бақылау.
<p align="center">СЕРУЕН КАРТОТЕКАСЫНАН. ТАҢЕРТЕҢГІ СЕРУЕН КЕЗЕҢІН БЕКІТУ Ұсақ саусақ моторикасын дамытуға және майтабанның алдын алуға әсер етеді. 1.Алақанға арналған «Кірпі» жаттығуы. Тікенек допты алақанға салып, айналдыру. 2. Табанға арналған жаттығу. 3.Бақайға арналған жаттығу</p>					
Балалардың үйге қайтуы	Ата –аналармен балалардың тазалығы жөнінде әңгімелесу	Ата-анаға балаларының балабақшадағы достарымен қарым –қатынасы туралы әңгімелесу.	Ата-аналарға сауалнама тарату. Психолог кеңесі (жеке балаларға)	Кеңес: Бала өміріндегі ертегінің маңызы.	Ата –аналарға: Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру

Жазғы сауықтыру кешіне арналған тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы 3- апта

Білім беру ұйымы (балабақша/шағын орталық, мектепалды сыныбы)

Топ: Орта топ.

Балалардың жасы: 3 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 21.08 – 25.08.2023ж

Күн тәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау. Балалардың көңіл-күйлерін көтеру, балалардың үсті-басына көңіл. Денсаулығына, тазалығына назар аудару. Балаға жағымды жағдай туғызу. Балалармен денсаулық, тазалық туралы әңгіме жүргізу Ата-аналармен қарым-қатынас мәдениетін орнату. Балалармен демалыс күндері туралы әңгіме жүргізу				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, Үстел үсті ойындары. бейнелеу әрекеті, кітап тарқару және тағы басқа әрекеттер)	Балалармен жазғы киімдер жайында әңгіме жүргізу Кім кетті? Мақсаты: Балалардың есте сақтау қабілеттерін арттырып, байқампаздыққа тәрбиелеу. .	Балалармен денсаулық, тазалық туралы әңгіме жүргізу Қақпа ішінде Ойынның шарты: Балалар бөлменің бір қабырғасын бойлай қойылған орындықтарға жайғасады.	Салауатты өмір салтын сақтаймыз, Жаттығудан ешқашан да қашпаймыз Қоңырау қайдан естіледі? Мақсаты: Балалар қабырғаға беттерін беріп тұрады. Күтуші апай бөлменің басқа бір шетіне тығылып тұрады да қоңырау соғады	Спорт – көркі өмірдің, Спорт - досың, серігің. Жаттықсаң шымыр боларсың, Шынығып, өсіп, толарсың, «Айдаһардың құйрығы» Мақсаты: Балалардың дене қимылдарын жетілдіре отырып бірлесе қимылдауға, ауызбіршілікке жетелеу.	Шынықсаң шымыр боласың, Сауығып айдай толарсың. Спортты серік ете біл, Жақсы азамат боларсың. Қимылды ойын: «Аралар» Мақсаты: балалардың зейінін, есту қабілетін дамыту.
Таңертеңгі гимнастика	Тамыз айының 4- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын дамыту. Баланы салауатты өмір салтына тәрбиелеу				
Таңғы ас	Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Ас ішерде күнде біз Сөйлемейміз күлмейміз Астан басқа өзгені Елемейміз, білмейміз Рахмет айтуға тәрбиелеу.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	ҮІӘ өтілу барысына қажет құралдарды, көрнекіліктерді реттеу.. Балаларды ҰОҚ-не сұрақтар қоя отырып дайындау, балалармен өзара әңгіме жүргізу.				
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	Қызығушылықты ояту. «Сурет көрмесі» әдісі Дид : «Таныс тағамды таңда» Шарты: Суреттер бұрышынан өздеріңе таныс тағамдарды таңдайды. Ортақ сұрақ : Тағам адам үшін қаншалықты қажет деп	Таңғажайып сәт: Микроб қонаққа келеді Микроб: Сәлеметсіздер ме, менің әлсіз де, кішкентай балаларым. Мен микроб деген патшаларың боламын. Сендер мені күттіңдер ме? Мен жеміс-жидектерді	Көңілді шеңбер Қайырлы таң күлімдеген жүздер! Қайырлы таң күн мен құстар! Барлығы мейірімді, сенімді болсын. Қайырлы таң кешке дейін созылсын!	Сәлеметсіңдер ме, балалар! (Сәлеметсіз бе!) Бір-біріңізге тағы қалай сәлемдесуге болатынын ойлаңыз ? Балалар қасында тұрған адамға қолдарын беріп, амандасады. (Қайырлы таң,	Суреттер әлемі. Шарты: Әр түрлі иллюстрациялар қарау. Суреттердің арасынан мен хат және карта кездестірдім. Хатта Білім профессоры бізді тәжірибе жасау үшін

	<p>ойлайсыңдар? Ой қозғау: 1.Пайдалы және зиянды тағамдардың айырмашылығы қандай? 2.Біз қандай тағамдарды ішуіміз керек? Балалардың өз ойы Тосын сәт: Балалар, бүгін бізге дәрігер апай келінті, балабақшадағы топтарды аралап денсаулығын тексеріп жүр екен. Дәрігер: Сәлеметсіңдер ме, балалар! Дәрігер: балалар қазір өздеріңді қалай сезінесіңдер? Балалар сендердің топтарыңда ауырып қалған балалар жоқ па? Сендердің көңіл күйлерің, денсаулықтарың да жақсы екен. Сендер таза ауада көп серуендеп, түнде жақсы ұйықтағандарың көрініп тұр. Деніміз сау болу үшін көкөністен жасалған тағамдар жсеуіміз керек, жемістерден жасалған шырындар ішуіміз керек, спортпен айналысуымыз керек, тазалық сақтау керек. Дәрігер: Сендер қандай жаттығулар білесіңдер? Маған көрсетіңдерші?</p> <p>Денешынықтыру. Кіріспе бөлім. Бір қатар сапқа тұру. Сәлемдесу. (нұсқауларды орындау) Шеңбер бойымен тұру. Қолды жоғары көтеріп, аяқ ұшымен жүреді, қолды жанға созып, өкшемен жүреді. Баяу жүгіру, жылдам жүгіру Негізгі бөлім: Жалпы дамыту жаттығулар:</p>	<p>жұмай жейтін балалардың қасында жүргенді ұнатамын. Тәрбиеші: Біз сізді шақырған жоқпыз. Біз, балалар, жемістерді жақсылап жусып, тазалап жейміз го иә? Балалар: Иә, апай! Микроб: Сіздер менімен қалай күресу керек екенін біледі екенсіздер. Менімен дос болмасаңыздар, мен сіздерді сиқырлап тастаймын. Балалар: Біз сіздің сиқырыңызға сиқырланбаймыз. Сізбен қалай күресу керек екенін білеміз. Жеміс-жидек пен көкөністерді жуып-тазалап көп жейміз. Біздің денсаулығымыз күшті. Дидактикалық ойын: «Дәрумендерді ажырат» Мақсаты: Жемістер мен көкөністерді ажырата білуге үйрету, дәрумендердің адам ағзасына қандай пайдасы бар екендігін айту. Түсінік беру. Шарты: Балалар берілген жемістер мен көкөністерді А және С топтарына бөліп орналастыру керек. Тәрбиеші: Балалар, бізге хат келген сияқты. Қарап көрейікші. Балалар, бізге балабақшамыздың дәрігері не айтар екен, тыңдап көрейік. Ой, ой, ой мен кеттім , мен кеттім микорп қашып кетеді. Ой дамыту.</p>	<p>Балалар, бір-бірімізге күлейік, Ой қозғау. Тәрбиеші: «Көңілді болсаң – саусың, мұңайсаң – аурусың». Неліктен олар бұлай айтады деп ойлайсыз? (балалардың жауаптары) Бақытты және сау болу үшін не қажет? (балалардың жауаптары). дұрыс тамақтану қажет. Ол нені білдіреді? (балалардың жауаптары). (Бұл адамға пайдалы тағам). Дид ойын: «Жеміс қайда, көкөніс қайда екенін тап» Мен сендерге үстелге жемістер мен көкөністердің аралас карталарын жайып беремін, ал сендер карточкаларды жемістер мен көкөністер деп екі топқа бөлулерің керек. Тәрбиеші: Енді жемістерді зертханамызда зерттеп көрейік. Педагог үстелге жемістерді қояды: апельсин, мандарин, лимон, банан, алма. Тәрбиеші: Біздің дастарханда түрлі жемістер бар. Олардың атын атап көрейік. Барлық жемістер әртүрлі. Олар қалай ерекшеленеді, қандай негіздер бойынша топтастыруға болады? 1. Қараңыздар, олар пішіні бойынша ерекшеленеді ме (дөңгелек, сопақ)? 2. Түсі бойынша (қызғылт сары, жасыл)? 3. Көлемі бойынша (үлкен және кіші)? 4. Иісі бойынша? 5. Қабықтың құрылымы</p>	<p>қайырлы күн, сәлем, қайырлы кеш т.б.) -Міне, бізде достық шеңбер құрылды. Енді бір-бірлеріңізге күлкі сыйлаңыздар! Өйткені, «Көңілді болсаң – саусың, мұңайсаң – аурусың» деп бекер айтпаған. Сәлемдескен кезде бір-біріне денсаулық тілейді. Ой дамыту. Денсаулық үшін тағы не қажет? - Спортпен шұғылданыңыз, сабырлы болыңыз, таза ауада көбірек уақыт өткізіңіз, витаминдер мен дұрыс тамақтаныңыз. - Дұрыс тамақтану – ағзаға пайдалы өнімдер. Шарты: «Қызыл, сары, жасыл» Мен сендерге тағамдарын көрсетемін, ал сендер дұрыс түсті карточкаларды көтересіңдер. (Жасыл - жақсы, сары - жсеуге болады, бірақ өте пайдалы емес, қызыл - тамақтан бас тартқан дұрыс). Әрбір өнімде сіз пайдалы және зиянды нәрсені таба аласыз. Дид ойын: «Түрлі-түсті себеттер» Балаларды екі командаға бөлу. Енді сіз аспаз екеніңізді елестетіңіз, кешкі ас дайындайсыз. Ол үшін дүкенге барып, себетті өнімдермен толтыру керек. Пайдалы тағамдарды жасыл себетке, ал зиянды өнімдерді қызылға салу керек. Дид ойын: «Ғажайып сөмке» Біз жемістерді үлкен табаққа саламыз: алма, алмұрт, апельсин, мандарин, лимон, банан, киви, жүзім. - Оларды бір сөзбен қалай атауға</p>	<p>зертханасына шақырады, ал жолда бізге қажетті жемістерді табу керек, ол үшін бізге карта көмектеседі. Дид ойын: «Жемістерді жина» Жемістерді жинап, картадағы жеміс зертханасына кеттік. Қане зертханаға жету үшін көзімізді жұмып, 1,2,3 деп айтамыз. – Ал қазір біз оларды зертханамызда тексеріп көреміз. Тәрбиеші: -Біздің дастарханда жемістер бар, оларды атаңдар. (банан, алмұрт, алма, мандарин, жүзім, лимон). - Иә, олардың барлығы әртүрлі, бірақ бәрібір, кейбір белгілерге сәйкес, ұқсас жемістерді табуға болады. - Эксперимент жүргізуді бастау үшін жемістерге сауалнама жүргізу керек. - Бірдей пішіндегі жемістерді тауып, берілген жерге орналастырамыз.. Неліктен бұл жемістер деп ойлайсыңдар? Қалай ойлайсыңдар, қандай жемістердің пішіні, көлемі, түсі ұқсас? 1. Қараңызшы, олар пішіні бойынша ерекшеленеді ме? (дөңгелек, сопақ); 2. Көлемі бойынша (үлкен және кіші); 3. Түсі бойынша (қызғылт сары, жасыл);</p>
--	--	---	--	---	---

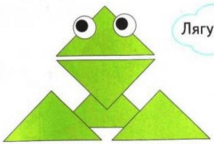

	<p>Б. қ.: 1. Аяқтары алишақ , қолдары белде. басты оң иыққа қисайту иықты ктермеу керек , басты солға қисайтып қайталау. (5 рет)</p> <p>Б. қ.: 2. Аяқтары алишақ , қолдары иықта. 1-4 қолымызды шеңбер бойынша алдыға қарай айналдырамыз 5-8 – қолымызды шеңбер бойынша артқа қарай айналдырамыз.</p> <p>Б. қ.: 3. Аяқтары алишақ , қолдарымыз басымызда. 1- оң жаққа еңкею, 2- б.қ. 3 – сол жаққа еңкею, 4- қолымызды алдыға созып, отырамыз. 5 – б.қ.</p> <p>Б. қ.: 4. Аяқтары алишақ , қолдарымыз жанда. 1- қолымыз басымызда, 2- қолымыз жогары, оң аяғымызды артқа қойып, өкшемізді көтереміз, бүгеміз. 3- оң аяғымызды қоямыз, қолымыз басымызда. 4- б.қ. Сол аяқпен де дәл солай қайталау.</p> <p>Б. қ.: 5. Аяқтарды біріктіріп ұстау, орында тұрып, қолды шынтаққа дейін бүгіп, тізені барыниша биік көтере жүгіру .</p> <p>Б. қ.: 6. Аяқтарды біріктіріп ұстау, қолдар белде, орында тұрып алға, артқа, оңға, солға секіру . /15-20 секунда/.</p> <p>Тыныс алу жаттығуы: мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару. Бастапқы қалыпқа келу.</p> <p>Негізгі қимыл-жаттығулары:</p> <p>1. Допты бір-біріне төменнен лақтыру және қағып алу.</p> <p>2. Тізерлеп тұрған күйі допты өз айналасында домалату</p> <p>Қимылды ойын: «Қу түлкі» ойыны:</p>	<p>АҚТ технологиясымен жұмыс.</p> <p>(Балабақшаның дәрігері көкөністер мен жемістерді қалай жеу керектігі туралы айтып береді)</p> <p>Сергіту сәті:</p> <p>Дәрумендер – тірегің, АВС деп аласың. Жетіспесе бірі оның, Ауырып сен қаласың.</p> <p>Тәрбиеші: Балалар, дәрумендер тек қана жемістер мен көкөністерде болмайды, сонымен қатар дәрігер апайларымыз арнайы дәріханаларда дәрумендер жасап шығарады.</p> <p>— Балалар, өзіміздің жеке дәріханамызға барып арнайы киімдерімізді киіп, дәрумендерді жасап берейік. (Сары ермексаздан дөңгелек тәрізді пішіннен түрлі дәрумендер жасайды).</p> <p>Ғалымдар бұрышы.</p> <p>Тәжірибе№1</p> <p>Жемістер - оларды қалай жеуге болады?</p> <p>Мақсаты: Балаларға жеміс-жидек тағамдарын дайындаудың әртүрлі тәсілдерін көрсету.</p> <p>Құрал-жабдықтар: жемістер бейнеленген суреттер, «Бақшадағы егін жинау» сюжеттік суреті, кептірілген жемістер, консервіленген және жаңа піскен жемістер салынған табақтар, жеміс компоттары бар стақандар.</p>	<p>бойынша (кеуекті және тегіс)? Жемістерді пішініне, көлеміне, түсіне, дәміне, иісіне, қабығының құрылысына қарай топтастыруға болатынын білдік.</p> <p>Ой дамыту.</p> <p>Сұрақ –жауап.</p> <p>Апельсин қайда өседі? (ағашта)</p> <p>Дұрыс, сонда қалай айта аласыз: апельсин жеміс пе, әлде көкөніс пе?</p> <p>Балалардың жауаптары.</p> <p>Балалармен әңгіме:</p> <p>Табиғатта апельсиндер - жылытыр жапырақтары бар биік мәңгі жасыл ағаштарда өседі.</p> <p>Олардың сфералық тәжіс бар, ақ хош иісті гүлдермен гүлдейді, олардан бәріңіз жақсы көретін жемістер пайда болады.</p> <p>Апельсиндер - сіз жақсы көретін керемет десерт, сонымен қатар олар иммунитетті күшейтетін тамаша құрал.</p> <p>Апельсинмен тәжірибе жасайық.</p> <p>Қортынды тәжірибе:</p> <p>Апельсин қабығының қасиеттері</p> <p>Ал апельсин қабығымен тәжірибе жасап көрейік.</p> <p>Балалар, қалай ойлайсыңдар, шарға қабық шырынын салсаңдар не болады?</p> <p>Сендермен бірге тексерейік. (Педагог балаларға қабықтың шырыны шарға түссе, жарылып кететінін көрсетеді). Балалар, бұл неліктен болды деп ойлайсыңдар?</p>	<p>болады? (Жеміс.)</p> <p>Барлық жемістер әртүрлі. Олар қалай ерекшеленеді және оларды қалай жіктеуге болады?</p> <p>1. Олардың пішіні бойынша (дөңгелек, сопақ) айырмашылығы бар-жоғын қарау.</p> <p>2. Көлемі бойынша (үлкен, кіші).</p> <p>3. Түсі бойынша (қызғылт сары, жасыл).</p> <p>-Жемістер бұзылып кетпес үшін қайнатады, кептіреді, мұздатады.</p> <p>Жемістерден қандай тағамдар жасауға болады?</p> <p>Олардың атын бірге атайық.</p> <p>Дид ойын: «Тағамның атын ата»</p> <p>-Лимон шырыны - қандай шырын? (Лимон шырыны).</p> <p>Алмадан жасалған джем? (Алма тосабы)</p> <p>Алмұрт кеспесі? (Алмұрт тосабы).</p> <p>Өрік компоты? (Өрік компоты).</p> <p>Ал енді мен сендерге компотты «пісіруді» ұсынамын.</p> <p>Сергіту «Компот».</p> <p>-Компот пісіреміз.</p> <p>Сізге көптеген жемістер керек, мұнда!</p> <p>Алмаларды тұраймыз</p> <p>Біз алмұртты кесеміз</p> <p>Лимон шырынын сығыңыз</p> <p>Су құйып және құмды салыңыз!</p> <p>Біз пісіреміз, компот пісіреміз, Адамдарға көмектесеміз.</p> <p>Карточкалар бойынша жұппен жұмыс:</p> <p>Дид ойын: «Не артық?»</p> <p>- Балаларға жемістер бейнеленген карточкаларды ұсынамын, олардың арасында көкөністер, саңырауқұлақтар, жаңғақтар мен жидектер бар. Тапсырманы орындағаннан кейін</p>	<p>4. Дәміне қарай.</p> <p>Тәрбиеші:</p> <p>-Олай болса, жемістерді пішініне, көлеміне, түсіне, дәміне қарай топқа бөлуге болатынын білдік.</p> <p>Қорытынды: Жемістерді әртүрлі белгілерге қарай топтастыруға болады және бұл әртүрлі топтарға әкеледі.</p> <p>Тәрбиеші: Балалар, аздап демалып, дене шынықтыру жаттығуларын жасайық.</p> <p>Сергіту сәті:</p> <p>«Бұл алма»</p> <p>Мынау алма! (тұру)</p> <p>Бұл (қолдар екі жаққа)</p> <p>Тәтті шырынға толы (қолдар белбеуде)</p> <p>Қолыңызды созыңыз (қолыңызды алға созыңыз)</p> <p>Алма жинаңыз (қолыңызды жогары көтеріңіз)</p> <p>Жел бұтақты тербете бастады (қолымызбен төбесінде тербелеміз)</p> <p>Алма алу қиын (жогары тартылды)</p> <p>Мен секіремін, қолымды созамын (секірдім)</p> <p>Және тез алма жинаңыз (қолыңызды басыңызға шапалақтаңыз).</p> <p>Тәрбиеші:</p> <p>-Ал енді, балалар, мен сендерді тәжірибе жасауға шақырамын.</p> <p>№1 тәжірибе.</p> <p>Түстер құпиясы.</p> <p>Аскөк, пияз.</p> <p>- Аскөктің бір бұтағын алып, оны бумаға салып, қағаз бетіне тік сызық сызамыз, аскөкпен сурет салуға болады ма?</p>
--	---	---	---	--	--

	<p>Ойын шарты: Балалар шатшаңдыққа үйренеді. Балаларды мадақтау.</p> <p>Дид ойын: «Ғажайып қалта». Ойынның шарты: қалта ішіндегі жемістерді аттарын, түсін айту керек. Дид ойын: «Кім жылдам» ойыны Шарты: Пайдалы және зиянды тағамдарды ажыратып ыдысқа салады Дид ойын: «Кішкентай галымдар» Көкөністер мен Жемістер «№ 1 тәжірибе» Мақсаты: жемістер мен көкөністер тұқымдарының құрылымында ядрошық бар екенін көрсету Құрал-жабдықтар: жемістер (алхоры, алма, апельсин, алмұрт); көкөністер (қияр, баклажан, қызанақ, кәді), науалар, пластикалық пышақтар, ұлғайтқыш, балға. Жүргізілу барысы: Педагог балалармен бірге жемістерді тексереді, көкөністер атауларын нақтылайды. Ересек адам балаларды осы жемістердің (көкөністердің) тұқымдары қайда екенін табуға шақырады. Балалар жемістерді кеседі, тұқымын табады. Педагог тұқымдарды үлкейткіш әйнек арқылы қарауды ұсынады. Балалар тұқымдарды қарастырады, сипаттайды, оларды салыстыру, ұқсастықтарды табу (қабықша, ядрошық), балғамен беріктігін тексеру. Қорытынды. Жемістердің (көкөністердің) барлық</p>	<p>Жүргізілу барысы: Педагог балалармен бірге жемістер мен сюжетті суреті бар суреттерді қарастырады. Педагог балалардан жемістер мен көкөністердің айырмашылығы неде екенін сұрайды. Ол әрі қарай қарастыруды ұсынады ишкі жемістерді алып, адамның оларды қалай жегенін және неліктен екенін сұрайды. Педагог балалармен бірге кептірілген және консервіленген жемістерді тексеріп дәм татады, компот ішеді. Әркім бұл өнімдердің қалай ерекшеленетінін салыстырады және қорытынды жасайды. Балалар әртүрлі тәсілдермен пісірілген бір жемісті табуға, дәмінің айырмашылығын анықтауға үйренеді. Қорытынды. адам қыста жемістерді әртүрлі тәсілдермен жинау идеясын ойлап тапты: кептіру, сақтау, қайнату. Жемістерде біздің денемізге пайдалы көптеген дәрумендер бар. Бірақ жаңа піскен жемістер ең пайдалы, оларда барлық витаминдер бар. Іс-әрекетті бағалау кезеңі: — Балалар, дәрумендер дегеніміз не екен? — Қай тапсырма сіздерге</p>	<p>(Балалардың жауаптары). Апельсин қабығы шырынында ауа көпіршіктері ғана емес, сонымен қатар сұйықтық - қышқыл бар, ол шарды тоттандырады. Тәжірибе №2 Көкөністердің құрамында су бар ма? Тәжірибе жүргізбес бұрын, бір болжам жасайық: көкөністерде су бар ма, жоқ па? Сынақ үшін біз әртүрлі көкөністерді алдық: картоп, сәбіз, қызанақ, қияр. Олар екі бөлікке кесіп, кесіндіні қолының бойымен жүргізді. Сіз не сезіндіңіз? Көкөністерде су бар ма? Қай көкөністе су көп? Бірақ кейбір зерттеушілер әлі де күмәнмен қарады. Содан кейін біз майда үккіштен өткізіп, оған сәбіз мен картопты үккіштен өткізіп, дәке арқылы шырынын сығып алдық. Біз қай көкөністе сұйықтық көп екенін салыстырдық - сәбізде немесе картопта. Балалар шырыннан дәм татқысы келетіндерін білдірді. Денешынықтыру. Кіріспе бөлім. Бір қатар сапқа тұру. Сәлемдесу. (нұсқауларды орындау) Шеңбер бойымен тұру. Қолды жоғары көтеріп, аяқ ұшымен жүреді, қолды жанға созып, өкшемен жүреді. Баяу жүгіру, жылдам жүгіру Негізгі бөлім: Жалпы дамыту жаттығулар: Б. қ: 1. Аяқтары алашақ, қолдары белде. басты оң</p>	<p>балалар карточкалармен алмасады және оларды тексереді. Дид ойын: «Зерттеуші шеберлер» Зертханалық жұмыс ережесін қайталаймыз. Ақ халатты киіп, зертханаға барамыз. Зертханада жұмыс. Енді мен сендерге жұмбақ жасырғым келіп тұр. Менде, менде бәрі бар, Дәмім бірде қышқыл, бірде тәтті, Дәруменім пайдалы. Кім менің шырынымды ішеді Сол ақылды болып өседі. (Апельсин). -Апельсин туралы не білесіңдер? (балалардың жауаптары) Апельсинмен тәжірибе жасайық. Апельсиндер салынған үстелдерге барайық, №1 тәжірибе. «Бату – батпау». -Ал, қалай ойлайсыңдар, апельсиндер жүзе алады ма (балалар жорамалдары). Ал тексеріп көрейік. Сіздің алдыңызда екі апельсин бар. Олардың біреуін суы бар ыдысқа салыңыз. Ол жүзетін болады. Ал сіз қатты тырыссаңыз да, оны суға батыра алмайсыз. Екінші апельсинді аршып, суға салыңыз. Енді не? Сіз өз көзіңізге сенесіз бе? Апельсин батып кетті. Қалай солай? Екі бірдей апельсин, бірақ біреуі суға батып, екіншісі қалқып кетті ме? нені болжауға болады. Қабықтың шынымен апельсиннің суға батып кетуіне жол бермейтінін қалай тексеруге</p>	<p>- Ол жолды қандай түспен қалдырды? Ал енді картадағы нәтижені белгілеңіз, қараңыз - Асқөк сурет салады ма? - Иә - плюс қойыңыз. Қандай түс? - Жасыл - шеңберді жасыл түске боя. Енді пиязды қолданып көрейік. -Пияздың қауырсынын алып, бүктеп, тік сызық сызамыз, пиязбен сурет салуға бола ма? - Жарайсыңдар, бәрі жақсы болды .... Пияз сурет салады ма? - Иә - Плюс қойыңыз. Қандай түс? Жасыл - Шеңберді жасыл түске боя. - Жарайсың! Нағыз галым! №2 тәжірибе. Көкөністер қызылша, сәбіз - Біз сәбіздің бір бөлігін алып, оны қағаз парағына саламыз . Нәтиже бізге эскиз жасауға көмектеседі .... шығу. - Сәбіз салады ма? - Иә -Олай болса, сәбіз салынған суреттің алдына не саламыз? - Плюс Шеңбер қандай түсті болады? - Дұрыс қызғылт сары. Жарайсың!</p>
--	---	--	--	---	--

	<p>тұқымдарының ұқсастықтары бар. Оларда жаңа өсімдік үшін қоректік қор бар ядрошық бар. Ядрошық тері қабығымен қорғалған.</p> <p>№ 2 Тәжірибе. Күннің өсімдіктің пияздың өсуіне әсері»</p> <p>Мақсат. Өсімдіктер өсу үшін күн сәулесінің қажеттілігін дәлелдеңіз</p> <p>Құрал-жабдықтар: 2 шам, 2 контейнер топырақ.</p> <p>Жүргізілу барысы:</p> <p>1) Пиязды контейнерге отырғызыңыз. Біреуін күнге, екіншісін қалпақ астына көлеңкеге салады</p> <p>Жасыл желектің өсіп жатқанын қараңыз.</p> <p>2) Өсімдіктен қапқақты алыңыз. Қандай сабақ? (жарық) Неліктен жарық? Күнге қойыңыз, пияз бірнеше күнде жасылға айналады.</p> <p>3) Көлеңкедегі сабақ күнге қарай созылады, күн тұрған жаққа қарай созылады. Неліктен?</p> <p>Қорытынды. Жасыл күйде боялу үшін өсімдіктердің өсуі үшін күн сәулесі қажет, Өсімдіктер күннен жасыл түс беретін хлорофиллді жинайды және тағам ретінде қызмет етеді.</p>	<p>қатты ұнады?</p> <p>Тәрбиеші: Балалар сендер ұйа жақсы қатынасқандарыңыз үшін сендерге дәрігеріміз өзінің дәрумендерін сыйлыққа беріп жіберіпті.</p>	<p>иыққа қисайту иықты көтермеу керек , басты солға қисайтып қайталау. (5 рет)</p> <p>Б. қ.: 2. Аяқтары ашақ , қолдары иықта. 1-4 қолымызды шеңбер бойынша алдыға қарай айналдырамыз 5-8 – қолымызды шеңбер бойынша артқа қарай айналдырамыз.</p> <p>Б. қ.: 3. Аяқтары ашақ , қолдарымыз басымызда. 1- оң жаққа еңкею, 2- б.қ. 3 – сол жаққа еңкею, 4- қолымызды алдыға созып, отырамыз. 5 – б.қ.</p> <p>Б. қ.: 4. Аяқтары ашақ , қолдарымыз жанда. 1- қолымыз басымызда, 2- қолымыз жогары, оң аяғымызды артқа қойып, өкшемізді көтереміз, бүгеміз. 3- оң аяғымызды қоямыз, қолымыз басымызда. 4- б.қ. Сол аяқпен де дәл солай қайталау.</p> <p>Б. қ.: 5. Аяқтарды біріктіріп ұстау, орында тұрып, қолды шынтакқа дейін бүгіп, тізені барынша биік көтере жүгіру .</p> <p>Б. қ.: 6. Аяқтарды біріктіріп ұстау, қолдар белде, орында тұрып алға, артқа, оңға, солға секіру . /15-20 секунд/.</p> <p>Тыныс алу жаттығуы: мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару. Бастапқы қалыпқа келу.</p> <p>Негізгі қимыл-жаттығулары:</p> <p>1. Допты бір-біріне төменнен лақтыру және қағып алу.</p> <p>2. Тізерлеп тұрған күйі допты өз айналасында домалату</p> <p>Қимылды ойын: «Қу түлкі» ойыны:</p> <p>Ойын шарты: Балалар шапшаңдыққа үйренеді.</p>	<p>болады.</p> <p>Қабықты суға салайық. "Апельсин қабығында ауа көпіршіктері көп. Олар апельсинді су бетіне итереді. Қабығы болмаса, апельсин батып кетеді, себебі ол ығыстыратын судан ауыр". Апельсин қабығын үлкейткіш әйнек арқылы қарау.</p> <p>Қорытынды: сондықтан ауа судан жеңіл деп айтуға болады. Және біз оны дәлелдедік.</p> <p>№ 2 тәжірибе «Жүзімге не болады?»</p> <p>Бір стақан таза газдалған су немесе лимонад алыңыз да, оған жүзімсалыңыз. Ол судан сәл ауыр және түбіне батып кетеді. Бірақ кішкентай шарларға ұқсас газ көпіршіктері бірден оған жабыса бастайды. олардың көп болатыны сонша, жүзім пайда болады.</p> <p>Бірақ бетінде көпіршіктер жарылып, газ сыртқа шығады. Ауыр жүзім қайтадан түбіне батады. Мұнда ол қайтадан газ көпіршіктерімен жабылып, қайтадан көтеріледі. Бұл су «дем шығарғанына» бірнеше рет жалғасады.</p> <p>Тәжірибе №3 «Сиқырлы лимон».</p> <p>Біз үлкен шыныаяққа жылы шай дайындаймыз,</p> <p>Екі стаканға құйамыз.</p> <p>Стакандардың біріне лимон шырынын сығыңыз. Қасықпен араластырыңыз. Шай түсінің қалай өзгергенін бйқауға болады..</p> <p>Балалар, біз сендермен тәжірибе жасадық: апельсин суға батады, батпайды, жүзім жүзеді, лимон шырыны түсін өзгертеді. Ең бастысы, жемістер біздің</p>	<p>- Біз қызылшаның бір бөлігін алып, оны қағаздың үстіне саламыз ....</p> <p>№3 Тәжірибе. Жидектер қарақат, таңқурай</p> <p>- Үстелде сөмкелер бар, оны ашып, жидекті алып, салфеткаға пакетке салып, алақанмен жидекті басыңыз. Қаптаманы аударып, майлықтың түсіне қараймыз.</p> <p>Нәтижені сызамыз.</p> <p>- Қолымызды сүртеміз, сыртқа шығып шеңберге тұрамыз.</p> <p>- Балалар, айтыңдаршы, біз бұл тәжірибелерден не білдік?</p> <p>Балалардың жауаптары.</p> <p>-Дұрыс, балалар, біз тек бояумен, қарындашпен ғана емес, табиғи бояулармен – көкөністердің, өсімдіктердің, жидектердің шырынымен де сурет салуға болатынын білдік.</p> <p>- Кішкене тосын сый жасайық! Маған келіңіз, үстелде әртүрлі көкөністер мен жемістердің бланкілері бар, бір-бірден алып, оларды белгілі бір түсті шырынмен безендіріңіз. Біз оларды бір үлкен табаққа жапсырамыз, әдемі натюрморт аламыз. - Жарайсың!</p> <p>- Балалар сендерге зертхана ұнады ма?</p> <p>- Қандай қызықты және жаңа нәрселерді білдіңіз? Сізге қандай түстер көбірек ұнайды?</p> <p>- Балалар, бұл түстерді</p>
--	---	---	---	--	--

			Балаларды мадақтау.	денемізге көмектеседі: олар пайдалы қоректік заттармен қамтамасыз етеді, соның арқасында дене күшті және сау болады. Дені сау дене микробтар мен аурудан қорықпайды.	табиғи деп атауға бола ма? Неліктен? Мұнда біз табиғи түстердің құпиясын аштық. Қортынды Балаларды мадақтау.
Серуенге дайындық	Әңгіме жүргізу. Серуенге шыққанда қауіпсіздік ережелері туралы ескерту. Киіну: Серуенге шығу, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.				
Серуен:	Картотека №12 Ауа – райын бақылау.	Картотека №25 Ойын алаңындағы өзгерістерді бақылау.	Картотека №17 Ағаш жапырақтарының түсін бақылау.	Картотека №16 Құстарды бақылау.Түрлерін айыра білуге үйрету.	Картотека №8 Бағдаршамды бақылау
<p style="text-align: center;">Музыкалық ойындар</p> <p style="text-align: center;">Шортан Мақсаты: Музыка әуенімен еркін билеуге баулу. Көрнекіліктер: Шортан мен кішкентай балықтардың бет пердесі.</p> <p>Шарты: Шеңбер құрып тұрған балалар — аквариумдағы тастар.Үлкен балық — шортан тастардың арасымен, кішкентай балықтарды қуалайды.Кішкентай балықтар:бул-бул-бул деп әндететіп қашады.</p> <p style="text-align: center;">Ұсталған балық тақпақ немесе ән орындайды.</p> <p style="text-align: center;">Түлкі мен қаздар Мақсаты: Кейіпкер роліне еніп,музыкалық дыбыстарды мәнерлеу құралдарын жетілдіру.</p> <p style="text-align: center;">Көрнекіліктер:Түлкінің, қаздың бет пердесі. Ойынның шарты:Түлкінің бет пердесін киген бала әндете, музыка әуеніне сай билей қазға келеді.</p> <p style="text-align: center;">Қаз бейнесіне енген бала, әндете жауап береді. Түлкі қазды қуады. Ұсталған қаз әнмен, тақпақпен айыбын өтейді. Түлкі: -Қаңқ,қаңқ қалың қаз, Ұстап жеймін қарным аш! Қаздар: -Қой,қой түлкі,сұм түлкі, Балапандар әлі жас!</p>					
Серуеннен оралу	Балаларға ойын киімдерін шешуді, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.				
Түскі ас	ӘҢГІМЕ ЖҮРГІЗУ. Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүртінуді, сүлгілерін өз ұяшықтарына ілуді үйрету.. Ұқыпты тамақтану дағдыларына асты аздан алып ішуге, ас құралдарын дұрыс қолдануға тәрбиелеу. Үстелге дұрыс отырып,тамақтануға , нан қиқымын жерге түсірмей, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.				
Ұйқы	Балалалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау.				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, шынықтыру шаралары.	№11. Ояну Қандай ғажап керемет, Әсем есік ашылды. Түрлі - түсті бояулар, Аспанда жайылып шашылды Ұйқым шайдай ашылды	№2.1. Ояну Балапандар тұрайық Көзімізді ашайық Жан-жаққа біз қарайық Бір күлімдеп алайық.	№ 31. Ояну Көзіміздізді ашайық Бойымызды жазайық Қолмен көзді ұқалап Созылып бір алайық.	№41. Ояну Көзіміз ашылды Ұйқымыз басылды Дем алдық ұйықтадық Шаттанып ойнайық.	№51. Ояну Оянайық балалар Маған тезірек қарандар Шапалақты ұрайық Орнымыздан тұрайық.
Бесін ас	Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары. Бейнелеу	Жапсыру Тақырыбы: Жеміс-жидекке арналған себет Ой қозғау. Сұрақ жауап. Балалар бау – бақша дегеніміз не? -Онда не өседі?	Дид ойын: «Кім тапқыр?» Шарты: Берілген жұмбақтарды өз ойымен шеше білу.Жұмбақ шешуіне қатысты сөйлем құрау. Ас, тағам, азық-түлік жұмбақтары Өзі аңы, Бірақ,	Шығармашылық жұмыс. Дид ойын: «Бақаға дос сыйлаймыз» Миға шабул. Жұмбақ жасыру. Сұлы жерді мекендеп, Құрлықта да секеңдеп,	«Құстың ұясы» әңгіме оқып беру, түсіндіру. Әңгіме желісі бойынша балаларға сұрақ қою Балалар ойнап жүріп нені көрді? Ұяда не бар екен?	Шығармашылық жұмыс. Дид ойын: «Ормандағы түлкі» Миға шабул. Жұмбақ жасыру. Өзі қу,

<p>әрекеті, кітап тарқарау және тағы басқа әрекеттер)</p>	<p>- Бау – бақшада өсетін көкөністер бізге пайдалы ма? - Көкөністерден не жатады?? - Жемістерге не жатады? Қызығушылықтарын ояту. Кірпі келеді. Балалардан көмек сұрайды. Жеміс ,көкөністер жинауға себет керек екенін айтады. Топқа бөлу. 1-топ Жемістер 2-топ Көкөністер 1-топ қағазды қиып желімдеу арқылы себет жапсырады. 2-топ ермексазды есу арқылы себет жасайды. Балаларды бақылау.,жеке көмек көрсету. Сергіту сәті Алма баққа барайық Алма теріп алайық. Ең үлкенін, дәмдісін Анамызға сыйлайық! Балалардың жұмыстарын қорытындылау. Галерея шарлау әдісі. Балалардың жасаған себеттерін кірпіге беру. Кірпі қуанып,рахмет айтып қоштасады. Қорытынды. Не қонаққа келді? -Қандай көмек сұрады. Не жасап бердіңдер? Балаларды мадақтау.</p>	<p>Дәмді етер асты. (Тұз) Ұрмай-соқпай жылатады, Әркім бірақ ұнатады. (Пияз) Алыстан қарасам аппақ, Татып қарасам тәтті-ақ. (Қант) Табиғат туралы жұмбақтар Таңмен көзін ашады, Әлемге нұрын шашады. (Күн) Үй үстінде алтын тас, Алайын десем табылмас. (Жұлдыз) Жылт-жылт етеді, Жылгадан өтеді (Су)</p>	<p>Шыбын-шіркей аңдиды, Жемге қашан жетем деп. (Бақа) Суретпен жұмыс. Бақа туралы түсінік беру. 2 топқа бөлу. 1-топ. Үшбұрыш пішіндерден бақаны құрастырады.</p> <p>2-топ.Дөңгелек пішінен бақаны құрастырады.</p> <p>Балалардың жұмыстарын бақылау. Жеке көмек көрсету. Бақа туралы өлеңді жаттау</p>	<p>Балалар не істеді? Балалапанды үйіне алып келгеннен кейін не болды? Әкесінің сөзінен кейін балалар қайтті? Балалардың жасағаны дұрыс па? Балалар не істеу керек еді? Сергіту сәті: Ал, балалар , тұрайық, Алақанды ұрайық. Оңға қарай иіліп, Солға қарай иіліп Бір отырып, бір тұрып, Топқа бөлу. 1- ші топ геометриялық пішіндер арқылы құстарға ұя жапсырады. 2-ші топ қиылған бөлшектер- ден белгілі бір құстың суретін құрастырады. 2 топқа жұлдызша беру. Дид ойын: «Құсты ұясына қондыр» Шарты. Балалар жасаған құсты ұяға қондыру.</p>	<p>Жүрген жері айқай-шу. (Түлкі) Тосын сәт. Түлкі келеді. Балалармен амандасады. Көңілсіз. Орманда жалғыз қалған.Көп дос керек екенін айтады. Балалар түлкіге көмектесеміз бе? Топқа бөлу. 1-топ түлкіні конус жасау арқылы жапсырады.</p> <p>2-топ түлкіні геометриялық пішіндерден қиып жапсырады.</p> <p>Көрме ұйымдастыру. Түлкі достары көп болғанына қуанып рахмет айтып қоштасады. Балаларды мадақтау.</p>
<p>Серуенге дайындық</p>	<p>Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.</p>				
<p>Серуен</p>	<p>Карточка №12 Ауа – райын бақылау.</p>	<p>Карточка №25 Ойын алаңындағы өзгерістерді бақылау.</p>	<p>Карточка №17 Ағаш жапырақтарының түсін бақылау.</p>	<p>Карточка №16 Құстарды бақылау.Түрлерін айыра білуге үйрету.</p>	<p>Карточка №8 Бағдаршамды бақылау</p>

	<i>Таза ауада ұйымдастырылған ойындар</i> Қимылды ойын: «Қасқырлар мен лақтар » Мақсаты: Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу.	<i>Таза ауада ұйымдастырылған ойындар</i> Қимылды ойын «Тақия тастамақ» Мақсаты: балалардың зейінің дамыта отырып, жылдамдыққа үйрету.	<i>Таза ауада ұйымдастырылған ойындар</i> Қимылды ойын: Жасыл қияр» Мақсаты: балалардың тіл байлығын дамыту, ұйымшылдыққа үйрету.	<i>Таза ауада ұйымдастырылған ойындар</i> Қимылды ойын: «Аңшы» Мақсаты: балаларды шапшаңдыққа, ұйымшылдыққа үйрету.	<i>Таза ауада ұйымдастырылған ойындар</i> Қимылды ойын: Өрмекші мен шыбын» Мақсаты: балалардың қимыл-қозғалыс, бақылағыштығын дамыту.
Балалардың үйге қайтуы	Ата-аналарға кеңес: «Үйде ойын бұрышын ұйымдастыру».	Кеңес: мысалы: «Егер ата-аналар дүкеннен баланың ұнатқан ойыншығын сатып әпермеген жағдайда, өзін қалай ұстау қажет.	<i>Балалар отбасында өздері не істей алатындары туралы әңгімелесу.</i>	Кеңес: «Бала өміріндегі ойыншықтың маңызы».	<i>Ата-аналарға тапсырма беру, жақсы демалуға тілек білдіру</i>

Жазғы сауықтыру кешеніне арналған тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы (балабақша/шағын орталық, мектепалды сыныбы)

Топ: Орта топ.

Балалардың жасы: 3 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 28.08 – 31.08.2023ж

<i>Күн тәртібі</i>	<i>Дүйсенбі</i>	<i>Сейсенбі</i>	<i>Сәрсенбі</i>	<i>Бейсенбі</i>	<i>Жұма</i>
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Ата-аналармен аман-дасу. Баланың денсаулығы, көңіл-күйі туралы білу. Балаларды дене тазалығын тексеріп қабылдау. Көңіл-күйлеріне назар аударып, жағымды жағдай орнату.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Достық Ортақ мекен жер шары, Төбемізде бір аспан. Барлық ұлттың баласы, Достығымыз жарасқан Дид ойын: «Дауысынан таны» Мақсаты: Балалардың үй жануарлары туралы және қалай дыбыстайтындығы туралы түсініктері қалаыптасады.	Санамақ Бір үйде біз нешеуіміз? Кел санайық екеуіміз. Бас бармағым - атам, Балан үйрек - апам, Ортан терек - әкем, Шылдыр шүмек - анам, Кішкентай бөбек - мен. Біз үйде нешеуіміз? Біз үйде – бесеуіміз Дид ойын: «Телефон» Мақсаты: естіген сөзді екінші балаға бұлжытпай жеткізе алады, диалогтысөйлеуді үйренеді.	Тереңдет ойыңды, Тік ұста бойыңды. Құстарға ұсайық, Қалықтап ұшайық. Шық алға оң қанат, Шық алға сол қанат, Шаршаған кездерде Қонайық жорғалап. (Б.Бөрібаев) Дид ойын: «Бау да ма,бақшада ма?» Мақсаты: Балалар көкөністер мен жемістер туралы түсінеді.	Еркін ұста денеңді, Тарсылдатпай еденді Орнымыздан тұрып ап Жүгірейік бір уақ. Бір, екі, үш, бір, екі, үш. Аяқты алға созайық Тік көтеріп, қозғайық. Тымсылбыр да болмайық Алғақарайозбайық. Бір, екі, үші, бір, екі, үш. Дид ойын: «Заңдылығын тап» Мақсаты: Балалардың логикалық ойлауын, заңдылықты қоя білу дағдыларын дамыту.	Біз балдырған баламыз, Құстай қанат қағамыз. Дүниені аралап, Оқып білім аламыз. Көзді салып қараңыз, Былай қанат қағамыз. (Б.Бөрібаев) Дид ойын: «Ормандағы аю» Мақсаты: Балалар ептілікке, шапшаңдыққа дағдыланады.
Таңертенгі жаттығу	Таңғы жаттығу кешені Жаттығу түрі - сылдырмақ, әуенмен. Мақсаты: Жалпы даму жаттығуын жасай отырып, баланы шыңдау. Тамыз айының 5-аптасына арналған жаттығу кешені қосымша тізілген				

Таңғы ас	<p>Тәтті тамақ жейміз. Рақмет аспаз дейміз. Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру.</p>				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	<p>ҰОҚ өтілу барысына қажет құралдарды, көрнекіліктерді реттеу.. Балаларды ұоқ-не сұрақтар қоя отырып дайындау, балалармен өзара әңгіме жүргізу.</p>				
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	<p>Ғажайып сәт. Аудио дыбыс. Орман тұрғындары өте көңілсіз, олар орманда қатты дауыл соғып, содан әлсіреп қалған. Тиін ағаш діңіне шыға алмай, қоян секіре алмай, түлкі жүгіре алмай басқа аңдарда осылай шаршап қалған диді. Доктор Айболит бізден көмек сұрап хабарласып жатыр. Аңдарға тез арада жаттығу жасап шынығу керек екен. Біз жаттығуды көрсетіп, суретке түсіріп жіберуіміз керек. Көңілсіз тұрғындарға көмектесейік.</p> <p>Денешынықтыру Кіріспе бөлім. Бір қатар сапқа тұру. Сәлемдесу. (нұсқауларды орындау) .Шеңбер бойымен тұру. Қолды жоғары көтеріп, аяқ ұшымен жүреді, қолды жанға созып, өкісемен жүреді. Баяу жүгіру, жылдам жүгіру Негізгі бөлім: Жалпы дамыту жаттығулар: 1. Аяқтар ашақ қойылған, қолдар бүйірде. Мойынды оңнан солға қарай, солдан оңға қарай айналдыру. «3-3-</p>	<p>Қызығушылықты ояту. Бүгін біз айналамыздағы барлық нәрселерден сары түсті іздеуді жалғастырамыз. Ал бізге ол үшін «Күн және оның балалары – күн сәулелері туралы» ертегісі көмектеседі. Бірақ алдымен күнді табуымыз керек. Педагог балаларға түрлі-түсті иірілген жіптерден жасалған түрлі-түсті күн көрсетеді. Балалар күнді таңдайды. Ал неге сендер бұны күн деп шештіңдер? Балалар: Күн сары. Тәрбиеші: Дұрыс, күнді таптық, демек, ертегімізді бастайтын кез келді. Ертегі Тәрбиеші: Күн бұлттардың артынан шығып, тәтті керіліп, күлімсіреді. Күннің қайда тұратынын кім айтады? (Балалардың жауабы) Әрине, күн аспанда өмір сүреді. Күннің түсі қандай? Дұрыс, күн сары. Бірақ біз оны әрдайым осылай атай бермейміз. Күн осылай шығады, жарқырап шығады, Күн балаларға қалай күледі? (Балалар жымиады) Балалардың күлкілері қандай жарқын, көздері кішкентай күндей жарқырап тұр. Күн күлімдеп, жарқырап, балаларын - күн сәулесін серуендеуге жіберді. Күн нұры жерге түсіп, еркелеп,</p>	<p>«Көңілді доп» Доптармен ойнау қызықты. Бірақ мұндай ойындардың өзінде доппен ойнау кезінде қауіпсіздік ережелерін ұмытып қалсаңыз, қиындықтар туындайды. Доппен ойнаудағы қауіпсіздік. Шыны терезелердің, дүкен витриналарының жанында доппен ойнауға болмайды. Неліктен? Доп оларды құлатуы, сындыруы мүмкін. - Жолдың жүріс бөлігінің жанында доппен ойнамаңыз. Неліктен? Доп өтіп бара жатқан көліктің доңғалақтарының астына шығып, апатқа әкелуі мүмкін. Және, әрине, ешбір жағдайда жолда допқа жүгірмеу керек! Доптың үстіне отыруға болмайды. Неліктен? Доп жарылып қалуы мүмкін. Барлық заттардың пішіні болады. Геометриялық фигуралар мен заттарды қарастыру, оларды атау. Қараңызшы, оларда ортақ нәрсе бар ма? Бір пішіндегі фигуралар мен заттарды байланыстыру үшін қарындашты пайдаланыңыз. Енді доптың суретін салайық. Доптың пішіні қандай? Әрқайсысың қандай доп салғыларың келетінін ойлаңыздар: үлкен немесе</p>	<p>Дид ойын: «Кім тапқыр?» Жұмбақ шешу Күндіз бар да, түнде жоқ, Онсыз өмір мүлде жоқ. (Күн) Бүгін бізде қуанышты күн болғандықтан, шуақты күн бізді далада күтіп тұр. Ол жылулық пен қуаныш әкелді. Көңілді серуен. Бүгін ауа райы қандай? бұлтты немесе күн шығып тұр ма?? Балалар: Күн шуақты. Күн қайда? Балалар: Аспанда! Ол қашан тұрады? (таңертең ерте) Күн кімге керек? (барлық адамдарға, өсімдіктерге, жануарларға) Күнді шақырайық! Тақпақ : «Күн» Кейде кіріп бөлмеме, Ол ойнайды айнада. Шомылады көлге де, Шуақ шашып қайда да. Балалар күн оянып, жарқырайды. Оған қарау оңай ма? (Жоқ). Мен күнге киетін көзілдірікті киіп, күнге қарауды ұсынамын. Біз күнге өте қуаныштымыз! Шапалақ. Дид ойын: «Күннің достары» Шарты: балалар күнге байланысты заттарды атайды Күннің достары - бәрі дөңгелек. (дөңгелек, доп, доп,</p>	<p>Тосын сәт. Есік қағылып хат келу. Ой қозғау. -Бұл хат кімнен деп ойлайсыңдар? Бұл хатты Ернар мен Жанар деген балалар жазыпты. Олар орманнан саңырауқұлақтар терген екен. Алай да саңырауқұлақтың қайсысын жеуге болатындығын білмейді екен. Сол себепті сендерден көмек сұрап хат жазыпты. Көмектесеміз ба?. Орманға саяхат. Ой қозғау. Сұрақ жауап Балалар, орманда табиғат аясында қандай қауіпсіздік ережесін сақтау керек? -Қандай жәндіктерден абай болу керек? -Осындай жағдайларды болдырмау үшін не істеу керек? -Тағы да қандай қауіпсіздік ережесін сақтау керек? Табиғаттағы өзін-өзі ұстау ережелері: 1.Қоқысты кез келген жерге тастама, арнайы қоқыс жәшігіне сал! 3. Табиғатта өзін-өзі ұстай білу ережесі</p>

	<p>з» деп айту 2 . Аяқтары алишақ қойылған, тік тұрып, қолды екі жаққа жіберіп, жұдырықты түйіп, шынтықпен ішке - сыртқа айналдыра қимылдаймыз. 3. Аяқтар алишақ қойылған, қолдар жоғарыда, 1- аяқты тізеге дейін бүгіп, жоғары көтереді, 2- тізе астынан шапалақ соғады. 3- б.қ. 4. Аяқты алишақ қоямыз, қолымыз жанда, оңға, солға бұрылу, қол бос қозғалады. 5. Орнында тұрып, қос аяқтап секіру (10-15 секунд) Тыныс алу жаттығулары: «Әтеи» дыбысын салу, «қу-ка-ре-ку» деп айту. Мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару. Бастапқы қалыпқа келу. Негізгі қимыл-жаттығулары: 1-2—2,5 м арақашықтықтағы нысанаға құм салынған қапшықты лақтыру 2. Аяғын бірге, аяғын алишақ қойып ырғақты секіріу Қимылды ойын:«Құстар» Ойын шартымен таныстыру Қортынды. Балаларды мадақтау</p>	<p>айналып, жерді өз жылуымен жылытты. Көк шөпке оранған аязды қыстан кейін жер оянды Күн нұры жас шөпке тіреліп, жаңа достар іздеу үшін әр жаққа шашырап жатты. Осылайша Күннің бір сәулесі көгалдың үстінен ұшып түсіп, тауықты көрді. Ол жұмыртқаға жабысты осылайша оларды өзінің жылуымен жылытты. Ана тауық балапандарының жұмыртқадан шыққанын күтіп отырды. Күннің нұры жұмыртқаларға түсіп, оларды өз жылуымен жылыта бастады. Содан кейін жарықшақ пайда болды. Бұл қабықшалар жарылып, балапандары пайда болды. Күн нұры оларды қатты ұнатып, алтын бояуды шашып жіберді, тауықтар сарғайып кетті. Ана тауық балапандарына кел менімен бірге жүріңдер, мен сендерге жердегі қателерді, құрттарды іздеуді үйретемін. Олар серуендеуге кетті, ана тауық оның соңынан ерді. Ал көгалға ана тауық балапандарымен мен күн нұры төгілген тату отбасы келді. Бүршіктердің арасынан бір сәуле сырғып өтті, алтын сары бастары бар гүлдерді шығарды. Бұл одуванчиктер. Одуванчик сары түсті. Балалар, одуванчиктер күнге ұқсай ма? (Балалардың жауаптары) Ал олар қалай ұқсас? Иә, күн де, бәйшешек те сары. Одуванчик тауықтарға ұқсай ма? (Балалар: Иә.) Олар несімен ұқсас? Дұрыс! Ал одуванчиктер мен тауықтар сары. Содан кейін тауықтар көгалдан жүгіріп өтіп, сары бәйшешектерді иіскей бастады, содан кейін сәулені қуып ойнады. Осылайша күн аспанға қайтып, балаларымен бірге бұлттың</p>	<p>кішкентай доп, оған қандай түстерді қолданасың . Көзіңізді жұмып, өз добыңды елестетіп көр. Шығармашылық жұмыс «Менің сүйікті добым» Енді бәріміз кішкентай ғалым болып, допты зерттеп көрейік. Эксперимент: «Менің добым» Мақсаты: Жеңіл заттардың суда қалқып қана қоймай, сонымен қатар судан «секіріп кетуі» мүмкін екендігі туралы түсінік беру. Тапқырлықты, зейінді, байқағыштықты дамыту. Қолданылатын материалдар: су толтырылған шағын ванна, кішкентай резеңке доп, майлық, қарындаш, қағаз. Процессі: Доппен тығылыспақ ойынын ойнау. - Доп суға батады ма? Балаларды допты қолдарымен ұстап көруді ұсыну. - Ол қандай? (серпімді, жеңіл). Су толтырылған шағын ваннаға допты салу. - Допқа не болды, неге ол батпайды? Доп қалқып тұрады, ол жеңіл. Балаларға допты ваннаның түбіне дейін батырып, қолдарымен ұстап тұрып, жіберіп қалуды ұсыну. - Допқа не болды? (Ол судың бетінен секіреді). Қорытынды: Доп ауамен толтырылған, ол жеңіл және жеңіл заттар суда батпайды. Су жеңіл заттарды судың бетінен итереді Қане доппен жаттығу жасайық.</p>	<p>табақ, т.б.). Күннің достары, бәрі сары болады. (тауық, одуванчика, қарындаш, лимон, көйлек және т.б.). Күннің достары, жылытатынның бәрі, бірақ бізді не жылытады? (батарея, пеш, пеш, тон, шұлық, жылытқыш, шәйнек, т.б.). Күннің достары, жарқырағанның бәрі, бірақ біз үшін не жарқырайды? (шам, фонарь, ай, шам, шамдар, т.б.). -Күн шықса, жақсы ма, жаман ба? -Егер күн болмаса, не болады? (суық, қараңғы) - Көзіңді жұм, не көріп тұрсың? (Ештеңе). Күннің көзі тоқтаса, осылай болады. -Жазда күн өте жылы, шөп.гүлдер жайқалып өседі. -Күннің түсі қандай? (сары) -Ол қандай пішін? (дөңгелек) -Күн біреу, бірақ сәулелер көп. Оған сәуле жасап берейік. Дид ойын: «Күн сәулелері» Шарты: Күнге сәулелерін құрастыру арқылы жапсыру. Күн қандай керемет болып шықты. Нәтиже. Бүгін біз күн туралы не білдік. Бұл не? (балалардың жауаптары) -Ол не істейді? (жылытады, жарқырайды, шуағын шашады.) Мен әрқайсыңа кішкене күн бергім келеді, ол сендерді жылытады және сен өзіңнің мейірімділігіңмен басқа адамдарды жылытуды</p>	<p>2.Ағаштарды кеспе, бұтағын сындырма! 3.Жануарларға зиян келтірме, қамқорлық жаса! 4.Құстарды өлтірме, ұя жасап қамқорлық көрсет! 5.Өсімдіктерді (шөптер, гүлдер) жұлма! Ернар мен Жанар балаларды қарсы алады. Сергіту сәті. Саңырауқұлақ болайық, Тізе бүгіп отырайық. Жаңбыр жауса көтеріліп, Өсіп-өсіп алайық. Дид ойын: «Не қауіпті» Балаларды топқа бөлу. 1-топ балаларға табиғатқа серуенге барғандағы қауіпті деп санайтын өсімдіктер мен жәндіктердің суретін құрастырып түсіндіру. 2-топ балаларға «Табиғаттағы мінез-құлық ережесі» тақырыбында табиғатқа серуенге барғанда нені істеуге болмайды деп санайды, соған байланысты суреттерді құрастыруды ұсыну. Балаларды мадақтау. Жұлдышалар беру. Балабақшаға оралу Сұрақтар ілмегі. Музыка «Көңілді ырғақтар» Музыка тыңдау: Ән үйрену: «Көңілді балалар әні» Б. Дәлденбай, Е. Өтетілеуұлы - Әнде не туралы</p>
--	---	---	---	--	---

		<p>артына ұйықтауға кетті.</p> <p>Одуванчиктер бастарын жауып тастап, көгалда тек ана тауық пен балапандар ғана қалды. Ана тауық қатты айқайлады, балапандар оған жүгірді және олар ұяларына бірге кіріп кетті.</p> <p>Осымен күн мен күн сәулесі туралы ертегіміз аяқталды.</p> <p>Бірақ күн өз көрінісін қағазға қалдырып, балаларының суретін салуды сұрады. Біз не сурет саламыз? Балалар: Күн шуағы.</p> <p>Тәрбиеші: Бірақ күн сәулесі қарындаштардың біріне тығылды. Қане, олар қандай қарандашқа жасырынғанын білңдерші?</p> <p>Балалар қарындашты дұрыс таңдап, сары шеңберге сәулелерді бояйды. Жұмысты аяқтағаннан кейін балаларды күн шуағын көрсетуге шақырады .</p> <p>Енді біз кішкентай ғалымдар болып, күнді зерттеп көрейік.</p> <p>Тәжірибе №1. «Күн жүйесі»</p> <p>Мақсаты:</p> <p>Неге барлық планеталар күннің айналасында айналады? түсіндіру.</p> <p>Құрал-жабдықтар: сары ағаш таяқша, жіптер, 9 доп.</p> <p>Тәжірибелік жұмыс</p> <p>Сары таяқша - Күн, ал жіптердегі 9 доп - планеталар деп елестетіп көріңіз</p> <p>Біз таяқшаны айналдырамыз, барлық планеталар шеңбер бойымен ұшады, егер сіз оны тоқтатсаңыз, онда планеталар тоқтайды. Күнге бүкіл жүйені ұстап тұруға не көмектеседі? ..</p> <p>Күнге мәңгілік қозғалыс көмектеседі.</p> <p>Дәлсолай, егер Күн қозғалмаса, бүкіл жүйе ыдырап кетеді және бұл мәңгілік қозғалыс жұмыс істемейді.</p>	<p>Денешынықтыру</p> <p>Кіріспе бөлім.</p> <p>Бір қатар сапқа тұру.</p> <p>Сәлемдесу.</p> <p>(нұсқауларды орындау)</p> <p>Шеңбер бойымен тұру.</p> <p>Қолдарын созып, арақашықтықты сақтау.</p> <p>Негізгі бөлім:</p> <p>Жалпы дамыту жаттығулар:</p> <p>Доппен жаттығу.</p> <p>1. Аяқтары алишак қойылған, доп қолда. Допты жоғары көтеріп, төбеге қарау</p> <p>Допты төмен түсіріп, жерге қарау</p> <p>2. Аяқтар алишак қойылған, доп қолда. Оңнан – солға, солдан-оңға қарай бұрылу,</p> <p>3. Аяқтары бірге. Доп қолда, денені тік ұстау. Оң жсақ тізені көтеріп допқа тигізу</p> <p>4. Аяқтың ұшымен тұрып, доп жанда. Қолды жоғары-төмен «аққудың» қанаты сияқты жасау.</p> <p>5. Аяқтарын біріктіру. Доп қолда. Орнында секіру.</p> <p>Тыныс алу жаттығулары:</p> <p>«ұйқыдағы мысық» «п-ы-р, п-ы-р»деп айту. Мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару.</p> <p>Негізгі қимыл-жаттығулары:</p> <p>1.Заттардың арасымен жүру және жүгіру.</p> <p>2. Қысқа секіртпемен секіру</p> <p>Қимылды ойын:</p> <p>Торғайлар мен мысық</p> <p>Балаларды мадақтау.</p>	<p>ұмытпау керексіңдер.</p> <p>Қане бәріміз кішкентай ғалымдар болайық.</p> <p>Зертханалық алаң.</p> <p>Мақсаты: Күн айналаның бәрін нұрландыратын, адамдарды, өсімдіктерді, жануарларды, жерді, суды жылытатын түсіндіру.</p> <p>Тәжірибе №1. Күн</p> <p>Біздің қолымыз күнді сезіне ала ма?</p> <p>Педагогтың артындағы балалар күннің жылуын сезіну үшін қолдарын күнге созады, алақандарын жоғары көтереді.</p> <p>Қортынды:</p> <p>Күн алақанымызға не жібереді? Жылу.</p> <p>Тәжірибе №2. Күн қайда түнейді.</p> <p>Күндізгі уақытта күннің аспандағы орнын өзгертетініне назар аудару.</p> <p>Қортынды: күннің шығуын бір терезеден, ал күннің батуын басқа терезеден байқауға болады.</p> <p>Тәжірибе №3. Күн сәулесінің қасиеттері.</p> <p>1.Күн мен көлеңкедегі заттардың температурасын салыстыру.</p> <p>Екі қиыршық тасты салыңыз: біреуі күнге, екіншісі көлеңкеге. Қараңғы болуы үшін қалың ағаш қораппен жабыңыз. Біраз уақыттан кейін балалармен қай тастың жылы екенін тексеріңіз.</p> <p>2.Дымқыл резеңке доптар шуақты күнде шығарылады.</p>	<p>айтылған?</p> <p>- Ән көңілді ме, әлде көңілсіз бе?</p> <p>- Көңілді әндерді мажорлы, көңілсіз әндерді минорлы деп бөлеміз. Біздің шырқаған әніміз қайсысына жатады? Әннің мәтінін қайталап, әуенге ілесе айту.</p> <p>Ойын: «Ән салған кім?» (А. Райымқұлова, А. Асылбек).</p> <p>Балалар шеңберді айнала отырады. Бір бала шетте, балаларға арқасын беріп отырады. Балалардың жеке ән салғанын тыңдап, кім екенін ажырату. Отырған бала ән салған баланың дауысын таныса, орын ауыстырады. Әуенді-қимылды қозғалыс: топты үшке бөліп, бірінші топқа вальс ырғағымен қимылдауды, екінші топқа полька ырғағымен секіруді тапсыру, үшінші топқа Қамажай ырғағының қимылдарын жасату.</p> <p>Қортынды</p> <p>Балаларды мадақтау.</p>
--	--	---	---	--	---

		<p>Тәжірибе №2 «Күн мен түн». Мақсаты: - балаларға не үшін күн мен түн екенін түсіндіру. Ресурстар: фонарь, глобус. Мұның ең жақсы тәсілі – күн жүйесінің моделі! ... Оған тек екі нәрсе керек - глобус және қарапайым фонарь. Қараңғы топ бөлмесінде фонарикті қосып, оны өз қалаңыздың жанындағы жерішарына бағыттаңыз. Балаларға түсіндіру: «Қараңыз; фонарь - Күн, ол жерге жарқырайды. Енді оны сәл бұрайық - енді ол біздің қаламызға нұрын шашады. Күн сәулелері жетпейтін жерде бізде түн болады. Балалардан жарық пен қараңғы, таңертең немесе кешке деп болжайтынына сенімділігін арттыру.</p>		<p>Балалар шарлардың бірте-бірте құрғағанын бақылайды. 3. Құмды сулау және оның қалай кебетінін балалармен бірге бақылау. 4.Жуылған қуыршақ киімдерін күнге ілу, оның қалай кебетінін бақылау. Қортынды: Күн сәулелерінің қасиеттерін тәжірибе жүзінде байқағандай , күн айналадағының бәрін кептіру қасиетіне ие.</p>	
Серуенге дайындық	<p>Әңгіме жүргізу. Серуенге шыққанда қауіпсіздік ережелері туралы ескерту. Киіну: Серуенге шығу, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.</p>				
Серуен:	<p>Картотека №7 Жазда гүлдерді бақылау.</p>	<p>Картотека №8 Топырақты бақылау</p>	<p>Картотека №9 Бұлттарды бақылау.</p>	<p>Картотека №10 Құрт – құмырсқаларды бақылау.</p>	<p>Картотека №11 Жапырақты бақылау.</p>
	<p>Жаз серуен картотекасынан Серуендегі ойындар</p> <p>1. «Пингвиндер». Ойыншылар шеңбер құрып тұрады. Әркімнің қолында бір дорба бар. Педагогтің белгісі бойынша балалар сөмкені тізе арасына қысып, шеңбер бойынша екі аяқпен секіреді (балалар арасындағы қашықтық бір-біріне кедергі келтірмеуі үшін кемінде 0,5 м болуы керек). Алдымен секірулер бір бағытта орындалады, содан кейін тоқтайды, бұрылады және тапсырма қайталанады</p> <p>2. «Өткізіп алмаңыз». Балалар екі-үш шеңберге тұрады, әрқайсысының қолында дорба бар. Шеңбердің ортасында балалардан 2,5 м қашықтықта құрсау бар. Педагогтың белгісі бойынша балалар сөмкемен ішке кіруге тырысып, оны құрсауға лақтырады. Педагог отырғандарды белгілейді, іште отырған балалар сөмкелерді алып қашады, балалар сөмкелердің артынан жүгіреді (сізде екі немесе үш сөмке болады).</p>				
Серуеннен оралу	<p>Балаларға ойын киімдерін шешуді, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру (тәрбиешінің ұйымдастыруы бойынша) Түскі асқа дайындық.</p>				
Түскі ас	<p>ӘҢГІМЕ ЖҮРГІЗУ. .Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүртінуді, сүлгілерін өз ұяшықтарына ілуді үйрету. Ұқыпты тамақтану дағдыларына асты аздан алып ішуге, ас құралдарын дұрыс қолдануға тәрбиелеу. Үстелге дұрыс отырып, тамақтануға , нан қиқымын жерге түсірмей, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.</p>				

Ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау.				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, шынықтыру шаралары.	№9. Ояту Ұйқыдан біз тұрайық Көзімізді ашайық Анда- мында созылып Тарқасайық, тұрайық	№10.Ояну Көзімізді ашайық Бойымызды жазайық Терезеге қарап Күнжылуыналайық.	№11. Ояну Көзімізді ашайық Аунап, қунап алайық , Самал жел бізге желпісін, Ұйқымызды ашайық	№ 12 . Ояну Күнге қарап күлімдеп Көзімізді ашамыз Бойды түзе, көтер басты Сергіп ұйқы ашамыз	№13. Ояну Ұйқымызды ашайық Қолымызды созайық Енді қане бәріміз, Жаттығуды жасайық.
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесін ас	Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сұрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.				
	ДӘСТҮРДЕН ТЫС СУРЕТ САЛУ ӘДІСТЕРІМЕН ЖҰМЫС				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары. Бейнелеу әрекеті, кітап тарқарау және тағы басқа әрекеттер)	Мнемотехника әдісі Дид ойын «Қай мезгілде киеміз?» Мақсаты: мнемо кестемен жұмыс жасай отырып, балалар киімдер туралы өз ойларын айта алады.	«Балапан» Белгілі аймақтарға желім жапсыру, сол жерге көптеп күріш салу, күрішті абайлап бояу және мақта таяқшаларымен бейнені түрлендіру.Күрішпен немесе мақта таяқшалармен сурет салу.	Көбелек Балалардың табиғат әлемінің әдемілігіне қызығушылығын арттыру. Бояулардың әртүрлі түстерін араластырып, қағаздың ортасына көбелек бейнесін келтіре жағу, екінші бетін жауып, алақанмен сипау. Монотония Симметриялық салу	Жазғы пейзаж Үрлеу әдісі арқылы жазғы табиғатты бере білу. Пейзаж тақырыбын балаға түсіндіру. Бояулардың араласуы Сия тамшысыграфикасы-(кляксография)	«Адамға қолшатыр не үшін керек» Саусақтардың ұсақ моторикасын дамыту, визуалды-моторлы үйлестіру. Қолшатырды безендіру Палитра әдісі-саусақпен
Баламен жеке жұмыс.	«Қайсысы қайда тіршілік етеді?» Мақсаты: суреттен көрген заттарының аттарын тап, олардың қайда өмір сүретінің айтқызу.	Дид ойын: «Құстар біздің досымыз» Мақсаты: Балалар құстар туралы білім түсініп,. құстарға қамқорлықпен қарауды біледі.	Дид ойын: «Нан дастарханға қалай келеді?» Мақсаты: Бидайды қалай өсіру және одан нанды қалай жасау жөнінде түсіне отырып, диқанишылардың еңбегін құрметтеуді түсінеді.	Дид ойын: «Суретші қай жерде қателесті?» Мақсаты: Балалар суреттегі сәйкессіздікті таба отырып, өз ойын айта алады.	Дид ойын «Әдемі гүл» Ойынның мақсаты: Түстер туралы біледі. түстерді сәйкестендіре алады.
Серуенге дайындық	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенгешығу.				
Серуен	Картотека №7 Жаздағүлдердібақылау.	Картотека №8 Топырақтыбақылау	Картотека №9 Бұлттардыбақылау.	Картотека №10 Құрт - құмырсқаларды бақылау.	Картотека №11 Жапырақтыбақылау.
	Таңғы серуенді бекіту. Серуенде эстафеталық жарыстар «Секіртпелі жолдар» Мақсаты: Балаларды белгі бойынша алға жылжуға, тізені бүгіп аяқ ұшын көтеріп секіруге үйрету, нақтылық пен шыдамдылық танытуға дағдыландыру. Барысы: Балалар бір дөңнен екінші дөңге секіреді. Іздердібасып, қолдарыбелдеболады				

	<p style="text-align: center;">«Торайдытамақтандыр» Мақсаты: Балаларды жылдамдыққа үйретіп, дәлтигізуге дағдыландыру.</p>				
Балалардың үйге қайтуы	Ата-аналарға балаларын себепсіз балабақшадан қалдырмауларын ескерту. Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.	Ата-анаға: балаға жиі қазақтың ертегілерін оқып беуге ұсыныс айту. Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу. Ата-аналарға балалардың жасаған шығармашылық жұмыстарымен таныстыру.	Ата-аналарға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы төлек керек екенін ескерту Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу Балаланы балабақшаға уақытында әкеулерін ескерту.